

ประวัติและผลงาน

เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ
และปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน
ประจำปี ๒๕๖๘

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประวัติและผลงาน

เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ
และปราชญ์เกษตรกรของแผ่นดิน
ประจำปี ๒๕๖๘

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัด จัดให้มีการคัดเลือกเกษตรกรสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ เป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้เริ่มคัดเลือกปราชญ์เกษตรกรของแผ่นดิน จนถึงปัจจุบัน เพื่อค้นหาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และปราชญ์เกษตรกรของแผ่นดิน เพื่อประกาศเกียรติคุณและเผยแพร่ผลงานให้ปรากฏต่อสาธารณชน ตลอดจนเป็นแบบอย่างและแนวทางในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตนของบุคคลอื่นต่อไป โดยเฉพาะปราชญ์เกษตรกรของแผ่นดิน ที่มีการเข้ารับพระราชทานโล่รางวัลครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ในการนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสำหรับให้หน่วยงานต่าง ๆ ยึดถือเป็นกรอบในการดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรสถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และปราชญ์เกษตรกรของแผ่นดิน จะได้รับพระราชทานโล่รางวัลในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ พลับพลาที่ประทับมณฑลพิธีท้องสนามหลวง

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นสำหรับเจ้าหน้าที่ เกษตรกร สื่อมวลชน และบุคคลที่สนใจได้นำประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เป็นข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร และเผยแพร่ประวัติและผลงานดีเด่นต่าง ๆ ของเกษตรกรสถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และปราชญ์เกษตรกรของแผ่นดิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้สาธารณชนทราบโดยทั่วกัน คณะผู้จัดทำได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย หน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมการข้าว กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร และกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการให้ข้อมูลและภาพประกอบสำหรับการจัดทำหนังสือเล่มนี้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

หน้า

ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

๑. สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง	๒
๒. สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น	๑๐
๓. สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย	๑๘

เกษตรกร/บุคคลทางการเกษตรดีเด่นแห่งชาติ

๑. อาชีพทำนา	๒๘
๒. อาชีพทำสวน	๓๖
๓. อาชีพทำไร่	๔๔
๔. อาชีพไร่นาสวนผสม	๕๒
๕. อาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	๖๐
๖. อาชีพเลี้ยงสัตว์	๖๘
๗. อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	๗๖
๘. อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย	๘๔
๙. อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ	๙๒
๑๐. อาชีพปลูกสวนป่า	๑๐๐
๑๑. สาขาบัญชีฟาร์ม	๑๐๘
๑๒. สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๑๑๖
๑๓. สาขาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช	๑๒๔
๑๔. สาขาเกษตรอินทรีย์	๑๓๒
๑๕. ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร	๑๔๐
๑๖. สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร	๑๔๘

สารบัญ

หน้า

สถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ

๑. กลุ่มเกษตรกรทำนา	๑๕๘
๒. กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๑๖๖
๓. กลุ่มเกษตรกรทำไร่	๑๗๔
๔. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๑๘๒
๕. กลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ	๑๙๐
๖. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	๑๙๘
๗. กลุ่มยุวเกษตรกร	๒๐๖
๘. กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	๒๑๔
๙. สถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน	๒๒๒
๑๐. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวหอมมะลิ	๒๓๐
๑๑. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวอื่น ๆ	๒๓๘
๑๒. วิสาหกิจชุมชน	๒๔๖

สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

๑. สหกรณ์การเกษตร	๒๕๖
๒. สหกรณ์โคนม	๒๖๔
๓. สหกรณ์ประมง	๒๗๒
๔. สหกรณ์ผู้ผลิตยางพารา	๒๘๐
๕. สหกรณ์ออมทรัพย์	๒๘๘
๖. สหกรณ์ร้านค้า	๒๙๖
๗. สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๓๐๔

ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

ปราชญ์เกษตร เศรษฐกิจพอเพียง

ร้อยตรี สุรัชย์ บุญคง

อำเภออินทร์บุรี
จังหวัดปทุมธานี

อายุ	๖๘ ปี
การศึกษา	ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
สถานภาพ	สมรส
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๑๓๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลย่านรี อำเภออินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี
โทรศัพท์	๐๘๐ ๗๕๖ ๕๐๒๔
อาชีพ	เกษตรกร / จำหน่ายการบำบัดน้ำ (ทหาร)

คุณลักษณะส่วนบุคคล

ร้อยตรี สุรชัย บุญคง ประสบการณ์ในการทำงานภาคเกษตรและดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นระยะเวลา ๓๕ ปี สามารถเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้ ๒๕ ปี เดิมร้อยตรี สุรชัย บุญคง รับราชการทหารในช่วงที่รับราชการทหารได้ทำเกษตรในพื้นที่ของตนเองควบคู่ไปด้วย โดยทำเกษตรเชิงเดี่ยวแต่ประสบปัญหาด้านทุนการผลิตสูง ดินเสื่อมโทรมไม่มีคุณภาพแหล่งน้ำไม่เพียงพอ ทำให้ขาดสภาพคล่องทางการเงินจนมีหนี้สิน จึงได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจนกระทั่งได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เลี้ยงตนแบ่งปัน” พื้นที่๓๒ไร่มีการจัดการพื้นที่การเกษตรที่หลากหลายให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุด ได้แก่ ๑) ด้านเกษตร ประกอบด้วยกิจกรรม ทำนาข้าว ๓๐ ไร่ ปลูग्มะพร้าว ๒๐๐ ต้น ส้มโอ มะนาว กลัวย พลุทอง ๓๐๐ หลัก และหญ้าแฝก ๒) ด้านประมง เพาะเลี้ยงกบ ในกระชัง/บ่อดิน เลี้ยงปลาในบ่อดิน เช่น ปลานิล ปลาทักทิม ปลาสวาย และปลาดุก เป็นต้น ๓) ด้านปศุสัตว์ เลี้ยงไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง และวัว พร้อมทั้งมีการจดบันทึกรายละเอียดบัญชีรายได้และค่าใช้จ่ายต่อกิจกรรมการเกษตรทุกอย่าง ที่ดำเนินการ เพื่อให้สามารถวางแผนในการดำรงชีวิต

ของในหลวงรัชกาลที่๙ และน้อมนำมาปฏิบัติปรับเปลี่ยนสู่การทำเกษตรแบบผสมผสาน ด้วยความใฝ่รู้และไม่ย่อท้อ ได้ทดลองใช้หญ้าแฝก ถั่วพริ้ว เพื่อปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ โดยสังเกตเห็นได้ว่าพื้นดินมีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น ธาตุอาหารในดินเพิ่มขึ้น บริเวณขอบสระน้ำดินพังทลายน้อยลง น้ำจากขุ่นเริ่มใสขึ้น เกิดความภาคภูมิใจที่ได้ปรับปรุงพื้นที่ให้สามารถกลับมาปลูกพืชผลทางการเกษตรได้ ดำเนินกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเองและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีหลักการดำเนินชีวิต คือ “อยู่อย่างมีความสุข ไม่ทุกข์กับอดีต ชีวิตพอเพียง

และประกอบอาชีพ โดยกิจกรรมการเกษตรทั้งหมดสามารถเกื้อกูลประโยชน์ต่อกัน จึงทำให้มีภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงทางอาหาร ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนตลอดทั้งปี และยังสามารถแบ่งปันให้กับคนในชุมชน ด้วยความรู้ความสามารถและประสบการณ์การเกษตรที่หลากหลาย จึงใช้พื้นที่ของตนเองพัฒนาเป็นศูนย์ศึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีตำบลย่านรีและเครือข่ายคนรักขี้ผึ้ง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจได้มาศึกษาเรียนรู้และนำไปปฏิบัติประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตัวเอง

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

ร้อยตรี สุรชัย บุญคง เป็นเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนการทำเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นเกษตรแบบผสมผสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีหลักการปฏิบัติเพื่อให้ “ต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตเพิ่มขึ้น สิ่งแวดล้อมปลอดภัย คนปลอดภัยโรคภัย รายได้เพิ่มขึ้น เกื้อหนุนสังคม” ซึ่งต้องพึ่งพาตัวเองเป็นหลัก เพื่อให้สามารถพอเพียงเลี้ยงชีพ จากนั้นจึงแบ่งปันและถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ที่มีทำให้เห็นเป็นแบบอย่าง จนมีเกษตรกรได้มาศึกษาดูงานที่ศูนย์เรียนรู้ฯ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดเป็นสังคมเกษตร รวมเป็นกลุ่มและเครือข่าย

ส่งผลให้เกษตรกรได้นำความรู้ไปปฏิบัติ ด้วยนัย
การเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวัง
สิ่งตอบแทน จึงสามารถเป็นเกษตรกรต้นแบบของ
การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพการเกษตร
นำพาครอบครัวหลุดพ้นจากปัญหาหนี้สิน อย่างเป็น
รูปธรรมและเป็นที่ประจักษ์แก่คนในครอบครัว ชุมชน
และสังคม ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่โดดเด่น ได้แก่
๑) นำ BCG Model มาปรับใช้ เริ่มตั้งแต่ Bio-Economy
เป็นตัวอย่างการทำเกษตรโดยไม่เผาในพื้นที่การเกษตร
ใช้วิธีการหมักเศษฟาง ฉีดพ่นด้วยน้ำหมักชีวภาพ ปรับปรุงดิน
ด้วยมูลวัวผสมกับมูลไส้เดือน Circular Economy
ด้วยการนำเศษใบไม้ เศษหญ้า เศษอาหารจากครัวเรือน

มาทำเป็นปุ๋ยสำหรับใช้ในแปลง และ Green Economy
เป็นการไม่ใช้สารเคมีทดแทนด้วยสารชีวภัณฑ์เพื่อ
ต่อชีวิตให้กับสิ่งมีชีวิตที่เป็นมิตรต่อพืช ปลูกป่า ๓ อย่าง
ประโยชน์ ๔ อย่าง เพิ่มพื้นที่สีเขียวรักษาความชุ่มชื้น
ของดินและแหล่งน้ำ ๒) ส่งเสริมและผลักดันการใช้
ประโยชน์จากหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำให้กับ
สมาชิกในชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด และทั่วประเทศ
สร้างการรับรู้ สู่การขยายผลการเพาะเลี้ยงหญ้าแฝก
เพื่อจำหน่ายต้นพันธุ์ สร้างรายได้ให้กับสมาชิกในหมู่บ้าน
ประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี และส่งเสริมการเพิ่ม
มูลค่าเป็นหัตถกรรมผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก
โดยทำเป็นกระเป๋าสาน จัดจำหน่ายที่ร้านภัทรพัฒน์

ดำเนินการร่วมกับบริษัท พิมพาปารีส จำกัด ในการจัดแสดง
ผลิตภัณฑ์กระเป๋าสานจากหญ้าแฝก ๓) นำองค์ความรู้
เรื่องหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำไปแก้ไขปัญห
การพังทลายของหน้าดินได้อย่างกว้างขวางทั้งในระดับ
พื้นที่และระดับประเทศ ได้แก่ ๑) กิจกรรมส่งเสริม
การปลูกหญ้าแฝก ณ อ่างเก็บน้ำนฤปดินทรจินดา อำเภอนาดี
จังหวัดปราจีนบุรี ๒) การประยุกต์ใช้ยางรถยนต์เก่า
ร่วมกับหญ้าแฝก เพื่อสร้างทำนบกั้นน้ำชะตะกอน
ริมน้ำแควโขม อําเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
๓) ปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ลาดเท ณ วัดศรีวิภาสสถิตพร
อำเภอมือง จังหวัดระยอง ๔) การปลูกหญ้าแฝกในท่อ PVC
บริเวณพื้นที่ลาดชันตามไหล่เขา เขตอำเภอทองผาภูมิ
จังหวัดกาญจนบุรี

ได้แก่ สมาคมคนรักขี้เฝือกแห่งประเทศไทย ๑๒ เขต มีสมาชิกประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก และเครือข่าย ๑๓ ศูนย์ กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว ๒๕ แปลง และการบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน อาทิ มูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรมพัฒนาที่ดิน และบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) ทั้งนี้มีประเทศแอฟริกาใต้ และคองโกที่เข้ามาศึกษาดูงาน แล้วได้นำความรู้ในการอนุรักษ์ดินด้วยหญ้าแฝกไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเองด้วย

การขยายผลงาน

ร้อยตรีสุรัชย์ บุญคง เป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรตลอดระยะเวลา ๒๕ ปี พร้อมทั้งเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องศาสตร์พระราชา เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน การปลูกและใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ให้กับภาครัฐและเอกชน และผู้สนใจที่มาศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเฉลี่ยปีละประมาณ ๒,๐๐๐ คน พร้อมทั้งมีการเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วารสาร นิทรรศการ โทรทัศน์ วิทยุ และโซเชียลมีเดีย เป็นต้น มีกลุ่มเครือข่ายในการขยายผลงานในระดับชุมชน ภูมิภาค และระดับประเทศ

ปราชญ์เกษตรดีเด่น

นายสง คุ่มวิเชียร

อำเภอบางเลน
จังหวัดนครปฐม

อายุ	๖๙ ปี
การศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ ๔
สถานภาพ	สมรส
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๒๓/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลนราภิรมย์ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
โทรศัพท์	๐๘๑ ๔๓๘ ๒๐๓๓
อาชีพ	เกษตรกร

เป็นเกษตรกรผู้เชี่ยวชาญและสร้างสรรค์ผลงานด้านการเกษตร มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาสายพันธุ์กล้วยไม้ โดยเฉพาะกล้วยไม้สกุลหวาย และมีผลงานด้านนวัตกรรม ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด และด้านการเผยแพร่องค์ความรู้ ในการทำฟาร์มผลิตกล้วยไม้ที่ได้มาตรฐานสากล นายสง คุ่มวิเชียร เป็นผู้มีความเพียร อดทน ในการทดลองผสมพันธุ์กล้วยไม้พันธุ์ใหม่ ๆ รวมทั้งการเพาะขยายพันธุ์ด้วยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ สามารถผลิตต้นพันธุ์ได้ในปริมาณมากและใช้ระยะเวลาสั้น ทำการศึกษาหาความรู้ใหม่เพิ่มเติมเพื่อนำมาต่อยอดอาชีพ นอกจากนี้ยังเป็นผู้ดำเนินชีวิตและดำเนินอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็น

คุณลักษณะส่วนบุคคล

นายสง คุ่มวิเชียร จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยครอบครัวประกอบอาชีพปลูกกล้วยไม้ตัดดอกจำหน่าย ต่อมาเมื่อมีแนวคิดที่จะเพิ่มมูลค่าของกล้วยไม้ด้วยการจำหน่ายเป็นต้นพันธุ์ จึงเริ่มศึกษาการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยไม้จากศาสตราจารย์ระพี สาคริก และลงมือปฏิบัติ ลองผิดลองถูกด้วยตนเอง จนสามารถพัฒนาสายพันธุ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาดและลดต้นทุนในการผลิต จากการสั่งสมประสบการณ์ในการทำการเกษตรมาอย่างยาวนาน ทำให้นายสง คุ่มวิเชียร

ระยะเวลา ๔๐ ปี ใช้หลักคิดแบบรอบคอบ ไม่ฟุ้งเฟ้อ
มีการวางแผน การผลิตและการจำหน่าย รับฟังความคิดเห็น
จากสมาชิกและผู้ร่วมงาน และปรับตัวให้ก้าวทัน
ต่อการเปลี่ยนแปลง แม้ว่าจะเกิดสถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ
ได้เป็นอย่างดี

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

นายสรวง คัมภีร์เชียร เป็นผู้คิดค้นและพัฒนา
สายพันธุ์กล้วยไม้สกุลหวาย จนได้รับพระราชทานนาม
จำนวน ๕ สายพันธุ์ ประกอบด้วย กล้วยไม้สกุลหวาย
“ม่วงราชกุมารี” “รักตสิริน” และ “คชนภา” ได้รับพระราชทานชื่อ
จาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา

นายสงว คุ่มวิเชียร ยังได้พัฒนาสารสกัดจากผงกล้วยไม้ (Orchid dendrobine extract) เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมกล้วยไม้แปรรูป โดยนำมาใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว และพัฒนานวัตกรรมที่ช่วยในการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ เพิ่มมูลค่าและศักยภาพของกล้วยไม้ไทย โดยคิดค้นและทดลองวิธีการใหม่ ๆ รองรับความต้องการของตลาด ดังนี้ ๑) การประยุกต์ใช้กระถางดูดน้ำกับกล้วยไม้ เพื่อความสะดวกและประหยัดเวลาสำหรับคนที่รักการปลูกกล้วยไม้แต่ไม่มีเวลารดน้ำ และยังทำให้ประหยัดปุ๋ยและน้ำถึง ๒๐ เท่า เป็นการช่วยส่งเสริมการปลูกกล้วยไม้ในกลุ่มคนรุ่นใหม่ได้เป็นอย่างดี ๒) ทดลองและพัฒนาเทคนิคการดูดสีของกล้วยไม้ที่ช่วย

เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติสยามบรมราชกุมารี กล้วยไม้สกุลหวาย “ชมพูนครินทร์” ได้รับพระราชทานชื่อจาก สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และกล้วยไม้สกุลหวาย “โสมสวลี” ได้รับพระราชทานชื่อจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ และเป็นผู้สร้างประวัติศาสตร์ในวงการกล้วยไม้ไทยด้วยการเป็นบุคคลแรกที่ประสบความสำเร็จในการเพาะพันธุ์กล้วยไม้สกุลหวายสายพันธุ์สองสีในต้นเดียวกัน รวมถึงพัฒนาสายพันธุ์ต่าง ๆ มากกว่า ๔,๐๐๐ สายพันธุ์ เพื่อให้เกษตรกรนำไปเพาะเลี้ยง สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและคนในชุมชน

เพิ่มความสวยงามและคุณค่าของกล้วยไม้ ทำให้กล้วยไม้มีเอกลักษณ์และเป็นที่ต้องการของตลาด ๓) ทดลองใช้สาร CPPU ที่ใช้ในทุเรียน ฉีดพ่นกล้วยไม้ในช่วงฤดูร้อน เพื่อแก้ปัญหาคุณภาพดอกกล้วยไม้ ทำให้ดอกมีขนาดใหญ่ขึ้นสีเข้มและกลีบหนา ช่วยเพิ่มความแข็งแรงของดอก ลดความเสียหาย ๔) พัฒนาระบบการปลูกที่ใช้สำหรับบรรจุนักกล้วยไม้ ต้นกล้วยไม้และดอกกล้วยไม้ ในการส่งออกที่ได้มาตรฐาน ลดการสูญเสียในกระบวนการขนส่ง ทำให้กล้วยไม้ไทยสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก ๕) ประยุกต์ทำนึ่งกันห้องเย็น เพื่อรักษาความเย็นด้วยวัสดุแผ่นโพลีคาร์บอเนต โดยให้แสงเข้ารอบด้าน เพื่อช่วยประหยัดพลังงาน และทำให้กล้วยไม้โตเร็ว ๖) คิดค้นเครื่องล้างขวดเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยไม้

ที่สามารถประหยัดพลังงานและแรงงาน และ ๗) พัฒนาโรงเรือนเพาะเลี้ยงที่สามารถควบคุมแสง โรค และแมลงจนเป็นต้นแบบให้กับแปลงกล้วยไม้อื่น ๆ

นายสง คุ่มวิเชียร ได้เป็นแกนนำในการรวมตัวกันของเครือข่ายเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ผู้เพาะเลี้ยงกล้วยไม้ในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดใกล้เคียง ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร และจังหวัดชลบุรี โดยพัฒนาความร่วมมือในเครือข่าย จนสามารถกลายเป็นเครือข่าย ผู้ส่งออกกล้วยไม้รายใหญ่ของประเทศ มีการรวบรวมผลผลิตของเครือข่ายเพื่อการส่งออก สร้างมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ในประเทศมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๑๐ ต่อปี ปัจจุบันมียอดสั่งซื้อต้นพันธุ์ที่เพาะจากเนื้อเยื่อ

ปีละประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ต้น และมีปริมาณการส่งออกโดยรวมมีมูลค่ากว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี โดยเป็นรายได้ของเกษตรกรในเครือข่ายรวมกันมากกว่า ๙๐๐ ล้านบาทต่อปี

จากผลงานต่างๆ ที่ได้พัฒนาขึ้นทำให้นายสง คุ่มวิเชียร ได้รับรางวัลสำคัญทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ อาทิ รางวัลนักปรับปรุงพันธุ์พืชดีเด่น ปี ๒๕๕๘ ของสมาคมปรับปรุงพันธุ์พืชและขยายพันธุ์พืชแห่งประเทศไทยร่วมกับกรมวิชาการเกษตร และรางวัลเหรียญทองแดง ในการประกวดกล้วยไม้โลก (สกุลหวาย) ในงานการประชุมกล้วยไม้โลก (World Orchid Conference) ครั้งที่ ๑๙ ปี ๒๕๕๑ ณ เมืองไมอามี รัฐฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา

การขยายผลงาน

นายสง คัมวิเชียร ได้ก่อตั้งแหล่งผลิตกล้วยไม้แบบครบวงจรภายใต้ชื่อ “แอร์ออร์คิดส์” โดยใช้เป็นสถานที่ศึกษาดูงาน บรรยายและให้ความรู้เกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้สายพันธุ์ต่าง ๆ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ การพัฒนาสายพันธุ์ มีเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้ คณะศึกษาดูงานจากหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และต่างประเทศ ประมาณ ๑๐๐ คณะต่อปี รวมถึงมีนิสิตนักศึกษาเข้าฝึกงานประมาณปีละ ๑๐ สถาบัน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งจำหน่ายกล้วยไม้ขนาดใหญ่แห่งแรกของไทย โดยใช้แนวคิดในการบริหารงานแบบเน้นการจัดการทางการตลาดในเชิงรุก “เข้าถึงและเข้าใจ” ความต้องการของลูกค้าอย่างแท้จริง มีการจำหน่ายกล้วยไม้

งานประชุมวิชาการกล้วยไม้เอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ ๑๒ (APOC 12) ปี ๒๕๕๙ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี นนทบุรี งานมหกรรมพืชสวนโลก ปี ๒๕๔๙ และงานราชพฤกษ์รวมใจรักดีรักพ่อหลวง ปี ๒๕๕๒ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่ อีกทั้งกล้วยไม้สกุลหวาย “โสมสวลี” ที่ได้พัฒนาสายพันธุ์ ยังมีการนำไปเพาะเลี้ยงในสวนพฤกษศาสตร์หลวง เมืองคิว (Royal Botanic Garden, Kew) กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ไม้จากทั่วทุกมุมโลกอีกด้วย

ปัจจัยการผลิต วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเพาะปลูกกล้วยไม้แบบครบวงจร และเป็นศูนย์กลางการผลิต การรวบรวมผลผลิต และการส่งออกกล้วยไม้สู่ตลาดต่างประเทศ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เปิดโอกาสให้เข้าชมการเพาะพันธุ์ การจัดการฟาร์ม และเรียนรู้การเพาะเลี้ยงกล้วยไม้แก่ผู้สนใจ

นายสรวง คุ๋มิวิเชียร ยังได้ร่วมมือกับสมาคมกล้วยไม้แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สหกรณ์ผู้ประกอบการกล้วยไม้ไทย จำกัด และส่วนราชการในการจัดงานกล้วยไม้ระดับโลกและระดับประเทศ เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความสวยงามของดอกกล้วยไม้ไทยให้ทั่วโลกรู้จักอย่างแพร่หลายในงานสำคัญต่าง ๆ อาทิ

ปราชญ์เกษตร ผู้นำชุมชนและเครือข่าย

นายวันนา บุญกลม

อำเภอเมืองอำนาจเจริญ
จังหวัดอำนาจเจริญ

อายุ	๕๗ ปี
การศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ ๖
สถานภาพ	หม้าย
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๑๐๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลห้วยไร่ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
โทรศัพท์	๐๘๕ ๔๑๐ ๘๑๕๓
อาชีพ	เกษตรกร

คุณลักษณะส่วนบุคคล

นายวันนา บุญกลม เกษตรกรวัย ๕๗ ปี เป็นเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการทำเกษตรอินทรีย์ ทำนาอินทรีย์ผลิตข้าวที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ลดต้นทุนการผลิตด้วยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้สารเคมี สามารถปลดหนี้สินครัวเรือนและสร้างความสมดุลให้กับสิ่งแวดล้อม พื้นที่ทำการเกษตรสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานแก่เกษตรกรที่สนใจ ด้วยความสัมพันธ์ที่ดีกับคนในชุมชน นายวันนา บุญกลม สามารถรวมกลุ่มเกษตรกร เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๕๒ ภายใต้ชื่อ “เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์จังหวัดอำนาจเจริญ”

ขับเคลื่อนดำเนินการผลิตข้าวแบบครบวงจร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยใช้ความรู้ในการเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว การเตรียมดิน การปลูก การป้องกันกำจัดโรคและศัตรูพืช การเก็บเกี่ยว และกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและความต้องการของตลาด สร้างกระบวนการรวบรวมผลผลิต ตรวจสอบคุณภาพ การสีข้าวเพื่อแปรรูปจากข้าวเปลือกเป็นข้าวสารตลอดจนการเก็บรักษาที่ได้มาตรฐาน โดยบริหารจัดการร่วมกับสภาองค์กรชุมชนและเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนจังหวัดอำนาจเจริญ สมาชิกแกนนำของเครือข่ายมีการประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์

จนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันเครือข่าย มีสมาชิกจำนวน ๘๓๙
ครัวเรือน พื้นที่เกษตรอินทรีย์ ๒๔,๕๕๔ ไร่ ครอบคลุม
พื้นที่ ๕ อำเภอ ๒๑ ตำบล ๙๖ หมู่บ้าน

นายวันนา บุญกลม ดำเนินกิจกรรมการเกษตร
ในพื้นที่ จำนวน ๗๗ ไร่ ประกอบด้วย ทำนาข้าวหอมมะลิ
อินทรีย์ จำนวน ๖๓ ไร่ สวนมะม่วงหิมพานต์ จำนวน
๘ ไร่ และสวนไผ่ จำนวน ๖ ไร่ สามารถสร้างรายได้จาก
อาชีพการเกษตรและใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของตนเอง
ให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด

สังเคราะห์ ถอดบทเรียนเพื่อวางแผนระบบการผลิต
ข้าวอินทรีย์ การแปรรูป และการตลาดร่วมกัน ทำงาน
เชื่อมโยงกับเครือข่ายภาคีอื่น ๆ สมาชิกกลุ่มเครือข่าย
วิสาหกิจชุมชน มีการประชุมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น
รับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะกันทุกปี ทำให้เกิดพลัง
ในการขับเคลื่อนและมีอำนาจในการเจรจาต่อรอง ด้วยความ
เป็นผู้ประพฤติกและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ยึดถือประโยชน์
ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง วินิจฉัย ตัดสิน และแก้ปัญหา
โดยใช้เหตุผล จึงได้รับความเชื่อมั่นจากสมาชิก
ให้ดำรงตำแหน่งประธานเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
เกษตรอินทรีย์จังหวัดอำนาจเจริญมาโดยตลอด

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

นายวันนา บุญกลม เป็นเกษตรกรที่มีองค์ความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ ด้านการลดต้นทุนการทำนา ข้าวอินทรีย์ ให้มีต้นทุนประมาณไร่ละ ๒,๖๐๐ บาท (ปกติการทำนาทั่วไปมีต้นทุนประมาณ ๓,๕๐๐ - ๔,๐๐๐ บาทต่อไร่) และลดต้นทุนการผลิต โดยรวมกลุ่มทำปุ๋ย อินทรีย์ร่วมกันของสมาชิก สามารถเพิ่มผลผลิตข้าว อินทรีย์ได้ประมาณ ๔๐๐ - ๔๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของผลผลิตข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทั่วไปเฉลี่ย ๓๖๐ กิโลกรัมต่อไร่ และกลุ่มเครือข่าย วิสาหกิจชุมชน ยังรับซื้อข้าวจากสมาชิกกลุ่มเครือข่าย วิสาหกิจชุมชน ในราคาที่สูงกว่าราคาโรงสีทั่วไปกิโลกรัมละ ๒ บาท หรือประมาณตันละ ๒,๐๐๐ บาทต่อข้าวเปลือก

กลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ภายใต้การนำของ นายวันนา บุญกลม สามารถผลิตข้าวอินทรีย์ได้มาตรฐาน ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่หลากหลาย ได้แก่ FAIRTRADE, EU, NOP, JAS, CERES และ COFCC สามารถจำหน่ายในตลาดต่างประเทศได้ร้อยละ ๕๐ และจำหน่ายภายในประเทศร้อยละ ๑๐ ทำการส่งออก ข้าวเปลือกอินทรีย์และจำหน่ายภายในประเทศ รวมกัน มากกว่า ๙,๘๐๐ ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่ามากกว่า ๑๕๒,๒๓๔,๘๐๐ บาทต่อปี สร้างมูลค่าเพิ่มจากกระบวนการ แปรรูปส่งออกและจำหน่ายในประเทศ คิดเป็นมูลค่า มากกว่า ๔๔,๑๙๗,๒๐๐ บาทต่อปี สร้างมูลค่า จากการปลูกพืชหลังนามากกว่าปีละ ๓,๙๔๕,๖๐๐ บาท สร้างกิจกรรมเพื่อให้เกิดการจ้างงานในชุมชน จำนวน ๔๗ ครัวเรือน

คิดเป็นมูลค่า ๕,๔๔๓,๐๐๐ บาท รวมรายได้ ผลผลิตจากการดำเนินงานของกลุ่ม ประกอบด้วย ผลผลิตข้าวเปลือกอินทรีย์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การปลูกพืชหลังนา การจ้างงานในชุมชน มากกว่า ๒๐๕,๘๒๐,๖๐๐ บาทต่อปี ทั้งนี้รายได้จากการจัดสรร ผลกำไรของกลุ่มร้อยละ ๑๐ จะนำมาจัดเป็นสวัสดิการ แก่สมาชิกและทำประโยชน์แก่สังคม เช่น จัดสรรเป็น ทุนการศึกษาปีละ ๙๐ ทุน เป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท ให้กับ บุตรของสมาชิกตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงปริญญาตรี สนับสนุนเงินช่วยเหลืองานประเพณีประจำปี ปีละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท สร้างงาน สร้างความเข้มแข็งในชุมชน ทำให้สมาชิกในชุมชนไม่ต้องออกไปขายแรงงานยังต่างถิ่น

กลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ดำเนินงานขับเคลื่อนตามแนวทาง BCG Model เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก สารชีวภัณฑ์ และน้ำหมักชีวภาพ ใช้หลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยคำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เช่น นำเอาฟางข้าว รำข้าว แกลบ มาทำเป็นอาหารสัตว์ เป็นต้น ดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนแนวทางเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล เพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน

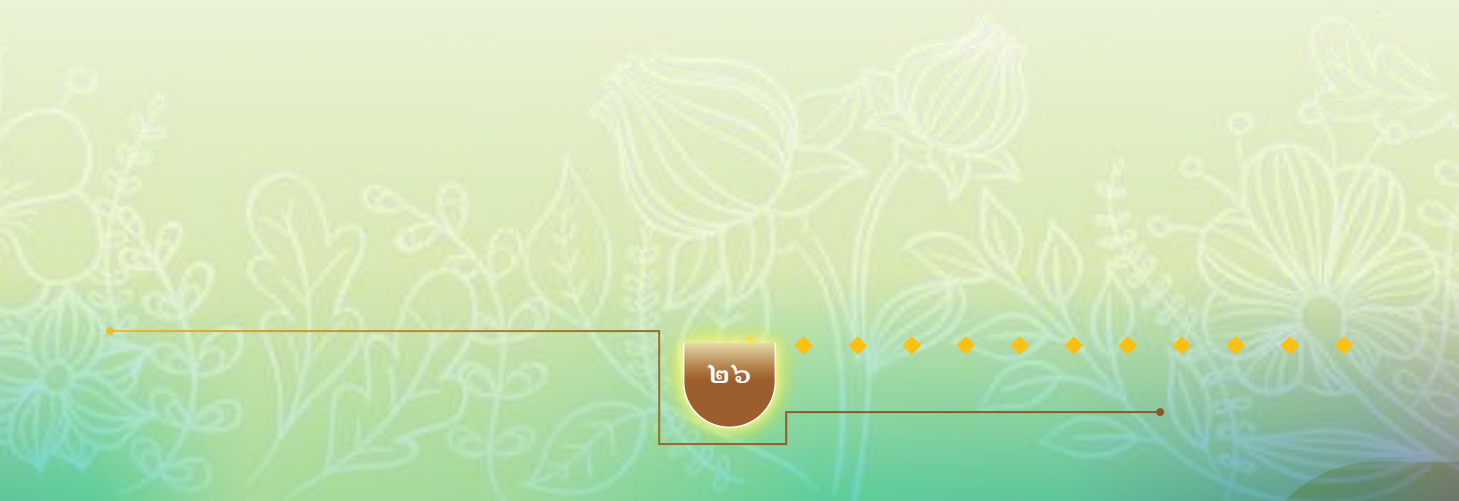

การขยายผลงาน

นายวันนา บุญกลม ได้ถ่ายทอดผลงานและความรู้อย่างต่อเนื่องผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ภายใต้ชื่อ “ศูนย์เรียนรู้ข้าวอินทรีย์เมืองธรรมเกษตร” โดยเป็นวิทยากรประจำศูนย์บรรยายและสาธิตเพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด แก่เกษตรกร นักศึกษา หน่วยงาน ภาครัฐ เอกชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ ซึ่งมีผู้เข้ามา ศึกษาเรียนรู้ภายในศูนย์เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ คนต่อปี พร้อมทั้งขยายผลเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ จำนวนมาก อาทิ วารสาร งานวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และโซเชียลมีเดีย เช่น YouTube Facebook เป็นต้น มีกลุ่มที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติและขยายผลถ่ายทอด องค์ความรู้ในหลายพื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ ๕ อำเภอ

๒๑ ตำบล ๙๖ หมู่บ้าน ๘๓๙ ครัวเรือน ในจังหวัดอำนาจเจริญ มีการจัดตั้งศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์ชุมชน และได้รับสนับสนุนงบประมาณในการจัดสร้างโรงสี ข้าวอินทรีย์ของเครือข่าย อีกทั้งมีการบูรณาการ ร่วมกับภาคีเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ได้แก่ กรมการข้าว กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สมาคมโรงสีแห่งประเทศไทย และบริษัทผู้ส่งออกข้าว เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายด้านศักยภาพของสมาชิก ระบบการผลิต ข้าวอินทรีย์ แปรรูป การตลาดและระบบการค้าที่เป็นธรรม และยังร่วมกันขับเคลื่อนธรรมานุยุประชาชน คนอำนาจเจริญสู่เมืองธรรมเกษตร รวมถึงบูรณาการ ด้านงบประมาณในการดำเนินงาน

เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ

อาชีพทำนา

นางสาวกริยา สุไชยแสง

อำเภอภูจินารายณ์
จังหวัดกาฬสินธุ์

อายุ	๕๑ ปี
การศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ ๖
สถานภาพ	โสด
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๑๕๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองห้าง อำเภอภูจินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์	๐๘๗ ๐๔๐ ๓๘๕๔
อาชีพ	เกษตรกรรม (ทำนา)

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามพัฒนา อุปสรรคในการสร้างผลงาน

- ปี ๒๕๓๓ เริ่มต้นจากการประกอบอาชีพพนักงานโรงงานที่กรุงเทพฯ
- ปี ๒๕๔๒-๒๕๔๖ ทำงานโรงงานที่ได้วันและประเทศมาเลเซีย
- ปี ๒๕๔๖ เริ่มต้นทำนาด้วยประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ จึงได้นำแนวคิดวิธีการบริหารจัดการในการผลิตสินค้ามาใช้ในการปลูกข้าวในพื้นที่ของตนเอง และเริ่มหาข้อมูลด้านการตลาดเพื่อพัฒนาการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงขึ้น จึงมุ่งเน้นการผลิตข้าวอินทรีย์แบบครบวงจร

- ปี ๒๕๖๐ เข้าร่วมโครงการข้าวอินทรีย์ และในปี ๒๕๖๒ เข้าร่วมโครงการนาแปลงใหญ่
- ปี ๒๕๖๑ รวมกลุ่มเป็นศูนย์ข้าวชุมชน และในปี ๒๕๖๒ ขึ้นทะเบียนเป็นศูนย์ข้าวชุมชนกับกรมการข้าว
- ปี ๒๕๖๒ จัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์นาภูตำบลหนองห้าง
- ปี ๒๕๖๔ กลุ่มเคยได้รับรางวัลสถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนประเภทข้าวอื่น ๆ
- ปี ๒๕๖๕ จัดทะเบียน บริษัท ฅนภูติณณ์ จำกัด (NPT) ในการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการต่อไปโดยบริหารงานในรูปแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise)

การนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่

- ปลุกข้าวด้วยการปักดำ ช่วยลดปริมาณเมล็ดพันธุ์ และลดการระบาดของศัตรูข้าว
- ผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยชีวภาพ เพื่อใช้ปรับปรุงบำรุงดิน และเพิ่มธาตุอาหารในดิน
- ผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาและเชื้อราบีวเวเรีย เพื่อใช้ในการป้องกันศัตรูข้าว ทดแทนการใช้สารเคมี
- ใช้น้ำส้มควันไม้ในการป้องกันกำจัดศัตรูข้าว
- ใช้แหนแดง เพื่อลดปัญหาวัชพีชในแปลงข้าว และเพิ่มธาตุอาหารในดิน
- ใช้เครื่องอัดฟาง อัดก้อนฟางเพื่อเป็นอาหารสำหรับเลี้ยงปลา และนำไปเพาะเห็ดฟางเพื่อเป็นอาหารและขายเพื่อเพิ่มรายได้จากเศษวัสดุเหลือใช้
- โถกลบตอซังหลังการเก็บเกี่ยวและใช้น้ำหมักชีวภาพเพื่อย่อยสลายตอซัง และเพิ่มธาตุอาหารในดิน
- ปลุกพืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทือง เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิตและการจัดการ

- ใช้โดรนในการฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพเพื่อย่อยสลายฟางข้าว
- ใช้เครื่องคัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ข้าว และเครื่องอบลดความชื้นในการปรับปรุงคุณภาพข้าว
- ใช้เครื่องสีข้าวในการแปรรูปข้าว

- แปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตข้าว ได้แก่ ข้าวบรรจุถุงแบบสุญญากาศ โจ๊กข้าวกล้อง ข้าวเกรียบ สแน็คบาร์ ชาข้าว และแป้งข้าว

มีการใช้ประโยชน์ของพื้นที่นาอย่างเต็มประสิทธิภาพและเหมาะสม

- มีพื้นที่รวม ๓๒ ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่นา ๒๕ ไร่ ส่วนที่เหลืออีก ๗ ไร่ ปลุกไม้ผล พืชผัก ปลุกบัว และเลี้ยงปลา เป็นที่ทำการของกลุ่ม ศูนย์เรียนรู้และที่อยู่อาศัย
- ทำการเกษตรแบบผสมผสาน ได้แก่ ปลุกไม้ผล พืชผัก ปลุกบัวและเลี้ยงปลา ไว้เพื่อบริโภคและจำหน่าย

การแก้ปัญหาของเกษตรกร ด้านพื้นที่ ด้านวิชาการ
เกษตร ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

- ปลุกพืชหลังนา ได้แก่ ถั่วเหลืองและปอเทือง
- จัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้ทราบต้นทุน

การผลิตและใช้ในการวางแผนการทำนาในฤดูต่อไป

แนวคิดในการทำงาน มีแนวคิดและหลักการในการทำงาน

“น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มาปรับใช้ในการทำเกษตรอินทรีย์ คือ พอกิน พอใช้ พออยู่
พอมีพอร่มเย็น มาสานต่อ สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน
ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา
ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

- ผลผลิตเฉลี่ย ๖๑๘ กก./ไร่ (ความชื้น ๑๕ %)

พันธุ์ มข ๖๐-๒

- ผลผลิตเฉลี่ยของชุมชน ๕๐๐ กก./ไร่

มีการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP)

- ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่ดี
สำหรับเมล็ดพันธุ์ข้าว (GAP Seed)
- ได้รับการรับรองข้าว GI (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์)

- ได้รับการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ (Organic Thailand)
- ได้รับการรับรองมาตรฐานต่างประเทศ ได้แก่ มาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์สหภาพยุโรป (EU) และมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์สหรัฐอเมริกา (National Organic Program – NOP)
- สินค้าได้รับเครื่องหมายอาหารและยา (อย.)

มีการบริหารจัดการการผลิตและการตลาดที่ดี (แผนการผลิตและการตลาด)

- ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว พันธุ์ มข ๖๐-๑ มข ๖๐-๒ และ กข๖ จำนวน
- ผลิตข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ มะลิแดง เมล็ดฝ้าย ๖๒ และ กข๖

- แปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตข้าว ได้แก่ ข้าวบรรจุถุงแบบสุญญากาศ โจ๊กข้าวกล้อง ข้าวเกรียบสแน็คบาร์ ชาข้าว และแป้งข้าว
- อัดฟางก้อน จำหน่ายเป็นรายได้เสริม

การใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงสภาพการผลิต

- ปลูกข้าวด้วยการปักดำ ช่วยลดปริมาณเมล็ดพันธุ์ และลดการระบาดของศัตรูข้าว
- ผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยชีวภาพ เพื่อใช้ปรับปรุงบำรุงดิน และเพิ่มธาตุอาหารในดิน
- ผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาและเชื้อราบีวเวเรีย เพื่อใช้ในการป้องกันศัตรูข้าว ทดแทนการใช้สารเคมี
- ใช้น้ำส้มควันไม้ในการป้องกันกำจัดศัตรูข้าว
- ใช้แห่นาง เพื่อลดปัญหาวัชพืชในแปลงข้าว และเพิ่มธาตุอาหารในดิน
- ใช้เครื่องอัดฟาง อัดก้อนฟางเพื่อเป็นอาหารสำหรับเลี้ยงปลา และนำไปเพาะเห็ดฟางเพื่อเป็นอาหารและขายเพื่อเพิ่มรายได้จากเศษวัสดุเหลือใช้
- ไถกลบตอซังหลังการเก็บเกี่ยวและใช้น้ำหมักชีวภาพเพื่อย่อยสลายตอซัง และเพิ่มธาตุอาหารในดิน
- ใช้โดรนในการฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพเพื่อย่อยสลายฟางข้าว
- ใช้เครื่องคัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ข้าว และเครื่องอบลดความชื้น ในการปรับปรุงคุณภาพข้าว
- ใช้เครื่องสีข้าวในการแปรรูปข้าว
- ปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทือง เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน
- ปลูกพืชหลังนา ได้แก่ ถั่วเหลืองและปอเทือง

ความยั่งยืนในอาชีพ

- มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ผลิตและแปรรูปข้าว ขายผ่านทางออนไลน์
- มีเกษตรกรรุ่นใหม่ภายในกลุ่ม ซึ่งจะเป็นผู้สืบทอดการทำงานต่อไป
- มีการรวมกลุ่มและจดทะเบียน บริษัท ภูฏินันท์ จำกัด (NPT) ในการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการต่อไป โดยบริหารงานในรูปแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise)

ความต่อเนื่องของการทำนา/การขยายพื้นที่/การเพิ่มมูลค่าผลผลิตและการตลาด

- เริ่มทำนา ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบัน รวม ๑๑ ปี จากพื้นที่ ๒๑ ไร่ จนปัจจุบันมีพื้นที่รวม ๓๒ ไร่

โดยแบ่งเป็นพื้นที่นา ๒๕ ไร่ ส่วนที่เหลืออีก ๗ ไร่ ปลูกไม้ผล พืชผัก ปลูกบัว และเลี้ยงปลา เป็นที่ทำการของกลุ่ม ศูนย์เรียนรู้และที่อยู่อาศัย

สามารถเผยแพร่ ขยายผลให้แก่ส่วนรมนำไปใช้ประโยชน์และนำไปปฏิบัติได้

- เป็นวิทยากรเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ ระบบควบคุมภายใน เพื่อการผลิตข้าวตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand) และมาตรฐานอินทรีย์ต่างประเทศ การเชื่อมโยงตลาด บัญชีต้นทุน บัญชีครัวเรือน และบัญชีการประกอบอาชีพ การรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม เศรษฐกิจพอเพียง และภาษาจีนเบื้องต้น และวัฒนธรรม

- ขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่ให้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว มีการรวมกลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนและรวมกลุ่มผลิตข้าว คุณภาพ กลุ่มนาแปลงใหญ่ รวม ๑,๖๒๐ ราย พื้นที่ ๒๐,๐๐๐ ไร่

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

เป็นผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ผู้นำด้านการเกษตร

- ประธานศูนย์ข้าวชุมชนข้าวอินทรีย์ตำบลหนองห้าง
- ประธานกลุ่มนาแปลงใหญ่ หมู่ ๙ (ข้าวอินทรีย์นาภู)
- ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์

นาภูตำบลหนองห้าง

- กรรมการผู้จัดการ บริษัท ผนูติฉนธ์ จำกัด
- รองประธานคณะกรรมการศูนย์ข้าวชุมชน จังหวัดกาฬสินธุ์

- คณะกรรมการแปลงใหญ่ จังหวัดกาฬสินธุ์
- คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตร จังหวัดกาฬสินธุ์
- ประธานคณะกรรมการแปลงใหญ่ อำเภอกุฉินารายณ์
- ประธานกลุ่มนาฏ (ผลิตข้าวอินทรีย์และข้าว GI)
- ประธานอาสาสมัครเกษตร อำเภอกุฉินารายณ์
- อาสาสมัครเกษตรหมู่ ๙ บ้านห้วยม่วง
- อาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี
- ชาวนาอาสา
- ที่ปรึกษาด้านข้าว สภาเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์
- ที่ปรึกษาด้านการตลาดการจัดการกลุ่มเกษตรกร

๒๗ กลุ่ม

ผู้นำด้านอื่น ๆ

- ประธานกลุ่มอาชีพสตรี หมู่ ๙ บ้านห้วยม่วง
- กรรมการมูลนิธิอยู่อิน ไต้หวัน

การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

- เสียสละพื้นที่ของตนเองเป็นที่ตั้งกลุ่ม และเป็นศูนย์เรียนรู้
- เป็นวิทยากรและเป็นแหล่งศึกษาดูงานของเกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป
- มอบทุนการศึกษาให้กับบุตรหลานสมาชิก ปีละ ๕๐ ราย และร่วมบริจาคเงินสมทบในกิจกรรมของชุมชน

- สอนภาษาจีนให้แก่เยาวชนในพื้นที่ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ทำค่ายจริยธรรม โครงการอาหารกลางวัน เป็นแหล่งเรียนรู้การทำเกษตรในครัวเรือน

- ร่วมกันจัดตั้งชมรมเมตตาธรรม โดยได้รับการสนับสนุนจากไต้หวันและประเทศมาเลเซีย ปีละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นทุนการศึกษา ค่ารักษาพยาบาล ค่าฌาปนกิจให้แก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป

ความสามารถในการสื่อสารและการทำความเข้าใจ

- สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น ได้เป็นอย่างดี

บุคลิกภาพ ความน่าเชื่อถือ และจริยธรรม

- มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือ
- มีความเป็นผู้นำและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

- ได้รับรางวัลสตรีดีเด่นด้านส่งเสริมการเกษตร

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปรับปรุงบำรุงดิน

- ผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยชีวภาพ เพื่อใช้ปรับปรุงบำรุงดิน และเพิ่มธาตุอาหารในดิน
- ใช้เหินแดง เพื่อลดปัญหาวัชพืชในแปลงข้าว และเพิ่มธาตุอาหารในดิน
- ใช้ไตรนในการฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพเพื่อย่อยสลายฟางข้าว
- ปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทือง เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

การป้องกันและการรักษาดิน

- ใช้เครื่องอัดฟาง เพื่อเพิ่มรายได้จากเศษวัสดุเหลือใช้ และเือกกลับตอซังหลังการเก็บเกี่ยว

- ปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างและพังทลายของดิน

การป้องกันและกำจัดศัตรูข้าวโดยวิธีผสมผสาน

- ปลูกข้าวด้วยการปักดำ ช่วยลดปริมาณแมลงศัตรูและลดการระบาดของศัตรูข้าว
- ผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาและเชื้อราบีวเวอร์เรีย เพื่อใช้ในการป้องกันศัตรูข้าว ทดแทนการใช้สารเคมี
- ใช้น้ำส้มควันไม้ในการป้องกันกำจัดศัตรูข้าว

มีการจัดการที่อยู่อาศัยและกิจกรรมการปลูกข้าวอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและถูกสุขลักษณะ

- มีการจัดการที่อยู่อาศัยและกิจกรรมการปลูกข้าวอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและถูกสุขลักษณะ

อาชีพทำสวน

นายวสันต์ รื่นรมย์

อำเภอแกลง
จังหวัดระยอง

อายุ	๔๓ ปี
การศึกษา	ปริญญาตรี วท.บ. (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
สถานภาพ	สมรส
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๓๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังหว้า อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
โทรศัพท์	๐๘๙ ๒๕๒ ๖๘๓๘
อาชีพ	เกษตรกร (ทุเรียน)

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม และความพยายามฝ่าฟัน อุปสรรคในการสร้างผลงาน

นายวสันต์ รัตนรัมย์ เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการทำการเกษตรโดยใช้ระบบ “เทคโนโลยี เกษตรอัจฉริยะ” จากการสั่งสมประสบการณ์ในการทำงานบริษัทเอกชนด้านการเกษตรมาอย่างยาวนาน เมื่อถึงจุดที่ต้องตัดสินใจเลือกทางเดินระหว่างการเติบโตในสายอาชีพที่มั่นคงกับการได้กลับมาดูแลครอบครัว จึงเลือกลาออกจากบริษัทเอกชนเพื่อกลับมาประกอบอาชีพทำสวนทุเรียน สานต่อจากพ่อแม่ และมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโดยนำเทคโนโลยีเข้ามาร่วมกับภูมิปัญญาทางการเกษตร ได้อย่างสอดคล้องและสมดุล บริหารจัดการสวนทุเรียน

เชิงธุรกิจ คำนึงถึงต้นทุน ผลกำไร ความคุ้มค่า และเน้นคุณภาพ จัดการสภาพแวดล้อมในสวนอย่างเหมาะสม นำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพดินฟ้าอากาศมาใช่วางแผนการผลิต รวมทั้งใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิต จนทำให้ประสบความสำเร็จในการทำสวนทุเรียนแบบเกษตรสมัยใหม่

การนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่ และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

๑. การใช้น้ำอย่างคุ้มค่า โดยคำนวณปริมาณการใช้น้ำต่อต้น ใช้น้ำจ่ายน้ำแบบมินิสปริงเกอร์ ติดตั้งหัวจ่ายน้ำที่ระดับความสูง ๑ เมตร ซึ่งเป็นตำแหน่งที่สามารถกระจายน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และติดตั้ง

หว่านน้ำในทรงพุ่มเพื่อเพิ่มความชื้น ช่วยลดการระบาดของไรแดง

๒. ติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดสภาพอากาศขนาดเล็ก เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการจัดการความชื้นภายในสวน ให้เหมาะสมกับความต้องการของพืช

๓. คำนวณการใช้ปุ๋ยโดยใช้แอปพลิเคชัน Shape Info และให้ปุ๋ยพร้อมระบบน้ำเพื่อลดต้นทุน

๔. ใช้โดรนเพื่อการเกษตรฉีดพ่นสารเคมี ช่วยลดปริมาณงานและแรงงาน ลดค่าใช้จ่าย ลดเวลาการทำงาน และเพิ่มความปลอดภัยให้กับผู้ปฏิบัติงาน

๕. กำจัดวัชพืชโดยการตัดแทนการใช้สารเคมี และนำเศษวัชพืชไปเป็นอาหารของไส้เดือนดินได้มูลไส้เดือนเป็นอินทรีย์วัตถุบำรุงดิน ช่วยดูดซับความชื้น และธาตุอาหารของพืช

๖. ห่อผลทุเรียนด้วย “ถุงแดง Magik Growth” เพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิต นำไปสู่การยกระดับมาตรฐานทุเรียนหมอนทองระยอง

๗. การทำธนาคารน้ำใต้ดิน เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงแล้ง และช่วยในการลดความแฉะของดินในช่วงฤดูฝน ลดสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคในทุเรียน ต้นทุเรียนสามารถดูดซับน้ำและอากาศได้ดี ใบทุเรียนมีความสดใสมบูรณ์

การแก้ปัญหาของเกษตรกรด้านพื้นที่ ด้านวิชาการ เกษตร ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านสิ่งแวดล้อม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑. ด้านพื้นที่ ปรับสภาพแวดล้อมในแปลงปลูก ให้เหมาะสมสำหรับทุเรียน โดยการตัดแต่งทรงพุ่มให้มี ความโปร่ง ทำธนาคารน้ำใต้ดินเพื่อกักเก็บน้ำ นำเศษวัชพืช มาใช้เป็นวัสดุคลุมดิน

๒. ด้านวิชาการเกษตร ลดความเสียหายของ ต้นทุเรียนจากโรแดง ด้วยการรักษาสมดุลความชื้นในสวน โดยการพ่นน้ำในทรงพุ่ม เพิ่มการไหลเวียนอากาศ โดยใช้พัดลมเป่า เพื่อให้ต้นทุเรียนแข็งแรง ไม่เครียด โรคและแมลงศัตรูพืชไม่สามารถเข้าทำลายได้ ถึงแม้มีการเข้าทำลายบ้างก็ไม่สร้างความเสียหาย

๓. ด้านเศรษฐกิจ หากทุเรียนล้นตลาดหรือมีคุณภาพ ไม่เหมาะสำหรับการส่งออก จะนำไปแปรรูปเพื่อเพิ่ม มูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และจัดจำหน่ายภายใต้ แบนด์ “ฟาร์มรีนรมย์”

๔. ด้านสิ่งแวดล้อม กำจัดวัชพืชด้วยการใช้รถตัดหญ้า และนำเศษวัชพืชไปคลุมดิน เพื่อเป็นแหล่งอาศัย

และเป็นอาหารของไส้เดือนดิน มูลไส้เดือนเป็น อินทรีย์วัตถุบำรุงดิน

๕. ด้านอื่น ๆ เช่น ร่วมรณรงค์ไม่ตัดทุเรียนอ่อน และร่วมปลักต้นพระราชบัญญัติทุเรียน เป็นต้น

**ผลงานและความสำเร็จของผลงาน
ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา
ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ**

ผลงาน

๑. ผลผลิตต่อไร่

๒,๔๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ (ปี ๒๕๖๖ เฉลี่ย
ทั้งประเทศ ๑,๔๗๕ กิโลกรัมต่อไร่)

ปี ๒๕๖๕ รายได้ : ๓,๙๗๖,๕๐๐ บาท
 ต้นทุน : ๔๓๓,๒๕๕ บาท
 กำไร : ๓,๕๔๓,๒๔๕ บาท
 ปี ๒๕๖๖ รายได้ : ๔,๑๖๕,๘๗๕ บาท
 ต้นทุน : ๔๔๓,๒๐๔ บาท
 กำไร : ๓,๗๒๒,๖๗๑ บาท

ความยั่งยืนในอาชีพ

สร้างความยั่งยืนในอาชีพโดยการ

๑. ขยายพื้นที่ปลูกทุเรียนเพิ่มจาก ๑๕ ไร่ เป็น ๒๐ ไร่ และจะขยายเพิ่มอีกในอนาคต
๒. เพิ่มมูลค่าผลผลิต โดยการแปรรูปผลผลิต
๓. ลดความเสี่ยงด้านการตลาด โดยปลูกมะพร้าว เป็นพืชทางเลือก
๔. ปลูกฝังให้ทายาทรักอาชีพเกษตร โดยให้ลูก ๒ คน ช่วยงานในสวนช่วงปิดเทอม

๒. มีการบริหารจัดการการผลิตและการตลาดที่ดี

- ด้านการผลิต มีการวางแผนการผลิต และผลิตตามหลักวิชาการเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์หลายชนิด เช่น พืชชำทุเรียน ทุเรียนทอด น้ำทุเรียน และอาหารอื่น ๆ เป็นต้น
- ด้านการตลาด มีการบริหารจัดการผลผลิตด้วยการปรับสมดุล Demand & Supply ผ่าน ๓ ช่องทาง ได้แก่ จำหน่ายในประเทศ ร้อยละ ๘.๘ ส่งออก ร้อยละ ๙๐.๑ และแปรรูป ร้อยละ ๑.๑

๓. ทุน/รายได้ (ย้อนหลัง ๓ ปี)

ปี ๒๕๖๔ รายได้ : ๓,๕๖๒,๗๕๕ บาท
 ต้นทุน : ๔๓๐,๗๔๖ บาท
 กำไร : ๓,๑๓๒,๐๐๙ บาท

การขยายผล

มีการขยายผลสู่เกษตรกรทั้งในและนอกพื้นที่ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่

๑. เป็นวิทยากรให้กับเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน และกลุ่มแปลงใหญ่
๒. เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้ามาฝึกงานในสวน
๓. เผยแพร่ความรู้ผ่าน facebook กลุ่ม“อาหารพืช (ทุเรียนและผลไม้ต่าง ๆ)” ผู้ติดตามกว่า ๘,๗๐๐ คน

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

เป็นผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

เป็นผู้มีความเป็นผู้นำสูง มีความคิดก้าวหน้า มุ่งมั่นตั้งใจ มีประสบการณ์การทำงานหลายองค์กร

ทั้งการเป็นที่ปรึกษาและเป็นผู้นำ โดยเข้าร่วมประชุม ทุกครั้งและเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ บทบาท ที่สำคัญ ได้แก่

๑. เป็นนายกสมาพันธ์ชาวสวนทุเรียนไทย จังหวัดระยอง
๒. เป็นอุปนายกสมาพันธ์ชาวสวนทุเรียนไทย ภาคตะวันออก
๓. ประธานแปลงใหญ่ทุเรียนบ้านเนินหย่อง ตำบลวังหั่ว อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๔. ประธานศพก.เครือข่าย ตำบลห้วยยาง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๕. ประธานศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านเนินหย่อง
๖. ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฟาร์มรีนรมย์
๗. เกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดระยอง (YSF)

๘. คณะทำงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก
คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ สภาผู้แทนราษฎร
๙. คณะทำงาน Salesman จังหวัดระยอง
๑๐. คณะทำงานผลักดัน GI ทุเรียนหมอนทอง
ระยอง

การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้การทำสวนทุเรียน
แก่เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรทั่วไป และทำสื่อ
ออนไลน์เผยแพร่ความรู้ผ่าน Facebook Youtube
และ Tiktok โดยมีความสามารถในการสื่อสารเป็นอย่างดี
สามารถอธิบายการผลิตและการจัดการสวนได้อย่างมี
หลักการทางวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังเปิดสวนเป็น
สถานที่ศึกษาดูงานด้วย

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปรับปรุงบำรุงดิน

ใช้เศษวัสดุจากต้นทุเรียนเป็นอาหารไส้เดือนดิน
ย่อยสลายเป็นอินทรีย์วัตถุ ช่วยปรับปรุงดินให้อุดมสมบูรณ์

การป้องกันและการรักษาดิน

กำจัดวัชพืชโดยการตัด และใช้เศษซากวัชพืชเป็น
วัสดุคลุมดิน เพื่อรักษาหน้าดินและความชื้น ลดการเผา

การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

ใช้วิธีการเพิ่มความชื้นให้สมดุล เพื่อลดการใช้
สารเคมีเพื่อกำจัดไรแดง ทำให้ใบทุเรียนยังคงสดขึ้น
ใบไม่ร่วง และไม่ส่งผลกระทบต่อผลผลิต

การจัดการที่อยู่อาศัย และกิจกรรมการปลูกพืชอย่าง ถูกต้องตามหลักวิชาการ ถูกสุขลักษณะ และไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อม

๑. มีการจัดการที่อยู่อาศัยถูกสุขลักษณะ เป็นระเบียบ
เรียบร้อย และปลอดภัย

๒. กิจกรรมการผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน
GAP และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้วัสดุเหลือใช้
ทางการเกษตรมาใช้คลุมดินแทนการเผา ทำให้ไม่เกิด
มลพิษต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

อาชีพทำไร่

นายเพทีย แดงโสภา

อำเภอหนองหญ้าไซ
จังหวัดสุพรรณบุรี

อายุ	๕๗ ปี
การศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานภาพ	สมรส
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๘๘ หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี
โทรศัพท์	๐๘๐ ๗๖๓ ๔๖๔๐
อาชีพ	เกษตรกร (อ้อย)

ปี ๒๕๕๗ ประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนแรงงาน ดินเสื่อมคุณภาพจากการเผาอ้อย และอ้อยมีค่าความหวานต่ำ ส่งผลให้ราคาอ้อยตกต่ำ จึงต้องการเปลี่ยนเป็นการตัดอ้อยสด ได้ปรึกษากับบริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลสุพรรณบุรี จำกัด ในการค้าประกันโควตาอ้อยในการซื้อรถตัดอ้อย

ปี ๒๕๖๒ ประสบปัญหาโรคเส้ด้าในอ้อย จึงปรับเปลี่ยนพันธุ์อ้อยจากพันธุ์ลำปาง เป็นพันธุ์ขอนแก่น ๓ พร้อมทั้งทำแปลงพันธุ์อ้อยเพื่อช่วยในการลดต้นทุนในการซื้อท่อนพันธุ์

ปี ๒๕๖๔ ประสบปัญหาดินแข็ง จึงนำใบอ้อยที่เหลือจากการตัดอ้อย ส่วนหนึ่งนำมาไถพรวนคลุกกลดิน

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนา อุปกรณ์ในการสร้างผลงาน

ปี ๒๕๓๓ เดิมประกอบอาชีพเลี้ยงวัวพื้นบ้าน แต่งงานและย้ายถิ่นฐานมาอยู่บ้านกรรยา เริ่มประกอบอาชีพทำนาในพื้นที่ ๑๒ ไร่ โดยอาศัยน้ำฝน แต่ประสบปัญหาพื้นที่แห้งแล้ง และฝนทิ้งช่วง

ปี ๒๕๔๗ เริ่มต้นเปลี่ยนมาทำไร่อ้อย เนื่องจากใช้น้ำน้อยกว่าการทำนา แต่ยังใช้ระบบน้ำรางด และแรงงานคนในการทำไร่ พร้อมทั้งมีการเผาอ้อยก่อนการเก็บเกี่ยว

ปี ๒๕๕๖ ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ จึงเปลี่ยนมาปลูกอ้อยด้วยระบบน้ำหยดเพื่อลดการใช้น้ำ

เพื่อเป็นปุ๋ย อีกส่วนหนึ่งใช้คลุมดินเพื่อรักษาความชื้นในดิน นอกจากนี้ยังมีการขายใบอ้อยให้กับโรงงานชีวมวล เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ และมีการทำแนวกันไฟในแปลงอ้อยเพื่อป้องกันการลุกลามของไฟจากแปลงอื่น

ปี ๒๕๖๕ ได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศเปลี่ยนแปลง จึงขาดบ่อบาดาล และทำธนาคารน้ำใต้ดิน โดยในพื้นที่ไม่มีไฟฟ้าเกษตรกรมีการแก้ไขปัญหาโดยใช้พลังงานจากโซลาร์เซลล์ในการสูบน้ำ

ปัจจุบัน มีการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการทำไร่อ้อยจนสามารถเพิ่มผลผลิตจากเดิมไร่ละ ๘ - ๑๐ ตัน เป็นไร่ละ ๑๕ - ๑๗ ตัน และสามารถยืดระยะเวลาการไว้ตอ จากเดิม ๒ - ๓ ตอ เป็น ๔ - ๕ ตอ และมีการตัดอ้อยสด ๑๐๐% ของพื้นที่การทำไร่อ้อยช่วยลดปัญหาฝุ่น PM 2.5 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจก นอกจากนี้

ยังมีการใช้โดรนเพื่อการเกษตรในการพ่นปุ๋ยทางใบ เพื่อช่วยเพิ่มค่าความหวานให้กับอ้อยก่อนการเก็บเกี่ยว ทำให้ประหยัดค่าแรงงาน เวลา มีความปลอดภัยสูง และอ้อยไม่เกิดความเสียหายจากการเหยียบย่ำ

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการนำเทคโนโลยีมาใช้

๑. นวัตกรรมสู้อย่างแล้ง นอกเขตชลประทาน

บ่อน้ำ โดยการปรับปรุงบ่อน้ำเดิม ด้วยการขุดบ่อน้ำกว้าง ๕๐ เมตร ยาว ๖๐ เมตร ความลึกเฉลี่ยประมาณ ๗ เมตร ให้ลึกผ่านชั้นดินเหนียวจนถึงชั้นหินอุ้มน้ำ ซึ่งเป็นเทคนิคจากวิศวกรรับเหมา ทำให้มีน้ำใช้ตลอดปี และเป็นการเพิ่มความจุของบ่อเป็น ๒๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้งอย่างยั่งยืน

ธนาคารน้ำใต้ดิน ทุกแปลงในพื้นที่ปลูกอ้อย นอกเขตชลประทาน โดยเป็นการกักเก็บน้ำส่วนเกินในฤดูฝน เพื่อนำมาใช้ในฤดูแล้ง

๒. นวัตกรรมเศษเหล็กมีคุณค่า โดยนำผานรถไถที่ทิ้งแล้วมาตัดแปะต่อทำเป็นใบมีด ยึดติดกับเครื่องลากริปเปอร์ฝั่งปุ๋ยทั้ง ๒ ด้าน ซ้ายและขวา เพื่อใช้ในการกลบร่องอ้อย ลดต้นทุนค่าจ้างในการไถกลบร่องอ้อย ๓๐๐ บาท/ไร่ การต่อใบมีด ๒ แบบ คือ สำหรับอ้อยโต ขนาดความยาว ๙๐ เซนติเมตร และสำหรับอ้อยปลูกใหม่ ขนาดความยาว ๙๗ เซนติเมตร

๓. การใช้โดรนเพื่อการเกษตร ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ ช่วยลดปัญหาเรื่องค่าจ้างแรงงานได้ ๗๐ บาท/ไร่ และลดเวลาในการให้ปุ๋ย (๒ นาที่ต่อ ๑ ไร่)

๔. การคัดเลือกพันธุ์อ้อยที่แข็งแรง ลำใหญ่ และเหมาะสมกับพื้นที่ในเขตภาคกลาง คือ พันธุ์ขอนแก่น ๓ เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่ไม่ออกดอก ทำให้น้ำหนักและความหวานไม่ลดลง กาบใบหลวม เก็บเกี่ยวง่าย ทนแล้ง และไวต่อได้ดี และจัดทำแปลงพันธุ์เพื่อทดสอบพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ และหาพันธุ์ที่สามารถทดแทนพันธุ์ขอนแก่น ๓ เนื่องจากมีการใช้มาเป็นเวลานาน เช่น K๒๐๐ จากศูนย์วิจัยสุพรรณบุรี ลำปาง ๑๑ เป็นต้น

๕. การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใส่ปุ๋ยหมัก ร่วมกับ Filter Cake เพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน ทำให้ดินร่วนซุย โปร่ง รวมถึงเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน ลดความเป็นกรดของดิน

เครื่องปลูกอ้อย

๖. การให้ปุ๋ยละลายน้ำร่วมกับระบบน้ำหยดช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้ปุ๋ยมากถึง ๘๐ ถึง ๙๐% ลดการสูญเสียจากการชะล้าง หรือการใช้ปุ๋ยเกินความจำเป็น ลดระยะเวลาการทำงาน นอกจากนี้ยังพบว่าการให้ปุ๋ยไปกับระบบน้ำหยด สามารถเพิ่มปริมาณน้ำตาลซูโครสในอ้อยได้ถึง ๒% เมื่อเทียบกับการให้น้ำแบบปล่อยท่วม หรือพื้นที่การปลูกที่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก

๗. วางแผนการบริหารจัดการน้ำ ร่วมกับปฏิทินการเพาะปลูกและระยะการเจริญเติบโต ดังนี้๑) ระยะตั้งตัว ตั้งแต่เริ่มออกจันมีใบ และเป็นต้นอ่อน ความต้องการน้ำยังไม่มากอาจใช้ความชื้นที่มีอยู่ในดินได้๒) ระยะเติบโตทางลำต้น (ช่วงแตกกอ สร้างปล้อง) ต้องการน้ำมาก

และบ่อยครั้ง ๓) ระยะสร้างน้ำตาล ให้น้ำเฉพาะอ้อยที่เริ่มแสดงอาการขาดน้ำเท่านั้น และ ๔) ระยะสุกแก่ อ้อยเติบโตน้อยลง และกำลังสะสมน้ำตาล ควรงดการให้น้ำ

๘. การใช้รถเก็บเกี่ยวผลผลิต ลดปัญหาด้านแรงงาน และระยะเวลา ตัดอ้อยสดลดการเผา เพื่อลดปัญหาหมอกพิษในอากาศ (ฝุ่น PM 2.5) และลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาได้ ๓๘,๕๐๖.๒๕ kgCO₂eq (กิโลกรัมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า)

๙. ใช้ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ (solar cell) สำหรับน้ำหยด ในพื้นที่ที่ไฟฟ้าเข้าไม่ถึง สามารถประหยัดน้ำลง ๘๐%

๑๐. ทำแนวกันไฟทุกแปลง ป้องกันไฟลุกลามจากแปลงใกล้เคียง และมีการตรวจแปลงอ้อยในระยะใกล้เก็บเกี่ยว หรือในช่วงโรงงานเปิดหีบอ้อยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการลักลอบเผาในแปลงอ้อย

๑๑. มีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ หรือการลดขยะให้เป็นศูนย์ (Zero Waste) โดยการม้วนใบอ้อยเพื่อขายเป็นพลังงานชีวมวล และการไถกลบใบอ้อยเพื่อใช้ในการปรับปรุงบำรุงดิน

๑๒. ใช้การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) เพื่อลดการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ปี ๒๕๖๖ อยู่ที่ ๑๗,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ มากกว่าผลผลิตเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ ๗๑.๗๒

การบริหารจัดการด้านการผลิตและการตลาด และความยั่งยืนในอาชีพ

๑. มีการวางแผนการผลิต โดยการแบ่งเป็นแปลงอ้อยปลูกใหม่ และอ้อยต่อ หมุนเวียนในแต่ละปี เพื่อช่วยลดต้นทุนในการผลิต ทำให้มีผลผลิตออกต่อเนื่อง

๒. มีเป้าหมายในการผลิตอ้อยอย่างชัดเจน คือ มีผลผลิตเฉลี่ยของอ้อย ๑๕ ตัน/ไร่ ขึ้นไป และตัดอ้อยสด ๑๐๐% พร้อมทั้งขายใบอ้อยให้กับโรงงาน ส่วนที่เหลือไถกลบเป็นปุ๋ยบำรุงดิน

๓. กำหนดกลุ่มเป้าหมายชัดเจน (Target Customer) คือ ขายอ้อยสด และใบอ้อยให้กับโรงงานน้ำตาล บริษัท อุตสาหกรรมน้ำตาลสุพรรณบุรี จำกัด

ความยั่งยืนในอาชีพ

๑. เริ่มต้นจากการปลูกข้าวบนพื้นที่ ๑๒ ไร่ และปรับเปลี่ยนมาปลูกอ้อย จนกระทั่งปี ๒๕๔๐ จนถึงปัจจุบัน มีพื้นที่ปลูกอ้อยเป็นของตนเอง รวม ๑๒๖.๒๕ ไร่ และเป็นผู้ดูแล วางแผนการผลิตตั้งแต่เริ่มต้นปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวให้กับลูกไร่ จำนวน ๕๒ ราย พื้นที่รวม ๑,๐๔๐ ไร่

๒. มีทายาททางการเกษตรช่วยวางแผนการใช้เครื่องจักร การซ่อมบำรุง และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

๓. สร้างรายได้เพื่อความยั่งยืนในอาชีพด้วยการตัดอ้อยสดจำหน่าย (ราคาเพิ่มจากค่าความหวาน ccs ละ ๘๔ บาท) และการขายใบอ้อย เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงให้แก่โรงไฟฟ้าชีวมวล (ตันละ ๘๐๐ – ๑,๐๐๐ บาท)

การขยายผล สามารถเผยแพร่ขยายผลให้แก่ส่วนรวม

๑. แปลงเรียนรู้สถานการณ์ตัดอ้อย ลดการเผา เกิดการสร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา

๒. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ และขยายผล การทำไร่อ้อยแบบปลอดการเผาให้เกษตรกรในพื้นที่ จำนวน ๒๗ คน พื้นที่ ๘๖๐ ไร่

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

เป็นผู้นำอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

๑. ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

๒. อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

๓. เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) อำเภอนองหญ้าไซ

๔. กรรมการสมาคมชาวไร่อ้อยเขต ๕ จังหวัดสุพรรณบุรี

๕. ประธานกองทุนหมู่บ้าน และกองทุนแม่ของแผ่นดิน อำเภอนองหญ้าไซ

๖. รองประธานคณะกรรมการตรวจสอบและติดตาม
การบริหารงานตำรวจ อำเภอหนองหญ้าไซ

๗. กรรมการที่ปรึกษาโรงพยาบาลหนองหญ้าไซ

การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

๑. คณะกรรมการสมาคมชาวไร่อ้อยเขต ๕
จังหวัดสุพรรณบุรี ผลักดันให้โรงงานน้ำตาลสามชุก
ดำเนินการ ดังนี้

- ค้ำประกันโควต้าอ้อยรายใหญ่และรายย่อย
เพื่อจัดซื้อรถตัดอ้อยแก่เกษตรกร

- นำเงินกองทุนอ้อยและน้ำตาลปล่อยเงินกู้
ให้กับเกษตรกร โดยคิดดอกเบี้ยร้อยละ ๒ (ดอกเบี้ยต่ำ)
เพื่อชดเชยน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

- นำปุ๋ยราคาถูกโดยไม่คิดดอกเบี้ย มาขายให้
กับเกษตรกร

- สนับสนุนโดรนสำหรับฉีดปุ๋ยเพิ่มค่าความหวาน
ให้กับเกษตรกร

๒. บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางวัด โรงเรียน
และโรงพยาบาลอย่างสม่ำเสมอและช่วยเหลือกิจกรรม
โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ - ผู้ติดยา
เสพติด และการทำงานของสถานีตำรวจภูธรหนองหญ้าไซ

๓. ยกที่ดินของตนให้กับคนไร้บ้านได้มีที่อยู่ฟรี
คนละ ๑ งาน จำนวน ๘ คน โอนโฉนดอย่างถูกต้อง

๔. วิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกอ้อย
ให้แก่เกษตรกรและผู้ที่สนใจ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ปรับปรุงดิน และใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมตาม
ค่าวิเคราะห์ดิน

๒. ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ควบคู่กับปุ๋ยเคมี ร่วมกับการ
ไถกลบเศษซากใบอ้อย

๓. ตัดอ้อยสด งดการเผา โดยการใช้เครื่องจักรกล
ในการเก็บเกี่ยว

๔. ผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์เชื้อ BS (*Bacillus subtilis*) ไว้ใช้ในการกำจัดโรคที่เกิดจากแบคทีเรีย
และเชื้อรา

๕. การใช้แมลงหางหนีบ ในการกำจัดหนอนกออ้อย

อาชีพไร่นาสวนผสม

นางรุ่งลาวัลย์ เป้าคำ

อำเภอวังน้อย
จังหวัดสระแก้ว

อายุ	๔๘ ปี
การศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาบัญชี
สถานภาพ	สมรส
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลคลองทับจันทร์ อำเภอวังน้อย จังหวัดสระแก้ว
โทรศัพท์	๐๘๐ ๐๙๕ ๓๙๕๒
อาชีพ	เกษตรกร

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม และความพยายามฟันฝ่า
อุปสรรคในการสร้างผลงาน

แนวคิด / คติประจำใจ

“ทุกครั้งที่ทำอะไร จงสนุกกับสิ่งที่ทำ และอย่ากลัว
ในสิ่งที่ไม่เคยทำ เพราะมันอาจพาเราไปสู่ความสำเร็จ
ตามที่เรากำลังต้องการก็ได้”

ความคิดริเริ่ม

๑. ลาออกจากงานประจำ เพื่อมาดูแลบุตร
และเริ่มต้นทำการเกษตรต่อจากมารดาที่เสียชีวิต โดยทำ
การเกษตรแบบเชิงเดี่ยว แต่รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย
ในครัวเรือน

๒. เริ่มเรียนรู้การเพาะเห็ด และได้ลงทุนเรียนรู้
และขอรับคำปรึกษาวิธีการเพาะเห็ดจากผู้เชี่ยวชาญ
และดัดแปลงทำตู้นึ่งก้อนเห็ด ต่อมารวมกลุ่มกับชาวบ้าน
จำนวน ๒๖ คน จัดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ด
และแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรบ้านปึกgrim

๓. จากเดิมที่เคยรับจ้างนำดอกบัวมากำขาย
มีแนวคิด ทำนาบัว โดยขอความรู้จากคนขายดอกบัว
และปรับเปลี่ยนที่นามาทำนาบัว และเริ่มปลูกเตยหอม
เพื่อส่งร้านค้าพร้อมกับดอกบัว

ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรค

๑. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยวทำให้เกิดภาระหนี้สินตั้งแต่รุ่นแม่ จึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำการเกษตร เป็นทำเกษตรแบบผสมผสาน จัดสรรพื้นที่ทำนาข้าว นาบัว เตยหอม ไม้ผล ผักสวนครัว เลี้ยงปลา เปิดโล่ทุ่ง ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ หมู แปรรูปผลผลิตภายในฟาร์ม เพื่อให้เกิดรายได้จากกิจกรรมทางการเกษตรที่หลากหลาย ทำให้สามารถปลดภาระหนี้สินได้

๒. ข้อจำกัดทางด้านแรงงานในครัวเรือน จึงวางแผนและคัดเลือกชนิดพืชที่ลงทุนปลูกเพียงครั้งเดียว และสามารถเก็บผลผลิตให้เกิดรายได้เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี โดยการศึกษาเรียนรู้การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง

การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ นำมาใช้พัฒนาการเกษตร ของตนเอง

๑. การทำตุ้มน้ำก้อนเชื้อเห็ดแบบซักรอก เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน น้ำก้อนเชื้อเห็ดได้มากกว่าเดิม (จาก ๑,๒๐๐ ก้อน เป็น ๑,๕๐๐ ก้อน) ช่วยลดต้นทุนค่าแก๊สหุงต้มในการนึ่งก้อนเชื้อเห็ดและลดการใช้แรงงาน

๒. ออกแบบเครื่องมือตัดกิ่งดอกบัว ช่วยให้สามารถทำงานได้สะดวกขึ้น

๓. ออกแบบเครื่องขุดเกล็ดปลา ช่วยลดระยะเวลาและแรงงาน

การนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่ และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

๑. โรงเพาะเห็ดอัจฉริยะ ควบคุมระบบไฟฟ้า ระบบพ่นหมอก ระบบพัดลมด้วยเซนเซอร์ ในโรงเรือนเพาะเห็ด ช่วยให้การเพาะเห็ด ประหยัดเวลาและแรงงาน ในการดูแลอุณหภูมิและความชื้น

๒. การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักสูตรต่าง ๆ จากวัสดุเหลือใช้ภายในฟาร์ม

๓. พื้นที่อยู่นอกเขตชลประทาน จึงได้ติดตั้งระบบสูบน้ำบาดาลจากพลังงานแสงอาทิตย์ ใช้ระบบน้ำหยดกับพืชภายในฟาร์ม เป็นการประหยัดน้ำและให้น้ำได้ตรงความต้องการของพืช

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

สภาพทั่วไปของฟาร์ม

พื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๑๙ ไร่ ๕๙ ตารางวา มีเอกสารสิทธิ์โฉนดเป็นของตนเอง มีกิจกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ที่อยู่อาศัย

๒. นาบัว จำนวน ๓ ไร่

๓. นาเตย จำนวน ๒ งาน

๔. นาข้าว จำนวน ๘ ไร่

๕. ไม้ผลไม้ยืนต้น จำนวน ๖ ไร่ ข้าวโพดข้าวเหนียว จำนวน ๑ ไร่

๖. เลี้ยงสัตว์ (ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ เป็ดไล่ทุ่ง หมู ปลา)

๗. โรงเรือนอัดก้อน และโรงเรือนเปิดดอกเห็ด

กิจกรรมที่ดำเนินการ

๑. ด้านพืช ประกอบด้วย นาข้าว นาบัว นาเตย พืชผักสวนครัว เพาะเห็ด ไม้ผล ได้แก่ มะม่วง ฝรั่ง มะพร้าว กล้วย ข้าวโพดข้าวเหนียว

๒. ด้านประมง เลี้ยงปลาน้ำจืด ได้แก่ ปลานิล ปลาสลิด ปลาดุก

๓. ด้านปศุสัตว์ ประกอบด้วย เป็ดไล่ทุ่ง ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ หมู

๔. ด้านแปรรูปเพิ่มมูลค่า ข้าวเกรียบเห็ด แหนมเห็ด ปลาสาม ปลาแดดเดียว ไข่เค็ม และขนมจากกล้วย

การจัดการ

๑. วางแผนการจัดการแปลงผสมผสาน ทั้งปลูกเชิงเดี่ยว และทำกิจกรรมร่วมที่เอื้อประโยชน์ต่อกัน เช่น พืชกับพืช พืชกับสัตว์

๒. เลี้ยงเป็ดไล่ทุ่งเพื่อกำจัดหอยเชอรี่ในนาบัว

๓. มีการจดบันทึกการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในฟาร์ม

๔. มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีฟาร์ม โดยแยกเป็นบัญชีรายพืช สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลผลิตว่ามีตลาดอยู่ที่ไหน กลุ่มลูกค้าเป็นใคร รู้ต้นทุนการผลิต แนวโน้มราคาผลผลิต และนำมาประกอบการวางแผนการผลิต การแปรรูปสินค้าได้

๕. การจัดการผลผลิตและการจำหน่าย จำหน่ายผลผลิตและสินค้าให้กับพ่อค้าในชุมชน สมาชิกในชุมชนจำหน่ายเอง และออกร้านกับหน่วยงานราชการและเอกชน รวมถึงประชาสัมพันธ์ Facebook

๖. ใช้แรงงานในครัวเรือน จำนวน ๓ คน ในการบริหารจัดการกิจกรรมภายในฟาร์ม
๗. ระยะเวลาที่ให้ผลผลิตและผลตอบแทน

ผลตอบแทน (ข้อมูลย้อนหลังปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖)

ผลตอบแทนเฉลี่ย ๗๗๑,๕๐๘ บาทต่อปี หรือ ๒๖,๖๐๔ บาทต่อไร่ต่อปี

กิจกรรม	ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖	
	รายได้	รายจ่าย	รายได้	รายจ่าย	รายได้	รายจ่าย
พืช	๗๕๔,๐๐๐	๒๕๓,๑๙๐	๘๐๓,๕๖๐	๒๕๑,๔๑๕	๘๙๔,๑๖๘	๒๘๓,๑๑๘
ปศุสัตว์	๒๙๕,๕๐๐	๑๖๕,๕๐๐	๓๑๙,๗๐๐	๑๙๑,๖๘๐	๓๑๙,๙๘๐	๑๙๐,๐๘๐
ประมง	๔๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๙๕,๐๐๐	๑๑,๕๐๐	๖๕,๐๐๐	๗,๕๐๐
อื่น ๆ (แปรรูป)	๘,๐๐๐	๑,๒๐๐	๘,๐๐๐	๑,๒๐๐	๙๖,๐๐๐	๑๓,๐๐๐
รวม	๑,๐๙๗,๕๐๐	๔๓๔,๘๙๐	๑,๒๒๖,๒๖๐	๔๕๕,๗๙๕	๑,๓๗๕,๑๔๘	๔๙๓,๖๙๘
ผลตอบแทน	๖๖๒,๖๑๐		๗๗๐,๔๖๕		๘๘๑,๔๕๐	

หมายเหตุ: หน่วยเงินบาท

ด้านความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ

๑. มีการทำกิจกรรมเกษตรผสมผสานมาอย่างต่อเนื่องกว่า ๗ ปี ได้ลองผิดลองถูกจนประสบความสำเร็จ และเห็นว่า การทำการเกษตรแบบผสมผสานสามารถสร้างรายได้ ลดความเสี่ยงด้านปริมาณผลผลิต ความผันผวนของราคา และสร้างระบบการผลิตที่ยั่งยืนในระยะยาว

๒. มีแผนการพัฒนาต่อยอดเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ได้แก่ การวางแผนขอรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร วางแผนพัฒนาฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรควบคู่กับการเป็นแหล่งเรียนรู้

วางแผนพัฒนาบรรจุภัณฑ์ โดยเน้นผลิตภัณฑ์แปรรูป
ผลผลิตทางการเกษตร และเพิ่มช่องทางการจำหน่าย
ทางออนไลน์ให้มากขึ้น

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. ประธานศูนย์เรียนรู้เครือข่าย ศพก. ด้านศูนย์
เรียนรู้ไร่นาสวนผสม ให้บริการและเป็นแหล่งเรียนรู้
ด้านการเกษตรของชุมชน

๒. ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูป
ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรบ้านปึกgrim

๓. เป็น Smart Farmer ต้นแบบ สาขาเกษตร
ผสมผสาน

๔. ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ปลาตะเพียน
อรัญประเทศ

๕. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เรื่องการเพาะเห็ด

๖. อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ประธานการ
ทำงานตามภารกิจของหน่วยงานกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์

๗. อาสาสมัครฝนหลวง ประชาสัมพันธ์และรณรงค์
ให้ความรู้เกี่ยวกับภารกิจของการทำฝนหลวง

๘. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

๙. ประธานสตรีหมู่บ้านปึกgrim

๑๐. กรรมการสหกรณ์ศุภนิมิตอรัญประเทศ
ร่วมใจพัฒนา จำกัด

๑๑. จัดอาสาบริการตกแต่งผ้าประดับ ในสถานที่
จัดงานต่าง ๆ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ทำนาแบบปลอดสารพิษ ปรับปรุงบำรุงดินด้วย
การใช้โดโลไมท์ ปุ๋ยอินทรีย์ ไกลบตอซัง ปลูกปอเทือง
ควบคุมศัตรูพืชด้วยวิธีกลและชีววิธี ใช้ไตรโคเดอร์มา
เพื่อควบคุมโรคจากเชื้อรา เช่น โรคราน้ำค้าง โรคเมล็ดด่าง

๒. มีการปรับปรุงบำรุงดินเพิ่มอินทรีย์วัตถุและรักษา
จุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ไว้ในดิน การใช้ปุ๋ยพืชสด
การใช้เศษวัสดุเกษตรคลุมดิน

๓. มีการบำบัดของเสียของเหลือใช้จากฟาร์มและ
ครัวเรือนเป็นปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำหมัก น้ำหมักไล่แมลงศัตรูพืช
น้ำหมักบำบัดกลิ่นจากคอกเลี้ยงสัตว์

๔. หลังจากทำนาจะไถกลบตอซังและปลูกพืชปุ๋ยสด
นำรำข้าวและแกลบมาใช้เป็นอาหารสัตว์

๕. นำมูลสัตว์มาทำปุ๋ยหมักแล้วนำไปใช้ในการ
ปลูกพืช ทำความสะอาดคอกหมูทุกวัน น้ำที่ใช้ทำ
ความสะอาดจะไหลลงสู่บ่อ เป็นการให้ธาตุอาหาร
แก่บ่อและเตย

๖. นำน้ำจากบ่อเลี้ยงปลาและนาบัว ไปใช้ใน
บริเวณแปลงปลูกพืช

๗. นำก้อนเชื้อเห็ดเก่ามาผสมทำก้อนเชื้อเห็ดใหม่
ส่วนที่เหลือทิ้งนำไปทำปุ๋ยหมัก เพื่อนำไปใช้ในการปลูกพืช
ในแปลง

อาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

นางสาวนงนุช วงคง

อำเภอท่าตะเียบ
จังหวัดฉะเชิงเทรา

อายุ	๕๓ ปี
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น
สถานภาพ	โสด
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๑๓๓/๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลท่าตะเียบ อำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา
โทรศัพท์	๐๘๙ ๘๓๑ ๔๗๓๓
อาชีพ	เกษตรกร (ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม)

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนา อุปสรรคในการสร้างผลงาน

นางสาวนงนุช วงคง เดิมเป็นชาวจังหวัดบุรีรัมย์ เกิดในครอบครัวที่มีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จนเมื่อ อายุ ๑๕ ปี ได้มีการย้ายถิ่นฐานตามครอบครัวมาอยู่ ณ บ้านอ่างเตย ตำบลท่าตะเกียบ อำเภوتاตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา จึงได้มีโอกาสช่วยคุณแม่ปลูกหม่อน เลี้ยงไหม จนกระทั่งได้ลงมือทำบ่อย ๆ เกิดการซึมซับ และมีแรงบันดาลใจจากผู้เป็นแม่ในการประกอบอาชีพ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และเกิดการเรียนรู้ในกิจกรรม ด้านหม่อนไหม เช่น การปลูกหม่อน การเลี้ยงไหม การสาวไหม การฟอกย้อม การมัดหมี่ การทอผ้าไหม และการถนอมถนอม

ของผ้ามัดหมี่ เป็นต้น และเสริมสร้างทักษะในขั้นตอนต่างๆ ทั้งการสอบถามข้อมูลจากผู้ที่มีความรู้เพื่อหาวิธีการในการพัฒนาฝีมือทางด้านต่างๆ ทั้งทางด้านการปลูกหม่อน เลี้ยงไหม ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์และความเอาใจใส่ในการเลี้ยงไหมเป็นอย่างดี โดยต้องใช้ความพยายาม ความอดทน ความตั้งใจจริง เพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้า ทั้งเส้นไหม ผ้าไหม ให้ได้มาตรฐานจนเป็นที่ต้องการของตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟอกย้อมสีธรรมชาติที่ใช้วัสดุธรรมชาติในชุมชนนำมาย้อมสีเส้นไหมซึ่งได้รับการตอบรับจากผู้บริโภค เป็นอย่างดี ตลอดจนการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับต่อคนในครอบครัวและชุมชน

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

- ประกอบอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมมาแล้ว ๔๑ ปี โดยดำเนินการครบวงจร ตั้งแต่ต้นน้ำ – ปลายน้ำ คือ ปลูกหม่อน เลี้ยงไหม สาวไหม และทอผ้าไหม
- มีพื้นที่ในการปลูกหม่อนเพื่อใช้เลี้ยงไหม จำนวน ๗ ไร่ โดยปลูกหม่อนพันธุ์สกลนคร ได้ผลผลิต ใบหม่อนจำนวน ๒๓,๑๐๐ กิโลกรัม มีการดูแลแปลงหม่อน ใส่ปุ๋ยบำรุงดิน ให้น้ำในแปลงหม่อน ตัดแต่งกิ่งหม่อน ตามหลักวิชาการ

- เลี้ยงไหมพันธุ์ไทยลูกผสม จำนวน ๑๐-๑๓ รุ่น/ปี
รุ่นละ ๑.๕ - ๒ แผ่น
- มีผลผลิตรังไหม ๔๒๐ กิโลกรัม/ปี
- มีผลผลิตเส้นไหม ๔๖ กิโลกรัม (สามารถผลิต
ได้ทั้งเส้นพุ่งและเส้นยืน ทำให้ไม่ต้องซื้อเส้นยืน
จากที่อื่น เป็นการลดต้นทุนการผลิตผ้าไหม)
- มีผลผลิตดักแด้ จำนวน ๓๑๕ กิโลกรัม

ทอผ้าไหม

- ผลิตผ้าคลุมไหล่ไหมแกมฝ้าย จำนวน ๓๐.๖ เมตร
- ผลิตผ้าขาวม้าไหมแกมฝ้าย จำนวน ๑๖ เมตร
- ผลิตผ้าผืน/ผ้าไหมมัดหมี่สีธรรมชาติ จำนวน
๒๖ เมตร
- ผลิตผ้าโสร่งไหมจำนวน ๑.๘ เมตร
- มีผ้าไหมตรานกยูงพระราชทานรอจำหน่าย
๑๑๙ เมตร
- ทำผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าไหม เส้นไหม
และโปรตีนไหม

ในด้านมาตรฐานการผลิต มีดังนี้

- โรงเลี้ยงไหมมีการบริหารจัดการ ถูกต้องตาม
หลักวิชาการ
- แปลงหม่อนได้รับการรับรองมาตรฐาน
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับหม่อนเพื่อผลิตใบ
(มกษ. ๓๕๐๐ - ๒๕๕๓)

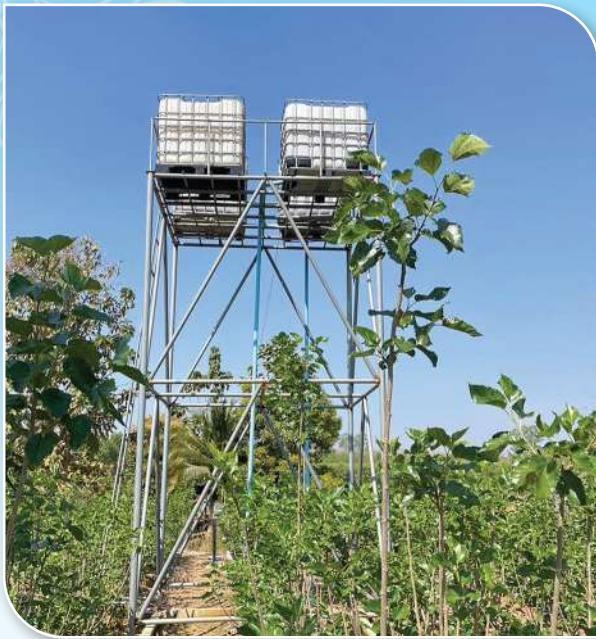

- เส้นไหมได้รับการรับรองมาตรฐาน การปฏิบัติ
ที่ดีสำหรับการผลิตเส้นไหมดิบ : เส้นไหมไทยสาวมือ
(มาตรฐาน มกษ. ๕๙๐๐ - ๒๕๖๕)

- ผ้าไหมได้รับรองมาตรฐานตรานกยูง
พระราชทาน สีทอง สีเงิน สีน้ำเงิน และสีเขียว

ในการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญา ในการดำเนินงาน มีดังนี้

- มีการนำเครื่องสาวไหมแบบปรับปรุงมาใช้
แทนเครื่องสาวแบบเก่าเพื่อให้สามารถผลิตเส้นไหมต่อ
วันให้ได้มากขึ้นและเส้นไหมที่ผลิตได้มาตรฐาน

ในด้านการส่งเสริมอาชีพสู่ความยั่งยืน ได้ดำเนินการ ดังนี้

- สร้างทายาทหม่อนไหม โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้เยาวชนในชุมชนตลอดจน เกษตรกรและนักเรียนที่สนใจ เพื่อเป็นอีกทางเลือก อาชีพ และสืบทอดภูมิปัญญา

- ส่งเสริม ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการสาวไหม ให้เยาวชน จนนักเรียนได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทน เข้าร่วมแข่งขันสาวไหม ประกวดเส้นไหมระดับประเทศ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ได้รับรางวัล รองชนะเลิศ อันดับ ๑ ประเภทไหมน้อยสาวมือ ระดับประถมศึกษา และปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒ ประเภทไหมน้อยสาวมือ ระดับประถมศึกษา

- ใช้ระบบน้ำระบบพลังงานจากแสงอาทิตย์ (Solar Cell) ในการสูบน้ำรดแปลงหม่อน

- มีการใช้เครื่องเดินเส้นยืน และเครื่องมือเส้นยืน แบบมอเตอร์ ในการพัฒนาการผลิต โดยได้รับการ สนับสนุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

- การนำชี้ช่างและโคลน มาใช้ย้อมสีเส้นไหม สำหรับทอผ้าเพื่อสร้างอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่า

- มีการทำการตลาดออนไลน์ผ่านแพลตฟอร์ม Facebook (Meta) และ Instagram ในชื่อบัญชี Sodelaor (เส็ดละอ) โดยมีความหมายว่า “ผ้าไหมสวย”

- ใช้ smart phone ในการค้นหาข้อมูลสำหรับ พัฒนา ปรับปรุงการผลิต ประชาสัมพันธ์ผลงาน

ผลงานดีเด่น

- พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๒ โหมดน้อยสาวมือ ระดับบุคคลทั่วไป ในการแข่งขันสาวไหมและประกวดเส้นไหมระดับจังหวัด
- พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ โหมดสิบสาวมือ ระดับบุคคลทั่วไป ในการแข่งขันสาวไหมและประกวดเส้นไหมระดับจังหวัด
- พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ โหมดน้อยสาวมือ ระดับบุคคลทั่วไป ในการแข่งขันสาวไหมและประกวดเส้นไหมระดับจังหวัด
- พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับพระราชทานรางวัลชนะเลิศ ทายาทหม่อนไหมดีเด่น ระดับชุมชน ในงาน ตระนุกยุงพระราชทาน สืบสานตำนานไหมไทย ครั้งที่ ๑๒

- พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับรางวัลชมเชย โดยการส่งผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ลายหนามเตย เข้าประกวดของดีของฝากจังหวัดฉะเชิงเทรา

- พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ ระดับเขต ในการคัดเลือกการประกวดเกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ประจำปี ๒๕๖๑

- พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ ระดับเขต ในการคัดเลือกการประกวดเกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ประจำปี ๒๕๖๒

- พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๒ การประกวดผ้าไหมตระนุกยุงพระราชทาน ประเภทผ้าไหมขาวม้า สีสรรมาติ นกยุงสีทอง

- พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับที่ ๑ ระดับเขต ในการคัดเลือกการประกวดเกษตรกรรมดีเด่น สาขาอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ประจำปี ๒๕๖๔

- พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับพระราชทานใบประกาศเกียรติคุณจากสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา รางวัล ผ้าที่ได้รับเกียรติบัตร การประกวดผ้าลายพระราชทาน “ผ้าลายขอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรีฯ” ประเภท ผ้ามัดหมี่ ๓ ตะกอนขึ้นไป

- พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับรางวัลภูมิราชภัฏ จากสภาศิลปวัฒนธรรม ในเรื่องผู้มีผลงานเชิงประจักษ์ และทำคุณประโยชน์ด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อท้องถิ่น

- พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับรางวัลปราชญ์หม่อนไหม สาขาการเลี้ยงไหมหัตถกรรม (การเลี้ยงไหมครบวงจร) จากกรมหม่อนไหม

- พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้รับรางวัลสุดยอดผ้าจังหวัดฉะเชิงเทรา ประจำปี ๒๕๖๗ ในผลงาน ผ้าไหมมัดหมี่ ๔ ตะกอน ลายหนามเตย

รายได้จากอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

ปี ๒๕๖๕ รายได้สุทธิ รวมทั้งสิ้น ๑๘๓,๖๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๖ รายได้สุทธิ รวมทั้งสิ้น ๒๐๐,๔๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๗ รายได้สุทธิ รวมทั้งสิ้น ๒๒๙,๖๐๐ บาท

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. เป็นปราชญ์หม่อนไหม สาขากการเลี้ยงไหม หัตถกรรม (การเลี้ยงไหมครบวงจร) ของกรมหม่อนไหม
๒. เป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านหม่อนไหม
๓. เป็นคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมทอผ้าบ้านอ่างเตย
๔. เป็นคณะกรรมการเงินกองทุน SML ในหมู่บ้านอ่างเตย หมู่ที่ ๙ ตำบลท่าตะเกียบ อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา
๕. เป็นคณะกรรมการหมู่บ้านอ่างเตย
๖. เป็นวิทยากร เกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ให้แก่นักเรียนนักศึกษาตลอดจนเกษตรกรที่มีความสนใจเกี่ยวกับอาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
๗. ให้ความร่วมมือกับทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ร่วมกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรม วันสำคัญต่าง ๆ วันสำคัญทุกงาน

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- นางสาวนงนุช วงคง มีการประกอบอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้
- ใช้ปุ๋ยคอกบำรุงแปลงหม่อน ใช้ฟางคลุมดิน เพื่อรักษาความชื้น
 - นำสิ่งเหลือใช้จากกระบวนการเลี้ยงไหม เช่น มูลไหมนำมาตากแดดและใส่ในแปลงหม่อน เป็นต้น

- มีการนำระบบบำบัดน้ำเสียที่เกิดจากกระบวนการฟอกย้อมสีเส้นไหมมาใช้
- ใช้วัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น เช่น ใบไม้ ดอกไม้ และโคลนขี้ช้าง มาย้อมสีเส้นไหมสำหรับทอผ้า เพื่อเป็นการอนุรักษ์ ไม่ทำลายพันธุ์ไม้ย้อมสี และเป็นการสร้างเอกลักษณ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม ในท้องถิ่น
- นำเอาหลักเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ผสมผสาน ในการประกอบอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมควบคู่ไปด้วยกัน โดยมีการปลูกพืชผสมผสานเป็นแนวกันชน เนื่องจากไม่มีการใช้สารเคมีภายในแปลงหม่อน
- มีการปลูกพันธุ์ไม้ย้อมสีทดแทนต้นที่ใช้ไป

อาชีพเลี้ยงสัตว์

นายอนุพงษ์ พิพัฒน์วิชรากรณ์

อำเภอบางเลน
จังหวัดนครปฐม

อายุ	๕๓ ปี
การศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบางเลนวิทยา
สถานภาพ	สมรส มีบุตร - ธิดา รวม ๒ คน
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองนกกระทุง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
โทรศัพท์	๐๘๖ ๑๑๐ ๒๐๐๐
อาชีพ	เลี้ยงสัตว์ (ไก่ไข่และเป็ดไข่)

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามพัฒนา อุปสรรคในการสร้างผลงาน

เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๑ คุณพ่อวิชัยและคุณแม่สมจิต แซ่เอี้ยว (นามสกุลเดิม) ประกอบอาชีพเลี้ยงกิ้งก่ามกราม เลี้ยงปลา และเลี้ยงเป็ดไข่ ที่ตำบลคลองนกกระทุง ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้ไปดูวิธีการเลี้ยงไก่ไข่ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และได้กลับมาเริ่มต้นเลี้ยงไก่ไข่บนบ่อปลา จำนวน ๖,๐๐๐ ตัว ซึ่งเป็นการเลี้ยงแบบเล้าเปิด

พ.ศ. ๒๕๓๒ นายอนุพงษ์ พิพัฒน์วัชรภรณ์ เมื่อเรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ได้ออกมาเลี้ยงไก่แบบเต็มตัว โดยเริ่มเลี้ยงลูกไก่ตั้งแต่อายุ ๑ วัน จนกระทั่งเป็นไก่สาวพร้อมไข่ ผสมอาหาร ทำวัคซีนด้วยตนเองทุกขั้นตอน และได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มเติม โดยมีส่วนราชการ นักวิชาการ สัตวแพทย์ สัตวบาล เป็นที่ปรึกษา และไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากฟาร์มอื่นๆ เพื่อนำมาปรับใช้กับฟาร์มของตนเองโดยตั้งชื่อฟาร์มว่า “สมจิตฟาร์ม” ตามชื่อของคุณแม่ จากการลงแรงเลี้ยงไก่ด้วยตนเองเมื่อขายผลผลิตกลับโดนพ่อค้าคนกลางกดราคา จึงเกิดความคิดในการขายไข่ไก่โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง โดยการซื้อเครื่องคัดไข่มาเพื่อเปลี่ยนจากการขายไข่คละมาเป็นขายไข่เบอร์ ทำให้ขายไข่ได้ราคาเพิ่มขึ้นและแปรรูปผลิตภัณฑ์ขายเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น ไข่เค็ม ไข่เยี่ยวม้า เป็นต้น

ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ประเทศไทยเกิดโรคระบาดไข้หวัดนก สมจิตฟาร์มได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน ต้องทำลายไก่ทั้งหมดตามนโยบายของรัฐบาล แต่ยังคงได้รับความช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐบาล ในขณะนั้น สมจิตฟาร์มยังไม่ยอมแพ้และพยายามทำฟาร์มเลี้ยงไก่ต่อไป ระหว่างรอฟื้นฟูฟาร์มของตัวเอง ได้ซื้อไข่ไก่จากฟาร์มที่ไม่ได้รับผลกระทบจากไข้หวัดนก เพื่อนำมาขายให้กับลูกค้าของตัวเอง จึงทำให้สมจิตฟาร์มลุกขึ้นยืนอีกครั้งและพัฒนาการเลี้ยงสู่แนวใหม่ และได้เริ่มทำมาตรฐานฟาร์ม GAP ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ (สมจิตฟาร์ม ๑)

ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ สมจิตฟาร์มพัฒนาฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่เข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มของกรมปศุสัตว์ ซึ่งเป็นการเลี้ยงระบบปิด (Evaporation) พร้อมทั้งมี

ความคิดริเริ่มในการกำจัดซากไก่ตายให้เกิดประโยชน์ โดยการเลี้ยงจระเข้ไว้ในฟาร์มเพื่อกินซากไก่ที่ตาย ซึ่งเป็นการลดต้นทุนและสร้างรายได้จากการเลี้ยงจระเข้

ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ นำมาตรฐาน ๕ ส. และมาตรฐาน ด้านอื่น ๆ เข้ามาใช้เพื่อให้การทำงานเป็นระบบและมี มาตรฐานมากยิ่งขึ้น ต่อมาในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เกิดวิกฤติน้ำท่วมทางฟาร์มได้รับผลกระทบ จึงแก้ปัญหา โดยการทำคันดินล้อมฟาร์มไม่ให้น้ำท่วม ทำให้ฟาร์มยัง สามารถเลี้ยงไก่และขนไข่ไปขายในพื้นที่ที่ไม่ท่วมได้ ซึ่งวิกฤตครั้งนี้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ขยายกิจการฟาร์มเลี้ยงไก่เป็น สมจิตฟาร์ม ๒ ตั้งอยู่เลขที่ ๒๗ หมู่ ๘ ตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เป็นการเลี้ยงระบบปิด (Evaporation) โดยพัฒนาระบบการเลี้ยงไก่เป็นกรง แบบเตอรี (กรงตับ) พร้อมทั้งมีการเลี้ยงจระเข้เพื่อกำจัด ซากไก่ และได้รับมาตรฐานฟาร์ม GAP (สมจิตฟาร์ม ๒)

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สมจิตฟาร์มประสบปัญหาเรื่อง ทางเข้าออกฟาร์ม เนื่องจากมีคดียพิพาทการปิดทางเข้าออก ฟาร์มที่ใช้ทางร่วมกันมามากกว่า ๓๐ ปี ซึ่งถนนคอนกรีต ทางฟาร์มเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการทำทั้งหมด สมจิตฟาร์ม อยู่ด้านในสุดถูกปิดทางเข้าออกทำให้ไม่สามารถ ขนส่งอาหารสัตว์และลูกค้าไม่สามารถเข้ามารับไข่ไก่ได้ จึงซื้อที่ดินใหม่และมีทางเข้าออกฟาร์ม และได้จัดตั้ง บริษัท เอส ซี เอฟ เอ็กโปรดักส์ ๒๐๐๐ จำกัด เป็นศูนย์ รวบรวมไข่ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ลูกค้า และนำเครื่องคัดไข่รุ่นใหม่ที่ทันสมัยสามารถคัดไข่ได้

จำนวน ๖๐,๐๐๐ ฟอง/ชม. มากกว่าเครื่องเดิมในขณะที่ยังใช้คนเท่าเดิม เพื่อขยายตลาดและเพิ่มฐานลูกค้า ที่เป็นบริษัทและโรงงาน

ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สมจิตฟาร์มตระหนักถึงความสำคัญ ของคุณภาพและมาตรฐานสินค้า จึงยื่นขอรับการตรวจ ประเมินเพื่อได้รับการรับรองการปฏิบัติที่ดีสำหรับ ศูนย์รวบรวมไข่ (SCF EGG PRODUCTS ๒๐๐๐) โดยได้รับความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์เข้ามา แนะนำให้ความรู้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและตรวจ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ สมจิตฟาร์มได้รับมาตรฐานรับรองการปฏิบัติ ที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมไข่ มกษ. ๖๙๑๐/๗-๓

ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สมจิตฟาร์มได้รับการรับรองคุณภาพและเครื่องหมายปศุสัตว์ OK จากกรมปศุสัตว์ เป็นการรับรองสถานที่จำหน่ายไข่สดปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค และได้เข้าระบบประกันสังคม

ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ทำการติดตั้งโซลาร์เซลล์ในรูปแบบ On grid ทั้ง ๒ ฟาร์ม และอีกหนึ่งศูนย์รวบรวมไข่มาตรฐานเพื่อเป็นการลดต้นทุนและลดโลกร้อนเป็น Green economy ซึ่งเป็นพลังงานสะอาด และได้รับทุนสนับสนุนการพัฒนาและเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ในโครงการ ITAP โดยได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากภาครัฐ ๕๐% ในการสร้างระบบมาตรฐาน

GHPs & HACCP ระยะเวลาจัดทำ ๖ เดือน (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ - วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการยื่นขอเลขสารบบอาหารจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ในไข่ไก่สด ๗๓-๒-๐๒๘๖๔-๖-๐๐๐๑ และไข่เป็ดสด ๗๓-๒-๐๒๘๖๔-๖-๐๐๐๒ ตรา เอสซีเอฟ เป็นการผลิตเพื่อจำหน่าย

ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เริ่มต้นกิจการฟาร์มเลี้ยงเป็ดไข่เป็นสมจิตฟาร์ม ๓ ตั้งอยู่ที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ทดแทนการซื้อเพื่อจำหน่ายทำให้สามารถควบคุมมาตรฐานและคุณภาพของไข่เป็ดได้ตามที่ต้องการ มีสินค้าทางเลือกให้ลูกค้าทำให้ลูกค้าสามารถซื้อได้ทั้งไข่ไก่และไข่เป็ด

ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ สมจิตฟาร์มได้รับการรับรองคุณภาพและตราสัญลักษณ์ “นครปฐมการันตี” และได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) โครงการทุนพัฒนานักวิจัยและงานวิจัยเพื่ออุตสาหกรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในโครงการวิจัยเป็นการเพิ่มมูลค่าไข่ไก่และไข่เป็ดด้วยการแปรรูปเป็นไข่เค็มและไข่เยี่ยวม้ารูปแบบแปลกใหม่ และได้รับมาตรฐานฟาร์ม GAP ของฟาร์มเปิด (สมจิตฟาร์ม ๓)

ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ นายอนุพงษ์ พิพัฒน์วัชรภรณ์ ยังคงมุ่งมั่น ใส่ใจ พัฒนาความรู้เพื่อความปลอดภัยในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดส่งพนักงานเข้ารับการอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยและเมื่อถึงรอบต่ออายุ ยังคงรักษามาตรฐาน GHPs & HACCP ของโรงคัดไข่ไก่ได้

และได้รับทุนจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โครงการกิจกรรมดีพร้อมยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมอาหารและเกษตรแปรรูปสู่สากล ภายใต้โครงการเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสู่การแข่งขัน เศรษฐกิจวิถีใหม่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ สามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้สำเร็จ และได้รับการรับรองจากกระทรวงอุตสาหกรรมว่าเป็นอุตสาหกรรม สีเขียวระดับที่ ๒ ปฏิบัติการสีเขียว (Green Activity)

ผลงานและความสำเร็จของงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

นายอนุพงษ์ พิพัฒน์วัชรภรณ์ มีผลงานและความสำเร็จ อาทิเช่น การป้องกันโรค การจัดการฟาร์ม การตลาด เทคนิคและวิธีการดำเนินงานด้านปศุสัตว์ที่ประสบความสำเร็จพร้อมรายรับ-รายจ่าย และความภาคภูมิใจ การผลิตไข่ไก่ของสมจิตฟาร์มได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการฟาร์ม มีการเลี้ยงที่ลดต้นทุน ด้านการใช้แรงงาน พัฒนาการเลี้ยงจากระบบเล้าเปิด รูปแบบกรงตับธรรมดาประเภท A frame เป็นระบบเล้าปิดรูปแบบ H frame (Battery) ทำให้เพิ่มปริมาณการเลี้ยงในขนาดโรงเรือนเท่าเดิมได้มากกว่า ๒ - ๓ เท่า ใช้หลักเกษตรผสมผสานซึ่งเป็นแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ และความคิดการทำการเกษตรครบวงจร ทำให้สามารถประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ก้าวหน้าได้ คือ มีการเลี้ยงไก่

บนบ่อปลานำมูลไก่ไปเลี้ยงปลาเพื่อลดต้นทุน ส่วนที่เหลือขายเป็นปุ๋ย ซากไก่นำไปเลี้ยงจระเข้ คั้นดินบ่อเลี้ยงปลาปลูกไม้ป่ายืนต้น เพื่อลดอุณหภูมิรอบฟาร์ม และลดโลกร้อน หลังคาโรงเรือนเลี้ยงไก่ และสำนักงานทุกแห่งติดตั้งระบบ Solar Rooftop ซึ่งเป็นพลังงานสะอาดเพื่อลดค่าไฟฟ้าได้ถึง ๓๐ - ๓๕% ด้านการตลาด สมจิตฟาร์มทำการตลาดด้วยตนเอง นำผลผลิตจากฟาร์มขายตรงสู่ผู้บริโภค ผ่านคู่ค้าในตลาดค้าส่ง ค้าปลีกมีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น และได้ขยายฟาร์มเพิ่มเติมจากสมจิตฟาร์ม ๑ เป็น สมจิตฟาร์ม ๒ และฟาร์มเป็ดไข่เพื่อรักษามาตรฐานลูกค้าเป็นสมจิตฟาร์ม ๓ สำหรับไข่ที่ได้มีการนำเข้าสู่มาตรฐาน ศูนย์รวบรวมไข่ที่ดี (GHPs & HACCP) เพื่อควบคุมคุณภาพความปลอดภัยของผู้บริโภค กระบวนการของสมจิตฟาร์มมุ่งมั่นเข้าสู่มาตรฐานที่ส่วนราชการกำหนดเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่ง

ความภาคภูมิใจอีกด้าน คือ รักษาอาชีพของคุณพ่อคุณแม่ โดยได้ต่อยอดพัฒนาทุกด้าน ทั้งการผลิต การตลาด การอยู่ร่วมกับชุมชน สามารถนำไข่ของฟาร์มสู่มาตรฐานการผลิตจนเป็นที่ยอมรับมีความปลอดภัยจากโรคระบาดและสารตกค้าง เป็นการพัฒนาการเลี้ยงจากต้นน้ำ กลางน้ำ สู่ปลายน้ำ โดยตลอดห่วงโซ่การผลิตได้ดำเนินการเกิดได้ประโยชน์สูงสุดไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน มีการใช้ทรัพยากรหมุนเวียนภายในฟาร์ม มีการใช้น้ำในบ่อเลี้ยงปลาแบบหมุนเวียน ไม่มีการปล่อยของเสียสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

ด้านความเป็นผู้นำ

- สร้างกลุ่มเครือข่ายไก่ไข่บางเลนตะวันออก กลุ่มแม่น้ำท่าจีน เป็นประธานในกลุ่มเครือข่ายบางเลนตะวันออก ทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับกิจกรรมของผู้เลี้ยงไก่ไข่กับกรมปศุสัตว์และภาครัฐ ในการแจ้งข่าวสารและขอความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ แจ้งข่าวสารอัปเดตสถานการณ์หรือข้อมูลที่ได้จากสมาคมไก่ไข่แห่งประเทศไทย

- เข้าร่วมการประชุมการแก้ไขปัญหาราคาไข่ไก่ ในฐานะคณะกรรมการสมาคมผู้เลี้ยงไก่ไข่ เพื่อช่วยหาวิธีการแก้ไขปัญหากับไข่ไก่และปัญหาต่าง ๆ

- ได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑ ณ บริษัท เอส ซี เอฟ เอ็กโพรดักส์ ๒๐๐๐ จำกัด ของสมาคมผู้เลี้ยงไก่แห่งประเทศไทย เพื่อพบปะกับสมาชิก ร่วมรับฟังความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เช่น สถานการณ์ไข่ไก่ สถานการณ์วัตถุดิบอาหารสัตว์ และข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่

- ได้รับการเสนอชื่อและคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดนครปฐม สนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์ให้แก่ประชาชน และนำปัญหาในชุมชนที่ชาวบ้านเดือดร้อนนำเสนอให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง ช่วยดูแลความเรียบร้อยของชุมชนและเป็นปากเสียงให้ชาวบ้านในพื้นที่

ด้านการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

- เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรผู้สนใจ และคณะต่าง ๆ ที่มาศึกษาดูงาน

- จัดตั้งโครงการ “ไข่ไก่ ปันสุข” เพื่อสนับสนุนไข่ไก่เพื่อเป็นอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียนในพื้นที่ สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้รับประทานไข่ไก่สด ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยมีโรงเรียนที่อยู่ในความอนุเคราะห์ของฟาร์ม จำนวน ๒๐ โรงเรียน และสนับสนุนสิ่งของอื่น ๆ ในการจัดทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อเป็นรางวัลให้แก่เด็ก ๆ ในชุมชน

- สนับสนุนไข่ไก่ น้ำดื่ม เครื่องดื่ม ยาฆ่าเชื้อ ชุดตรวจและอุปกรณ์ป้องกัน Covid-19 และสิ่งของในการจัดทำโครงการร่วมกับภาครัฐ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนกกระทุง องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสระสี่มุม สถานีตำรวจภูธรอำเภอบางเลน ในการจัดทำโครงการเพื่อมอบไข่ไก่ให้แก่ครอบครัวที่มีปัญหาขาดแคลน ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่อง ประสบปัญหาอุทกภัยน้ำท่วม ผู้สูงอายุหรือเป็นผู้ป่วยติดเตียงและเด็ก ๆ ในชุมชนวัยที่กำลังเจริญเติบโต และส่งเสริมให้ทานไข่ไก่ที่เป็นโปรตีนที่ดีต่อทุกช่วงวัย

- สนับสนุนรางวัลในงานวัดตามเทศกาลต่าง ๆ และบริจาคทรัพย์เพื่อซื้อสิ่งของที่จำเป็นต่อ ชุมชนต่าง ๆ ในจัดทำโครงการร่วมกับชุมชน ได้แก่ ชุมรมผู้สูงอายุ

อำเภอบางเลน ตัวแทนเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลบางเลน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพหลักตำบล ๑๙ ตำบล จิตอาสาผู้สูงอายุ สมาพันธ์ SME จังหวัดนครปฐม คณะกรรมการตรวจสอบการทำงานของตำรวจ โรงเรียน ตามชุมชนพื้นที่ใกล้เคียงและตามจุดบริการประชาชน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ ที่ได้รับความเดือดร้อนจากวิกฤติในสถานการณ์ต่าง ๆ

- ซื้อที่ดินเพื่อเป็นทางเข้า – ออกใหม่ แต่เมื่อทำการวัดที่ดินพบว่าพื้นที่เลยไปถึงถนนที่ชาวบ้านใช้สัญจร จึงได้แบ่งที่ดินส่วนนี้บริจาคให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล คลองนกกระทุงได้ทำการปรับปรุงเป็นถนนคอนกรีต และฟาร์มได้ติดโคมไฟโซลาร์เซลล์เพื่อเป็นแสงสว่าง ในเวลากลางคืน

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. นำซากไก่ที่ตายมาเลี้ยงจระเข้เพื่อกำจัดซาก และเพิ่มมูลค่าโดยไม่มีต้นทุนด้านอาหารแทนการนำ ซากไก่ไปทิ้งหรือเผาอันเป็นตัวการให้เกิดผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

๒. ติดตั้งโซลาร์เซลล์ที่หลังคาโรงเรือนเลี้ยงไก่ และอาคารสำนักงาน เพื่อลดค่าใช้จ่ายกระแสไฟฟ้า และลดภาวะโลกร้อน ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีและเป็นทางรอด ของอาชีพเกษตรกรอีกทางหนึ่ง

๓. ปลูกต้นไม้บริเวณฟาร์มเป็นจำนวนมาก ช่วยลด โลกร้อน ลดกลิ่นรบกวนกับชาวบ้านบริเวณใกล้เคียง

อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

นายสมประสงค์ เนตรทิพย์

**อำเภอบ้านโพธิ์
จังหวัดฉะเชิงเทรา**

อายุ	๔๗ ปี
การศึกษา	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
สถานภาพ	สมรสกับนางสาวพัชรินทร์ เนตรวีระ มีบุตรสาว ๒ คน
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๘๒/๙๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลคลองประเวศ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
โทรศัพท์	๐๖๒ ๒๘๙ ๓๕๐๒
อาชีพ	เกษตรกร (เลี้ยงกุ้ง)

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามพัฒนา อุปสรรคในการสร้างผลงาน

๑. มีประสบการณ์ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจากการประกอบอาชีพเพาะพันธุ์กุ้งทะเลมากกว่า ๑๕ ปี โดยเริ่มจากอนุบาลกุ้งกุลาดำจากนั้นเปลี่ยนมาเป็นกุ้งขาว ได้มีโอกาสเรียนรู้และลงมือปฏิบัติตลอดกระบวนการผลิต ตั้งแต่การเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ การผสมพันธุ์ ผลิตลูกกุ้ง ระยะเวลาเพื่อยีส การอนุบาลลูกกุ้งระยะ Post Larva (กุ้งพี) ในปี ๒๕๕๘ ประสบปัญหาขาดทุนเนื่องจากคุณภาพของสายพันธุ์กุ้งขาวไม่ดี ทำให้เห็นปัญหาของธุรกิจโรงเพาะฟักกุ้งที่ไม่มีแหล่งพันธุ์เป็นของตัวเอง เมื่อได้

วิเคราะห์ข้อมูลแล้วเห็นว่าไม่สามารถพัฒนาสายพันธุ์กุ้งขาวได้เนื่องจากยังมีศักยภาพไม่เพียงพอ จึงเปลี่ยนมาศึกษาในกุ้งก้ามกราม และพบปัญหาในอุตสาหกรรม การผลิตกุ้งก้ามกราม ได้แก่ ลูกกุ้งอ่อนแอ ติดเชื้อไวรัส อัตราอดต่ำ โตช้า กุ้งตัวเมียเยอะ ต้นทุนสูง ขายไม่ได้ราคา ซึ่งปัญหาทั้งหมดเกิดจากรูปแบบการเพาะพันธุ์ลูกกุ้งก้ามกรามที่ส่งผลให้เกิดการผสมเลือดชิด (inbreed) จึงได้มีแนวความคิดในการพัฒนากุ้งก้ามกรามสายพันธุ์ที่โตเร็ว ปลอดเชื้อไวรัส เป็นเพศผู้ล้วนหรือมีสัดส่วนเพศผู้เยอะที่สุด และสามารถผลิตลูกกุ้งจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง โดยระหว่างที่มีการปรับเปลี่ยนมาเพาะพันธุ์กุ้งก้ามกราม พบอุปสรรคในหลายเรื่อง เช่น ความแตกต่าง

ของการคัดเลือกสายพันธุ์ รูปแบบและพื้นที่การเลี้ยง ต้นทุนการดำเนินงาน การเก็บข้อมูลและผลทดสอบ รวมถึงต้องลดกำลังการผลิตกุ้งขาวเพื่อนำพื้นที่บางส่วน มาดัดแปลงเป็นโรงเรือนระบบปิด ทำให้มีปัญหา รายรับไม่เพียงพอ เกิดปัญหาขาดทุนสะสมและขาดทุน ต่อเนื่องหลายปี

๒. ในปี ๒๕๖๑ ได้เดินทางไปศึกษาดูงานการผลิต กุ้งก้ามกรามเพศผู้ล้วนที่ประเทศจีนและเวียดนาม ร่วมกับบรรจพาร์ม ทำโครงการทดลองฉีดสารสกัด ชีวโมเลกุลเพื่อยับยั้งการสร้างฮอร์โมนเพศผู้จากต่อม แอนโดรเจนิก เพื่อให้กุ้งเพศผู้แสดงเพศสภาพเป็น เพศเมีย MU๑ ตามงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมหิดล แต่พบ ปัญหาเรื่องปริมาณนอพลีสที่ผลิตได้จากโครงการ มีปริมาณไม่เพียงพอที่จะนำมาพัฒนาต่อ จากนั้นได้เข้าร่วมโครงการ Talent Mobility โดยได้รับการถ่ายทอด วิธีการทำกุ้งก้ามกรามเพศผู้ล้วนด้วยวิธีผ่าทำลายต่อม แอนโดรจีนิก จาก ดร.วิกรม รังสินธุ์ จากมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ซึ่งวิธีการนี้ต้องทำภายใต้กล้องสเตอริโอ ไมโครสโคป และลูกกุ้งต้องไม่ตาย ต้องใช้เวลาในการฝึกฝน และพัฒนาฝีมือของทีมงาน

๓. ศึกษาการผลิตกุ้งก้ามกรามโดยทดลองเลี้ยง และเก็บข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนา และได้ปรับปรุง ระบบการผลิตเพื่อเพิ่มกำลังการผลิต โดยคิดค้นรูปแบบ การเพาะและอนุบาลกุ้งก้ามกรามให้อยู่ในระบบปิด ปรับพฤติกรรมทีมงานเพาะลูกกุ้งให้เลี้ยงด้วยระบบการใช้ จุลินทรีย์ ไม่ใช้ยาปฏิชีวนะและไม่ให้อาหารสดที่เก็บมา

จากบ่อธรรมชาติโดยเด็ดขาดเพื่อป้องกันปัญหาเรื่องโรค ทำให้ต้องคิดค้นและทดลองด้วยตนเองจนได้ระบบ ที่สามารถเก็บไข่กุ้งก้ามกรามได้ทุกวันเหมือนที่ดำเนินการ ในปัจจุบัน

๔. ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ สร้างฟาร์มใหม่โดยใช้กำไร ที่สะสมมา พร้อมกับกู้เงินเพิ่ม โดยคิดค้นการเลี้ยงพ่อแม่ พันธุ์ด้วยระบบ Bio-RAS (Bio Recirculating aquaculture systems) เพื่อลดการถ่ายน้ำ คิดค้นและปรับปรุงสูตร อาหารเม็ดเพื่อแก้ปัญหาการให้อาหารสดในพ่อแม่พันธุ์ คิดค้นวิธีเก็บไข่กุ้งให้รวดเร็วและมีปริมาณมาก นำเทคโนโลยี การคัดเลือกสายพันธุ์แบบ mass selection มาใช้ เพื่อแก้ปัญหาเลือดชิด ใช้เทคโนโลยีในการตรวจวัด คุณภาพน้ำแบบเรียลไทม์ร่วมกับการบันทึกข้อมูลคุณภาพน้ำ

ผ่านโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์ (IoT) เพื่อคอยเฝ้าระวัง
ส่งสัญญาณเตือนผ่านแอปพลิเคชัน

๕. ใช้เทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์น้ำแนวตั้งมาประยุกต์
ใช้กับการแยกเก็บรักษาสายพันธุ์ทำให้ประหยัดพื้นที่
ในการแยกจัดเก็บสายพันธุ์และง่ายต่อการเก็บ
และบันทึกข้อมูลแต่ละครอบครัว รวมทั้งปรับรูปแบบ
การเลี้ยงกุ้งก้ามกรามให้เป็นการเลี้ยงแบบรอบสั้น
เพื่อให้สามารถเลี้ยงได้ ๔-๕ รอบ/ปี

๖. ใช้เทคโนโลยีเครื่องนับลูกกุ้งเข้ามาช่วยในการ
ส่มนับลูกกุ้งเพื่อลดระยะเวลาในการส่มตรวจนับลูกกุ้ง
และใช้เทคโนโลยีการตรวจคัดกรองโรคไวรัสในกุ้งด้วย
เทคนิค Real-time PCR เพื่อตรวจคัดกรองโรคไวรัส
ทั้งระบบการผลิต

๗. ใช้เทคโนโลยีควบคุมคุณภาพน้ำด้วยระบบ
ไบโอฟลอคในการอนุบาลลูกกุ้ง เพื่อลดต้นทุนการถ่ายน้ำ
ใช้พัดลมปรับอุณหภูมิในโรงอนุบาลควบคุมด้วยเซนเซอร์
วัดอุณหภูมิ เพื่อให้อุณหภูมิในโรงเรือนอยู่ในระดับที่
เหมาะสมกับเจริญเติบโตและการผสมพันธุ์ของกุ้งได้ดี
นำระบบอินเวอร์เตอร์มาใช้ควบคุมมอเตอร์ขนาดใหญ่ที่
ใช้กับรูปโบลเวอร์ในโรงเพาะฟัก ทำให้สามารถควบคุม
ความเร็วรอบของมอเตอร์ให้สอดคล้องกับปริมาณการใช้ลม
ในระบบให้อากาศในโรงเพาะฟัก และใช้โบลเวอร์
ความเร็วรอบสูง หรือเรียกว่าโบลเวอร์แมกเนตมอเตอร์
เพื่อเป็นการประหยัดพลังงาน ในส่วนของการอนุบาล
ลูกกุ้งก้ามกรามในบ่อดิน นำระบบเคมีไบโอฟลอคมาใช้
โดยเป็นการจัดสัดส่วนให้สมดุลระหว่างปริมาณของเสีย
ในรูปไนโตรเจนที่เหลือในบ่อกับปริมาณจุลินทรีย์

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๑. เริ่มอนุบาลและเพาะพันธุ์กุ้งทะเล ตั้งแต่ปี
๒๕๔๕ และเริ่มประกอบอาชีพเพาะพันธุ์กุ้งก้ามกราม
ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ (ระยะเวลา ๗ ปี) ปัจจุบันมีกำลังในการ
ผลิตกุ้งระยะ Post Larva (กุ้งพี) เฉลี่ยปีละ ๗๕๐ ล้านตัว
ผลิตกุ้งระยะนอเพลียส จำนวน ๒,๐๐๐ ล้าน/ปี
และผลิตพ่อแม่พันธุ์กุ้งก้ามกรามได้ ๑๐๐,๐๐๐ คู่/ปี

๒. มีรายได้ย้อนหลัง ๓ ปี ดังนี้

- ปี ๒๕๖๕ มีรายได้ ๖๖.๘๗ ล้านบาท
- ปี ๒๕๖๖ มีรายได้ ๖๒.๓๗ ล้านบาท
- ปี ๒๕๖๗ มีรายได้ ๕๓.๓๔ ล้านบาท

๓. มีพื้นที่ฟาร์มเพาะ อนุบาล และบ่อเลี้ยง จำนวน ๓ แปลง รวมพื้นที่ ๓๖ ไร่ ๓ งาน โดยใช้กำไรสะสมสร้างฟาร์มใหม่ (ร่วมกับการกู้เงิน) ในวงเงิน ๓๕ ล้านบาท และซื้อที่ดินเพิ่ม ๔.๓ ล้านบาท เพื่อขยายฟาร์มให้มีการดำเนินการแบบครบวงจร และเพิ่มกำลังการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

๔. มีการให้ความรู้และสัมมนากลุ่มย่อยแก่เกษตรกรในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น จังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี

และจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมทั้งการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านช่องทางเว็บไซต์ผ่านงานวันกุ้ง เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์กลุ่ม (Line) เกษตรกร ยูทูบ (Youtube) และเผยแพร่ผ่านการจัดสัมมนากลุ่มย่อยร่วมกับบริษัทจำหน่ายอาหารกุ้งและตัวแทนจำหน่าย

๕. ผลิตกุ้งก้ามกรามสายพันธุ์ปลอดเชื้อไวรัส ๗ ชนิด และมีอัตราการเจริญเติบโตมากกว่าสายพันธุ์ปกติ ๓๐% ตั้งแต่ระยะกุ้งพี ปรึบการผลิตให้สามารถจำหน่ายกุ้งพีได้ทุกวัน และจำหน่ายได้ในราคาแพงกว่าสายพันธุ์ทั่วไป ๒ เท่า มีการส่งออกลูกกุ้งพีและนอเพ็ลยสกุ้งไปต่างประเทศ เช่น ประเทศญี่ปุ่น บรูไน มาเลเซีย เมียนมา เติร์กเมนิสถาน และสาธารณรัฐประชาชนจีน และมีการทำสัญญาในการผลิตนอเพ็ลยสกุ้งก้ามกรามและการจำหน่ายพ่อแม่พันธุ์เพื่อส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยฟาร์มลูกกุ้งเศรษฐกิจได้รับค่าองค์ความรู้ (Knowhow) ในอัตรา ๗% ของยอดขายทั้งหมด และอยู่ระหว่างการเจรจาสัญญากับบังกลาเทศ ปากีสถาน และมาเลเซีย

๖. ร่วมมือกับห้องเย็นเพื่อแปรรูปสินค้ากุ้งก้ามกรามทุกขนาด และรับซื้อกุ้งจากเกษตรกรที่เป็นลูกค้า และได้รับการรับรองมาตรฐานจีเอพี GAP และไม่ใช้ยาปฏิชีวนะในการเลี้ยง โดยเป็นสัญญาที่ไม่ผูกมัดกับเกษตรกร กุ้งที่ซื้อตามสัญญาจะนำมาส่งเข้าห้องเย็นเพื่อแปรรูปทำเป็นกุ้งแช่แข็งหลายแบบเนื่องจากเป็นกุ้งที่เลี้ยงแล้วมีขนาดไม่สม่ำเสมอ

๗. ทำงานวิจัยร่วมกับสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในหัวข้อการหาแหล่งพันธุ์ด้วยวรรณและลายพิมพ์ดีเอ็นเอ และดำเนินการวิจัยเรื่องการขนส่ง กุ้งก้ามกรามมีชีวิตแบบใช้น้ำน้อย และดำเนินการทดลอง เพื่อผลิตลูกกุ้งเพศผู้หมัน 3n

๘. ส่งเสริมให้เกษตรกรในเครือข่ายและเกษตรกรทั่วไปเปลี่ยนมาเลี้ยงกุ้งก้ามกรามปนกุ้งขาว และการเลี้ยงรอบสั้น เพื่อให้สามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ต่อปีได้ ส่งเสริมและแนะนำเกษตรกรที่เป็นลูกค่านำระบบการเลี้ยงแบบ Bio-RAS ไปใช้ในการผลิต โดยมีการควบคุมคุณภาพการผลิต และมีการติดตาม ให้คำปรึกษากับฟาร์มที่ซื้อลูกพันธุ์ไปเลี้ยงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความสำเร็จต่อเนื่อง

๙. ทำบันทึกความเข้าใจร่วมกัน (MOU) กับคณะเทคโนโลยีเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก จัดทำโครงการ Aquaculture academy คัดเลือกนักศึกษาที่มีใจรักในอาชีพเพาะเลี้ยง กุ้งก้ามกราม มาเข้าโปรแกรมฝึกฝนอาชีพอนุบาลลูกกุ้งระหว่างเรียน ฝึกงานกับทีมงานจริงของฟาร์ม และสหกิจศึกษา โดยการฝึกปฏิบัติงานจริงเหมือนการทำงาน ในช่วงทดลองงาน หลังจากเรียนจบฟาร์มก็จะรับเข้าทำงาน

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. ปัจจุบันเป็นนายกสมาคมกุ้งตะวันออกไทย โดยได้ร่วมเป็นกรรมการสมาคมกุ้งตะวันออกไทย เป็นระยะเวลา ๑๐ ปี และเป็นประธานชมรมผู้ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำ ๒ สมัย (ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗) โดยเป็นทีมผู้จัดงานสัตว์น้ำไทยซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

๒. ได้รับแต่งตั้งจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เป็นคณะกรรมการ Shrimp board ๓ วาระ และร่วมเป็นคณะกรรมการหลายคณะของกรมประมง เช่น เป็นคณะกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของกรมประมง และเป็นคณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ.๗๔๓๒ และ มกษ.๗๔๒๒

๓. เป็นคณะกรรมการพิจารณาร่างหลักสูตรวท.บ. สาขาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก และมหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชชมงคลอีสาน และเป็นคณะกรรมการ
ตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในให้กับ
คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลตะวันออก

๔. เป็นคณะทำงานเพื่อกำหนดมาตรฐานอาชีพ
และคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะเลี้ยง
สัตว์น้ำเศรษฐกิจของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

๕. เปิดฟาร์มให้เป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกงาน
ให้กับอาจารย์สถาบันอาชีวศึกษา นิสิต นักศึกษาจาก
สถาบันต่าง ๆ และเป็นศูนย์เรียนรู้ให้กับกลุ่มเกษตรกร
กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และผู้ที่สนใจทั้งในประเทศ
และต่างประเทศ

๖. สนับสนุนทุนให้คณะประมง มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนแจกจ่าย
ให้มหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่าง ๆ ที่สนใจ และมอบ
ทุนการศึกษาเพื่อกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ทำบุญบริจาค
เงินและสิ่งของให้กับวัดเพื่อทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา
และร่วมออกโรงทานจิตอาสาครบรอบวันสวรรคต
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชม
หาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙

๗. เผยแพร่ผลงานวิจัยที่ฟาร์มร่วมทำการวิจัย
เพื่อตีพิมพ์เป็นสาธารณะ และทำหนังสือ “เลี้ยงกุ้งง่าย ๆ
สไตล์เศรษฐกิจ” เผยแพร่ความรู้เรื่องการจัดการพื้นฐาน
ในการเลี้ยงกุ้งแจกจ่ายให้เกษตรกร

๘. ร่วมกับสำนักงานประมงจังหวัดฉะเชิงเทรา
ชมรมผู้เลี้ยงกุ้งฉะเชิงเทรา สมาคมผู้เพาะเลี้ยงปลาทะเลไทย

ทำโครงการตลาดสัตว์น้ำปลอดภัย เพื่อนำสินค้าสัตว์น้ำ
ของเกษตรกรในพื้นที่มาจำหน่ายให้กับผู้บริโภคโดยตรง
เพื่อแก้ไขปัญหาราคาสินค้าสัตว์น้ำตกต่ำในช่วงการระบาด
ของเชื้อ Covid-19

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ที่ตั้งฟาร์มไม่อยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนหรือ
เขตหวงห้ามของทางราชการ

๒. ใช้ระบบน้ำหมุนเวียนผ่านระบบกรองชีวภาพ
(Bio Recirculating aquaculture systems: Bio-RAS)
เลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ และในระบบการผลิตลูกกุ้งระยะ
นอพลีซิส เพื่อหมุนเวียนน้ำกลับมาใช้ใหม่ ไม่มีการทิ้งน้ำ

ออกสู่ภายนอกโรงเพาะและภายนอกฟาร์ม ปรับโครงสร้างบ่อรับน้ำทิ้งจากโซนเลี้ยงโดยตัวบ่อจะอยู่ระดับต่ำกว่าบ่อเลี้ยงและอยู่ในโรงเรือนแล้วน้ำจะถูกปั๊มผ่านระบบกรองชีวภาพก็จะได้น้ำที่มีคุณภาพน้ำดีวนกลับเข้าบ่อเลี้ยง ซึ่งน้ำจะหมุนเวียนอยู่ในระบบแบบนี้ลดการถ่ายน้ำได้มากกว่า ๙๐%

๓. โรงเพาะและฟาร์มอนุบาลจะใช้ระบบรีไซเคิลบ่อบำบัดน้ำและบ่อพักน้ำในฟาร์มจะไม่มีการใช้สารเคมีที่เป็นพิษ หรือสารเคมีต้องห้ามที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต และทำลายสิ่งแวดล้อม ตามที่กรมประมงกำหนดการเลี้ยงในบ่อดินใช้ระบบสมดุลจุลินทรีย์ควบคุมคุณภาพน้ำตลอดการเลี้ยง และลูกกุ้งที่ปล่อย เป็นลูกกุ้ง

ที่ผ่านการคัดกรองและตรวจเข้ามาแล้ว ทำให้ไม่ต้องใช้ยาฆ่าเชื้อและยาปฏิชีวนะในระหว่างเลี้ยง กุ้งที่จับสามารถรับประทานได้อย่างปลอดภัย ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงจากการเลี้ยงกุ้งขาวล้วนมาเป็นการเลี้ยงกุ้งขาวปนกุ้งก้ามกรามเพื่อเป็นการลดความหนาแน่น

๔. ภายในฟาร์มมีเครื่อง PCR ในการตรวจการติดเชื้อโรคของกุ้ง หากตรวจพบเชื้อจะมีการทำลายทิ้งภายในฟาร์มเพื่อป้องกันการปนเปื้อนออกสู่สภาพแวดล้อมภายนอก มีการใช้แบตเตอรี่ DC ร่วมกับโซลาร์เซลล์ระบบไฮบริด ทำให้ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งตอนกลางวันและกลางคืน ใช้โบลเวอร์มอเตอร์แมกเนต ลดเสียงรบกวน บำบัดเลนด้วยการใช้รอกไถเลน ไม่ต้องทิ้งเลนและลดต้นทุนในการเตรียมบ่อ

๕. สนับสนุนลูกกุ้งก้ามกรามในกิจกรรมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในโครงการหรือวันสำคัญต่าง ๆ

อาชีวพาพะเลี้ยงสัตว์ น่ารักร้อย

นายณรงค์ แก้วมณี

อำเภอทุ่งหว้า
จังหวัดสตูล

อายุ	๕๐ ปี
การศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์
สถานภาพ	สมรสกับนางวัชรภรณ์ แก้วมณี
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๔๓/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
โทรศัพท์	๐๘๑ ๒๓๕ ๓๘๕๙
อาชีพ	เกษตรกร (ปุนัน)

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฝ่าฟันอุปสรรคในการสร้างผลงาน

- เดิมนายณรงค์ แก้วมณี ประกอบอาชีพเลี้ยงกุ้งกุลาดำ เมื่อปี ๒๕๔๑ โดยเลี้ยงกุ้งจำนวน ๘ บ่อ ในพื้นที่ ๒๘ ไร่ จนถึงปี ๒๕๔๖ ได้ปรับเปลี่ยนมาเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม และประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก จนกระทั่งปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ เกิดวิกฤตโรคช้ำขาว และโรคตายด่วน ส่งผลให้ผลผลิตเสียหาย จึงมีแนวคิดปรับเปลี่ยนอาชีพไปเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดอื่น ประกอบกับมีพื้นที่บ่อเลี้ยงเป็นของตนเองจึงเริ่มทดลองเลี้ยงปูนิ่ม เมื่อปี ๒๕๕๖ เนื่องจากปูนิ่มมีราคาสูง หากเลี้ยงได้สำเร็จจะได้ปรับเปลี่ยนอาชีพมาเลี้ยงปูนิ่ม และผ่านพ้นวิกฤตการขาดทุนจากการเลี้ยงกุ้งทะเล

- ในช่วงแรกเริ่มสร้างแพจากไม้ไผ่ขนาด ๓x๖ เมตร และนำกล่องปูเก่าที่หาได้ในพื้นที่ จำนวน ๓,๐๐๐ กล่อง มาทดลองเลี้ยง ซื้อมันปูธรรมชาติจากชาวบ้านในพื้นที่ ศึกษาหาความรู้จากผู้ที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยง มาก่อน สังเกต จดบันทึก และทดลองซ้ำ จนได้ผลผลิต ที่มีคุณภาพ และสามารถจำหน่ายได้ ต่อมาจึงทยอย เพิ่มกำลังการผลิตเป็น ๑๒,๐๐๐ กล่อง ในปี ๒๕๕๖ และปรับเปลี่ยนโครงสร้างแพให้มีลักษณะแข็งแรงขึ้น สะดวกในการปฏิบัติงาน และเนื่องจากการเลี้ยงปูนี้มี มีขั้นตอนไม่ยุ่งยาก ตลาดปูนี้มีราคาค่อนข้างสูง มันปูทะเล ที่จะนำมาทำปูนิ่มสามารถหาได้ง่ายในพื้นที่ ราคาถูก พื้นที่

บ่อเลี้ยงมีความเหมาะสมเป็นข้อได้เปรียบในการทำ ให้ประสบความสำเร็จ จนสามารถประกอบอาชีพนี้มา ถึงปัจจุบัน ซึ่งในปัจจุบันมีจำนวนกล่องเลี้ยงปูทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐ กล่อง

- นายณรงค์ แก้วมณี นำเทคโนโลยีการใช้พลังงาน ทางเลือกโซลาร์เซลล์ (Solar cell) มาติดตั้งด้วยตนเอง และใช้ภายในฟาร์มเพื่อเป็นการลดต้นทุนค่าพลังงาน สามารถช่วยลดค่าไฟฟ้าได้เดือนละประมาณ ๔,๐๐๐ บาท

- ในปี ๒๕๖๑ นายณรงค์ แก้วมณี เข้าร่วมโครงการ พัฒนาผู้ประกอบการใหม่ (Start-Up) ระดับภาคใต้ จัดโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และผ่านการคัดเลือก เข้ารอบเป็น ๑๐๐ ผลิตภัณฑ์สุดท้าย จากผู้ประกอบการ

นำเสนอผลิตภัณฑ์ ๑,๕๐๐ ผลิตภัณฑ์ และได้นำผลิตภัณฑ์ปูนิ่มจากฟาร์ม เช่น ห่อหมกปูนิ่ม ทอดมันปูนิ่ม สลัดผักสดปูนิ่มทอด ปูนิ่มทอดกรอบ เป็นต้น ไปจำหน่าย ณ ห้างเซ็นทรัลเฟสติวัลหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นเวลา ๓ วัน ทำให้ได้มีโอกาสนพปะกับลูกค้าหลากหลายกลุ่มมากขึ้น และมีลูกค้าให้ความสนใจปูนิ่ม ทำให้มีช่องทางการจำหน่าย และสามารถกำหนดราคาจำหน่ายได้เอง ตลอดจนสามารถคัดเลือกกลุ่มลูกค้าตามที่ต้องการได้ จนทำให้สามารถแก้ไขปัญหาด้านราคาได้อย่างดีเยี่ยม

- จากการแสดงผลผลิตภัณฑ์ ณ ห้างเซ็นทรัลเฟสติวัล หาดใหญ่ ทำให้มีช่องทางการจำหน่ายและลูกค้าเพิ่มมากขึ้น จึงพัฒนาวิธีการเก็บรักษาผลผลิตปูนี้มโดยการแช่แข็ง ปัจจุบันมีตู้แช่แข็ง จำนวน ๑๐ ตู้ เพื่อใช้เก็บรักษาผลผลิต สามารถนำผลผลิตออกจำหน่ายได้ในช่วงที่ต้องการ

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

- นายณรงค์ แก้วมณี เริ่มประกอบอาชีพเลี้ยงปูนี้ม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ มีระยะเวลาประกอบอาชีพ ๑๒ ปี
- ฟาร์มเลี้ยงปูนี้มของนายณรงค์ แก้วมณี ได้ขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกับกรมประมง และผ่านการรับรอง

มาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี
สำหรับการผลิตสัตว์น้ำ หรือ จี เอ พี

- ผลผลิต : ปี ๒๕๕๖ มีปริมาณผลผลิต ๙.๕ ตัน
และมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจนมีปริมาณสูงสุด ๑๗.๒ ตัน ในปี
๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ และในปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ มีปริมาณ
ผลผลิตลดลงเล็กน้อย ๑๖.๕ และ ๑๕.๕ ตัน โดยในปี
๒๕๖๗ ฟาร์มมีรายได้ทั้งสิ้น ๕,๕๒๖,๐๐๐ บาท เป็นส่วน
ของต้นทุนการผลิต ๓,๘๖๘,๒๐๐ บาท และเป็นส่วน
ของกำไร ๑,๖๕๗,๘๐๐ บาท

- การตลาด : ตลาดภายในจังหวัดสตูล จำหน่าย
ให้กับร้านอาหารชื่อดังในอำเภอละงู เช่น ร้านนาวา
ร้านครัวทางเลือก ร้านครัวริมเล ร้านชมวิว ร้านลานข้าว

และร้านท่าเล เป็นต้น ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยที่จำหน่าย
๒๔๐ กิโลกรัม/เดือน ราคาจำหน่ายกิโลกรัมละ ๓๕๐
บาท และส่วนตลาดต่างจังหวัด จำหน่ายให้กับร้านอาหาร
และบริษัทค้าอาหารทะเลในจังหวัดตรัง สงขลา ชลบุรี
และกรุงเทพมหานคร ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยที่จำหน่าย
๑,๐๕๐ กิโลกรัม/เดือน ราคาจำหน่ายกิโลกรัมละ
๑๘๐ - ๒๐๐ บาท

- การเก็บรักษาผลผลิตปูนึ่งเพื่อให้มีปูนึ่ง
จำหน่ายได้ตลอดทั้งปี คือ การเก็บรักษาปูนึ่งโดยการแช่แข็ง
ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ คือ การเก็บรักษาแบบลือมน้ำ
แช่แข็ง และการแช่แข็งเฉพาะตัวปูนึ่งทั้งตัว

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

- นายณรงค์ แก้วมณี เป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอทุ่งหว้า ในการบริหารจัดการพื้นที่ในบริเวณบ้านให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแบบอย่างและแนวทางให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ตลอดจนบุคคลที่สนใจเข้ามาเรียนรู้และศึกษาดูงาน ตลอดจนการให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรที่สนใจการเลี้ยงปูนิ่ม พร้อมทั้งรับซื้อผลผลิตปูนิ่มจากเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียง

- นายณรงค์ แก้วมณี เป็นวิทยากรให้กับนักศึกษาที่เข้ามาดูงานภายในฟาร์ม เช่น นักศึกษา

จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และนักเรียนจากโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล

- ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ทั้งด้านความรู้ และทุนทรัพย์ในการจัดกิจกรรมภายในท้องถิ่น ชุมชน เมื่อมีการจัดกิจกรรมทั้งพื้นที่ของตนเองและท้องถิ่น ๑ บริเวณใกล้เคียง

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การจัดการบ่อเลี้ยงปูน้ำจืดถูกสุขลักษณะ ไม่มีการทิ้งน้ำออกสู่ภายนอกฟาร์ม ซึ่งระหว่างการเลี้ยง มีการเติมน้ำเข้าบ่อเพียงอย่างเดียว

- ในระหว่างการเลี้ยง ไม่มีการใช้ยาและสารเคมี อีกทั้งยังเลี้ยงด้วยอัตราความหนาแน่นต่ำ ทำให้ลดต้นทุนการใช้พลังงานในการตีน้ำ และลดการใช้ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ

- กำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลที่ได้จากการเลี้ยงปูน้ำจืด เช่น ซากและคราบปู นำไปฝังกลบ เพื่อเป็นปุ๋ยให้กับปาล์มน้ำมัน และส่งมอบให้แก่หน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ นำไปศึกษาวิจัย

- การอนุรักษ์ธรรมชาติ ยึดหลักการเลี้ยงแบบอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติ ไม่มีการตัดต้นไม้ หรือปรับเปลี่ยนพื้นที่บ่อเลี้ยง

อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สวยงามและพรรณไม้

นายศักดิ์ชัย ตันอริยะมีศิริกุล

อำเภอบ้านโป่ง
จังหวัดราชบุรี

อายุ ๕๓ ปี
การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนวัดโชติทายะการาม
สถานภาพ สมรส บุตร ๔ คน
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๓/๑ หมู่ที่ ๔
ตำบลท่าผา อำเภอบ้านโป่ง
จังหวัดราชบุรี
โทรศัพท์ ๐๘๗ ๐๒๒ ๗๕๗๔
อาชีพ เกษตรกร (ปลาทอง)

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและการพยายามฝ่าฟัน
อุปสรรคในการสร้างผลงาน

แนวคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพและหลักการ
ในการทำงาน

๑. พื้นฐานฐานะทางบ้านยากจนจึงไม่ได้เรียนต่อ
ทำอาชีพค้าขายผลไม่อยู่หลายปี จนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ
ปี พ.ศ.๒๕๔๐ ทำให้ขาดสภาพคล่องและมีหนี้สิน
จึงมองหาอาชีพอื่น โดยมาเริ่มต้นทดลองเลี้ยงปลาสวยงาม
ด้วยเงินทุนเพียงแค่หลักร้อย โดยซื้อปลาหมอสีมาลาวี
ปลาทอง และบ่อซีเมนต์ มาทดลองเพาะพันธุ์จนสำเร็จ
จึงเริ่มนำเงินจากการรับจ้างมาซื้ออุปกรณ์การสร้างบ่อ

สายพันธุ์ปลาทองใหม่ ๆ ทำสีสันทให้เหมือนปลาคาร์ป เช่น สามสี ขาวดำ สีดำ แต่หัวแดงจะสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้ จึงเริ่มทำการตลาดด้วยการโพสต์โชว์ปลาทองสามสี และสีแปลก ๆ ไปในกลุ่มผู้เลี้ยงปลาทอง ได้รับการตอบรับที่ดีมาก ขณะนั้นมีลูกค้าจากสหรัฐอเมริกาได้สอบถามกรมประมงเรื่องฟาร์มปลาที่มีคุณภาพส่งออก กรมประมงจึงได้ส่งชื่อฟาร์มไปให้พิจารณา เนื่องจากได้รับมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกแล้ว เป็นจุดเริ่มต้นในการส่งออกปลาทองไปต่างประเทศและทั่วโลก ปัจจุบันฟาร์มมีการส่งออกไปหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดาเปรู ตุรกี อิตาลี อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ จีน ไต้หวัน เกาหลี ญี่ปุ่น อินเดีย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย เป็นต้น

เพื่อทำบ่อเลี้ยงปลาเองเพื่อลดต้นทุน ใช้เวลาเรียนรู้เกือบ ๒ ปี จึงสามารถขายได้ จากนั้นเริ่มมองหาตลาดโดยไปติดต่อขายตามร้านขายปลาต่าง ๆ และรวบรวมปลาไปขายที่ต่างจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้มาเช่าที่ดินในเขตอำเภอบ้านโป่ง สร้างบ่อเลี้ยงปลาเพิ่มขึ้น และเริ่มหาวิธีเพาะพันธุ์ปลาคาร์ปและปลาทองเพื่อผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

๒. ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมประมง และพัฒนาฟาร์มจนได้รับการรับรองมาตรฐานเพื่อการส่งออกปี พ.ศ.๒๕๕๘ เกิดวิกฤติภัยแล้งจึงได้เปลี่ยนมาเลี้ยงปลาทองเป็นหลัก เนื่องจากสามารถเลี้ยงในบ่อปูนและบ่อดินที่ใช้น้ำน้อยได้ และมองว่าหากพัฒนา

การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาการเกษตรของตนเอง ในการเพิ่มผลผลิตลดต้นทุน ฯลฯ และการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่ และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

- การใช้ผ้าเย็บปูพื้นกับตาข่ายไนล่อนสองชั้น บูในบ่อดินที่ใช้เลี้ยงปลา เพื่อป้องกันศัตรูของปลาทอง และให้เป็นที่สะสมของหนอนแดงและอาหารธรรมชาติของปลา ทำให้ปลาทองมีสุขภาพดี สามารถลดต้นทุนค่าอาหารได้

- การสร้างบ่อปูนขนาดใหญ่ในการเลี้ยงปลาคัดเกรด คุณภาพเพื่อให้ปลาเจริญเติบโตได้ดี มีคุณภาพ โดยสร้างบ่อที่มีขนาด ๑๐ x ๑๐ เมตร ลึก ๑ เมตร

โดยออกแบบหล่อบ่อเพื่อให้สามารถสร้างบ่อได้เอง และรวดเร็ว แข็งแรงทนทาน ซึ่งใช้ต้นทุนในการสร้าง ๑ แสนบาท/ บ่อ ได้ผลผลิตปลาทองคุณภาพสูง ประมาณ ๑๕๐ตัว/บ่อสามารถขายได้ราคาตัวละ ๕๐๐-๒,๕๐๐ บาท ใช้เวลาเลี้ยง ๔-๕ เดือน

- การทำอาหารปลาใช้เอง ทางฟาร์มได้ทำอาหารปลาแรกเกิดโดยใช้ไข่ตุ๋นผสมกับวิตามินต่าง ๆ ผสมกับไรแดงแช่แข็ง ทำให้สามารถเลี้ยงลูกปลาทองวัยอ่อนได้โดยไม่ต้องใช้ลูกไรแดงที่มีชีวิต มีการนำอาหารปลาจากในท้องตลาดมาเพิ่มประสิทธิภาพด้วยการผสมวิตามินซี วิตามินรวมต่างๆ แร่ธาตุสาหร่ายสไปรูลีนาและโปรไบโอติก เวย์โปรตีน ทำให้อาหารมีคุณภาพเหมาะสม ทำให้ปลาเจริญเติบโตได้ดี ราคาต้นทุนไม่สูงมาก

- การตั้งระบบเปิดปิดระดับน้ำในบ่อดินอัดโนมัติ เพื่อระบายน้ำเสียและเติมน้ำใหม่ให้ปลาได้เจริญเติบโตเร็วขึ้น
- แก้ปัญหาค่าไฟที่สูงขึ้น โดยได้ทำการติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ลดต้นทุนค่าไฟฟ้าได้มากกว่า ๘๐%

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

ดำเนินธุรกิจการเพาะเลี้ยงปลาทองตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๗ รวม ๒๔ ปี ปัจจุบันสามารถซื้อที่ดินในการทำฟาร์มได้ ๑๕ ไร่ รวมกับที่เช่า ปัจจุบันแล้วมีเนื้อที่ในการทำฟาร์มมากกว่า ๒๓ ไร่

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน

๑. ดำเนินกิจการเพาะเลี้ยงปลาทองสวยงาม รวม ๒๓ ปี เพาะพันธุ์และพัฒนาสายพันธุ์ปลาทองสามสีแพนด้า ดำหัวแดง และสีแปลกใหม่เป็นรายแรก ๆ จนเป็นที่นิยมแพร่หลาย

๒. ได้รับรางวัลจากการประกวดในงานระดับประเทศ และต่างประเทศ ได้รางวัลถ้วยพระราชทาน ๖ ใบ ได้รับรางวัลต่าง ๆ จากการประกวดในงานระดับประเทศ ๕๓ รางวัล ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดในต่างประเทศ ๓ รางวัล

๓. สามารถผลิตปลาทองคัดเกรดได้ ๑๐,๐๐๐ ตัว/เดือน เพื่อจำหน่ายทั้งในประเทศและตลาดต่างประเทศ สามารถส่งออกปลาทองคุณภาพสูงไปต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา เม็กซิโก อังกฤษ จีน เกาหลี

ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย เปรู อินเดีย และเนเธอร์แลนด์ เป็นต้น

๔. รายได้รวมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท/เดือน ดังนี้

- จำหน่ายปลาทองไปต่างประเทศ ๔๐๐,๐๐๐ บาท/เดือน

- จำหน่ายปลาทองในประเทศ ๕๐,๐๐๐ บาท/เดือน

- รวบรวมสัตว์น้ำชนิดอื่น ๓๗๐,๐๐๐ บาท/เดือน

- จำหน่ายอุปกรณ์เลี้ยงสัตว์น้ำ ๑๘๐,๐๐๐ บาท/เดือน

- ต้นทุนการผลิตประมาณ ๗๘๐,๐๐๐ บาท/เดือน

- กำไรสุทธิประมาณ ๒๒๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๕. มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีพื้นที่มากกว่า ๒๑ ไร่ บ่อปูน จำนวน ๒๙๑ บ่อ และบ่อดิน จำนวน ๓๘ บ่อ

๖. ปัจจุบันได้ดำเนินการจดทะเบียนบริษัทเพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการส่งออกในนามบริษัท เอสซี.กรุ๊ป อควาเรียม จำกัด โดยมีแผนการพัฒนาสายพันธุ์ปลาใหม่ ๆ และเพิ่มการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด หาลูกค้าเพิ่มทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาฟาร์มเป็นแหล่งท่องเที่ยว กำหนดเป้าหมายปริมาณผลผลิตไว้ ๙๑๒,๐๐๐ ตัว/ปี คิดเป็นมูลค่าผลผลิตโดยประมาณ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๗. ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาสวยงามเพื่อการส่งออก (GAP) ได้รับการขึ้นทะเบียนสถานประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก (สอ.๓) และทะเบียนสถานประกอบการรวบรวมสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก (สอ.๔) จากกรมประมง

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ให้กับส่วนรวม รวมถึงการเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ มีคณณักศึกษาจากโรงเรียนและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมถึงภาครัฐและเอกชนเข้ามาดูงาน ได้มาศึกษาและฝึกปฏิบัติภายในฟาร์มเป็นที่ปรึกษาด้านต่าง ๆ และเป็นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

๒. เป็นวิทยากรในโครงการต่าง ๆ ของกรมประมง เช่น โครงการคลินิกปลาสวยงามเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โครงการฝึกอบรมเกษตรกรและศึกษาดูงาน หลักสูตร “การพัฒนา Smart Farmer ด้านสัตว์น้ำสวยงาม” เป็นต้น

๓. สนับสนุนหน่วยงานการศึกษาในการเข้ามาศึกษาวิจัยภายในฟาร์ม

๔. เป็นผู้สนับสนุนการจัดแสดงตามนิทรรศการต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ

๕. เป็นสมาชิกแปลงใหญ่ปลาสวยงาม จังหวัดราชบุรี และเป็นแปลงสาธิตแปลงแรกของประเทศไทย

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ที่ตั้งไม่ติดเงื่อนไขของการใช้พื้นที่ ไม่อยู่ในเขตป่าสงวน หรือเขตหวงห้ามของราชการ

๒. การทำระบบโซลาร์เซลล์ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้พลังงาน แสงอาทิตย์อย่างเป็นรูปธรรม

๓. นำเศษอาหาร มูลปลา ดินก้นบ่อ มาใช้ทำปุ๋ยปลูกต้นไม้

๔. การใช้ระบบบ่อบำบัดน้ำเสีย ด้วยการดูดน้ำเสียจากการเลี้ยงปลาเข้าสู่บ่อบำบัดและใส่จุลินทรีย์บำบัดน้ำเสียจนน้ำใสก่อนปล่อยลงสู่พื้นที่สาธารณะ

๕. ขยะภายในฟาร์มจะทิ้งในถังขยะที่มีฝาปิดสนิท และทำการแยกประเภทขยะ

อาชีพปลูกสวนป่า

นายสุนทร มีจำนงค์

อำเภอเดชอุดม
จังหวัดอุบลราชธานี

อายุ	๗๐ ปี
การศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนกุดประทายวิทยาคม
สถานภาพ ที่อยู่	สมรส บ้านเลขที่ ๙๒ หมู่ที่ ๒๔ ตำบลเมืองเดช อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
โทรศัพท์ อาชีพ	๐๖๕ ๓๙๑ ๓๓๙๐ เกษตรกร

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฝ่าฟันอุปสรรคในการสร้างผลงาน

๑. มีความคิดริเริ่ม “ฝากเงินไว้กับต้นไม้” ลักษณะนิสัยเป็นคนที่ชอบปลูกต้นไม้ จึงมองการออมเงินกับต้นไม้เพื่อเป็นมรดกแก่ลูกหลานเริ่มแรกได้ปลูกยูคาลิปตัสเนื้อที่ ๓๐๐ ไร่ ลงทุนการปลูก ๖๔๐,๐๐๐ บาท ในอำเภอสิรินคร จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อต้นไม้โตจึงขายที่ดินพร้อมต้นยูคาลิปตัส ในราคา ๙ ล้านบาท และได้ย้ายถิ่นฐาน ไปซื้อที่ดินที่อำเภอเดชอุดม เพื่อปลูกสวนป่าแบบวนเกษตร แบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่

ระหว่างไม้ป่า พืชเกษตร/ปศุสัตว์ โดยแบ่งพื้นที่ปลูกไม้โตเร็ว เช่น ยูคาลิปตัส และไม้โตช้า เช่น สัก ประดู่ พะยูง ยางนา เป็นต้น เพื่อเป็นการออมเงินกับต้นไม้ เมื่อไม้โตได้ขนาดที่เหมาะสมสามารถขายเป็นรายได้ และช่วยลดความเสี่ยงจากการปลูกพืชเกษตรที่ราคาไม่แน่นอน

๒. มีแนวคิด “ขายแล้วซื้อ” รายได้จากการขายไม้ จะบริหารจัดการโดยแบ่งเงิน จำนวน ๖๐% เพื่อซื้อที่ดิน หรือเช่าที่ดินเพิ่ม สำหรับขยายพื้นที่ปลูกสวนป่า

๓. พื้นที่สวนป่ามีการแบ่งเป็นพื้นที่สวนป่าเพื่อการอนุรักษ์ และสวนป่าเพื่อเศรษฐกิจ โดยไม้โตเร็ว จะวางแผนระยะยาวในการปลูก มีการบริหารจัดการ

โดยการแบ่งตัดขายช่วงที่ราคาสูงมีความต้องการของตลาด และตัดแบบรอบหมุนเวียน

๔. เลือกชนิดไม้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ พื้นที่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความแห้งแล้ง จึงเหมาะต่อการปลูกยูคาลิปตัสในการทำสวนป่า ซึ่งเป็นไม้โตเร็ว ที่ทนต่อสภาพแห้งแล้ง และสามารถแตกหน่อได้ดี โดยไม่ต้องปลูกใหม่ ตัดฟันใช้ประโยชน์ได้ตั้งแต่อายุ ๓-๕ ปี มีการจัดการง่าย สร้างรายได้ไว ลงทุนน้อย ผลกำไรดี

๕. สภาพอากาศในฤดูแล้ง จะแล้งจัด ขาดน้ำใช้ ในสวนป่า จึงปรับสภาพพื้นที่โดยการขุดสระไว้ในแปลงสวนป่า เพื่อกักเก็บน้ำโดยทำธนาคารน้ำบนดิน มีการ

วางระบบน้ำไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำโดยไม่ใช้ไฟฟ้าหรือเครื่องสูบน้ำ และขุดบ่อจำนวน ๗ บ่อ รอบสวนป่า เพื่อรักษาความชุ่มชื้น

๖. มีการปลูกกล้วยเพื่อเป็นฟืนเลี้ยงให้ไม้ป่า และเป็นแนวกันไฟเปียกในช่วงฤดูแล้ง

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน
ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา
ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๑. สวนป่าแบบผสมผสานไม่มีค่าเพื่อการอนุรักษ์ และสวนป่าเศรษฐกิจไม่โตเร็ว ชนิดไม้ป่าที่ปลูก ได้แก่ สัก พะยูง ประดู่ ยางนา ตะเคียน มีการเติบโตดี ไม่มีโรค

และแมลงรบกวน เกษตรกรมีการจัดการสวนป่า
อย่างเป็นระบบ

๒. เกิดการสร้างรายได้จากการปลูกสวนป่า
แบ่งเป็น ๓ ระยะ ๑) ระยะสั้น อายุสวนป่า ๕ ปี รายได้
จากการขายไม้โตเร็ว ใช้ทำชิ้นไม้สับ เยื่อกระดาษ
๒) ระยะกลาง อายุสวนป่า ๖-๑๐ ปี รายได้จากการขายไม้
โตเร็ว ใช้เป็นไม้นั่งร้าน ไม้ฉิว ไม้แปรรูป ๓) ระยะยาว
รายได้จากไม้มีค่าโตช้าที่ปลูกเพื่อเป็นเงินออม

๓. ส่งต่อความสำเร็จความยั่งยืนอาชีพปลูกสวนป่า
จากพ่อสู่ลูก โดยการเพิ่มมูลค่าไม้สวนป่า ได้แก่ สัก พะยุง

ประดู่ มะขาม ขนุน โดยใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรกล
อัตโนมัติที่ทำงานได้ด้วยระบบคอมพิวเตอร์เพื่อทำการ
ผลิตชิ้นส่วนวัสดุให้ได้ขนาดและรูปทรงตามที่ต้องการ
ด้วยการกลึง (CNC) เป็นผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลัก ๓ มิติ
โดยนำไม้พะยุง ไม้ขนุน มาแกะสลักเป็นท้าวเวสสุวรรณ
ขนาด ๒.๕ x ๒.๕ x ๗.๕ ซม. ขายชิ้นงานละ ๑๙๙ บาท
ทำการตลาดโดยจำหน่ายช่องทางออนไลน์

รายได้และผลผลิตจากสวนป่า

๑. รายได้จากการตัดไม้ยูคาลิปตัสขาย

- ปี ๒๕๕๗ มีรายได้ ๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท

- ปี ๒๕๖๒ มีรายได้ ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท

- ปี ๒๕๖๓ มีรายได้ ๘๐๐,๐๐๐ บาท

รวมรายได้เป็นเงิน ๔,๙๐๐,๐๐๐ บาท

๒. รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้

ผลิตภัณฑ์ไม้ และงานไม้แกะสลัก ๓ มิติ

มีรายได้เฉลี่ย ๓๕๐,๐๐๐ บาท/ปี ยอดขายเฉลี่ยต่อเดือน

๘๐ - ๑๐๐ ชิ้น

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. อดีตประธานสหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน
อำเภอเดชอุดม ในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๕๖๐ ปัจจุบันเป็น
ที่ปรึกษาสหกรณ์สวนป่าภาคเอกชนเดชอุดม

๒. เป็นเกษตรกรต้นแบบและวิทยากรให้ความรู้
เรื่องการทำสวนป่า สหกรณ์สวนป่าในชุมชน และถ่ายทอด
ประสบการณ์เกี่ยวกับประโยชน์จากการปลูกสวนป่า
ทางสถานีวิทยุคำสมบูรณ์ FM๙๙

๓. เป็นประธานชมรมหัวใจเดียว จังหวัดอุบลราชธานี
และอดีตประธานชมรมเสี้ยวเมืองอุบลราชธานี

๔. บริจาคทรัพย์เพื่อสมทบจัดซื้อที่ดิน ก่อสร้างฝาย
และสนับสนุนไม้ยูคาลิปตัส เสาปูน ในการก่อสร้าง
สะพานดอนปู่ตา อำเภอดงขุดม

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ปลูกสวนป่าแบบวนเกษตร และแบบผสมผสาน ทำให้เพิ่มความหลากหลายของระบบนิเวศในพื้นที่ รวมทั้งทำให้ดินมีความชุ่มชื้น และธาตุอาหารเพิ่มขึ้น

๒. แบ่งพื้นที่บางส่วนเป็นสวนป่าเพื่อการอนุรักษ์ โดยเป็นการปลูกป่าพื้นบ้านอาหารชุมชน และเป็นที่อยู่ของสัตว์ท้องถิ่นด้วย

๓. มีการทำระบบน้ำไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ โดยไม่ใช้พลังงาน และมีการขุดบ่อน้ำเพื่อนำน้ำมาใช้หน้าแล้งลดการใช้น้ำจากชุมชน

สาขาบัญชีฟาร์ม

นางณัฐกานต์ ศรียาน

อำเภอท่าแพ
จังหวัดสตูล

อายุ ๕๘ ปี
การศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์
สถานภาพ สมรสกับนายทักษิณ ศรียาน
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๐๘ หมู่ที่ ๒
ตำบลแปะ-ระ อำเภอท่าแพ
จังหวัดสตูล
โทรศัพท์ ๐๘๘ ๓๓๐ ๓๐๗๔
อาชีพ เกษตรกร (ยางพารา และปลูกผัก)

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามผ่าน อุปสรรคในการสร้างผลงาน

แรกเริ่มของการทำอาชีพการเกษตร นางณัฐกานต์ ศรียาน ไม่มีการจดบันทึกบัญชี เมื่อมีภาระเพิ่มมากขึ้น เงินที่อยู่ทั้งหมดไปโดยขาดการวางแผนที่ดี ส่งผลให้ รายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย จึงกลับมาทบทวนคำพูดของบุตรสาวที่กล่าวว่า “นุ้ยอยากเป็นพยาบาล” ซึ่งกลายเป็นจุดเริ่มต้นแผนการใช้จ่ายเงินเพื่อเก็บออม เป็นทุนการศึกษาให้แก่บุตรสาว เพราะอนาคตของ “ลูก” คำว่าไม่มี คือ “ไม่ได้” ได้เริ่มจดบันทึกบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน และบัญชีต้นทุนอาชีพ

อย่างจริงจังตั้งแต่บัดนั้น เป็นเวลา ๑๔ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ได้นำข้อมูลทางบัญชีการวางแผนประกอบอาชีพ โดยการวิเคราะห์หาต้นทุนที่แท้จริง และการนำข้อมูลต้นทุนการผลิตมาวิเคราะห์เพื่อปรับลดค่าใช้จ่ายให้มีกำไรเพิ่มขึ้น มีการใช้ข้อมูลจากการจดบันทึกบัญชีของรอบการผลิตก่อนมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตของรอบการผลิตปัจจุบัน ทำให้ทราบค่าใช้จ่ายและมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ข้อมูลทางบัญชีทำให้สามารถแยกค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และแยกต้นทุนอาชีพของตนเองได้อย่างเป็นระบบ เมื่อสามารถลดต้นทุนในการผลิต ลดรายจ่ายลงได้

ทำให้ฐานะทางการเงินดีขึ้น ไร้หนี้สิน และสามารถ
ส่งบุตรสาวศึกษาต่อในสาขาพยาบาลตามความต้องการ
ซึ่งเป็นต้นแบบให้ชุมชนเห็นประโยชน์ของการจัดบัญชี
ส่งเสริมการออมในชุมชน สถาบันการศึกษา เช่น ให้เด็ก
นักเรียนปลูกผักสร้างรายได้ควบคู่กับการทำบัญชีส่งผล
ให้นักเรียนมีเงินออมเป็นทุนการศึกษา

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

ตลอดระยะเวลา ๑๔ ปี ของการจัดบันทึกบัญชี
ได้ใช้ข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์ปรับปรุงการทำเกษตร

ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และเพิ่มรายได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น อาชีพปลูกผักบนกระเบื้อง ได้กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากเดิม ๑๑๘.๔๐ บาท ต่อแปลง เป็น ๓๖๗ บาทต่อแปลง (เพิ่มขึ้น ๓ เท่า) เป็นต้น
ผลงานและความสำเร็จของผลงานด้านบัญชีฟาร์ม มีดังนี้

๑. ถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดทำบัญชีให้แก่ เกษตรกร เยาวชน สมาชิกชุมชน และประชาชนทั่วไป จำนวน ๒,๔๕๓ ราย โดยผลงานเป็นที่ประจักษ์อย่างเห็นได้ชัด เช่น การส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรอำเภอท่าแพ ให้มีการจดบันทึกบัญชีอย่างต่อเนื่อง ส่งผลสมาชิกให้มีวินัยทางการเงิน สามารถชำระหนี้ได้สำเร็จ

๒. มีลูกศิษย์ที่ประสบความสำเร็จจากการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการประกอบอาชีพ จำนวน ๗๕ ราย สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการวางแผนปรับเปลี่ยนอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ ทำให้มีความกินดีอยู่ดี ยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนให้ดีขึ้น

๓. สร้างเครือข่ายครูบัญชีอาสาในระดับจังหวัด จำนวน ๓ ราย ซึ่งเป็นภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งสามารถขยายผลการจัดทำบัญชีสู่ชุมชน สถานศึกษา สถาบันเกษตรกรในระบบสหกรณ์ ให้เกิดวินัยทางการเงิน สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

๔. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดีด้านการสร้างอาชีพเสริม ควบคู่กับการวิเคราะห์ข้อมูลจากการบันทึกบัญชี และการคิดจุดคุ้มทุน (Break Even Point) ให้แก่เพื่อน เกษตรกร คนในชุมชน และสถานศึกษา ส่งผลให้เกษตรกร ได้ใช้ข้อมูลทางบัญชีวิเคราะห์ตลาดและกำหนด ราคาขาย ส่งขายทั้งร้านค้า ร้านอาหาร โรงพยาบาล และตลาดออนไลน์ อย่างครบวงจร

๕. สร้างเยาวชนให้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านการเกษตร ด้วยการให้ความรู้ด้านการบันทึกบัญชี ให้อาชีพเสริมปลูกผักแก่ผู้ปกครองเพิ่มรายได้เพื่อสานฝัน การศึกษาบุตร จนประสบความสำเร็จสามารถนำความรู้ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศ

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

นางณัฐกานต์ ศรียาน เป็นผู้นำของอำเภอท่าแพ ในการส่งเสริมให้มีการทำบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน และบัญชีต้นทุนอาชีพ มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีเป็นเครื่องมือในการวางแผนการปลูกผักชนิดต่าง ๆ โดยนำข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์ โดยเริ่มตั้งแต่การเพาะต้นกล้า การปลูก การบำรุงดิน การป้องกันหนอนแมลง มีการนำนวัตกรรมการปลูกผักบนกระเบื้อง เพื่อลดต้นทุนการผลิต และสามารถปลูกพืชหมุนเวียนได้ทั้งปี จากการนำข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์ ส่งผลให้ชุมชนมีเงินออมเพิ่มรายได้ รวมทั้งส่งเสริมการออมให้กับสถาบันการศึกษา

๖. เป็นผู้นำกลุ่มในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการปลูกผัก จากการนำข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์ธุรกิจตั้งแต่การเพาะต้นกล้า การปลูก การบำรุงดิน การป้องกันหนอนแมลงจนเกิดนวัตกรรมการปลูกผักบนกระเบื้อง

๗. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการนำข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์เพื่อลดต้นทุน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้สำหรับอาชีพสวนยางพารา สวนปาล์ม โคขุน และไร่นาสวนผสม โดยเกษตรกรที่มาศึกษาดูงานที่ ศพก. ทั้งภายในจังหวัดต่างจังหวัด และจากต่างประเทศ เช่น มาเลเซีย และจีน เป็นต้น

ให้เด็กนักเรียนปลูกผักสร้างอาชีพ ทำบัญชี เสริมรายได้ ส่งผลให้นักเรียนมีเงินออมเป็นทุนในการศึกษาระดับที่สูงขึ้น และส่งเสริมให้กับกลุ่มผู้พิการ โครงการส่งเสริมด้านอาชีพและการจัดทำบัญชี สหกรณ์ สมาชิกโครงการ พักชำระหนี้ สามารถส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนด รวมถึงให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการใช้พื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ทำการทดลองและขยายผลงานวิจัยมีส่วนร่วมและอุทิศตนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม การเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ความเป็นผู้นำของนางณัฐกานต์ ศรียาน มีดังนี้

๑. ประธานคณะกรรมการ ศพก. ระดับจังหวัด และประธาน ศพก. อำเภอท่าแพ

๒. ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอท่าแพ

๓. ประธานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอท่าแพ

๔. ประธานศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ตำบลแปะ-ระ

๕. ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ตำบลแปะ-ระ

๖. ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปลงเรียนรู้ ควบคุมการผลิตเพื่อยังชีพบ้านควนโต๊ะ

๗. เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

๘. คณะกรรมการแปลงใหญ่ข้าว อำเภอท่าแพ

๙. ที่ปรึกษาให้แก่กลุ่มเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน ได้แก่ กลุ่มผู้ปลูกผักบนกระเบื้อง กลุ่มแปลงใหญ่ยางพารา กลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน วิสาหกิจชุมชน

๑๐. ร่วมอบรมและให้ความรู้การทำบัญชีกับสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดสตูล นำความรู้ที่ได้รับมาเผยแพร่พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนในชุมชน และผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้ พร้อมทั้งประยุกต์เพื่อการพัฒนาต่อยอดและขยายผลไปสู่ชุมชนในพื้นที่มีการจัดตั้งจุดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรในชุมชน ศพก. อำเภอกาบัง เป็นที่เชื่อถือยอมรับของคนในชุมชน ทั้งยังให้ความร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานราชการ และภาคเอกชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางณัฐกานต์ ศรียาน ได้นำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน มีการจัดการระบบน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการวางระบบรดน้ำแบบหยดในแปลงผัก เพื่อลดการใช้น้ำโดยไม่จำเป็น และช่วยให้พืชได้รับน้ำในปริมาณที่พอเหมาะ รวมถึงเป็นแกนนำในการรณรงค์หยุดการเผาแปลง เพื่อลดปัญหาฝุ่นควันในพื้นที่ ใช้แนวคิด “Zero Waste” ในทุกกิจกรรม โดยการใช้วัสดุซ้ำ นำขวดพลาสติกมาใช้เป็นกระถางเพาะกล้า และนำกระดาษที่ใช้แล้วมาทำปุ๋ยหมัก ลดปริมาณขยะที่ต้องทิ้ง ลดการใช้สารเคมีและฟื้นฟูดิน ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ และน้ำหมักชีวภาพ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของผู้บริโภค การจัดการขยะและลดของเสียให้เป็นศูนย์ การลดการใช้พลาสติก ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ถุงผ้าแทน

ถุงพลาสติก กิจกรรมรณรงค์ให้สมาชิกในชุมชนคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล และรับซื้อขยะที่คัดแยก ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการจัดอบรมและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ การใช้ปุ๋ยหมัก และการลดการใช้สารเคมีแก่เกษตรกรและเยาวชนในท้องถิ่น พัฒนาหมู่บ้านให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมโครงการปลูกต้นไม้เพื่อฟื้นฟูป่าและรณรงค์ให้ชาวบ้านช่วยกันดูแลแหล่งน้ำในชุมชน รวมถึงการสร้างเครือข่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่

สาขาการพัฒนาที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม

นางราตรี บัวพนัส

อำเภอตากลิ
จังหวัดนครสวรรค์

อายุ	๕๓ ปี
การศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ ๖
สถานภาพ	สมรส มีบุตร ๒ คน
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๒๓๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลจินเสน อำเภอตากลิ จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์	๐๘๕ ๓๘๒ ๕๗๐๗
อาชีพ	เกษตรกร (ปลูกข้าวอินทรีย์ พืชผสมผสาน)

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามพัฒนา อุปสรรคในการสร้างผลงาน

หมอดินราตรี บัวพนัส ตั้งแต่เด็กสัมผัสวิถีชีวิตการทำงาน เมื่อเรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ ๖ พ่อและแม่ให้ประกอบอาชีพรับจ้างเนื่องจากไม่มีเงินให้ศึกษาต่อจนกระทั่งมีครอบครัวจึงกลับมาทำนา แต่ประสบปัญหาศัตรูพืช น้ำท่วม ภัยแล้ง มีต้นทุนสูงจากการใช้สารเคมี ประกอบกับ トラวจเจมะเร็งเม็ดเลือดขาวระยะสุดท้ายเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญให้หมอดินราตรี บัวพนัสปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรอินทรีย์ โดยมีพื้นที่ ๖๐ ไร่ ลักษณะชุดดินเป็นชุดดินบ้านหมี่โคกกระเทียม และดินคล้าย

ชุดดินลพบุรี ดินเหนียวจัดลึกมาก ฤดูแล้งดินแตกกระแหว่งเป็นร่องลึกกว้าง ฤดูฝนเสี่ยงน้ำท่วมขัง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง ดินล่างเป็นต่าง ปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำถึงปานกลาง ช่วงเริ่มต้นเป็นการลองผิดลองถูก ศึกษาเปรียบเทียบ โดยแบ่งพื้นที่ทำนาใช้ปุ๋ยอินทรีย์และทำนาแบบใช้สารเคมี แต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ จึงศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เริ่มจากการไม่เผาตอซังข้าว และผลิตน้ำหมักจากหน่อกล้วยเพื่อย่อยสลายตอซังให้เร็วขึ้น ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เข้าร่วมโครงการปลูกพืชปุ๋ยสดของรัฐบาล ได้ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยคอกพบว่าข้าวมีผลผลิตเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ได้อบรมการทำเกษตรผสมผสานตามแนวพระราชดำริ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นเกษตรผสมผสาน และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ ในการดำเนินชีวิตและทำการเกษตรด้วยทางสายกลาง ตามหลักการ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข มาเป็นหลักในการคิดการปฏิบัติ สามารถพึ่งพาตนเองได้ ยึดหลัก **พอกิน พอใช้ พออยู่ พอมี** โดยมีการบริหารจัดการ คือ **จัดการดิน จัดการน้ำ จัดการพื้นที่** ประยุกต์ใช้นวัตกรรมต่าง ๆ ในการปรับปรุง บำรุงดิน เช่น ผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูปเปอร์ พด.๑ ผลิตน้ำหมักสับปรดจากสารเร่งซูปเปอร์ พด.๒ การผลิต น้ำหมักจากหญ้าเนเปียร์ ทดแทนการใช้ปุ๋ยยูเรีย จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงและน้ำหมักชีวภาพจากปลา เรงการเจริญเติบโตของพืช สารควบคุมแมลงศัตรูพืชจาก สารเร่งซูปเปอร์ พด. ๗ โดยใช้สมุนไพรในแปลง และ ขยายเชื้อจุลินทรีย์ พด. ๑๔ ทำเป็นรูปแบบแห้ง สะดวก ต่อการเก็บรักษานานถึง ๖ เดือน สามารถยับยั้งการ ระบาดของโรคพืชในแปลงผัก ปลุกพืชปุ๋ยสดปอเทือง หมุนเวียนหลังปลูกข้าว มีการประดิษฐ์รถไถกลบตอซัง

จากยางรถยนต์เก่า นำกลับมาหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์ ปัจจุบันหมอดินราตรี บัวพนัส ได้รวมกลุ่มตั้งเป็น วิสาหกิจชุมชน **“สวนพอสอน”** ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยเฉพาะข้าวอินทรีย์ในตลาดท้องถิ่น

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

มีพื้นที่ทั้งหมด ๔ แปลง รวมเป็นพื้นที่ ๖๐ ไร่ แบ่งพื้นที่ตามลักษณะการใช้ประโยชน์ ๒ ส่วน ดังนี้ พื้นที่ส่วนที่ ๑ มีพื้นที่ ๔๒ ไร่ ๓ งาน เป็นพื้นที่ลดการใช้ สารเคมี ปลูกข้าวสลับกับปลูกปอเทืองและถั่วเขียว เป็นพืชหมุนเวียนหลังนา พื้นที่ส่วนที่ ๒ มีพื้นที่ ๑๖ ไร่ ๑ งาน ปลูกพืชอินทรีย์แบบผสมผสาน โดยปลูกข้าวสลับกับปลูก ปอเทืองและถั่วเขียว ปลูกพืชผักสวนครัว ได้แก่ พริก มะเขือเทศ มะเขือ หอมแดง ตะไคร้ ถั่วฝักยาว แตงกวา บวบมะระ ฟักทอง แพง แคน ไม้ผล ไม้ยืนต้น ได้แก่ กล้าย ขนุน มะขามเทศ พุทรา มะยม ไม้ป่า สมุนไพร ได้แก่ ข่า ตะไคร้ มะกรูด ขมิ้น มีสระน้ำ คลองเก็บน้ำ บ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ และที่อยู่อาศัย จากการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อ ทำการเกษตรแบบผสมผสานตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ จนเกิดผลสำเร็จ ดังนี้

ด้านการพัฒนาที่ดินอย่างยั่งยืน (๑) การปรับปรุงดิน มีการวิเคราะห์ดินเพื่อปรับปรุงดินให้ถูกต้องเหมาะสม กับความต้องการของพืช ด้วยชุดตรวจสอบภาคสนาม (LDD Test Kit) โดยเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ดิน

ปี ๒๕๕๙ ก่อนการปรับปรุงบำรุงดิน และปี ๒๕๖๘ แปลงนาข้าว แปลงพืชผสมผสาน พบว่า ปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินอยู่ระดับต่ำ หลังปรับปรุงดินอินทรีย์วัตถุในดินอยู่ระดับค่อนข้างสูงถึงสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น (๒) การปรับเปลี่ยนจากปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นปลูกพืชผสมผสาน ร่วมกับการทำประมงและเลี้ยงสัตว์ (๓) การพัฒนาแหล่งน้ำ มีการใช้พลังงานแสงอาทิตย์สำหรับสูบน้ำ (๔) การประยุกต์ใช้เทคนิคนวัตกรรมเมื่อถึงวันเกี่ยวข้าว หว่านเมล็ดปอเทืองให้ทั่วแปลง จากนั้นรถเกี่ยวข้าวพร้อมติดตัวกระจายฟางลงแปลง

ฟางจะกระจายคลุมเมล็ด เป็นการรักษาความชื้นและทำให้เมล็ดปอเทืองงอกเร็วขึ้น และใช้น้ำหมักสับประรดฉีดเพื่อย่อยสลายตอซังและข้าวตีด มีการประดิษฐ์รถไถกลบตอซังจากยางรถยนต์เก่าใช้หลักการแบบรถบดดิน โดยปรับผิวหน้าดินที่มีฟางให้เรียบ เพื่อง่ายต่อการไถกลบลงดิน

ด้านผลผลิตและรายได้ ปี ๒๕๕๙ ผลผลิตข้าว ๘๐๐ - ๑,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ หลังจากปรับปรุงดินมาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๗ ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นเป็น ๑,๑๕๐ - ๑,๒๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ (เพิ่มขึ้น ๒๐-๓๐ เปอร์เซ็นต์)

รายได้ปี ๒๕๕๙ ปลุกข้าวแบบใช้สารเคมี ๓๖๕,๑๐๐ บาทต่อปี รายได้ปี ๒๕๖๗ หลังปรับเปลี่ยนปลุกข้าวอินทรีย์และลดการใช้สารเคมี ๒,๓๙๕,๗๑๐ บาท พืชผักสวนอินทรีย์ ๓๓๓,๐๐๐ บาท ปลาที่บิหมแปรรูป ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไข่ไก่ ๘๐,๐๐๐ บาท การแปรรูปได้แก่ ไม้ผลอินทรีย์ ๑๓๖,๐๐๐ บาท สมุนไพรอินทรีย์ ๑๑๖,๐๐๐ บาท การจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ปอเทือง และถั่วเขียว ๑๘๖,๙๘๗ บาทต่อปี รวมรายได้ปี ๒๕๖๗ ประมาณ ๓,๔๔๗,๖๙๗ บาทต่อปี

ด้านการตลาด รวมกลุ่มในรูปแบบวิสาหกิจชุมชนวางแผนการปลูกพืช ผลิตข้าวอินทรีย์ส่งต่อตลาด และพืชผสมผสาน ประมง ปศุสัตว์ ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว และปอเทือง และการแปรรูปสินค้าเกษตร มีการทำ MOU กับ หจก.แม่ต๋องวายุฟู้ดส์ ส่งออกเครื่องเทศ เช่น

ข่า ตะไคร้ ขมิ้น มะกรูด และมีใบเตยอบแห้ง ใบเตยผง เป็นการผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาด และผลิตสินค้าที่กลุ่มผู้รักสุขภาพต้องการ มีการขอใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า มีการจำหน่ายหน้าฟาร์ม ตลาดท้องถิ่น และตลาดออนไลน์

ด้านการเผยแพร่ผลงาน เป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ของกรมพัฒนาที่ดิน สวนพอสอน ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอตากลี ศูนย์การจัดการดินและปุ๋ยชุมชนของกรมส่งเสริมการเกษตร และเป็นศูนย์เรียนรู้ “โคก หนอง นา” มีการเผยแพร่ผลงานในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook สวนพอสอนเกษตรอินทรีย์ และผ่านช่องทาง YouTube เช่น ศูนย์เรียนรู้แปลงไร่นาสวนผสม ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน นอกจากนี้เผยแพร่ผลงานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐและเอกชน ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์

ด้านความสำเร็จการจัดทำจุดเรียนรู้/ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน และเป็นศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) นอกจากนี้เป็นศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) บ้านดงมัน ตำบลจันเสน อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ปี ๒๕๖๖ ถึงปี ๒๕๖๗ มีผู้ที่สนใจเข้าเยี่ยมชมศูนย์ฯ และฝึกอบรมมากกว่า ๓,๐๐๐ ราย

ด้านรางวัลเชิดชูเกียรติ หมอดินราตรี บัวพนัส เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน จนได้รับรางวัลจากหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ เช่น (๑) ใบรับรองเกษตรกรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม สังกัดกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ดงมัน ได้ผ่านการรับรองการปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ ภายใต้กระบวนการพีจีเอส โดยมูลนิธิเกษตรกรอินทรีย์ไทย (๒) เกษตรกรต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ของกรมพัฒนาที่ดิน (๓) บุคคลต้นแบบการพัฒนาศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบ “โคก หนอง นา” ของกรมการพัฒนาชุมชน (๔) รางวัลชนะเลิศอันดับที่ ๑ เกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพไร่นาสวนผสม ระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ด้านความสำเร็จเชิงประจักษ์ พื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์ของหมอดินราตรี บัวพนัส แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความยั่งยืนในอาชีพเกษตรกร รายได้ และสุขภาพของหมอดินราตรี บัวพนัส ซึ่งปัจจุบันไม่พบมะเร็งในเม็ดเลือดขาว

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

ด้านจิตอาสา เป็นหมอดินอาสาประจำตำบล ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่กลุ่มเกษตรกรในชุมชนและเกษตรกรในพื้นที่ข้างเคียง รวมถึงเป็นผู้ประสานงานที่ดีระหว่างเกษตรกร หมอดินอาสา และเจ้าหน้าที่โดยจิตอาสา ประสพการณ์จากการป่วยและรอดชีวิตทำให้เห็นคุณค่า

ต่อผู้อื่นและเสียสละเพื่อตอบแทนบุญคุณในหลวง
และแผ่นดิน

ด้านความเป็นผู้นำกลุ่มและเครือข่าย

- (๑) ประธานกลุ่มเกษตรอินทรีย์ PGS บ้านดงมัน
- (๒) ประธานผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ปอเทืองตำบลจันเสน
- (๓) ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนพืชมอน

เกษตรปลอดภัย กรมส่งเสริมการเกษตร

- (๔) ประธานกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว

(๕) ประธานศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน กรมส่งเสริม
การเกษตร

(๖) ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ
การผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตากถั กรมส่งเสริมการเกษตร

- (๗) ประธานกลุ่มกองทุนเงินออมตำบลจันเสน

- (๘) ประธานกลุ่มผู้ปลูกถั่วแระญี่ปุ่น

ด้านความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
ในด้านต่าง ๆ พื้นที่ของหมอดินราตรี บัวพันธ์
เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตร
เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ เปิดโอกาสให้ผู้สนใจ
ได้เข้ามาเรียนรู้ และเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ
นอกจากนี้แบ่งพื้นที่ให้สมาชิกได้ปลูกผักสร้างรายได้

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การทำเกษตรคาร์บอนต่ำสู่ความยั่งยืน คือ
การทำนาข้าวแบบเปียกสลับแห้งในพื้นที่นา ๔๖ ไร่ ๓ งาน
ช่วยประหยัดน้ำและลดการปลดปล่อยก๊าซมีเทนซึ่งเป็น
สาเหตุของก๊าซเรือนกระจกที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน
มีการเตรียมความพร้อมปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต

และการปลูกข้าวตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และลดภาวะโลกร้อนจากการทำนาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Thai Rice NAMA) เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทาง สภาพภูมิอากาศในการผลิตข้าวเทคโนโลยีการทำนา ยั่งยืน เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกระบวนการ ผลิตข้าวอย่างเป็นรูปธรรม โดยกรมการข้าว กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ร่วมกับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร (ธ.ก.ส.) และองค์กรความร่วมมือระหว่าง ประเทศของเยอรมัน (GIZ) **การอนุรักษ์ดินและน้ำ**

ปลูกหญ้าแฝกรอบขอบบ่อน้ำเพื่อป้องกันการชะล้าง พังทลายขอบบ่อ **การใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร อย่างคุ้มค่า** หลังการเกี่ยวข้าว นำฟางข้าวมาใช้ประโยชน์ ปรับปรุงบำรุงดิน ร่วมกันฉีดยาหมักชีวภาพ และไถกลบ ตอซัง เป็นต้นแบบลดการเผา **การทำเกษตรอินทรีย์ และลดใช้สารเคมี** ปลูกพืชแบบปลอดภัย โดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี และสารกำจัดศัตรูพืช เป็นการรักษาสินแวดล้อม ให้ความปลอดภัย ส่งผลต่อสุขภาพดีในระยะยาว

สาขาการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช

นายจักรินทร์ โพธิ์พรม

อำเภอสร้างคอม
จังหวัดอุดรธานี

อายุ ๔๗ ปี
การศึกษา ปริญญาตรี สาขาส่งเสริมการเกษตร
และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สภาพภาพ สมรส กับนางณัฏฐ์จุฬาล โพธิ์พรม
มีบุตร ๓ คน
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๕๔ หมู่ที่ ๒
ตำบลบ้านโคก อำเภอสร้างคอม
จังหวัดอุดรธานี
โทรศัพท์ ๐๘๔ ๙๕๒ ๒๗๘๙
อาชีพ เกษตรกร (ปลูกกล้วยหอมทอง)

ผลงานดีเด่น

แนวคิดริเริ่มและความพยายามพัฒนา อุปสรรคในการสร้างผลงาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ “แนวทางนี้ที่พ่อชี้แนะ” ริเริ่มด้วยการทำสวนกล้วยหอมทอง เนื่องจากคุณพ่อ คุณแม่ มีอายุมากขึ้น เริ่มเหนื่อยจากการเป็นลูกจ้าง อยากกลับมาอยู่บ้านเกิดที่จังหวัดอุดรธานีประกอบอาชีพด้านการเกษตร จึงเกิดแนวคิดว่าจะปลูกพืชอะไร คุณพ่อ จึงได้แนะนำ ให้ปลูกกล้วยหอมทอง เพราะในขณะนั้นกล้วยหอมทอง เป็นพืชที่สร้างรายได้ดี ทำให้มองเห็นโอกาสด้านการตลาดของกล้วยหอมทอง จึงได้ไปศึกษาดูงานในแหล่งปลูกกล้วยหอมทองตามจังหวัดอื่น ๆ จนไปค้นพบ

สวนกล้วยหอมทองที่จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นพันธุ์ ที่มีลำต้น แข็งแรง ไม่ล้มง่าย เครือและลูกใหญ่ และได้ซื้อ หน่อกล้วยมาทดลองปลูก โดยเริ่มจากปรับเปลี่ยนพื้นที่ ที่เดิมที่ว่างเปล่าแบ่งพื้นที่ปลูกกล้วยหอมทอง จำนวน ๓ ไร่

ปี๒๕๔๙ “๕ปีที่อสิราเอล” นายจักรินทร์โพธิ์พรม เดินทางกลับมาจากประเทศอิสราเอล ด้วยความพร้อม ทั้งเงินทุน ความรู้ และประสบการณ์กลับมาทำสวน กล้วยหอมทอง โดยวางแผนแปลงการปลูกกล้วยหอมทอง เพื่อการบริหารจัดการแปลง ขยายแปลงปลูกจากเดิม ๓ ไร่ เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี และมีติดตั้งระบบน้ำเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหอมทองให้ได้คุณภาพ และเพื่อ ลดต้นทุนด้านแรงงาน ร่วมกับการใช้พลาสติกคลุมแปลง

เพื่อช่วยรักษาน้ำหรือความชื้น อุณหภูมิ และควบคุม วัชพืชภายในแปลงปลูก เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต และให้ผลผลิตที่ได้คุณภาพ

ในปี ๒๕๕๒ การพัฒนาไร่ผู้นำจกรินทร์โพธิ์พรม ได้รวบรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทอง เพื่อจัดตั้ง **“วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทอง อำเภอสร้างคอม”** และได้รับการคัดเลือกให้เป็น ประธานวิสาหกิจชุมชน กล้วยหอมทอง ซึ่งมีสมาชิกแรกเริ่ม จำนวน ๗ คน ในช่วงที่ริเริ่มการทำเกษตรยังขาดความรู้ และประสบการณ์ในการผลิต อีกทั้งยังมีปัญหาด้านการตลาด แต่นายจกรินทร์โพธิ์พรม **มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง** จึงได้สมัครเข้ารับการอบรม ในโครงการ Young Smart Farmer (YSF) และได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธาน Young Smart Farmer (YSF) ของจังหวัดอุดรธานี

सान มาจากคำว่า อีสาน หรือภาคอีสาน
น้ำโขง มาจาก กลุ่มเกษตรกรเครือข่าย ที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง

นายจักรินทร์โพธิ์พรม ได้นำความรู้ด้านการเกษตร มาปรับใช้ในแปลงกล้วยหอมทอง พร้อมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียง และได้จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองอำเภอสร้างคอม เดิมมีสมาชิกทั้งหมด ๗ ราย ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองसानน้ำโขง มีสมาชิก ๑๓๒ ราย จากพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี บึงกาฬ สกลนคร นครราชสีมา มุกดาหาร ขอนแก่น หนองคาย เลย มหาสารคาม และจังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่รวม ๖๐๐ ไร่

(ช่วงปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๕) และได้ร่วมทำงานแบบบูรณาการ กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทน (YSF) ไปศึกษาดูงาน

ปัจจุบัน หลังจากได้รับการพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญมากขึ้น จึงมีความคิดที่จะรวบรวมสมาชิก ผู้ปลูกกล้วยหอมทอง และได้ขยายเครือข่ายภายใน จังหวัดอุดรธานี เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน ๑๑ ราย และได้เปลี่ยนชื่อวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทอง เป็น **“วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองसानน้ำโขง”**

โดยมีเครือข่ายผู้ผลิตกล้วยหอมทองทั้งภายในจังหวัด
อุดรธานีและจังหวัดใกล้เคียง

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน
ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา
ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

การผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช
เพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐาน

๑. การจัดการสุขลักษณะสวน พื้นที่ปลูก
มีการจัดการในแปลงปลูกพร้อมจัดการของเสีย
จากกระบวนการผลิตพืชให้เกิดประโยชน์และมีการ
วิเคราะห์ดิน เพื่อปรับสภาพให้เหมาะสมกับกล้วยหอมทอง
ไม่อยู่ในสภาพที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็น
อันตรายต่อการผลิต

แหล่งน้ำ มีการใช้น้ำจากคลองธรรมชาติ และน้ำบาดาล มีการบำรุงรักษาแหล่งน้ำจากต้นน้ำ เพื่อให้น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตมีคุณภาพตามมาตรฐาน ปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

การเก็บรักษาสารเคมี/การใช้สารเคมีทางการเกษตร เกษตรกรไม่มีการใช้สารเคมีทางการเกษตร มีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้ชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราเขียวเมตาไรเซียม บาซิลลัส ซับทิลิส (*Bacillus subtilis*, BS) และเชื้อราบิวเวอเรีย

ความยั่งยืนและความต่อเนื่องในระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช

๑. เกษตรกรได้รับมาตรฐาน GAP ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ จนถึงปัจจุบันอีกทั้งเป็นต้นแบบให้เกษตรกรทั่วไป ในการจัดการระบบการผลิตกล้วยหอมทอง และสร้างผลงานด้านการผลิตกล้วยหอมทอง โดยได้รับรางวัลต่าง ๆ ด้านการบริหารจัดการกล้วยหอมทองจากหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ได้รับตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอสร้างคอม

- เป็นประธาน “วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทอง สานน้ำโขง”

- เป็นแปลงปลูกกล้วยหอมทองต้นแบบระดับ
จังหวัดอุดรธานี

๒. การสร้างเครือข่ายผู้ผลิตกล้วยหอมทอง
คือ “**วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองสานน้ำโขง**”
มีเกษตรกรสมาชิก ๑๓๒ ราย มีเกษตรกรเครือข่าย
๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี บึงกาฬ สกลนคร
นครราชสีมา มุกดาหาร ขอนแก่น หนองคาย เลย
มหาสารคาม และจังหวัดอุบลราชธานี

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

เป็นผู้นำกลุ่มหรือชุมชน

ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองสาน
น้ำโขง ตำบลบ้านโคก อำเภอสร้างคอม

- เป็นผู้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตกล้วย
หอมทองและเป็นต้นแบบการผลิตกล้วยหอมทอง
ได้มาตรฐาน

- อดีตประธาน Young Smart Farmer ของ
จังหวัดอุดรธานี

- ได้รับตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
(ศพก.) อำเภอสร้างคอม

การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

- เป็นสถานที่ศึกษาดูงานของนักเรียน นักศึกษา
หน่วยงานจากภาครัฐ และเกษตรกรทั่วไป ตั้งแต่ ปี พ.ศ.
๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒๐ ครั้ง ผู้เข้าศึกษาดูงาน
จำนวน ๓๐๐ ราย

- เป็นวิทยากร ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตกล้วยหอมทองให้นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร ผู้สนใจทั่วไป จำนวน ๓๐ ครั้ง ผู้เข้าร่วมอบรมรวมทั้งหมด ๓๐๐ ราย

การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

- การช่วยเหลืองานด้านสาธารณประโยชน์ มีการสนับสนุนกล้วยหอมทอง ให้แก่โรงพยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ และผู้ป่วยโควิด ๑๙
- งานด้านศาสนาประโยชน์ ได้ถวายที่ดินในการสร้างสำนักสงฆ์นาคุณจันทร์นิมิต จำนวน ๒๐ ไร่ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนใช้ในการประกอบศาสนกิจ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. การจัดการสุขลักษณะที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

เกษตรกรมีการนำทุกส่วนของกล้วยหอมทองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะในการผลิตพืชและช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแปลงกล้วยหอมทอง

๒. การใช้ผลิตภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี

การใช้สารชีวภัณฑ์ นายจักรินทร์ โพธิ์พรม มีการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ในการผลิตสารชีวภัณฑ์ให้แก่สมาชิกในครัวเรือน เพื่อใช้ในการป้องกันและกำจัดโรค

และแมลงศัตรูพืช มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทดแทนการใช้สารเคมีในแปลงปลูกกล้วยหอมทอง เช่น การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าในกล้วยหอมทอง

การลดการเผา นำใช้เศษวัสดุธรรมชาติที่เหลือในแปลง เช่น ต้นกล้วย ใบกล้วย มาทำเป็นปุ๋ยหมักโดยการสับให้เป็นชิ้นเล็ก เพื่อให้แห้งเร็ว ไม่เป็นที่สะสมของโรคและแมลง และนำมาใส่แปลงปลูกภายใต้พลาสติก และปล่อยให้ย่อยสลายเอง เป็นปุ๋ยเพื่อใช้ในสวนของตนเอง เพื่อลดการเผาเศษวัสดุในพื้นที่ ลดมลพิษทางอากาศ อีกทั้งยังช่วยลดต้นทุนในการใช้ปุ๋ยเคมี

ไร่เกษมสุข Organic farm & café

สาขาเกษตรอินทรีย์

นางสาวณัฐรี สกลองเกษมสุข

อำเภอกุยบุรี
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อายุ	๕๔ ปี
การศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต เอกปฐมวัย
สภาพภาพ	โสด
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๓๐๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลกุยบุรี อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
โทรศัพท์	๐๙๓ ๙๒๘ ๙๐๑๐
อาชีพ	เกษตรกร (ปลูกพืชผสมผสาน)

ผลงานดีเด่น

แนวคิดริเริ่มและความพยายามพัฒนา
อุปสรรคในการสร้างผลงาน

๑. แนวความคิดในการทำงาน เดิมทีประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวและทำงานเกี่ยวกับการเมือง ซึ่งในระหว่างนั้นคุณพ่อคุณแม่ป่วยด้วยโรคมะเร็งและเสียชีวิตในเวลาต่อมา จึงทำให้เกิดแนวคิดที่อยากจะดูแลสุขภาพของตัวเองและคนรอบข้าง โดยเชื่อว่าอาหารที่เรารับประทานนั้นมีผลโดยตรงต่อสุขภาพ เพราะฉะนั้นการปลูกผักปลอดสารพิษไว้บริโภคเองจึงตอบโจทย์มากที่สุด ซึ่งการทำเกษตรอินทรีย์จึงเป็นทางเลือกที่ทำให้มั่นใจว่าเราจะได้ผลผลิตที่ปลอดภัยไว้รับประทาน

ดีต่อสุขภาพและมีคุณค่าทางโภชนาการที่ดีแน่นอน และการได้อยู่ในฟาร์ม ทำงานกลางแจ้ง ได้สัมผัสธรรมชาติ จะช่วยลดความเครียด ทำให้จิตใจผ่อนคลายและสงบ นี่คือการดูแลสุขภาพทั้งกายและใจในแบบที่เรียบง่าย แต่ได้ผลจริง

“ความสุขที่แท้จริงเริ่มต้นจากอาหารที่ดี และอาหารที่ดีเริ่มต้นจากธรรมชาติที่ยั่งยืน”

๒. การพัฒนาไฝรู้ เริ่มต้นจากการปลูกผักสลัด ในกระถางไว้ข้างบ้าน ประมาณ ๓๐ - ๔๐ กระถาง สาเหตุที่เลือกผักสลัด เพราะว่ามันสวยและเป็นคนที่ชอบกิน ผักสลัดอยู่แล้ว ช่วงแรก ๆ ไม่ประสบผลสำเร็จเลย ผักต้นไม่สวย ยืดบ้าง เพราะได้แสงไม่เพียงพอ เนื่องจากยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักไม่ได้ศึกษานิสัยของผักสลัด

อย่างจริงจัง จึงปรับแนวคิดใหม่ ศึกษาหาความรู้ด้านการผลิตพืชอินทรีย์ ศึกษาดูงานจากแปลงผลิตพืชอินทรีย์ ไปเยี่ยมชมแปลงอินทรีย์ของเกษตรกรที่มีผลงานโดดเด่น เพื่อเรียนรู้แนวทางการทำเกษตรที่มีประสิทธิภาพเพิ่มเติม เรียนรู้เพิ่มเติมผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ หน่วยงานราชการอื่น ๆ

- ฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาความรู้และศักยภาพเกษตรกรในการจำหน่ายสินค้าออนไลน์

- เข้าร่วมสัมมนารวมพลเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

- เข้าร่วมอบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ ศพก. เพื่อเสริมความรู้ด้านการใช้ระบบฐานข้อมูลในการทำเกษตร

- อบรมด้านการผลิตพืชเกษตรอินทรีย์กรมวิชาการเกษตร

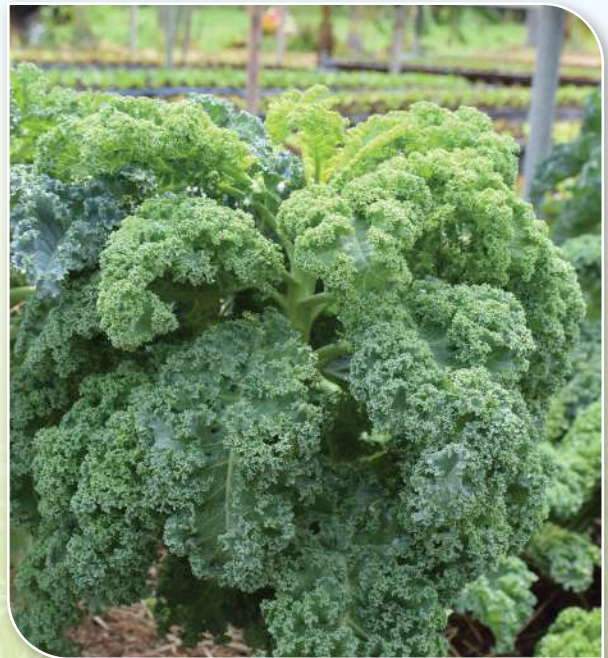
- ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในด้านการผลิตพืชปลอดภัย ทำให้ต่อมาผลผลิตเริ่มดีขึ้น สามารถนำมาทำกินเองภายในครัวเรือนได้ ประมาณปี ๒๕๖๓ ผลผลิตเยอะขึ้นสามารถทำขายได้มาจนถึงทุกวันนี้

๓. การแก้ไขปัญหาด้านการผลิต เศรษฐกิจและสังคม

ด้านการผลิต เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกเป็นดินทรายไม่เหมาะกับการปลูกพืชผักจึงได้มีการปลูกผักแบบยกแคร่ โดยใช้ดินผสมเพื่อทดแทนการปลูกแบบแปลงปลูก และมีการใช้ปุ๋ยหมักเพื่อเพิ่มธาตุอาหารและจุลินทรีย์ทำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ของดิน ใช้ปุ๋ย

ชีวภาพไมคอร์ไรซาและปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟสผสมในดินปลูกและรองก้นหลุมก่อนปลูก รวมถึงการใช้น้ำแบบระบบหัวมินิสปริงเกอร์ เพื่อลดการสูญเสียน้ำ นอกจากนี้ยังมีการใช้ชีวภัณฑ์จากทางกรมวิชาการเกษตร และที่ขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร เพื่อลดปัญหาโรคและแมลง มีการเพาะกล้าการผลิตทุก ๗ วัน ทำให้มีผลผลิตต่อเนื่องตลอดทั้งปี

ด้านเศรษฐกิจ เพิ่มมูลค่าพืชผัก ไม้ผล และแปลงแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ให้เป็นที่ต้องการของตลาด โดยมีแนวคิด **“ตู้เย็นบ้านไร่”** ที่เต็มไปด้วยความสดใหม่และความสมบูรณ์ของธรรมชาติที่เข้าถึงง่าย และสัมผัสได้จริง ขยายช่องทางการขายทั้งทางออนไลน์

และหน้าฟาร์ม นอกจากนี้ยังนำผลผลิตไปจำหน่ายยังจุดบริการที่ทางหน่วยงานภาครัฐจัดไว้ให้ ซึ่งช่วยเพิ่มช่องทางให้กับประชาชนที่สนใจสามารถมาซื้อผักและผลไม้อินทรีย์ได้

- ขยายผักในฟาร์มเป็นกิโลกรัม โดยขายทุกชนิดรวมกัน ไม่แยกขายทีละชนิดทำให้จัดการผลิตในฟาร์มได้มีประสิทธิภาพ

- ทำการตลาดออนไลน์ เฟซบุค และตึกตอก
- แปรรูปน้ำผักจำหน่ายด้วยเทคโนโลยีสกัดเย็น
- เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ในฟาร์มด้วยการนำผลผลิตในฟาร์มทำการจำหน่ายทุกวันหยุดสุดสัปดาห์และนักชัตตกษ์

โดยการรับจองออเดอร์ล่วงหน้าเท่านั้น คนในครอบครัวช่วยกันทำช่วยกันเสิร์ฟ

ด้านสังคม สร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน และสนับสนุนการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ทำให้เกิดความตระหนักในด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนโดยมีเครือข่ายการผลิตเกษตรอินทรีย์ **กลุ่มเกษตรสร้างสุข** เพื่อการท่องเที่ยว จำนวน ๒๓ ราย ได้รับการรับรองเกษตรอินทรีย์ ๑๒ ราย ระเบียบปรับเปลี่ยน ๑ ราย และ PGS จำนวน ๑๐ ราย

๔. การบริหารจัดการที่ดี คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคโดยการหลีกเลี่ยงสารพิษตกค้าง อีกทั้งยัง

มุ่งเน้นการผลิตที่มีคุณภาพ และวางแผนการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาดด้วยการ เพาะเมล็ดผลิตผักในฟาร์มทุก ๗ วัน ขายผักรวมกันทุกชนิดเป็น กิโลกรัม และเพิ่มมูลค่าผลิตในฟาร์มด้วยการแปรรูปควบคู่กับการสร้างความยั่งยืนในการผลิตโดยใช้ปัจจัยการผลิตในฟาร์มอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมัก ต่อเชื้อชีวภัณฑ์ใช้เอง และนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากกรมวิชาการเกษตรมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเพาะปลูกช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการผลิตพืชอินทรีย์ในชุมชน เพื่อสนับสนุนและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกร

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน
ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา
ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๑. การผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพพืชอินทรีย์

พื้นที่ปลูก ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารเคมีหรือโลหะหนัก มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็นสัดส่วน พื้นที่ปลูกพืชผัก ไม้ผล คอกปศุสัตว์ และร้านอาหาร น้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกเป็นน้ำสระจากภายในแปลง มีการพักน้ำในถังพักน้ำก่อนนำมาใช้ภายในแปลง

การวางแผนการจัดการ (แนวกันชน) มีมาตรการและการปฏิบัติป้องกันการปนเปื้อนที่ชัดเจนทั้งทางดิน น้ำ อากาศ มีการปลูกพืชเป็นแนวกันชนรอบด้าน

เมล็ดพันธุ์และส่วนที่ใช้ขยายพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ที่ใช้มาจากแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ และบริษัทผลิตเมล็ดพันธุ์อินทรีย์ที่ได้รับการรับรองและใช้ต้นพันธุ์ เมล็ดพันธุ์จากร้านค้าทั่วไป มีกระบวนการล้างเอาสารเคมีออกก่อนนำมาเพาะภายในแปลง

การจัดการผืนดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และน้ำ มีการปรุงดินเองทั้งหมด ส่วนผสมหลัก คือ มูลวัว มีหน้าดินครึ่งส่วน แกลบเก่า ขุยมะพร้าว แหนแดง น้ำหมักอินทรีย์จากปลา น้ำหมักผลไม้ที่ทำเอง เป็นต้น เพื่อเป็นการเพิ่มธาตุอาหารที่จำเป็นสำหรับพืช ความอุดมสมบูรณ์ของดินและจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ในดิน ทำให้พืชมีความแข็งแรงและเจริญเติบโตได้ดี

๒. ความยั่งยืนและความต่อเนื่องในระบบการจัดการพืชอินทรีย์

ใช้ทรัพยากรอย่างรอบคอบเพื่อไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมในระยะยาว เน้นการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยไม่พึ่งพาสารเคมี และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมัก การหมุนเวียนพืชผล และการเพาะปลูกที่ช่วยอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในการจัดการแปลงปลูกอย่างถูกต้องทำให้ระบบนี้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน การเชื่อมโยงกับตลาดที่สนับสนุนผลิตภัณฑ์อินทรีย์ ทั้งตลาดออนไลน์ ตลาดชุมชน ร้านอาหาร

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. เป็นผู้นำกลุ่มหรือชุมชน

- เป็นสมาชิกเครือข่าย ศพก. อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ผู้ให้คำแนะนำกลุ่มลูกค้า ธกส.ที่สนใจปลูกผักอินทรีย์
- เป็นแหล่งเรียนรู้พืชอินทรีย์
- มีความเป็นผู้นำ ได้รับการยอมรับในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตพืชอินทรีย์
- เป็นวิทยากรในการบรรยายให้ความรู้ด้านการผลิตพืชอินทรีย์แก่ชุมชนและเกษตรกรในเครือข่ายและรายอื่น ๆ ที่สนใจ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. การจัดการสุขลักษณะที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมี เพื่อให้เกษตรกรและผู้บริโภคมีสุขภาพที่ดี รวมถึงระบบนิเวศที่ดีด้วยเช่นกัน กำจัดวัชพืชโดยการตัดหญ้า ไม่เผาเศษวัชพืช เศษวัสดุจากการตัดแต่งในฟาร์มทุกอย่างนำมาทำเป็นปุ๋ยหมัก และน้ำหมักสูตรต่าง ๆ ทั้งสูตรบำรุงพืช และสูตรไล่แมลง ทำให้จัดการขยะในฟาร์มเป็น Zero-waste

๒. การใช้ผลิตภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี

- ใช้แหนแดงเพื่อเพิ่มปริมาณไนโตรเจนในดิน
- ใช้น้ำหมักปลาทะเลเพื่อเพิ่มธาตุอาหารแก่

ต้นพืช

- ใช้ปุ๋ยหมักผสมกับดินปลูกเพื่อเพิ่มอุดมสมบูรณ์ของดินปลูก

- ใช้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซาป้องกันหลุมเพื่อรากแข็งแรงและต้นเจริญเติบโตได้เร็ว

- ใช้แตนเบียนไข่โครแกรมมา ควบคุมไข่หนอนใยผัก

- ใช้เห็ดเรืองแสงสตรีนรัศมี ควบคุมไส้เดือนฝอยรากปม

ที่ปรึกษากลุ่มยุทธศาสตร์

นายสุวิทย์ เกิดศรี

**อำเภอทุ่งหว้า
จังหวัดสตูล**

อายุ	๕๘ ปี
การศึกษา	เกษตรศึกษา สาขาสัตวศาสตร์ (วท.บ.)
สถานภาพ	สมรส
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๑๑๑/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลป่าแก่บ่อหิน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
โทรศัพท์	๐๙๘ ๗๐๓ ๗๒๑๙
อาชีพ	ข้าราชการครู ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม และความพยายามฟันฝ่า อุปสรรคในการสร้างผลงาน

นายสุวิทย์ เกิดศรี ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร
โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๑๑ (บ้านทุ่งนางแก้ว) จังหวัดสตูล

ปี ๒๕๕๕ ได้รับมอบหมายให้สอนกลุ่มสาระ
การงานอาชีพ พบว่า นักเรียนติดโทรศัพท์ที่ไม่มีความอดทน
ขาดความรับผิดชอบ และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาชีพ
เกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักของผู้ปกครอง
และชุมชน อีกทั้ง ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานทำงาน
นอกภาคการเกษตร เนื่องจากมองว่าเป็นอาชีพที่เหนื่อย
และลำบาก จึงหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนแนวคิด
และพฤติกรรมของนักเรียน

ปี ๒๕๕๖ - ปัจจุบัน ได้รับมอบหมายให้เป็น
ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๑๑
(บ้านทุ่งนางแก้ว)

๑. เริ่มแรกให้ยุวเกษตรกรทดลองปลูกผัก
และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเด็ก ๆ ยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือ
ในการทำกิจกรรมเท่าไรนัก จึงกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจ
โดยปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม
พร้อมกับฝึกให้ยุวเกษตรกรได้ลงมือปฏิบัติจริง และมีการ
จัดสรรรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตของกลุ่มให้กับ
สมาชิกทุกคน ทำให้ยุวเกษตรกรเริ่มสนใจทำกิจกรรม
ด้านการเกษตรและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

๒. เป็นผู้นำในการดำเนินงานและจัดตั้งฐานการเรียนรู้
ของกลุ่มยุวเกษตรกร พร้อมทั้งให้คำแนะนำ สนับสนุน

ช่วยเหลือ และติดตามการปฏิบัติงานของสมาชิกกลุ่ม
ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านอย่างสม่ำเสมอ

๓. เสริมสร้างและพัฒนาให้ยุวเกษตรกรมีทักษะ
ด้านการเกษตร ทักษะการดำเนินชีวิตขั้นพื้นฐาน
และสามารถนำไปต่อยอดการดำเนินชีวิตในอนาคตได้
เช่น การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์ การวางแผน

๔. สนับสนุนให้ยุวเกษตรกรได้พัฒนาตนเอง
และกล้าแสดงออก จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
และจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลที่สนใจ
และเข้ามาศึกษาดูงานของโรงเรียน รวมถึงยุวเกษตรกร
สามารถขยายผลการเรียนรู้ด้านการเกษตรจากโรงเรียน
สู่ครอบครัวและชุมชนได้

๕. ร่วมกับคณะครูโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๑๑
(บ้านทุ่งนางแก้ว) พัฒนาระบบการเรียนรู้โดยบูรณาการ
งานกลุ่มยุวเกษตรกรกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
และอีก ๗ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งใช้ฐานการเรียนรู้
ของกลุ่มเป็นแหล่งการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ฐานการเรียนรู้
การปลูกข้าว ใช้ประกอบการสอนร้องรำเพลงเกี่ยวข้าว
ในวิชานาฏศิลป์

นายสุวิทย์ เกิดศรี ขับเคลื่อนการดำเนินงานและ
พัฒนากิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรมาอย่างต่อเนื่อง
โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ
เอกชน หน่วยงานท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน เกษตรกร
และผู้ปกครองให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือ และสนับสนุน
การพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรให้เกิดความต่อเนื่อง
และยั่งยืน นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ

ด้านการเกษตรและลงมือทำให้ดูเป็นแบบอย่าง โดยทำการเกษตรที่บ้านได้แก่การทำสวนยางพารา ๑๐ ไร่ และทำการเกษตรแบบผสมผสาน รอบ ๆ บริเวณบ้าน พื้นที่ ๑.๕ ไร่ ชื่อว่า “สวนตาน้อย” มีการออกแบบภูมิทัศน์ ให้มีความสวยงาม โดยจัดพื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว ผักพื้นบ้าน ไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ใช้ประโยชน์ แปลงขยาย และอนุรักษ์พันธุ์บอนสี แปลงทดลองทำกิจกรรม การเกษตรใหม่ ๆ ผสานแนวทางตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และเลือกใช้วิธีการทางชีวภาพ แทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร ผลผลิตที่ได้ใช้ สำหรับบริโภคในครัวเรือนและแบ่งปันให้กับเพื่อนบ้าน พร้อมทั้งนำองค์ความรู้ที่ได้ทดลองปฏิบัติที่บ้าน

จนประสบความสำเร็จ นำมาขยายผลความรู้ให้กับกลุ่ม ยุวเกษตรกรที่โรงเรียน เช่น อุปกรณ์ให้อาหารไก่แบบอัตโนมัติ การปลูกผักบุงแก้วในบ่อพลาสติก เป็นต้น จึงทำให้นายสุวิทย์ เกิดศรี มีผลการดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์ ได้รับการยอมรับจากยุวเกษตรกร ผู้บริหาร คณะครู และผู้ปกครองในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๑. พัฒนาสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๓๓ คน ให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม เกิดการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้นและมีส่วนร่วม

ในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร รวมถึงสามารถขยายผลสู่ครอบครัวและชุมชนได้

๒. เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งฐานการเรียนรู้โดยบูรณาการงานกลุ่มยุวเกษตรกรกับ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านวิชาการและการเกษตรสำหรับยุวเกษตรกร นักเรียนในโรงเรียน และผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน จำนวน ๖ ฐานการเรียนรู้ ๑๘ กิจกรรม ได้แก่

- ฐานการเรียนรู้การทำนา
- ฐานการเรียนรู้การปลูกผักปลอดสารพิษ
- ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงไก่ไข่ และเป็ดไข่
- ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงปลา

- ฐานการเรียนรู้การผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมัก
- ฐานการเรียนรู้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

๓. ร่วมกับยุวเกษตรกร คณะกรรมการสภายุวเกษตรกร และคณะครู กำหนดแนวทางการดำเนินงานวางแผน ปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในระหว่างปฏิบัติงานของกลุ่ม และร่วมประชุมกลุ่มยุวเกษตรกรประจำเดือน (๑ ครั้ง/เดือน)

๔. ให้คำแนะนำ สนับสนุนความรู้ ทุนและวัสดุอุปกรณ์ ช่วยเหลือ กำกับดูแล ติดตาม และเยี่ยมเยียนการดำเนินงานของสมาชิกและกลุ่มยุวเกษตรกร ทั้งกิจกรรมที่โรงเรียนและกิจกรรมส่วนบุคคลที่บ้านอย่างสม่ำเสมอ

๕. จัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรให้กับผู้ปกครอง จึงได้รับความไว้วางใจ การยอมรับ และสนับสนุนการดำเนินงานจากผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๖. ยุวเกษตรกรมีความรู้และทักษะด้านการเกษตร โดยมีการเรียนรู้ตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด สามารถต่อยอดจากการเรียนรู้สู่การสร้างรายได้ระหว่างเรียน

๗. ยุวเกษตรกรกล้าแสดงออก และสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ประจำฐานการเรียนรู้ เนื่องจากมีโอกาสต่าง ๆ เช่น มีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานของกลุ่มยุวเกษตรกร เป็นต้น

๘. ยุวเกษตรกรมีทักษะในการดำเนินชีวิต รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความเสียสละ รู้จักการวางแผน และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

๙. กิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรและด้านเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน

๑๐. เป็นต้นแบบให้กับยุวเกษตรกรในการทำเกษตร โดยกิจกรรมการเกษตรที่บ้านยังสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานได้

๑๑. ขับเคลื่อนงานกลุ่มยุวเกษตรกรมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ปัจจุบัน รวม ๑๑ ปี มีผลการดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์ ทำให้ได้รับการยอมรับและสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. เป็นที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร โดยเป็นผู้นำในการจัดตั้งและขับเคลื่อนการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๑๑ (บ้านทุ่งนางแก้ว) มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบัน

๒. เป็นผู้นำในการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อปรับสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้สะอาด สวยงาม มีบรรยากาศร่มรื่น

๓. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มยุวเกษตรกร ผู้ปกครอง คนในชุมชน และผู้ที่สนใจมาศึกษาดูงานในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- เศรษฐกิจพอเพียง
- อารยเกษตร สืบสาน รักษา ต่อยอด ตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง โคกหนองนา แห่งน้ำใจและความหวัง
- การดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร
- ความรู้ด้านการเกษตร เช่น การปลูกผัก ปลอดภัย การทำนา การเพาะเห็ดนางฟ้า การเพาะ ต้นอ่อนผัก การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา เป็นต้น

๔. ยุวเกษตรกร ผู้ปกครอง คณะครู และชุมชน เชื่อมมั่นและไว้วางใจ จึงสนับสนุนและร่วมมือในการ พัฒนางานกลุ่มยุวเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๕. นำยุวเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ต่าง ๆ ของชุมชน เช่น

- ร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น งานทอดกฐิน สามัคคี กิจกรรมวันเข้าพรรษา กิจกรรมวันมาฆบูชา
- ร่วมกิจกรรมเก็บขยะ และปรับภูมิทัศน์ ภายในโรงเรียนและชุมชน
- ร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรที่โรงเรียนและกิจกรรม การเกษตรของต้นที่บ้าน

- การผลิตพืชปลอดสารพิษ เช่น การปลูกผักสวนครัว การปลูกไม้ผล

- ป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ได้แก่ การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาป้องกันเชื้อรา การใช้สารสกัดธรรมชาติไล่แมลงศัตรูพืช และการใช้กับดักกาวเหนียวดักจับแมลงศัตรูพืช

๒. ส่งเสริมให้กลุ่มยุวเกษตรกรผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรของกลุ่มยุวเกษตรกร เช่น ต้นกล้วย มูลไก่ โดยนำมาใช้เพื่อปรับปรุงบำรุงดินและใช้ในกิจกรรมการผลิตพืชของกลุ่มยุวเกษตรกร

๓. ส่งเสริมให้กลุ่มยุวเกษตรกรผลิตแทนแตงนำมาใช้ผลิตปุ๋ยหมักและอาหารสัตว์

๔. สนับสนุนและเป็นผู้นำยุวเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กิจกรรมการคัดแยกขยะ
- กิจกรรมรีไซเคิล นำขยะมาประดิษฐ์เป็นภาชนะปลูกผัก เช่น ขวดน้ำ ยางรถยนต์
- กิจกรรมการปลูกป่า ๕ ระดับ สร้างระบบนิเวศให้เกื้อกูลกัน
- กิจกรรมปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ดินและน้ำ

สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

นายวัชรินทร์ มะณีนิล

**อำเภอศรีรัตนะ
จังหวัดศรีสะเกษ**

อายุ ๑๕ ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๓
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๗/๓ หมู่ที่ ๑
ตำบลศรีโนนงาม อำเภอศรีรัตนะ
จังหวัดศรีสะเกษ
สังกัด โรงเรียนโชติพัฒนรัฐวิทยาสามัคคี
ตำบลศรีโนนงาม อำเภอศรีรัตนะ
จังหวัดศรีสะเกษ
โทรศัพท์ ๐๙๗ ๐๓๘ ๗๕๕๙

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนา อุปสรรคในการสร้างผลงาน

นายวัชรินทร์ มะณีนิล อาศัยอยู่กับปู่และย่ามาตั้งแต่เด็ก จึงได้ช่วยเหลืองานด้านการเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพและรายได้หลักของครอบครัว

ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ ได้แบ่งเบาภาระงานของครอบครัว โดยมีหน้าที่หลักในการทำนา ทำสวนยางพารา ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และปลูกผักสวนครัว มีพื้นที่การเกษตร รวม ๒๙ ไร่ เนื่องจากปู่กับย่ามีอายุมาก และสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง และเริ่มเรียนรู้การขับรถแทรกเตอร์

ปี ๒๕๖๓ สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนโชติพันธุ์วิทยาสามัคคี โดยกลุ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านการเกษตร

ปี ๒๕๖๔ เริ่มต้นทำการเกษตรและบริหารจัดการพื้นที่ด้วยตนเอง บนพื้นที่ ๓ ไร่ และในปีต่อมาได้ขยายพื้นที่ออกเป็น ๙ ไร่ ควบคู่กับการดำเนินกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร โดยนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมมาปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมการเกษตรที่บ้าน ช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และสร้างรายได้เพิ่มให้แก่ครอบครัว ขณะเดียวกันก็ได้นำความรู้และประสบการณ์จากการทำการเกษตรของที่บ้านมาขยายผลความรู้สู่กลุ่มยุวเกษตรกรที่โรงเรียน

ปี ๒๕๖๕ ได้รับเลือกให้เป็นประธานกลุ่ม
ยุวเกษตรกรโรงเรียนโชติพันธุ์วิทยาสამัคคี ได้ฝึกภาวะ
ความเป็นผู้นำ เรียนรู้การบริหารงานกลุ่มและการทำงาน
ร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งชักชวนเพื่อน ๆ เข้าร่วมเป็นสมาชิก
กลุ่มยุวเกษตรกรเพิ่มขึ้น

ปี ๒๕๖๗ - ปัจจุบัน นายวัชรินทร์ มะณีนิล ได้จบ
การศึกษาจากโรงเรียนโชติพันธุ์วิทยาสามัคคี และได้เข้า
ศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของศูนย์
ส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) ซึ่งเป็นการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย

ภายหลังจากจบการศึกษาได้รับการแต่งตั้งให้เป็น
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนโชติพันธุ์
วิทยาสามัคคี ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๑. มีความรู้และทักษะด้านการเกษตร สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มยุวเกษตรกร ครอบครัว และผู้อื่นได้

- มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยมีกิจกรรมการเกษตรที่ดำเนินการที่บ้าน บนพื้นที่ ๒๙ ไร่ ประกอบด้วย ปลูกข้าวและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์/ข้าวโพดหลังนา ทำสวนยางพารา ปลูกพืชผักสวนครัว และการเลี้ยงสัตว์ (ไก่ กบ และปลาอุก)

ฝึกทักษะ และให้คำแนะนำในการดำเนินกิจกรรมกับกลุ่มยุวเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง และเป็นกำลังหลักของครอบครัวในการประกอบอาชีพ และหารายได้โดยดำเนินกิจกรรมการเกษตร ดังนี้

๑. ทำนาและปลูกข้าวโพดหลังนา จำนวน ๑๙ ไร่
๒. ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒ ไร่
๓. กรีดยางพารา จำนวน ๖ ไร่
๔. ปลูกพืชผักสวนครัว
๕. รับจ้างไถนาเตรียมพื้นที่ปลูกข้าวและข้าวโพด
๖. ทำความสะอาดบ้านเรือน

๓. วางแผนการผลิตให้มีรายได้ตลอดทั้งปี โดยเริ่มต้นทำการเกษตรแบบผสมผสาน ได้แก่ ปลูกผักสวนครัว เลี้ยงปลาตก เลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมืองและพันธุ์ไข่ ควบคู่กับการทำกิจกรรมการเกษตรหลักของครอบครัว

๔. จัดบันทึกการปฏิบัติงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีการวางแผนการผลิตให้มีผลผลิตจำหน่ายสร้างรายได้รายวัน รายเดือน และรายปี

๕. มีการบริหารจัดการเงินทุนส่วนตัวอย่างเหมาะสม โดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ รายจ่ายครัวเรือน รายจ่ายงานสังคม และเงินออม

๖. จัดบันทึกรายรับ - รายจ่าย กิจกรรมการเกษตรอย่างสม่ำเสมอ

- มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการผลิตพืช ตั้งแต่การเตรียมแปลง การเพาะปลูก การดูแล และการเก็บเกี่ยว ได้แก่ การทำนา การทำสวนยางพารา การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังนา และการปลูกผักสวนครัว

- มีทักษะและความชำนาญในการขับรถแทรกเตอร์ สามารถเตรียมแปลงเพาะปลูกของครอบครัวและรับจ้างไถเตรียมดินสำหรับทำนาและปลูกข้าวโพดสร้างรายได้เพิ่มให้กับครอบครัว

๒. ปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตพืชให้มีความปลอดภัยและลดต้นทุนการผลิต โดยการผลิตสารชีวภัณฑ์ ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มาและเชื้อราบิวเวอเรียมาใช้ทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร

๗. เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรทุกฐานการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มทำขนมกะหรี่ปั๊บ กลุ่มทำปุ๋ยหมักจากเศษใบไม้ กลุ่มปลูกผักสวนครัว และกลุ่มทำเชื้อราไตรโคเดอร์มา ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับ หรือให้คำแนะนำแก่เพื่อนสมาชิกได้

๘. สามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร เช่น ขั้นตอนการประชุมกลุ่ม กิจกรรมของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของตนเองและสมาชิก

๙. ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร เช่น ขั้นตอนการประชุมกลุ่ม กิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร บทบาทและหน้าที่ของตนเองและสมาชิก

๑๐. เป็นผู้นำสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในการดำเนินงานของกลุ่ม

- งานรวม ร่วมกันกับสมาชิกกลุ่มดำเนินงานจำนวน ๓ ฐานการเรียนรู้ ได้แก่ การปลูกถั่วเขียว การทำนา และการปลูกผักสวนครัว
- งานกลุ่มย่อย ทำหน้าที่เป็นประธานฐานเรียนรู้เพาะเห็ดนางฟ้า

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

๑. กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีความเสียสละ และเพื่อช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และชุมชนอยู่เสมอ

๒. มุ่งมั่นจะเป็นเกษตรกรมืออาชีพที่มีความมั่นคง
โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาช่วย
ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

๓. ประธานกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนโชติพันธุ์
วิทยาสามัคคี

๔. ประธานกลุ่มย่อยในฐานการเรียนรู้การเพาะ
เห็ดนางฟ้า

๕. คณะกรรมการสถานักเรียน โรงเรียนโชติพันธุ์
วิทยาสามัคคี

๖. เป็นผู้นำสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรทำกิจกรรม
ของกลุ่มยุวเกษตรกร

๗. เป็นผู้นำนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
ของโรงเรียนและชุมชน

๘. เป็นตัวแทนกลุ่มยุวเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรม
และโครงการต่าง ๆ

๙. รับผิดชอบและแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
ของกลุ่ม และให้คำแนะนำการทำกิจกรรมด้านการเกษตร
ให้กับยุวเกษตรกร

๑๐. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร
ให้กับกลุ่มยุวเกษตรกร ชุมชน และผู้ที่สนใจ ทั้งที่บ้าน
และโรงเรียน

๑๑. เป็นที่รักของคนรอบข้างและคนในชุมชน
เนื่องจากเป็นเด็กกตัญญูและชอบช่วยเหลืองาน
ของชุมชน ทั้งงานบุญ งานประเพณีท้องถิ่น งานจิตอาสา
ทำความดีเนื่องโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น

ปัจจุบันนายวัชรินทร์ มะณีนิล ได้รับความไว้วางใจจากกลุ่มยุวเกษตรกรให้เป็นพี่ปรึกษากิตติมศักดิ์ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนโชติพันธ์วิทยาสามัคคี ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร ฝึกทักษะ และให้คำแนะนำในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ดำเนินกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรและ กิจกรรมการเกษตรส่วนบุคคล โดยยึดหลักการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ไม่เผาเศษวัสดุทางการเกษตรในไร่นา

- ไถกลบตอซังข้าวและข้าวโพด ให้ย่อยสลาย เป็นปุ๋ยบำรุงดิน

- ใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

๒. นำความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปเผยแพร่ให้กับเกษตรกร และคนในชุมชน

สถาบันเกษตรกร ดีเด่นแห่งชาติ

กลุ่มเกษตรกรทำนา

กลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงาม

อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

จัดตั้งเมื่อ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘
 สมาชิกแรกตั้ง ๓๒ ราย
 สมาชิกปัจจุบัน ๑๗๒ ราย
 ประธานกลุ่ม นายสำราญ โพธิพันธ์
 ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๑๘๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลบัวงาม
 อำเภอเดชอุดม
 จังหวัดอุบลราชธานี
 โทรศัพท์ ๐๘๗ ๘๗๐ ๖๔๗๗

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

แนวคิดในการจัดตั้งกลุ่ม เริ่มมาจากเกษตรกรอำเภอบัวงาม ประสบปัญหาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ เนื่องจากมีอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ขาดทุน เพราะไม่มีองค์ความรู้ และเงินทุนที่เพียงพอในการประกอบอาชีพ จึงได้รวมตัวกัน จัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงาม เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๑๘ และกลุ่มได้ส่งเสริมสนับสนุน การประกอบอาชีพของสมาชิก โดยจัดทำโครงการเพื่อ อำนวยประโยชน์ให้กับสมาชิก ดังนี้

โครงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อสร้างระบบน้ำในไร่นาของสมาชิก เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงาม สมาชิกทุกคนประกอบอาชีพทำนาปีเพียงอย่างเดียว แต่มีปัญหาหน้าไม่เพียงพอสำหรับทำนา โดยมีพื้นที่อยู่นอกเขตชลประทาน และสภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินทราย ขาดความอุดมสมบูรณ์และไม่กักเก็บน้ำ ประกอบกับปัญหากล้งที่มีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ผลผลิตข้าวที่ได้ไม่มีคุณภาพ จำหน่ายไม่ได้ราคา ส่งผลให้สมาชิกมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ส่วนใหญ่ไม่สามารถชำระหนี้คืนให้กับกลุ่มเกษตรกรได้ มีปัญหาหนี้สินล้นพ้นตัว มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี กลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงามจึงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้สมาชิกมีแหล่งน้ำใช้ในการทำนาอย่างเพียงพอ

จึงจัดทำโครงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อสร้างระบบน้ำในไร่นาของสมาชิก เป็นการจัดหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อมาแก้ปัญหาระบบน้ำในการทำนาของสมาชิก โดยการพิจารณาให้เงินกู้ยืมเพื่อสร้างระบบน้ำในไร่นาแก่สมาชิกจำนวน ๑๕๘ ราย รายละ ๕๐,๐๐๐ บาท ตามแผนผังแปลงพื้นที่ที่ได้สำรวจและจัดข้อมูลว่ามีศักยภาพ และมีความเหมาะสมในการกักเก็บน้ำได้ และมีการจัดอบรมกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกรวมถึงติดตาม ตรวจสอบ แนะนำการดำเนินงานตามแผนงาน และกิจกรรมที่ระบุไว้ในแผนคำขอของสมาชิก ผลพลอยได้จากการที่สมาชิกมีแหล่งน้ำเพียงพอสำหรับทำนาแล้ว สามารถปลูกพืชผักหมุนเวียนได้ตลอดทั้งปี และในปี ๒๕๖๔ มีการส่งเสริมการเลี้ยงโคขุนและโคเนื้อ

ให้สมาชิกที่สนใจ มีความพร้อม เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิก จำนวน ๓๖ ราย โดยให้เงินกู้ไม่เกินรายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อจัดหาโคจำนวน ๒ ตัว ให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการเลี้ยงโคขุนและโคเนื้อ รวมทั้งการขายปุ๋ยคอก กิโลกรัมละ ๒ บาท โดยโค ๑ ตัว จะได้ปุ๋ยคอกประมาณ ๑,๕๐๐ กิโลกรัม/ปี ส่งผลให้สมาชิกมีรายได้สามารถชำระหนี้คืนให้กับกลุ่มเกษตรกรได้ และยังมีเงินเหลือเก็บออมเพิ่มขึ้นทุกปี

โครงการมาตรฐานการปลูกข้าวที่ยั่งยืน โดยการทำนาข้าวถือเป็นอาชีพหลักของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงาม โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๓,๕๒๐ ไร่ แต่สมาชิกประสบปัญหาราคาต้นทุนและปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกต้องรับภาระค่าใช้จ่ายทางการเกษตรที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสวนทางกับราคาข้าวที่ตกต่ำ ผลผลิตได้น้อย และจากการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมาก ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นและอีกประการหนึ่งได้แก่คุณภาพของข้าวไม่ตรงตามความต้องการของตลาด เนื่องจากในปัจจุบันผู้บริโภคส่วนใหญ่จะเน้นบริโภคสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยกันมากขึ้น สมาชิกจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวตามความต้องการของตลาดและผู้บริโภค ทำให้ต้องมีการพัฒนาการผลิตข้าวที่มีคุณภาพและปลอดภัย โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต ด้วยระบบการผลิตที่สามารถลดต้นทุน และผลิตข้าวที่มีคุณภาพมาตรฐานการปลูกข้าวที่ยั่งยืนให้เป็นที่ยอมรับจากทั้งผู้ประกอบการและผู้บริโภค และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

โดยกระบวนการผลิตข้าวคุณภาพมาตรฐาน คือการใช้ข้าวเปลือกจากแปลงที่ได้รับมาตรฐานการปลูกข้าวที่ยั่งยืน ทำให้ได้ผลผลิตข้าวเปลือกที่มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน ทั้งนี้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงาม จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในการปลูกข้าวและการบริหารจัดการข้าวให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยทางบริษัทโรงสีไฟเจียเม้ง จำกัด สาขาเดชอุดม จะเป็นผู้ให้องค์ความรู้ในการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างถูกต้องและเหมาะสม และเป็นผู้รับซื้อผลผลิตด้วย โดยจะรับซื้อในราคาที่สูงกว่าข้าวทั่วไป กิโลกรัมละ ๐.๒๕ บาท นอกจากนี้จะจำหน่ายได้ในราคาที่สูงแล้วการปลูกข้าวที่ยั่งยืนได้ส่งผลต่อการรักษาสมดุลของสภาพแวดล้อมของแปลงนาในชุมชน ซึ่งเป็นการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมเพื่อช่วยลดและบรรเทาภาวะโลกร้อนที่กำลังเป็นปัญหาใหญ่ในปัจจุบันด้วย โดยมีสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการปลูกข้าวที่ยั่งยืน จำนวน ๗๖ ราย พื้นที่ผลิต ๑,๘๗๓ ไร่ โดยการปลูกข้าวที่ยั่งยืนสามารถลดต้นทุนการผลิตได้เพราะใช้เมล็ดพันธุ์ จากเดิม ๒๐ กิโลกรัม/ไร่ เหลือเพียง ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ จึงสามารถลดต้นทุนได้ไร่ละ ๓๐๐ บาท และยังได้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นประมาณ ๘๔ กิโลกรัม/ไร่

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงาม จังหวัดอุบลราชธานี มีโครงสร้างการบริหารงานโดยมีคณะกรรมการดำเนินการจำนวน ๗ ราย ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๑ ราย ที่ยึดมั่นในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพทำการเกษตรของสมาชิก ปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงาม มีทุนดำเนินงาน ๑๒,๘๕๙,๘๘๓.๐๑ บาท ทุนเรือนหุ้น ๓,๓๕๘,๖๓๐ บาท กำไรสุทธิ ๖๓๔,๑๐๓.๒๔ บาท การดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรมี ๓ ประเภท คือ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรับฝากเงิน และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย โดยสามารถบริหารจัดการและอำนวยการประโยชน์รวมถึงส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

กลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำแผนดำเนินงานประจำปี และดำเนินการตามแผนและมากกว่าเป้าหมาย มีความสามารถในการจัดทำบัญชี ปิดบัญชี และจัดทำงบการเงิน ประจำปีได้ จัดทำทะเบียนสมาชิกได้เรียบร้อยตามที่กฎหมายกำหนด มีระบบการควบคุมภายใน ๓ ปีซ้อนหลัง อยู่ในระดับดี

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงาม จังหวัดอุบลราชธานี มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่ ๓ ปีซ้อนหลัง เฉลี่ยร้อยละ ๗๖.๒๗ คณะกรรมการเข้าร่วมประชุม ๓ ปีซ้อนหลัง ร้อยละ ๑๐๐ มีการประชุมสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ

และสมาชิกมีส่วนร่วมทำธุรกิจด้านต่าง ๆ เน้นยี่ร้อยละ ๙๐.๒๓ สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอข้อคิดเห็น ปัญหาต่าง ๆ เพื่อร่วมกันแก้ไข พัฒนา ให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่ม

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

ความมั่นคงด้านการเงินของกลุ่มเกษตรกรทำนา บัวงาม ซึ่งวัดจากประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ๖ ตัวชี้วัด คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราส่วน ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน อัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนลูกหนี้

ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด โดยกลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงาม มีเสถียรภาพทางการเงิน ๓ ปีซ้อนหลังอยู่ในระดับมั่นคงดี ทั้ง ๓ ปี สมาชิกสามารถชำระหนี้ที่ถึงกำหนดได้ร้อยละ ๙๙.๘๓ กลุ่มเกษตรกรมีความมั่นคงด้านทรัพย์สิน มีอาคารสำนักงานที่ทำการกลุ่มเป็นหลักแหล่งถาวร มีเครื่องใช้สำนักงานและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจ

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงาม ได้ร่วมกับสมาชิกและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อทำกิจกรรมในด้านสาธารณประโยชน์ โดยมีการจัดกิจกรรมจิตอาสาทำความดี ทำความสะอาด

ถนนหนทางในชุมชน ทำบุญเทศน์มหาชาติประจำปี และมีการมอบสิ่งของให้เด็กในชุมชนเนื่องในวันเด็ก เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน

ด้านการทำกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการทำกิจกรรมการดูแลรักษา สภาพแวดล้อมในชุมชน โดยจัดกิจกรรมตัดแต่งต้นไม้ และหญ้าที่รก รวมถึงมีการปลูกต้นไม้ในชุมชน

ด้านการให้บริการและจัดสวัสดิการแก่สมาชิก และครอบครัว มีการจัดสวัสดิการสงเคราะห์สมาชิก ที่เสียชีวิต โดยจ่ายเงินช่วยเหลือรายละ ๒,๐๐๐ บาท และมีการช่วยเหลือสมาชิกและชุมชนที่ประสบวาทภัย โดยการช่วยเหลือเป็นเงินและสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง เป็นต้น

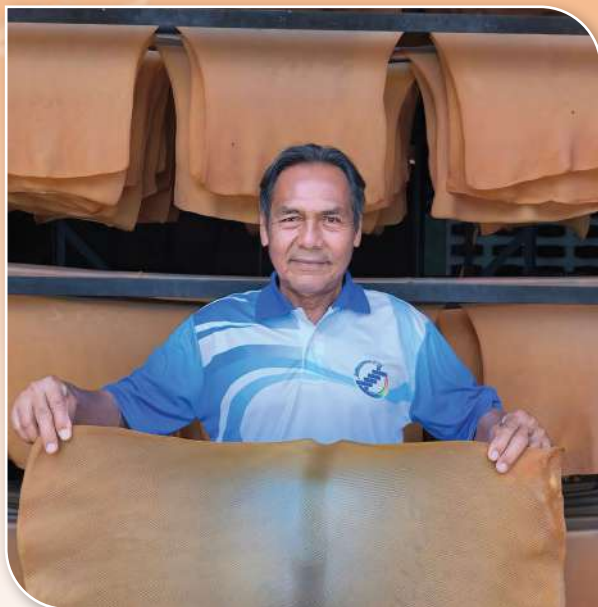
กลุ่มเกษตรกรทำสวน

กลุ่มเกษตรกรทำสวนท้องถิ่น

อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

จัดตั้งเมื่อ	๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๔
สมาชิกแรกตั้ง	๗๐ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๑๐๔ ราย
ประธานกลุ่ม	นายบัณฑิต เทพทอง
ที่ทำการกลุ่ม	เลขที่ ๔๖/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลลี้ช้าง อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
โทรศัพท์	๐๘๓ ๓๙๖ ๕๔๐๘

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

กลุ่มชาวบ้านตำบลตลิ่งชันที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจำนวน ๗๐ ราย ได้ร่วมกันลงหุ้นเป็นเงิน ๙๐๐,๑๕๐ บาท และนำเงินนั้นมาก่อสร้างโรงงานผลิตยางแผ่นรมควันเพื่อรับซื้อน้ำยางสดจากสมาชิกเพื่อนำมาแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควันโดยสมาชิกช่วยกันลงมือในการก่อสร้างโรงงานผลิตยางแผ่นรมควันจนแล้วเสร็จ และได้จดทะเบียนเป็นกลุ่มเกษตรกรทำสวนตลิ่งชันเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๒๙ และได้ดำเนินการรับซื้อน้ำยางสดจากสมาชิก เพื่อนำมาแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควัน โดยในปี ๒๕๖๐ ได้กู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาท่าศาลา

เพื่อสร้างห้องรมควัน จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท และได้กู้ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการรับซื้อน้ำยางสดจากสมาชิกปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากการยางแห่งประเทศไทย สาขาท่าศาลา ในการปรับปรุงซ่อมแซมโรงงานผลิตแผ่นยางพารารมควัน บ่อบำบัดน้ำเสียและปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในกลุ่มเกษตรกร

จากการที่ราคายางพารามีความผันผวน ประกอบกับมีความเปลี่ยนแปลงไปของสังคม วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของสมาชิกในปัจจุบัน ทำให้สมาชิกบางส่วนปรับเปลี่ยนอาชีพไปปลูกพืชเศรษฐกิจอื่น ส่งผลกระทบต่อการทำธุรกิจแปรรูปของกลุ่มเกษตรกร จึงได้มีการจัดทำโครงการต่าง ๆ ดังนี้

โครงการจตุรรับซื้อน้ำยางพาราเคลื่อนที่

โดยกลุ่มเกษตรกรทำสวนตลิ่งชัน มีธุรกิจ แปรรูปเป็นธุรกิจหลัก แต่จากสภาพเศรษฐกิจทำให้สมาชิกบางส่วนได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกทุเรียนกันมากขึ้น ทำให้สมาชิกมาขายน้ำยางพาราให้กับกลุ่มเกษตรกรลดน้อยลง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงและไม่คุ้มทุน จึงต้องมีรถเคลื่อนที่ไปรับซื้อน้ำยางพาราจากสมาชิกและบุคคลภายนอก เพื่อให้ได้น้ำยางพาราที่มีปริมาณมากเพียงพอต่อการนำมาแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควัน

จากการเปรียบเทียบการรับซื้อน้ำยางพาราที่มาจากกลุ่มเกษตรกรกับจตุรรับซื้อ น้ำยางพาราเคลื่อนที่

ปี ๒๕๖๕ รับซื้อน้ำยางพาราที่มาจากกลุ่มเกษตรกรได้ ๒๓ ตัน รับซื้อน้ำยางพาราเคลื่อนที่ได้ ๖๒ ตัน

ปี ๒๕๖๖ รับซื้อน้ำยางพาราที่มาจากกลุ่มเกษตรกรได้ ๒๑ ตัน รับซื้อน้ำยางพาราเคลื่อนที่ได้ ๖๓ ตัน

ปี ๒๕๖๗ รับซื้อน้ำยางพาราที่มาจากกลุ่มเกษตรกรได้ ๒๐ ตัน รับซื้อน้ำยางพาราเคลื่อนที่ได้ ๔๕ ตัน

โครงการปลูกทุเรียนทวาย ทุเรียนดีมีคุณภาพ ด้วยปยุของเรา จากการที่สมาชิกมีรายได้ไม่แน่นอนจากราคายางที่ผันผวนและตกต่ำประกอบกับพื้นที่มีฝนตกเกือบตลอดทั้งปีมีผลกระทบต่อการกรีดยาง ส่งผลให้รายได้ของสมาชิกไม่เพียงพอต่อรายจ่าย กลุ่มเกษตรกรจึงส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกปลูกทุเรียนทวายเป็นทุเรียนนอกฤดูที่มีคุณภาพดี ผลสวย เนื้อทุเรียนแน่นรสชาติอร่อย โดยกลุ่มเกษตรกรจะช่วยเหลือจัดหาปัจจัยการผลิตทุเรียนทวายที่มีคุณภาพในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด ทำให้ได้ผลผลิตทุเรียนทวายที่มีคุณภาพดีส่งออกไปขายประเทศจีนจะได้ราคาสูง ส่งผลให้สมาชิกมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำสวนตลิ่งชัน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีโครงสร้างการบริหารงานโดยมีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน ๙ ราย เจ้าหน้าที่บัญชี จำนวน ๑ ราย และผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๓ ราย โดยกรรมการส่วนใหญ่ เป็นกรรมการที่ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรแต่แรกเริ่ม จึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในกลุ่มเกษตรกรเป็นอย่างดี มีทุนภายในเพิ่มขึ้นทุกปี มีความเข้มแข็ง ในปี ๒๕๖๗ กลุ่มเกษตรกรทำสวนตลิ่งชัน มีทุนดำเนินงาน ๘,๑๖๙,๙๗๐.๓๖ บาท ทุนเรือนหุ้น

๗๔๓,๕๕๐ บาท กำไรสุทธิ ๑,๐๓๘,๕๑๗.๗๒ บาท การดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรมี ๔ ประเภท คือ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจแปรรูป โดยสามารถบริหารจัดการ และสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้อย่างทั่วถึง

กลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำแผนดำเนินงานประจำปี และดำเนินการตามแผนได้ มีการจัดจ้างพนักงานบัญชี เพื่อจัดทำบัญชี ปิดบัญชี และจัดทำงบการเงินประจำปี ได้เรียบร้อยตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด มีระบบการควบคุมภายใน ๓ ปีย้อนหลัง อยู่ในระดับดี

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำสวนตลิ่งชัน จังหวัดนครศรีธรรมราช
มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่ ๓ ปีซ้อนหลัง เฉลี่ยร้อยละ
๖๗.๘๙ คณะกรรมการเข้าร่วมประชุม ๓ ปีซ้อนหลัง
ร้อยละ ๑๐๐ มีการประชุมสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ
และสมาชิกมีส่วนร่วมทำธุรกิจด้านต่าง ๆ ร้อยละ ๘๖.๘๙
สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอข้อคิดเห็น
ปัญหาต่าง ๆ เพื่อร่วมกันแก้ไข พัฒนา ให้ความร่วมมือ
และสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่ม

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

ความมั่นคงด้านการเงินของกลุ่มเกษตรกรทำสวน
ตลิ่งชัน ซึ่งวัดจากประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ
๖ ตัวชี้วัด คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราส่วน
ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย
ดำเนินงาน อัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนลูกหนี้
ระยะสั้น ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด โดยกลุ่มเกษตรกร
ทำสวนตลิ่งชัน มีเสถียรภาพทางการเงิน ๓ ปีซ้อนหลัง
อยู่ในระดับมั่นคงดี ทั้ง ๓ ปี กลุ่มเกษตรกรมีความมั่นคง
ด้านทรัพย์สิน มีอาคารสำนักงานที่ทำการกลุ่มเป็นกรรมสิทธิ์
ของกลุ่ม มีเครื่องใช้สำนักงานและอุปกรณ์ที่จำเป็น
ในการดำเนินธุรกิจครบถ้วน

การทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

กลุ่มเกษตรกรทำสวนตลิ่งชัน ได้ร่วมกับ
สมาชิกและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อทำกิจกรรมใน
ด้านสาธารณสุขประโยชน์ โดยมีการจัดกิจกรรมมอบทุน
การศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนพื้นที่ตำบลตลิ่งชัน
ซึ่งเป็นบุตรหลานของสมาชิกและในชุมชน

ด้านการทำกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม เป็นการทำกิจกรรมการดูแลรักษา
สภาพแวดล้อมในชุมชน โดยจัดทำบ่อบำบัดน้ำเสียของ
กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้สมาชิกและคนในชุมชนมีสุขภาพ
อนามัยที่ดี

ด้านการให้บริการและจัดสวัสดิการแก่สมาชิก
และครอบครัว มีการจัดสวัสดิการช่วยเหลือสมาชิกกรณี
เสียชีวิต

ที่ทำการ
กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองกรด

กลุ่มเกษตรกรทำไร่

กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองกรด

อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

จัดตั้งเมื่อ	๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๘
สมาชิกแรกตั้ง	๓๕ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๕๔ ราย
ประธานกลุ่ม	นางสนิก สวຍขุนทด
ที่ทำการกลุ่ม	เลขที่ ๑๑๗ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลหนองกรด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา
โทรศัพท์	๐๖๒ ๑๕๔ ๕๙๓๓

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

เกษตรกรในตำบลหนองกรด ประกอบอาชีพทำไร่อ้อย ไร่มันสำปะหลัง ไร่ข้าวโพด และทำนา ประสบปัญหาขาดแคลนด้านเงินทุนเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ เกษตรกร จำนวน ๓๕ ราย จึงรวมตัวกันขอจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกร และได้จดทะเบียนเป็นกลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองกรด เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๑๘

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองกรด ประกอบอาชีพเกษตรผสมผสานทั้งหมด ๒,๗๐๐ ไร่ ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรและส่งเสริมให้สมาชิกนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน บริหารงาน

โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในองค์กร มีการกำหนดระเบียบต่าง ๆ ในการบริหารงาน และปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ในเรื่องของการให้เงินกู้แก่สมาชิก จะพิจารณาจำนวนเงินให้กู้ตามความจำเป็นและตรงตามกำลังความสามารถของสมาชิก ทำให้สมาชิกสามารถส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนดครบทุกสัญญา ผลจากการที่กลุ่มเกษตรกรส่งเสริมให้สมาชิกน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงส่งเสริมให้สมาชิกปลูกพืชผักสวนครัวไว้บริโภคในครัวเรือนเพื่อลดรายจ่ายจากการซื้อผักบริโภค และที่เหลือจากการบริโภคสามารถนำไปจำหน่ายเพื่อ

เพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกอีกทางหนึ่ง ส่งผลให้สมาชิกมีรายจ่ายลดลงเฉลี่ยต่อเดือน รายละ ๑,๖๘๕ บาท และมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อเดือน รายละ ๒,๒๐๐ บาท

กลุ่มเกษตรกรส่งเสริมให้สมาชิกมีนิสัยรักการออม และมีวินัยทางการเงิน รวมถึงมีการจัดทำบัญชีรับ-จ่าย ในครัวเรือนของตนเอง โดยได้รับองค์ความรู้และคำแนะนำจากสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มเกษตรกรส่งเสริมให้สมาชิกเห็นประโยชน์ของการออมเงินที่จะไม่เดือดร้อนกรณีมีเหตุจำเป็นฉุกเฉินเร่งด่วน และเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับกลุ่มเกษตรกร โดยการส่งเสริมให้สมาชิกนำเงินมาฝากกับกลุ่มเกษตรกร เพื่อเป็นการระดมทุนภายในของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งสามารถระดมทุนโดยการออมเงินใน ๓ ปี ย้อนหลังได้ ดังนี้

ปี ๒๕๖๕ ระดมเงินออมได้จำนวน ๗,๓๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๖ ระดมเงินออมได้จำนวน ๑๕,๓๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๗ ระดมเงินออมได้จำนวน ๑๒,๗๘๙ บาท

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำไร่นองกราด จังหวัดนครราชสีมา มีโครงสร้างการบริหารงานโดยมีคณะกรรมการดำเนินการจำนวน ๗ ราย ผู้ตรวจสอบกิจการจำนวน ๑ ราย ที่ยึดมั่นในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร และให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพทำการเกษตรของสมาชิก ในปี ๒๕๖๗

กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองกราด มีทุนดำเนินงาน ๑,๗๒๖,๖๓๗.๒๕ บาท ทุนเรือนหุ้น ๖๒๙,๖๕๐ บาท กำไรสุทธิ ๑๕๕,๔๑๐.๑๐ บาท การดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรมี ๓ ประเภท คือ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรับฝากเงิน และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย โดยกลุ่มเกษตรกรให้สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม แก่สมาชิก อัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกในการทำเกษตร และกลุ่มเกษตรกรจ่ายเงินกู้ยืมให้กับสมาชิกทุกคนระหว่างปี จำนวน ๒,๓๔๙,๕๐๐ บาท

กลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำแผนดำเนินงานประจำปี และดำเนินการตามแผนและมากกว่าเป้าหมาย มีความสามารถในการจัดทำบัญชี ปิดบัญชี และจัดทำงบการเงินประจำปีได้ จัดทำทะเบียนสมาชิกได้เรียบร้อย ตามที่กฎหมายกำหนด มีระบบการควบคุมภายใน ๓ ปีซ้อนหลัง อยู่ในระดับดี

และสมาชิกทุกคนสามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญาทุกคน ไม่มีลูกหนี้รายใดผิดนัดชำระหนี้ กลุ่มเกษตรกรสามารถให้บริการสมาชิกได้ทั้งด้านการเงินและปัจจัยการผลิตเพื่อลดต้นทุนการผลิต ตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้ตามวัตถุประสงค์ มีการมอบหมายหน้าที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรแก่คณะกรรมการเพื่อบริการสมาชิก

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองกรด จังหวัดนครราชสีมา
มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่ ๓ ปีซ้อนหลัง เฉลี่ยร้อยละ
๙๐.๘๔ คณะกรรมการเข้าร่วมประชุม ๓ ปีซ้อนหลัง
ร้อยละ ๑๐๐ มีการประชุมสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ
และสมาชิกมีส่วนร่วมทำธุรกิจด้านต่าง ๆ ร้อยละ ๑๐๐
สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอข้อคิดเห็น
ปัญหาต่าง ๆ เพื่อร่วมกันแก้ไข พัฒนา ให้ความร่วมมือ
และสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่ม

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

ความมั่นคงด้านการเงินของกลุ่มเกษตรกรทำไร่นองกราด ซึ่งวัดจากประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ๖ ตัวชี้วัด คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน อัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด โดยกลุ่มเกษตรกรทำไร่นองกราด มีความโดดเด่นด้านการมีเสถียรภาพทางการเงิน ๓ ปีซ้อนหลัง ที่อยู่ในระดับมั่นคงดีมากทุกปี กลุ่มเกษตรกรมีความมั่นคงด้านทรัพย์สิน มีอาคารสำนักงานที่ทำการกลุ่มเป็นหลักแหล่งถาวร มีเครื่องใช้สำนักงานและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจ

การทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองกรด ได้ร่วมกับสมาชิก
และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อทำกิจกรรมในด้านสาธารณสุขประโยชน์
โดยมีการจัดกิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม
ในชุมชนและร่วมกิจกรรมงานบุญของหมู่บ้านในทุกเทศกาล
เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน
และเป็นการสืบสานงานประเพณีของท้องถิ่น

ด้านการทำกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม เป็นการทำกิจกรรมการดูแลรักษา
สภาพแวดล้อมในชุมชน โดยส่งเสริมให้ชุมชนผลิตปุ๋ยอินทรีย์
ใช้เองเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ด้านการให้บริการและจัดสวัสดิการแก่สมาชิก
และครอบครัว มีการมอบทุนการศึกษาให้กับบุตรหลาน
สมาชิกและช่วยเหลือสมาชิกที่เสียชีวิต รายละ ๕๐๐ บาท

กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์

วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่
โคนมโคกก่อ

อำเภอเมืองมหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม

จัดตั้งเมื่อ	๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔
สมาชิกแรกตั้ง	๘๕ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๑๐๖ คน
ประธานกลุ่ม	นายณัฐวุฒิ ประทีปะวงษ์
ที่ทำการกลุ่ม	เลขที่ ๑๗๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
โทรศัพท์	๐๘ ๑๘๗๑ ๖๐๑๕

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่โคนมโคกก่อ สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่ปลูกข้าวเป็นหลัก แต่เนื่องจากได้ผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควร รายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครัวเรือน จึงหาอาชีพทางเลือกใหม่ และด้วยลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดมหาสารคามส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มสลับดอน มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีน้อย เกษตรกรจึงได้ปรึกษารัฐบาลและประสานกับ ส่วนราชการในพื้นที่ร่วมกัน วิเคราะห์พื้นที่โดยใช้กระบวนการ SWOT และได้ข้อสรุปคือ อาชีพการเลี้ยงโคนม จากนั้นจึงได้รวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม โดยเริ่มต้นมีสมาชิกร่วมก่อตั้งจำนวน ๘๕ ราย สมาชิกร่วมกันหาความรู้ ด้านการเลี้ยงโคนมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่เนื่องจากยังขาดเงินทุนในการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคนม จึงได้ปรึกษารัฐบาลเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาและร่วมกันพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคนมของสมาชิก

วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับอนุมัติให้จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ชื่อ วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่โคนมโคกก่อ และได้รับสนับสนุนงบประมาณจากโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด กลุ่มจึงนำงบประมาณที่ได้รับมาจัดซื้อเครื่องผสมอาหารที่เอ็มอาร์ ชุดเครื่องบรรจุนมเกลลอนกึ่งอัตโนมัติ และชุดเครื่องซื้อหญ้าแบบพกพา เพื่อให้บริการแก่สมาชิกสำหรับใช้ในกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการเลี้ยงโคนม

กลุ่มได้พยายามแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง โดยการพัฒนาความรู้ในด้านสุขภาพสัตว์ ด้านอาหารสัตว์ จัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อจัดหาเครื่องจักร เครื่องมือใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำนมดิบ ใช้แอปพลิเคชัน “เซียนแดรี่ฟาร์ม” ที่สมาชิกเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ง่ายมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า และสร้างแบรนด์สินค้าเพิ่มช่องทางการตลาดออนไลน์ เชื่อมโยงเกษตรกรเครือข่ายจากโครงการแปลงใหญ่ และโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) ด้านการปลูกพืชอาหารสัตว์ (มันสำปะหลัง) เพื่อลดต้นทุนอาหารสัตว์ที่มีราคาแพง เป็นต้น

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่โคนมโคก่อ จัดตั้งคณะกรรมการ มีกฎระเบียบ กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ และสมาชิก ให้ความร่วมมือในการร่วมวางแผนการดำเนินงาน และสามารถดำเนินการกิจกรรมได้ตามแผน มีการจัดทำ SWOT เพื่อพัฒนากลุ่ม รวมทั้งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมสนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีการดำเนินงานดังนี้

๑. ด้านการลงทุน

กิจกรรมที่ ๑ การผลิตและจำหน่ายอาหารสัตว์ (อาหารชั้นสำเร็จรูป) ใช้ในกลุ่ม เดิมสั่งซื้อจากบริษัทผู้ผลิตอาหารสัตว์ ซึ่งมีราคาค่อนข้างสูงส่งผลให้ต้นทุนด้านอาหารสัตว์สูงขึ้น กลุ่มจึงได้ผลิตอาหารโคนม ใช้อเอง และจำหน่ายให้สมาชิกทำให้ต้นทุนด้านอาหารสัตว์ลดลง

กิจกรรมที่ ๒ จัดซื้อและจัดหาแหล่งวัตถุดิบอาหารสัตว์ในพื้นที่ เดิมจัดซื้อจากเอกชนซึ่งมีราคาสูงส่งผลให้ต้นทุนด้านอาหารสัตว์สูงขึ้น กลุ่มจึงได้รวบรวมและจัดหาวัตถุดิบอาหารสัตว์ในพื้นที่ โดยมีคณะกรรมการจัดหาและประเมินคุณภาพวัตถุดิบ มีการทำ MOU กับเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. เพื่อลดต้นทุนในการขนส่ง ราคาถูก วัตถุดิบที่ได้มีคุณภาพสดใหม่เสมอ

กิจกรรมที่ ๓ ส่งเสริมให้สมาชิกปลูกข้าวโพดและหญ้าเลี้ยงสัตว์ (อาหารหยาบคุณภาพสูง) เดิมจัดซื้อจากเอกชนซึ่งมีราคาค่อนข้างสูง กลุ่มจึงได้ส่งเสริมให้สมาชิกและเกษตรกรในพื้นที่ปลูกข้าวโพดและหญ้าเลี้ยงสัตว์ไว้ใช้ในฟาร์มและจำหน่ายให้กับสมาชิกเพื่อลดต้นทุนด้านอาหารสัตว์และได้วัตถุดิบที่มีราคาถูกคุณภาพสดใหม่เสมอ

กิจกรรมที่ ๔ ทำข้อตกลง (MOU) ซื้อรถฟาร์มแทรกเตอร์เพื่อทดแทนแรงงานคน โดยใช้หลักการ “รวมกลุ่มกันซื้อ” เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรอง โดยทำข้อตกลงในการซื้อรถฟาร์มแทรกเตอร์และได้รับสิทธิพิเศษ เช่น ลดเงินมัดจำ ลดดอกเบี้ย ร้อยละ ๑ และการดูแลหลังการขาย เป็นต้น

กิจกรรมที่ ๕ จัดตั้งธนาคารโคนมทดแทนฝูง เพื่อให้สมาชิกสามารถบริหารจัดการโคนมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิต ควบคุมกับการเพิ่มปริมาณ และคุณภาพของน้ำนม

๒. ด้านการเพิ่มผลผลิต

กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมการผสมแม่โคนม

หลังคลอด เดิมการจัดการแม่โคนมท้องว่างหลังคลอด ใช้เวลามากกว่า ๑๕๐ วัน ทำให้ปริมาณน้ำนมมีจำนวนน้อย ส่งผลให้ปริมาณน้ำนมลดลง กลุ่มจึงจัดการระบบสืบพันธุ์ เพื่อให้แม่โคสามารถผสมติดในช่วงระยะ ๖๐ – ๙๐ วัน โดยฝ่ายส่งเสริมได้ออกตรวจและให้ความรู้แก่สมาชิก เรื่องการจัดการระบบสืบพันธุ์ ทำให้อรอบการผสมติดเร็วขึ้น และมีความเหมาะสม จำนวนโครีดนมเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณน้ำนมเพิ่มขึ้น

กิจกรรมที่ ๒ การจัดการอาหารโคนมระยะ รีดที่เหมาะสม โดยคิดค้นสูตรอาหารกลางเพื่อให้สมาชิก นำไปปรับใช้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ การให้อาหารโคนม ที่เหมาะสมจะช่วยให้โคนมมีปริมาณน้ำนมที่สูงขึ้น

๓. ด้านการพัฒนาคุณภาพน้ำนมดิบ เพื่อลดการ ปฏิเสธการรับซื้อน้ำนมดิบหน้าศูนย์รับน้ำนมดิบ กลุ่มมี

การตรวจสอบคุณภาพน้ำนมดิบเกษตรกรรายฟาร์มเป็น ประจำทุกเดือน กรณีที่ฟาร์มไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ฝ่ายควบคุมคุณภาพจะแจ้งทีมเข้าไปให้คำแนะนำ การล้างระบบรีดนม ล้างคอกรีด และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ถูกสุขลักษณะ ตรวจสอบน้ำและการฆ่าเชื้อในน้ำที่ใช้ ในฟาร์มเพื่อเฝ้าระวังไม่ให้เชื้อในน้ำนมดิบเกินมาตรฐาน เพื่อช่วยให้เกษตรกรเพิ่มปริมาณและราคาขายซื้อน้ำนมดิบ ของเกษตรกรตามเกณฑ์ที่สูงขึ้น

๔. ด้านการตลาด ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบจะรวบรวม น้ำนมดิบที่มีคุณภาพจากสมาชิก มีการพัฒนา ต่อยอดผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าและเพิ่มช่องทางการ จำหน่ายสู่ผู้บริโภคที่หลากหลาย อาทิเช่น การ สร้างแบรนด์สินค้า การจำหน่ายให้กับผู้บริโภคโดยตรง และจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์ (Facebook, Line) และการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน การทำข้อตกลง (MOU) กับผู้ค้าที่ชัดเจน

๕. ด้านการบริหารจัดการ ประธานและผู้จัดการกลุ่มมีความสามารถในการบริหารจัดการโดยได้รับเกียรติให้เป็นคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น ที่ปรึกษาคณะกรรมการแปลงใหญ่ระดับเขต ประธานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับจังหวัดมหาสารคาม ที่ปรึกษาสภาเกษตรกร เป็นต้น และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้กับภาครัฐและเอกชน มีการใช้แอปพลิเคชัน “เขียนแดรี่ฟาร์ม” ในการบริหารจัดการข้อมูลภายในฟาร์ม ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฟาร์ม มีความสะดวก รวดเร็ว เกิดความคล่องตัว

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน

๑. การสร้างความเข้าใจ การมีบทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม

- มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อสรุปผลการดำเนินงานและเสนอแผนงานในปีถัดไป มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง หรืออาจจะมากกว่าในกรณีที่มีการประชุมแก้ไขปัญหาเร่งด่วน

- มีการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง หรืออาจจะมากกว่าในกรณีที่มีการประชุมแก้ไขปัญหาเร่งด่วน โดยจะมีการประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา เช่น การป้องกันโรคระบาดในสัตว์อุบัตินิคม การแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการรับซื้อ-ขาย น้ำนมดิบ เป็นต้น

๒. ช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม โดยการใช้เทคโนโลยีและใช้แอปพลิเคชันในการติดต่อสื่อสารกับสมาชิกเพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างคณะกรรมการและสมาชิก เช่น การจัดประชุมทั้ง Online และ Offline กลุ่มไลน์/Facebook page การส่งจองอาหารโคนมผ่าน “Google Forms” การใช้แอปพลิเคชัน “เขียนแดรี่ฟาร์ม” การรายงานข้อมูลการจัดการฟาร์ม เพื่อลดการใช้กระดาษและประหยัดค่าใช้จ่ายในงานด้านเอกสาร

๓. ประสานและสร้างความเข้าใจกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

- ประชุมเชื่อมโยงระดับอำเภอ/ระดับจังหวัดร่วมกันทุก ๓ เดือน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน บริหารจัดการ ร่วมกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านการเกษตรในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

- ประธานและกรรมการเข้าร่วมประชุมกับ คณะกรรมการ ศพก. ระดับจังหวัด/เขต เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้สมาชิก สร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำข้อตกลงในการจัดซื้อวัตถุดิบอาหารสัตว์ในราคาถูก ประสิทธิภาพดี

- ประธานเข้าร่วมการประชุมเชื่อมโยงกับ คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นการประชุมเชื่อมโยงระหว่าง ศพก. กับ แปลงใหญ่ ระดับเขต ปีละ ๔ ครั้ง

- เชื่อมโยงเครือข่ายในพื้นที่โดยการประสานความร่วมมือเครือข่าย ศพก. และกลุ่มเกษตรกรในการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการปลูกพืชอาหารสัตว์ เช่น มันสำปะหลัง ซึ่งโดยปกติเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังจะเก็บผลผลิตเฉพาะส่วนหัวส่วนอื่น ๆ จะปล่อยให้ทิ้ง กลุ่มจึงประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงผ่านผู้นำชุมชน เกษตรตำบล เพื่อรับซื้อส่วนที่เหลือ

เข้าโรงงานผลิตอาหารของกลุ่มและฟาร์มสมาชิกส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังมีรายได้เพิ่มขึ้น

๔. จัดทำฟาร์มต้นแบบเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิก มีการจัดทำฟาร์มโคนมต้นแบบจำนวน ๓ ฟาร์ม เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิก

๕. ส่งเสริมตามแนวนโยบายร่วมกันของสมาชิกภายในกลุ่ม

- ส่งเสริมการปลูกข้าวโพดพร้อมฝักหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวนาปีเพื่อเป็นอาหารโคนม โดยการตัดต้นข้าวโพดหลังการปลูกพร้อมฝักและเก็บถนอมไว้ในรูปของข้าวโพดหมัก (Corn silage) โดยใช้เครื่องอัดก้อนพืชอาหารสัตว์พร้อมท่อพลาสติก ซึ่งสามารถถนอมอาหารสัตว์ได้ประมาณ ๓ - ๖ เดือน

- การจัดการวัคซีนโคนมรณรงค์การป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยและโรคล้มปัสสินในฟาร์มโคนมสมาชิก โดยร่วมกับปศุสัตว์จังหวัดมหาสารคามและปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่เลี้ยงโคนม ส่งเสริมให้สมาชิกฉีดวัคซีนในฟาร์มโคนมของตนเองให้แล้วเสร็จ ๑๐๐% ภายใน ๔๘ ชั่วโมง หลังจากรับวัคซีนป้องกันโรคในโคนม ซึ่งเป็นสถาบันเกษตรกรแห่งแรกของประเทศไทยที่มีการทำข้อตกลง (MOU) กับปศุสัตว์จังหวัด

- จัดทำโครงการร้านนมหน้าฟาร์มโดยร่วมกับปศุสัตว์จังหวัดมหาสารคามจัดทำโครงการร้านนม - หน้าฟาร์มธุรกิจชุมชนบนฐานวิถีชีวิตใหม่ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์นมในชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยส่งเสริมการแปรรูปและใช้น้ำนมของสมาชิก โดยสมาชิก

มีส่วนในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้เกิดการบริโภคน้ำมันและผลิตภัณฑ์จากนม ส่งเสริมการดูแลสุขภาพ ดังคำกล่าวว่า “คนสารคาม ดื่มนมโคสารคาม”

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

๑. งบแสดงฐานะทางการเงิน สรุปผลการดำเนินงานและรายงานงบแสดงฐานะทางการเงินให้สมาชิกได้รับทราบเป็นประจำทุกปี เพื่อแสดงความโปร่งใสเป็นธรรม สมาชิกมีความเชื่อมั่น ส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคนมแปลงใหญ่โคกก่อ

๒. จัดหาทุนสนับสนุนเพื่อพัฒนากลุ่ม จัดหาทุนภายในกลุ่ม ถ้าไม่เพียงพอจึงขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น ได้รับทุนจากโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาการเกษตรแบบแปลงใหญ่ผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) ปัจจุบันชำระหนี้หมดแล้ว เข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อให้บริการสมาชิก และจัดหาแหล่งทุนสนับสนุนที่เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการซื้อขายอาหารสัตว์และจ่ายค่าน้ำมันดิบให้สมาชิก ได้แก่ กองทุนพัฒนาสหกรณ์ (กพส.) และ ธ.ก.ส. เป็นต้น

๓. จัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ ได้รับความอนุเคราะห์จากสำนักงานตรวจบัญชีจังหวัดมหาสารคาม ในการอบรมและสอนวิธีการลงบันทึกบัญชีต้นทุนอาชีพโคนม โดยคณะกรรมการได้กำหนดเป็นนโยบายให้สมาชิกกลุ่มต้องทำบัญชีประจำทุกเดือนและนำส่งบัญชีต้นทุนอาชีพ

ไม่เกินวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป โดยมีกติการ่วมกันคือ ถ้าสมาชิกไม่ส่งรายงานการทำบัญชีต้นทุน จะโดนหักค่าน้ำมันดิบ ๑๕ สตางค์ต่อกิโลกรัมในเดือนนั้น จึงทำให้มีการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพของสมาชิกทุกราย

๔. การสร้างความมั่นคงและความยั่งยืน

- สร้างทายาทในการสานต่ออาชีพ ปัจจุบันเป็นช่วงรอยต่อในการส่งต่ออาชีพให้ทายาท จึงมีสัดส่วนของเกษตรกรคนรุ่นใหม่จำนวนหลายฟาร์ม และเริ่มมีสมาชิกสมัครเข้าร่วมทายาทยุวเกษตรกรเพื่อสานต่อการประกอบอาชีพโคนมส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งภายในกลุ่ม

- โครงการความร่วมมือทางการศึกษา เพื่อสานต่ออาชีพพระราชทาน ได้เข้าร่วมโครงการของกรมส่งเสริมสหกรณ์ “โครงการความร่วมมือทางการศึกษาเพื่อสานต่ออาชีพพระราชทาน” โดยการสร้างโอกาสให้บุตรหลานของสมาชิกได้รับการศึกษา

ระดับปริญญาตรี ในสาขาที่เกี่ยวข้อง ปีละ ๑ ราย เมื่อจบการศึกษาจะได้นำความรู้มาพัฒนาฟาร์ม ซึ่งขณะนี้ มีบุตร-หลานของสมาชิกที่โคนมเข้าร่วมโครงการแล้ว จำนวน ๔ ราย

- การจัดทำหลักสูตรในสถาบันการศึกษา ประธานกลุ่มได้รับโอกาสให้เป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนโคกก่อพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม จึงได้เสนอแนวทางร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงโคนมและการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนในอาชีพการเลี้ยงโคนม

- กองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ จัดตั้งกองทุน ฌาปนกิจสงเคราะห์เพื่อเป็นหลักประกันให้กับครอบครัว มีเงินจัดงานศพ เงินเหลือจากการจัดการเก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว มีเงินทุนประกอบอาชีพ ไว้เป็นทุนการศึกษาบุตรเป็นรากฐานให้ครอบครัวมีความมั่นคงต่อไป

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านสาธารณประโยชน์ เป็นแหล่งเรียนรู้ สถานที่ฝึกงานให้กับนักศึกษาและผู้สนใจเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต่อยอดสู่ชุมชน ฝึกอาชีพสู่ลูกหลานในสถานศึกษา คัดนำไร่นาสังคม มอบสิ่งของและเงินให้ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ทำโรงงานงานประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน รวมทั้งลดอัตราการว่างงานของคนในชุมชนสร้างรายได้ เกิดความสมดุลและยั่งยืน

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตระหนักถึงการดูแลรักษาและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าซึ่งเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกและสภาพแวดล้อมในชุมชน จึงมุ่งเน้นความร่วมมือจากสมาชิกให้ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม จัดกิจกรรม Big Cleaning Day ทั้งภายในและภายนอกฟาร์มและศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ และการบริหารจัดการน้ำโดยการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ เช่น ประสานกับสำนักงานชลประทานวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ การปล่อยน้ำให้พื้นที่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและ ผู้ปลูกพืชอาหารสัตว์ ในเขตชลประทานอย่างเพียงพอและคุ้มค่า

กลุ่มเกษตรกร แปรรูปสัตว์น้ำ

วิสาหกิจชุมชนแปรรูป
อาหารทะเลบ้านแพรงเมือง

อำเภอหัวไทร
จังหวัดนครศรีธรรมราช

จัดตั้งเมื่อ	พ.ศ. ๒๕๖๔
สมาชิกแรกตั้ง	๑๘ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๓๘ ราย
ประธานกลุ่ม	นางสาวอนิสร่า ภักธพงศ์พันธ์
ที่ทำการกลุ่ม	เลขที่ ๓๔๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
โทรศัพท์	๐๙๔ ๑๙๔ ๑๑๗๐, ๐๙๘ ๔๔๔ ๖๕๖๐

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

๑. ปากน้ำแพรกเมืองเป็นชุมชนที่มีอาชีพหลักคือการทำประมง ผู้ชายจะออกทำประมง ผู้หญิงจะเป็นแม่บ้านซึ่งจะมีความถนัดในการแปรรูปสัตว์น้ำ ดังนั้นเพื่อต่อยอดความถนัดด้านการแปรรูปและต้องการสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวจึงรวมกลุ่มแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ในปี ๒๕๕๙ เริ่มจากสมาชิก ๕ ราย โดยแปรรูปอาหารทะเลเพื่อจำหน่ายใช้ชื่อว่า “กลุ่มส้มมาชีพหน้าสดน” ต่อมาในปี ๒๕๖๓ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท.สผ. ได้เข้ามาสนับสนุนจัดตั้ง “กลุ่มอาชีพแปรรูปอาหารทะเลปากน้ำแพรกเมือง” ให้การสนับสนุนการแปรรูปทั้งด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์

รวมถึงการแลกเปลี่ยน องค์ความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากชุมชน เพื่อสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชน โดยได้ร่วมกันดำเนินการแปรรูปอาหารทะเลจากวัตถุดิบ ในชุมชน ภายใต้แบรนด์ “บ้านแพรงเมือง” ซึ่งให้ความสำคัญ เรื่องความสด สะอาด ผลิตถูกสุขอนามัย และเป็นสินค้า จากเรือประมงพื้นบ้าน โดยแปรรูปสัตว์น้ำตากแห้ง และปลาเค็มเพื่อจำหน่าย จนสามารถยกระดับตนเอง สู่การเป็นวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารทะเลบ้านแพรงเมือง เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ มีผลิตภัณฑ์หลากหลาย เช่น ตากแห้ง เครื่องแกง น้ำพริกหลากหลายสูตร กุ้งแห้ง หมึกปรุงรส

๒. สถานประกอบการได้รับมาตรฐานจาก กระทรวงสาธารณสุข และได้รับเลขสารบบอาหาร

จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์ คือ น้ำพริกปลาอินทรีเค็ม น้ำพริกนรกปลาอย่าง ไตปลาหยอง (แกงไตปลาแห้ง) น้ำพริก ปลากรอบ น้ำพริกสวรรค์ น้ำพริกตะไคร้ น้ำพริกแมงดา กุ้งแห้ง เครื่องแกงส้มสำเร็จรูปชนิดผง เครื่องแกงเผ็ด สำเร็จรูปชนิดผง ได้รับการคัดสรรผลิตภัณฑ์ OTOP จาก กรมการพัฒนาชุมชน ในปี ๒๕๖๗ จำนวน ๓ ผลิตภัณฑ์ คือ น้ำพริกสวรรค์ ๕ ดาว น้ำพริกตะไคร้ ๔ ดาว และน้ำพริก แมงดา ๓ ดาว ได้รับตราสัญลักษณ์ประมงธงเขียว จากกรมประมงจำนวน ๖ ผลิตภัณฑ์คือ น้ำพริกปลาอินทรี น้ำพริกปลากรอบ น้ำพริกนรกปลาอย่าง น้ำพริกสวรรค์ น้ำพริกตะไคร้ และน้ำพริกแมงดา

๓. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ในการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ ได้แก่ การปรับรูปแบบไตปลาตั้งเดิม มาเป็นไตปลาหยองพร้อมบริโภค เพื่อเก็บรักษาได้นานขึ้น และสะดวกในการรับประทาน และเพิ่มความหลากหลาย ในการผลิตน้ำพริกสูตรดั้งเดิม โดยพัฒนาสูตรน้ำพริกเพิ่ม เช่น น้ำพริกเผากุ้งแห้ง น้ำพริกสวรรค์ น้ำพริกตะไคร้ น้ำพริกแมงดา น้ำพริกปลาอินทรี น้ำพริกปลากรอบ น้ำพริกนรกปลาอย่าง เป็นต้น

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

๑. มีระเบียบข้อบังคับกลุ่มชัดเจน ให้สมาชิก ถือปฏิบัติ

๒. มีระบบเอกสารสามารถตรวจสอบได้ เช่น บันทึกการประชุม บัญชีรายรับรายจ่าย เป็นต้น

๓. มีการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์

- มีการควบคุมสุขลักษณะในการผลิตที่ดี โรงเรือนผลิตมีโครงสร้างและการออกแบบที่ถูกสุขลักษณะ การผลิตที่ดี และมีการดูแลรักษาโรงเรือนให้อยู่ในสภาพดี สะอาด ไม่มีช่องเปิดที่ทำให้เป็นทางเข้าของสัตว์พาหะ บำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือให้สะอาดอยู่ในสภาพดีสมบูรณ์ มีสายการผลิตที่สามารถป้องกันการปนเปื้อนข้ามของเชื้อจุลินทรีย์จากห้องผลิตที่มีความเสี่ยงสูงสู่ห้องผลิตที่มีความเสี่ยงต่ำ ทำให้การผลิตเป็นไปอย่างถูกสุขลักษณะไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน
- มีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการแปรรูป เช่น โรงตากพลังงานแสงอาทิตย์ ตู้อบลมร้อน กึ่งอุตสาหกรรม

ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ เครื่องผัดอัตโนมัติ เครื่องปิดฝากระป๋อง เครื่องพิมพ์ฉลากสินค้า เครื่องซีลสุญญากาศ และมีการดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพดี สะอาด ทำให้สินค้ามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ถูกสุขอนามัย รวมถึงสามารถเพิ่มกำลังการผลิตและความหลากหลายชนิดของสินค้า

- มีการจัดทำสูตรการผลิตสินค้าเป็นเอกสาร เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มสามารถเข้าถึงและนำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ทุกรุ่นการผลิตมีคุณภาพที่สม่ำเสมอ

๔. การรับซื้อวัตถุดิบสัตว์น้ำ

- รับซื้อวัตถุดิบสัตว์น้ำจากชาวประมงพื้นบ้านที่อยู่ในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ อันเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชน ยกกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

- มุ่งเน้นและสนับสนุนการทำประมงอย่างยั่งยืน โดยใช้วัตถุดิบสัตว์น้ำจากการทำประมงที่ถูกกฎหมาย สามารถตรวจสอบได้จากเอกสารใบทะเบียนเรือ ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่า (Value) ให้กับสินค้า ที่นอกจากผู้ซื้อจะได้สินค้าที่มีคุณภาพถูกสุขอนามัยแล้ว ยังเป็นการสนับสนุนการทำประมงอย่างยั่งยืนอีกทางหนึ่งด้วย

๕. มีการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ ซึ่งเดิมบรรจุโดยใช้เครื่องซีลสุญญากาศ และได้เพิ่มรูปแบบบรรจุภัณฑ์เป็นบรรจุสินค้าในกระป๋อง

๖. มีการพัฒนากลุ่ม และพัฒนาศักยภาพของสมาชิกโดยการเข้าร่วมอบรม เช่น การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และสินค้า โดยโครงการ U2T มหาลัยสู่ตำบลมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และร่วมระดมความคิด ในการออกแบบ

ผลิตภัณฑ์เพื่อพัฒนาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ พร้อมลงพื้นที่ประเมินกลุ่มลูกค้า ตลาดน้ำ ริมคลอง หัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช อบรม การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่ยุค ๔.๐ สัมมนา สร้างความเชื่อมั่นในสินค้าเกษตรมาตรฐานด้วยระบบ ตามสอบสินค้าบนระบบคลาวด์ อบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร และอบรมการทำผงเครื่องแกง ทั้งนี้ มีการนำความรู้ที่ได้ จากการอบรมมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการผลิต การตลาด รวมถึงพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย มีคุณภาพ ปลอดภัย เพิ่มมูลค่า และยืดอายุการเก็บรักษา

๗. มีการศึกษาดูงานผู้ประกอบการรายอื่นและนำผลการดูงานมาปรับใช้ โดยนำมาปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์หรือโปะ ทำให้หรือโปะมีความกรอบ ไม่อมน้ำมัน และสามารถเก็บรักษาได้นานขึ้น ได้แนวคิดในเรื่องการกำหนดปริมาณของสินค้าซึ่งสามารถปรับรูปแบบสินค้าเป็นสินค้าที่บรรจุใส่ซองเล็ก ๆ สามารถบริโภคหมดในครั้งเดียว นำวิธีการอบแห้งเพื่อลดความชื้นในส่วนผสม ทำให้น้ำพริกสามารถเก็บรักษาได้นานขึ้น

๘. มีความสามารถในการบูรณาการทำงานเชื่อมโยงการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ปตท. สผ. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

กรมประมง กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

๙. มีช่องทางการจำหน่ายสินค้าทั้ง Offline และ Online เช่น Shopee ร้านบ้านแพรงเมือง Facebook Page บ้านแพรงเมือง Baan Phrark Mueang และ Application Line

๑๐. มีการพึ่งพาตนเอง โดยมีการปรับนโยบายของกลุ่มตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ โดยนำรายได้ไปเป็นเงินทุนสำรอง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๐ ในปี ๒๕๖๔ เป็นร้อยละ ๗๐, ๘๐ และ ๘๕ ในปี ๒๕๖๕, ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๗ ตามลำดับ ซึ่งนำเงินไปจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

๑. สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการดำเนินงานดังนี้

- ร่วมคิดและกำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมวิเคราะห์ร่วมวางแผนในการพัฒนากลุ่ม
- มีการประชุมกลุ่มเป็นประจำเดือนละ ๑ ครั้ง ร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผน/กิจกรรมของกลุ่ม รู้ปัญหา ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ

๒. สมาชิกร่วมกันทำกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และปลูกฝังสร้างจิตสำนึก โดยปล่อยปูร่วมกับธนาคารปูเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ ร่วมจัดทำ

ซึ่งบ้านปลา ร่วมจัดงานด้านสิ่งแวดล้อมกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสมทบทุนงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

๑. ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากหลายหน่วยงาน มีเงินทุนหมุนเวียนเป็นเงินของกลุ่มทั้งหมดโดยไม่มีหนี้สิน มีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อีกทั้งมีแนวทางการพึ่งพาตนเองเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างยั่งยืน

๒. มีการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็น โดยนารายได้ของกลุ่ม ไปจัดซื้อเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น เครื่องปิดฝากระป๋อง เครื่องพิมพ์ฉลากสินค้า

๓. ปัจจุบันมีเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม ๔๙,๗๐๐.๐๐ บาท เป็นเงินหุ้นทั้งหมด และไม่มีหนี้สิน

๔. การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย โดยมีกำไรสุทธิดังนี้

- ปี ๒๕๖๕ เป็นเงิน ๔๓๔,๐๐๙.๐๐ บาท
- ปี ๒๕๖๖ เป็นเงิน ๘๐,๒๔๘.๐๐ บาท
- ปี ๒๕๖๗ เป็นเงิน ๑๓,๖๗๓.๗๓ บาท

หมายเหตุ :

- ปี ๒๕๖๖ ปรับปรุงอาคาร ๘ เดือน
- นารายได้ไปจัดซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จึงทำให้ ผลกำไรตั้งแต่ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๗ ลดลง

๕. มีความสม่ำเสมอในการดำเนินกิจกรรม คือ มีการวางแผนรับซื้อและจัดเก็บวัตถุดิบสัตว์น้ำ และมีเครือข่าย

ชาวประมงผู้จับสัตว์น้ำในชุมชนใกล้เคียง ทำให้สามารถผลิตสินค้าได้ตลอดทั้งปี

๖. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ และเครื่องมือ จากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น

- บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) สนับสนุนอาคารแปรรูปโดยใช้ร่วมกับ ธนาคารพาณิชย์เพื่อผลิต นอกจากนี้นักสนับสนุนเงินเพื่อซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องซีลสุญญากาศ ตู้แช่ฟาน ตู้อบลมร้อนกึ่งอุตสาหกรรม เครื่องซีลเท้าเหยียบ ตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ และเครื่องตัดอัตโนมัติ

- สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช สนับสนุนตู้แช่ฟาน เครื่องหั่น ซอย เครื่องบรรจุผง ขึ้นวางสแตนเลส ตู้แช่เย็น ๒ ประตู และเครื่องซีลสายพาน

- กระทรวงพลังงาน สนับสนุนโรงตากพลังงานแสงอาทิตย์ขนาด ๖x๘.๒ เมตร

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์

๑. เป็นวิทยากรและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นสถานที่ศึกษาดูงาน ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจ

๒. สนับสนุนทุนการศึกษา และมอบของขวัญให้ ในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วันเด็ก งานวัฒนธรรม และร่วมงาน ทำบุญอานวยความสะดวกในการใช้สถานที่เพื่อจัด กิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประชุมกลุ่มสตรีตำบล เป็นต้น

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก

๑. จัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งนำไปสมทบทุนงาน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลเพื่อการอนุรักษ์ ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

๒. สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการทำประมงที่ยั่งยืน วัตถุดิบสัตว์น้ำมาจากการทำประมงถูกกฎหมาย

๓. ร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์สัตว์น้ำ เช่น จัดทำ ซั้งบ้านปลา ปล่อยู่น้ำร่วมกับธนาคารปู ร่วมจัดงาน ด้านสิ่งแวดล้อมกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
บ้านนาเวียง

อำเภอคำเขื่อนแก้ว
จังหวัดยโสธร

จัดตั้งเมื่อ	๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐
สมาชิกแรกตั้ง	๕๔ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๑๑๒ ราย (อายุเฉลี่ย ๕๙ ปี)
ประธานกลุ่ม	นางฉวี มงคลนำ
ที่ทำการกลุ่ม	หมู่ที่ ๑๑ ตำบลภูจาน อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
โทรศัพท์	๐๖๑ ๓๒๖ ๘๖๘๓

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

บ้านนาเวียงเป็นชุมชนเกษตรกรรมที่มีอาชีพหลักคือการทำนา ด้วยภูมิประเทศที่เป็นที่ลุ่มและมีลำเซบายไหลผ่าน ทำให้ชุมชนต้องเผชิญกับปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากทุกปี ส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหานี้และสร้างโอกาสให้กับชุมชน กลุ่มสตรีในพื้นที่จึงรวมตัวกันจัดตั้ง **“กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาเวียง”** ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้เสริมให้กับครัวเรือน เริ่มจากการระดมทุนเพื่อปลูกข้าวโพดฝักอ่อน แต่จุดเปลี่ยนสำคัญเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อกลุ่มได้มีโอกาสศึกษาดูงาน

ที่จังหวัดอุดรธานี ทำให้เกิดแนวคิดใหม่ในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมเป็นการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง สามารถ **“พลิกวิกฤตเป็นโอกาส”** จากปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากในพื้นที่ ด้วยการใช้ประโยชน์จากดินทามโดยการปลูกถั่วลิสงในฤดูแล้งและต่อยอดไปสู่การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย นอกจากนี้กลุ่มได้นำภูมิปัญญาและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การเลือกใช้พันธุ์ถั่วลิสงไทนาน ๙ ซึ่งให้ผลผลิตคุณภาพสูงและเหมาะกับการแปรรูป การปลูกถั่วลิสงแบบยกร่อง เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้น้ำและรักษาความชื้นของดินและการใช้เครื่องจักรในการแปรรูปเพื่อลดเวลาและต้นทุนการผลิต โดยยังคงคุณภาพและรสชาติของผลิตภัณฑ์ได้อย่างดี เป็นต้น

ปัจจุบันกลุ่ม **ดำเนินกิจกรรมผลิตและแปรรูปถั่วลิสงแบบครบวงจร** โดยเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน พร้อมพัฒนาต่อยอดกิจกรรมกลุ่มมากกว่า ๗ กิจกรรม มีโรงเรือนแปรรูป ๒ แห่ง และมีผลิตภัณฑ์มากถึง ๑๐ ชนิด ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน เช่น อย. มผช. และ OTOP ระดับ ๕ ดาว เป็นต้น ซึ่งสามารถ**สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับถั่วลิสงฝักสดได้ถึง ๖ เท่า** นำไปสู่การสร้างงานและสร้างอาชีพที่มั่นคงให้กับคนในชุมชน ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกอย่างยั่งยืน **ภายใต้ตราสินค้า “ถั่วดินเวียงทอง”** ที่กลายเป็นเอกลักษณ์ของอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาเวียงมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจนและเข้มแข็ง โดยใช้รูปแบบ **การบริหารแบบกระจายอำนาจ** ผ่านคณะกรรมการที่แบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายผลิต ฝ่ายตรวจสอบ ฝ่ายการตลาด กรรมการกิจกรรมกลุ่มย่อย และที่ปรึกษากลุ่ม สามารถกำกับดูแลการดำเนินงานของสมาชิกทั้ง ๑๑๒ ราย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง และหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของสมาชิกในการบริหารและตัดสินใจร่วมกันทุกขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มมีความสอดคล้องกับกิจกรรมของชุมชนตลอดห่วงโซ่การผลิต ภายใต้วิสัยทัศน์ **“มุ่งเน้นช่วยเหลือคนในชุมชน มากกว่าผลกำไร”** กลุ่มให้ความสำคัญกับ**ความโปร่งใสและตรวจสอบได้** โดยมีระบบเอกสารที่เป็นปัจจุบัน และ**มีการชี้แจงข้อมูลทางการเงินและบัญชี** ให้แก่สมาชิกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำไปวางแผน กำหนดแนวทาง และปรับปรุงการดำเนินกิจกรรม นอกจากนี้ กลุ่มยังมีการ**คำนวณต้นทุนการผลิตก่อนกำหนดราคา** และมี**ป้ายแสดงผลการดำเนินงานประจำปี** เพื่อให้สมาชิกทุกคนรับทราบสถานะทางการเงินและผลประกอบการของกลุ่ม รวมทั้งบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ หน่วยงานท้องถิ่น และสถาบันการศึกษา เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการพัฒนากระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน การสร้างเครือข่ายและขยายช่องทางการตลาด เพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็งและสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยกลุ่มมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ดังนี้

- คืนหุ่น ร้อยละ ๑๐
- สมทบกองทุนกลุ่ม ร้อยละ ๑๐
- เกลี้ยคืนสมาชิกผู้มาปฏิบัติงาน ร้อยละ ๖๐
- ค่าตอบแทนคณะกรรมการ ร้อยละ ๖
- สวัสดิการสมาชิก ร้อยละ ๓
- สาธารณประโยชน์ ร้อยละ ๑๐
- เงินสำรองฉุกเฉินอื่น ๆ ร้อยละ ๑

ปัจจุบันกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาเวียงเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการปลูกและแปรรูปถั่วลิสงที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และผู้ที่สนใจจากทั้งในและนอกจังหวัด รวมทั้งทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาด้านการบริหารจัดการและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง ให้กับองค์กรเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดยโสธร ช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ และยกระดับเศรษฐกิจของชุมชนโดยรอบ อีกทั้งกลุ่มยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือน การบริหารจัดการบ้านเรือนอย่างมีประสิทธิภาพ การออมทรัพย์ และการจัดทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งช่วยให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีวินัยทางการเงิน อยู่ดีกินดี และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน

สมาชิกทุกคนตระหนักและเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและตัดสินใจร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- สมาชิกกลุ่มรับทราบเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานของกลุ่มอย่างทั่วถึง และมีส่วนร่วมในการประชุมร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มในฝ่ายต่าง ๆ เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทาง และตัดสินใจในการพัฒนากิจกรรมของกลุ่มเป็นประจำทุก ๓ เดือน

- สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ร่วมวางแผน แสดงความคิดเห็น และตัดสินใจในทุกขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม เช่น กิจกรรมรับซื้อถั่วลิสงฝักแห้งประจำปี ซึ่งสมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการวางแผนการผลิต การกำหนดราคากลางในการรับซื้อ และการเปิดรับซื้อจากสมาชิกกลุ่มรวมถึงบุคคลในชุมชน

- สมาชิกกลุ่มและคณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน มีการแบ่งหน้าที่และมอบหมายงานให้แก่สมาชิกตามความสนใจ โดยสามารถบริหารจัดการกลุ่มและปฏิบัติหน้าที่แทนกันได้อย่างเหมาะสม

- สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มในทุกขั้นตอน โดยยึดหลักการ “ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมรับผลประโยชน์” อย่างต่อเนื่อง

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาเวียง มีการขยายตัวของจำนวนสมาชิกอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากปี พ.ศ. ๒๕๓๐ มีสมาชิกจำนวน ๕๔ ราย ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น ๑๑๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๙ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในชุมชน ๒๓๓ ครัวเรือน โดยมีสมาชิกอาวุโสคอยให้คำแนะนำ สนับสนุน และส่งเสริมให้สมาชิกรุ่นใหม่มีบทบาทในการสืบสานภูมิปัญญาด้านการปลูกและแปรรูปถั่วลิสงให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดในปัจจุบัน และเปิดรับเยาวชนลูกหลานของสมาชิกและคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม ตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงการจำหน่าย เพื่อสร้างทายาท ปลูกฝังทักษะอาชีพ สร้างโอกาสในการเรียนรู้ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ห่างไกลจากปัญหายาเสพติด และมีรายได้ของตนเอง

กลุ่มมีการพัฒนาต่อยอดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทั้งหมด ๗ กิจกรรม บนพื้นฐานของการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน มีการเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกับกลุ่มองค์กรเครือข่ายในชุมชน จำนวน ๙ กิจกรรม และต่อยอดจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตขยายช่องทางการตลาด และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนระดับสูงขึ้น นอกจากนี้กลุ่มยังคงมีระบบการบริหารจัดการทุนที่มีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงทางการเงิน และสามารถพึ่งพาตนเองได้โดยใช้เงินทุน

- กลุ่มมีระบบการบริหารจัดการที่โปร่งใส สมาชิกทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลรายรับ - รายจ่ายของกลุ่มได้อย่างเปิดเผย

- สมาชิกกลุ่มได้รับการพัฒนาศักยภาพตามความถนัดและความต้องการของแต่ละบุคคลอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยใช้งบประมาณจากทุนของกลุ่มผ่านเวทีการประชุมเพื่อสำรวจความต้องการและกำหนดหัวข้อในการพัฒนาร่วมกัน

- กลุ่มร่วมกันคิดค้นและพัฒนาสูตรการแปรรูปถั่วลิสงอย่างเป็นระบบ เพื่อควบคุมคุณภาพและรสชาติให้มีมาตรฐานเดียวกัน พร้อมถ่ายทอดความรู้และทักษะให้แก่สมาชิกผ่านกิจกรรมอบรม สาธิต และฝึกปฏิบัติ ส่งผลให้สมาชิกสามารถดำเนินกิจกรรมการผลิตได้ทุกกระบวนการและทุกผลิตภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ

หมุนเวียนภายในกลุ่มร่วมกับผลกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานจนได้รับความเชื่อมั่นจากสถาบันการเงิน รวมถึงการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเจริญเติบโตและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของกลุ่มและสมาชิก ดังนี้

๑. งบกำไรขาดทุน (หน่วย : บาท)

ปี ๒๕๖๔

- รวมรายรับ ๑,๙๘๐,๗๙๐ บาท
- รวมรายจ่าย ๑,๖๔๕,๕๖๔ บาท
- กำไรสุทธิ ๓๓๕,๒๒๖ บาท

ปี ๒๕๖๕

- รวมรายรับ ๑,๙๐๑,๔๙๗ บาท
- รวมรายจ่าย ๑,๕๓๕,๒๗๑ บาท
- กำไรสุทธิ ๓๖๖,๒๒๖ บาท

ปี ๒๕๖๖

- รวมรายรับ ๒,๒๑๖,๙๐๑ บาท
- รวมรายจ่าย ๑,๗๔๗,๗๗๔ บาท
- กำไรสุทธิ ๔๖๙,๑๒๗ บาท

๒. งบแสดงฐานะการเงินของกลุ่ม (หน่วย : บาท)

	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖
รวมสินทรัพย์	๑,๒๐๑,๖๔๖	๑,๓๒๑,๑๖๘	๑,๕๐๑,๘๙๑
- สินทรัพย์หมุนเวียน	๙๐๘,๖๔๖	๑,๐๒๘,๑๖๘	๑,๒๐๘,๘๙๑
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	๒๙๓,๐๐๐	๒๙๓,๐๐๐	๒๙๓,๐๐๐
รวมหนี้สินและทุน	๑,๒๐๑,๖๔๖	๑,๓๒๑,๑๖๘	๑,๕๐๑,๘๙๑
- หนี้สินหมุนเวียน	-	-	-
- ทุน (หุ้น/ทุนสำรอง/กำไร)	๑,๒๐๑,๖๔๖	๑,๓๒๑,๑๖๘	๑,๕๐๑,๘๙๑

๓. ความมั่นคงทางการเงินของสมาชิกกลุ่ม

- รายได้เฉลี่ยของสมาชิก ๑๒,๙๖๕ บาท/คน/ปี
- มีรายจ่ายลดลงเฉลี่ย ๑๕,๒๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี
- มีเงินออมเฉลี่ย ๗,๕๔๐ บาท/ครัวเรือน/ปี

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาเวียงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน ควบคู่กับการดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับคนในชุมชน ดังนี้

ด้านสาธารณประโยชน์

๑. กลุ่มมีการจัดสรรผลประโยชน์ให้กับสาธารณประโยชน์ จำนวน ๑๐%

๒. กลุ่มมีการใช้ประโยชน์จากสถานที่ตั้งกลุ่มได้แก่ เป็นสถานที่ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับฝึกอบรมและศึกษาดูงานด้านการปลูกและแปรรูปถั่วลิสงแบบครบวงจร และเป็นศูนย์กลางในการประสานงานและให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในชุมชน

๓. คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มกว่า ๒๓ ราย ทำหน้าที่เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มอาชีพ นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจทั้งในและนอกพื้นที่ รวมกว่า ๑๕ หลักสูตร

๔. สมาชิกกลุ่มได้รับการส่งเสริมให้มีบทบาทสำคัญในชุมชน เช่น ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

ประธานกองทุนหมู่บ้าน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และ อปพร. เป็นต้น

๕. กลุ่มเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาชุมชน ด้านการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ การประสานความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่ และการสนับสนุนทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง อาทิ การบริจาคเงิน สิ่งของ และจัดเลี้ยงอาหารแก่ชุมชน วัด โรงเรียน โรงพยาบาล และหน่วยงานราชการ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนในชุมชน

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. กระบวนการผลิตถั่วลิสงใช้ระบบการให้น้ำ พลังงานแสงอาทิตย์ และไม่ใช้สารเคมี

๒. มีการจัดการของเสีย ลดการเกิดขยะจากกระบวนการผลิต (Zero Waste) เช่น ต้นและใบถั่วลิสงนำไปใช้ทำปุ๋ยหมักและอาหารสัตว์ เมล็ดถั่วลิสงนำไปแปรรูป เปลือกถั่วลิสงนำไปเผาด้วยความร้อนสูงเป็นถ่านกัมมันต์เปลือกถั่วลิสงซาโคล เป็นต้น

๓. กลุ่มส่งเสริมการจัดการขยะในครัวเรือน โดยรณรงค์การคัดแยกขยะและส่งเสริมการทำถังขยะเปียกแบบฝังดิน เพื่อลดมลพิษทางอากาศ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และสร้างสิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่

๔. กลุ่มร่วมกันดูแลไม่ให้มีการตัดไม้ทำลายป่า และรณรงค์ไม่เผาตอซังข้าว เพื่อป้องกันการชะล้างหน้าดิน ลดปัญหาหมอกควัน และรักษาสมดุลของระบบนิเวศในชุมชน

กลุ่มยุวเกษตรกร

กลุ่มยุวเกษตรกร
โรงเรียนบ้านห้วยวัง

อำเภอสองพี่น้อง
จังหวัดสุพรรณบุรี

จัดตั้งเมื่อ	๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒
สมาชิกแรกตั้ง	๓๐ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๑๑๗ ราย
ประธานกลุ่ม	เด็กหญิงอมรรัตน์ รุ่งราตรี
ที่ทำการกลุ่ม	โรงเรียนบ้านห้วยวัง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
โทรศัพท์/โทรสาร	๐๓๕ ๙๖๐ ๐๘๓

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

โรงเรียนบ้านห้วยวัง ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลตัวเมือง การคมนาคมไม่สะดวก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีฐานะยากจน นักเรียนจึงต้องขาดเรียนเพื่อช่วยเหลืองานของผู้ปกครอง ในปี ๒๕๕๒ โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ มีการเลี้ยงปลาและปลูกผัก เพื่อให้มีผลผลิตสำหรับใช้ในการประกอบอาหารกลางวันของนักเรียน ต่อมาได้จัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านห้วยวังขึ้น เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยมีสมาชิกกลุ่มเริ่มแรก จำนวน ๓๐ ราย และในปีเดียวกันนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้สนับสนุนให้โรงเรียนบ้านห้วยวังก่อตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ของชุมชนและโรงเรียน โดยร่วมกับชุมชนทำการเกษตรแบบผสมผสานควบคู่กับการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ต่อมา ในปี ๒๕๖๓ มีการขับเคลื่อนกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร เน้นการสืบสาน รักษา และต่อยอดกิจกรรมของกลุ่ม ด้วยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของรัชกาลที่ ๙ และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ส่งเสริมให้นาเทคโนโลยี และเชื่อมโยงความรู้สู่การดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร ให้ยุวเกษตรกรมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม มีทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะอาชีพ และสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มยุวเกษตรกร

ปัจจุบันกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านห้วยวัง มีสมาชิกกลุ่ม จำนวน ๑๑๗ ราย โดยมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มยุวเกษตรกรที่หลากหลาย ตั้งแต่การผลิต แปรรูป และการจำหน่าย โดยมีฐานการเรียนรู้ของกลุ่มยุวเกษตรกร ประกอบด้วย

๑. ฐานการเรียนรู้ด้านการเกษตรในศูนย์การเรียนรู้ จำนวน ๖ กิจกรรม
๒. ฐานการเรียนรู้ทักษะอาชีพ จำนวน ๒ กิจกรรม
๓. ธนาคารพัฒนาชุมชนโรงเรียนบ้านห้วยวัง โดยชุมชนได้ขยายผลเรื่องการออมเงินสู่โรงเรียน โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ยุวเกษตรกรมีการออมเงินผ่านธนาคารพัฒนาชุมชนโรงเรียนบ้านห้วยวัง

บูรณาการการเรียนรู้ของกลุ่มเยาวชนตรงกับหลักสูตรสถานศึกษาในวิชาต่าง ๆ ให้เยาวชนมีความคิดเชิงสร้างสรรค์โดยนำความรู้ทางวิชาการและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ช่วยลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประหยัดแรงงาน เวลา และต้นทุนในการผลิต เช่น นำความรู้จากโครงการคอมพิวเตอร์ประเภทซอฟต์แวร์ มาพัฒนาระบบให้น้ำในโรงเห็ดแบบอัตโนมัติ นำความรู้จากโครงการวิทยาศาสตร์ประเภทสิ่งประดิษฐ์ มาผลิตอุปกรณ์ให้อาหารไก่ไข่อัตโนมัติ เป็นต้น พร้อมทั้งเสริมสร้างทักษะอาชีพให้เยาวชนได้เรียนรู้ฝึกทักษะ ค้นหาตนเอง และสร้างรายได้ระหว่างเรียน รวมถึงเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต ได้แก่ กิจกรรมนักรูทกิจน้อย ช่างตัดผม/ช่างเสริมสวย การผูกผ้าและจัดสถานที่งานต่าง ๆ ช่างซ่อมจักรยาน/

จักรยานยนต์ และกิจกรรมทำอาหารเพื่อการประกอบอาชีพ นอกจากนี้กิจกรรมของกลุ่มเยาวชนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรให้กับเยาวชน นักเรียน ชุมชน และผู้ที่สนใจโดยเยาวชนสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้กับครอบครัว ชุมชน และผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานได้

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

๑. มีวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของกลุ่มอย่างชัดเจน

๒. มีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มอย่างชัดเจน โดยมีประชุมกลุ่มเยาวชนอย่างน้อย ๑ ครั้ง/เดือน เพื่อวางแผน กำหนดแนวทาง และแก้ไขปัญหา

จากการดำเนินงานร่วมกัน รวมถึงการวางแผน
การดำเนินงานของกลุ่มในอนาคตร่วมกัน

๓. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของกลุ่มอย่างชัดเจน
ทั้งคณะกรรมการสภายุวกเกษตรกร สมาชิกกลุ่ม
ยุวกเกษตรกร ที่ปรึกษากลุ่มยุวกเกษตรกร และเครือข่าย
กลุ่มยุวกเกษตรกร (สมาชิกสมทบ)

๔. สร้างผู้นำและพัฒนาศักยภาพผู้นำกลุ่ม
ยุวกเกษตรกร

- ยุวกเกษตรกรได้เรียนรู้และพัฒนาภาวะการเป็น
ผู้นำและผู้ตามที่ดี กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ และม
ีความรับผิดชอบ จากการปฏิบัติงานกลุ่มยุวกเกษตรกร

- ฝึกให้ยุวกเกษตรกรเป็นวิทยากรประจำฐาน
การเรียนรู้ของกลุ่ม

๕. มีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับในการทำกิจกรรม
กลุ่มยุวกเกษตรกรอย่างชัดเจน

๖. มีการดำเนินงานและพัฒนากิจกรรมกลุ่ม
ยุวกเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ ดังนี้

งานรวม ได้แก่ การปลูกผักสวนครัว
ในเกาะกลางน้ำ

งานกลุ่มย่อย ได้แก่

ฐานการเรียนรู้ด้านเกษตรในศูนย์การเรียนรู้
ประกอบด้วย ๖ ฐาน ได้แก่

- การปลูกผักสวนครัวในภาชนะต่าง ๆ
- การเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐาน
- การเลี้ยงไก่ไข่
- การปลูกผักกางมุ้ง

๗. มีการบริหารจัดการกลุ่มและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ โดยจะปฏิบัติงานกลุ่มยุวเกษตรกรในช่วงเวลา ๐๗.๐๐ - ๐๘.๐๐ น. และเวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. ของทุกวัน และเรียนรู้ในชั่วโมงเรียนบูรณาการทักษะอาชีพของทุกชั้นเรียน สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง

๘. การบริหารจัดการผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มยุวเกษตรกร

จำหน่ายให้กับโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน

จำหน่ายตลาดพักรกลางวันของโรงเรียน (ทุกวันทำการ)

- การปลูกมะนาวรอง ผลไม้แข่ง

- การปลูกมะเขือเทศในโรงเรือน

ฐานการเรียนรู้ทักษะอาชีพ ประกอบด้วย ๒ ฐาน ได้แก่

- กลุ่มธุรกิจน้อย ยุวเกษตรกรจะรวมกลุ่มย่อยเสนอแผนธุรกิจเพื่อกู้ยืมเงินจากกองทุนธุรกิจนักเรียนมาดำเนินกิจกรรมตามความสนใจ และส่งคืนเงินกู้ให้กับกองทุนฯ ตามระเบียบ (ไม่มีดอกเบี้ย)

- ทักษะอาชีพ จำนวน ๔ กิจกรรม ได้แก่ ช่างตัดผม/ช่างเสริมสวย ช่างซ่อมรถจักรยาน/จักรยานยนต์ ผูกผ้าและจัดสถานที่งานต่าง ๆ และทำอาหารเพื่อการประกอบอาชีพ

งานส่วนบุคคล ได้แก่ การปลูกผัก การเลี้ยงสัตว์

- จำหน่ายตลาดนัดพอเพียงโรงเรียนบ้านหัว
วัง (เดือนละ ๑ ครั้ง)

- จำหน่ายตลาดนัดชุมชนและงานหน่วยงาน
ต่าง ๆ ที่จัดขึ้น

- แปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มและแบ่งปันผลผลิต
ให้กับสมาชิกกลุ่มนำกลับไปรับประทานที่บ้าน

๙. ยุวเกษตรกรนำความรู้ทางวิชาการและ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการดำเนินงานให้มี
ประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประหยัดแรงงาน
และเวลา ลดต้นทุนการผลิต เช่น พัฒนาระบบการให้
น้ำในโรงเห็ดและการให้น้ำไก่ไข่แบบอัตโนมัติ เป็นต้น

๑๐. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนโดยชุมชน
ได้ขยายผลเรื่องการออมเงินสู่โรงเรียน และสนับสนุน
ให้ยุวเกษตรกรออมเงินกับธนาคารพัฒนาชุมชนโรงเรียน
บ้านหัววังเป็นประจำทุกเดือน

๑๑. บ่มเพาะทายาทยุวเกษตรกรโดยการเตรียม
ความพร้อมสู่การเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรให้กับ
นักเรียนชั้น ป.๑ - ป.๓ จำนวน ๕๙ ราย โดยใช้ระบบ
พี่สอนน้อง

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

๑. เลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกรเป็นไปตามข้อบังคับกลุ่ม ครรวละ ๒ ปี
๒. คณะกรรมการสภายูวเกษตรกร ยูวเกษตรกร และที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร มีความรู้และเข้าใจในบทบาทและปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างครบถ้วน
๓. คณะกรรมการสภายูวเกษตรกรและยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน ร่วมกันปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และรับผลประโยชน์จากการทำกิจกรรมร่วมกัน โดยปันผลเป็นเงินและแบ่งเป็นผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ให้นำกลับไปรับประทานที่บ้าน

๔. มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มอย่างชัดเจน

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

๑. มีการดำเนินงานที่สม่ำเสมอและต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน รวบรวมเวลา ๑๕ ปี ที่สามารถแสดงข้อมูลให้เห็นถึงการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
๒. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนากิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพและมีกิจกรรมที่หลากหลาย
๓. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อขอรับการสนับสนุนความรู้

งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ด้านการเกษตร ในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มให้มีความต่อเนื่อง

๔. รายได้จากการจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม รวมถึงงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน จะนำมาพัฒนาปรับปรุงฐานการเรียนรู้และเป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม

๕. ยุวเกษตรกรมีการออมเงินผ่านธนาคารพัฒนาชุมชนและโรงเรียนบ้านหัววังเป็นประจำทุกเดือน

๖. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงานบัญชีรายรับ-รายจ่ายของทุกกิจกรรม โดยมีการรายงานต่อที่ประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มทุกคนรับทราบ

๗. ฐานะทางการเงินของกลุ่มยุวเกษตรกร ปัจจุบันมีเงินคงเหลือ จำนวน ๘๐,๗๔๑ บาท ซึ่งเป็นเงินทุนหมุนเวียนที่ได้จากการจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มยุวเกษตรกร เงินสนับสนุน และเงินทุนสะสมที่ได้จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทุกปี

การทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. มีขั้นตอนและกระบวนการผลิตของกลุ่มที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- หมั่นทำความสะอาดแปลงปลูก ไม่ให้มีแหล่งบ่มเพาะโรคและแมลงศัตรูพืช ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

- ผลิตปุ๋ยจากวัสดุธรรมชาติไว้สำหรับปลูกพืช
- ปลูกพืชหมุนเวียน ลดการระบาดของศัตรูพืช และลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

๒. มีขั้นตอนและกระบวนการผลิตของกลุ่มที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกด้านสาธารณสุข ประโยชน์ให้ยุวเกษตรกร เช่น ช่วยเหลือชุมชน ผู้ดงงาน และขาดรายได้ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีการแบ่งปันผัก ผ่านกิจกรรม “รู้ปันสุข” และกิจกรรม “แบ่งปันตั้งญาติมิตร”

กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
ศรีนคร

อำเภอศรีนคร
จังหวัดสุโขทัย

จัดตั้งเมื่อ	พ.ศ. ๒๕๔๙
สมาชิกแรกตั้ง	๑๐ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๒๓ ราย
ประธานกลุ่ม	นางจิตติมนทากุญจน์ จันทรละมูล
ที่ทำการกลุ่ม	เลขที่ ๑๓/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย
โทรศัพท์	๐๘๑ ๓๗๙ ๓๐๓๓

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

แนวคิดในการทำงาน

วิสัยทัศน์ “ผลิตข้าวครบวงจร ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งต่ออาชีพทางการเกษตรสู่ลูกหลานด้วยความภาคภูมิใจ” กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร จังหวัดสุโขทัย ดำเนินงานบริหารจัดการระบบภายในกลุ่มให้มีความหลากหลาย เกื้อกูลกันตามฐานทรัพยากรที่มีอยู่ ประกอบกับการนำภูมิปัญญาที่มีมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกให้กับสมาชิกและเกษตรกรในชุมชน รวมไปถึงผู้บริโภค

การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ และสภาพแวดล้อม

- ปรับเปลี่ยนวิธีจากการทำนาหว่านมาใช้วิธีการปักดำและนาโยน
- ใช้รถเกี่ยวข้าวของสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเท่านั้น ไม่ใช้บริการรถเกี่ยวข้าวจากภายนอก
- ใช้โดรนในการดูแลและป้องกันโรคและแมลง สามารถควบคุมสัดส่วนปุ๋ยและสารเคมีได้อย่างคุ้มค่า
- ใช้พลังงานทดแทนในการดึงน้ำเข้านา
- ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) และสภาเกษตรกรแห่งชาติ ใช้แอปพลิเคชันควบคุม การให้น้ำผ่านทางสมาร์ทโฟน
- ทำวิจัยร่วมกับคุโบต้า จัดทำระบบแอปพลิเคชันเพื่อวางแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวครบวงจร
- ร่วมกับคุโบต้า ศึกษาการใช้เครื่องมือวัดแถบสีใบข้าว เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการใส่ปุ๋ย

การแก้ปัญหาของกลุ่มในด้านพื้นที่ ด้านวิชาการ และด้านเศรษฐกิจและสังคม

- ทำคัณนาขนาดใหญ่ เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังไปยังแปลงอื่น เกิดความสะดวกในการคมนาคมและการตรวจแปลง
- ขุดคลองไส้ไก่ให้มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อกักเก็บน้ำ รวมถึงปล่อยปลาและปลูกไม้ผลเพื่อเป็นแนวกันชน
- เข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ด้านการจัดการแปลง และการจัดการคุณภาพข้าว

- ศึกษาวิจัยทำแปลงทดสอบข้าวพันธุ์ใหม่ ร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก

- ตรวจสอบควบคุมคุณภาพในการทำแปลง ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย

- สร้างงานสร้างอาชีพให้กับสมาชิก ส่งผลให้มีรายได้ที่มั่นคง เช่น การรับจ้างบินโดรน หว่านปุ๋ย ตัดพันธุ์ปน เพาะกล้า ขั้บรดานา และเก็บเกี่ยวข้าว เป็นต้น

- สร้างอาชีพเสริมช่วงรอเก็บเกี่ยว ได้แก่ การปลูกมะม่วงโชคอนันต์ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสุโขทัย และการรับจ้างผลิตของชำร่วยแฮนด์เมด จากการแปรรูปข้าวของกลุ่ม

**การเชื่อมโยงองค์กรท้องถิ่น การประสานงาน
เครือข่ายด้านการผลิต การตลาด การเพิ่มมูลค่าผลผลิต**

- ได้รับงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลศรีนคร สร้างลานอเนกประสงค์ให้กับกลุ่ม

- การจัดงานประชาสัมพันธ์ร่วมกับการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีนคร

- จัดงานรวมตัวเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ศูนย์ข้าวชุมชน และเกษตรกรผู้ทำงานในพื้นที่แปลงสาธิตของกลุ่ม

- ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลศรีนคร ให้จำหน่ายสินค้าของกลุ่มผ่านเว็บไซต์ www.srinakhon.go.th

- นำผลิตภัณฑ์แปรรูปของกลุ่มจัดทำเป็น
ชุดของขวัญจำหน่าย

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

มีระบบควบคุมภายใน

- มีการจัดทำระบบควบคุมภายใน ตามมาตรฐาน
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับเมล็ดพันธุ์ข้าว
(มกษ. ๔๔๐๖ - ๒๕๖๐) ได้รับการรับรองการปฏิบัติ
ทางการเกษตรที่ดีสำหรับเมล็ดพันธุ์ข้าวแบบกลุ่ม

ความสำเร็จการผลิตเมล็ดพันธุ์ได้ตามเป้าหมาย

- ผลการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี ๓ ปี ย้อนหลัง เป้าหมาย
๔,๕๔๗.๑๓ ตัน ผลิตได้ ๔,๕๖๙.๒๒ ตัน คิดเป็น
ร้อยละ ๑๐๑.๕๔

- ร่วมงานกับโรงสีภายในจังหวัดสุโขทัยเพื่อสีข้าว
กข๔๓ ส่งขายให้กับบริษัท ข้าวมาบุญครอง จำกัด

- จัดทะเบียนตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช
ในนามวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร
ได้รับใบอนุญาตขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม และใบอนุญาต
รวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า

- มีการบริหารจัดการและควบคุมคุณภาพ
ของกระบวนการผลิต ตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการ
เกษตรที่ดีสำหรับเมล็ดพันธุ์ข้าว (มกษ. ๔๔๐๖ - ๒๕๖๐)

- เมล็ดพันธุ์ที่เกินเป้าหมายจากการส่ง
ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย จะนำมาบริหารจัดการและจำหน่าย
เป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวผ่านศูนย์ข้าวชุมชน/วิสาหกิจชุมชน
ภายใต้แบรนด์ “ศรีนครพันธุ์ข้าว” กว่า ๑,๐๐๐ ตัน/ปี

- การตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว ก่อนการจัดซื้อคืนเมล็ดพันธุ์อยู่ระหว่างเกรด A โดยผลิตทั้งชั้นพันธุ์ขยาย และชั้นพันธุ์จำหน่าย

- เน้นให้สมาชิกมีส่วนร่วม มีการประชุมประจำปี นอกจากนี้ผลผลิตส่วนที่เกินจากการผลิตส่งให้ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย อีกกว่า ๑,๐๐๐ ตัน จำหน่ายผ่านทางเครือข่ายต่าง ๆ

มีระบบการควบคุมตรวจสอบคุณภาพแปลงขยายพันธุ์

- จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบแปลงพันธุ์ โดยตรวจแปลงจนกระทั่งเก็บเกี่ยว

- ใช้รถเกี่ยวนวดข้าวของสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนครเท่านั้น เพื่อลดปัญหาพันธุ์ปน

- ดำเนินการตามระบบควบคุมภายใน GAP Seed

- ได้รับใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า ได้แก่ กข๔๑ กข๔๓ กข๔๙ กข๖๑ กข๘๕ และพิษณุโลก ๒

- คณะกรรมการตรวจแปลงมีใบรับรองเป็นผู้ตรวจแปลงมืออาชีพ

การบริหารผลผลิตส่วนที่เกินจากการผลิตให้ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว

- นำเมล็ดพันธุ์ข้าวที่เกินจากการผลิตให้ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัยมาปรับปรุงด้วยวิธีการตากลดความชื้น และคัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ข้าวมาบรรจุกระสอบภายใต้แบรนด์ “ศรีนครพันธุ์ข้าว”

- ใช้ภูมิปัญญาพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้แก่ ครีมหมักผมจากน้ำมันรำข้าว ข้าวกล้องงอกผงขงพร้อมดื่ม และสีข้าวสาร และข้าวกล้อง บรรจุถุง ๑ กิโลกรัม เพื่อจำหน่ายเป็นข้าวเพื่อบริโภค

การสรุปผลและวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคเพื่อนำไปแก้ไขในฤดูต่อไป

- มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน

การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อองค์กรท้องถิ่น
และชุมชน

- สนับสนุนงบประมาณจัดสร้างลานตากข้าว
และอาคารจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

การถ่ายทอดความรู้ การดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้
และการนำไปปฏิบัติของสมาชิก

- การถ่ายทอดความรู้ เปิดพื้นที่ให้กลุ่มเกษตรกร
ที่สนใจได้เข้ามาศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่ม
ให้เข้มแข็ง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหาร
จัดการสินค้าข้าว และการบริหารจัดการแปลงนาข้าว
- สมาชิกได้ศึกษาดูงานด้านไม้ผล เพื่อสร้างรายได้
จากการขายมะม่วงโชคอนันต์ตามหัวไร่ปลายนนา

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อกลุ่ม

- การร่วมวิเคราะห์วางแผน รวมกลุ่มกันทำกิจกรรม
เพื่อแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม
- การร่วมตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม
ทั้งด้านธุรกิจและด้านสังคม
- ร่วมโครงการประกวดแปลงนวัตกรรมสู่การผลิต
เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี โดยได้รับรางวัลชนะเลิศ
ระดับภาค พร้อมโครงการเกษตร

- สมาชิกเกษตรกรรุ่นใหม่ได้เข้าร่วมโครงการ
กล้าทำปลูก ซึ่งด้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร
มหาราชินีแห่งราชวงศ์ สิริกิติการินีเพริยพัฒน์
รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี และศึกษา
ดูงานที่ประเทศญี่ปุ่น

- สนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ศึกษาดูงาน
ที่ประเทศออสเตรเลีย

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

การจัดตั้งกองทุน

สมาชิกกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวทุกคนต้องลงหุ้น
อย่างน้อย ๑ หุ้น ๆ ละ ๑๐๐ บาท โดยทางกลุ่มได้จัดตั้ง
คณะกรรมการบริหารกองทุน ๒ คณะ ได้แก่
คณะกรรมการกองทุน มีหน้าที่ในการบริหารจัดการหุ้น
ของสมาชิก และคณะกรรมการตรวจสอบกองทุน มีหน้าที่
ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน

จำนวนเงินกองทุน ๕๕๑,๓๗๓.๑๖ บาท

แหล่งที่มาของเงินทุน

- ระดมทุน
- เงินอุดหนุนจากส่วนราชการ
- เงินรายได้จากการให้บริการทางการเกษตร
และรายได้อื่น ๆ เช่น ข้าวไก่ แกลบ รำข้าว และผลิตภัณฑ์
แปรรูปต่าง ๆ เป็นต้น

- การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรผลกำไร
ให้แก่สมาชิก ได้แก่ ปันผลสมาชิก ร้อยละ ๓๕ การดำเนินงาน

ร้อยละ ๒๐ สมทบกองทุนหมุนเวียน ร้อยละ ๒๐
สวัสดิการสมาชิก ร้อยละ ๒๐ และสาธารณประโยชน์
ร้อยละ ๕

การใช้ประโยชน์ของกองทุน

- การนำเงินกองทุนช่วยเหลือสมาชิกและชุมชน
เช่น เงินสงเคราะห์ค่าทำศพ เป็นต้น

- มอบทุนการศึกษาให้กับโรงเรียนด้อยโอกาส
ในพื้นที่อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ

การดำเนินงานด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

**บทบาทการมีส่วนร่วมของกลุ่มในการพัฒนา
ชุมชนและสาธารณประโยชน์**

- เลี้ยงอาหารกลางวันและมอบทุนการศึกษา
ให้กับนักเรียนโรงเรียนด้อยโอกาสในพื้นที่ทุกปี

- ส่งตัวอย่างดินไปตรวจสอบสภาพดิน เพื่อปรับปรุงดิน
ให้เหมาะสมกับการเพาะปลูก

- งดการเผาตอซัง ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สร้าง
มลพิษต่าง ๆ รวมไปถึงการทำลายหน้าดิน และทำให้
ดินเสื่อมโทรมขาดแร่ธาตุ จึงนำฟางข้าวมาใช้ประโยชน์
ได้แก่ การเพาะเห็ดฟาง และอัดฟางก้อนขาย

- ใช้หลักการปฏิบัติ GAP Seed เริ่มจากการคัดเลือก
พื้นที่ให้เหมาะสมสามารถควบคุมปริมาณน้ำได้
และอยู่ห่างจากแปลงพันธุ์อื่นเพื่อป้องกันปัญหาพันธุ์ปน
ใช้เมล็ดพันธุ์จากแหล่งที่เชื่อถือได้ ปลูกโดยวิธีนาดำ
ทำให้ง่ายต่อการดูแลแปลง สามารถควบคุมวัชพืช
และลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี

- สนับสนุนทุนเพื่อการกีฬาของเยาวชน และร่วมแจก
ของขวัญในงานวันเด็กแห่งชาติเป็นประจำ

- บริจาคกระสอบของกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
ศรีนครเพื่อทำเป็นกระสอบทรายป้องกันน้ำท่วม
ในชุมชน

- สมาชิกส่วนใหญ่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน

- ร่วมจัดทำเต็นท์ถวายวัด และร่วมงานบุญกฐิน
พระราชทาน

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- สนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มใช้สารชีวภัณฑ์
และเครื่องมือที่ไม่เป็นอันตรายต่อคนในการกำจัดศัตรูข้าว

สถาบันเกษตรกร ผู้ใช้น้ำชลประทาน

กลุ่มบริหารการใช้น้ำอ่างเก็บน้ำ
คลองหยา

อำเภอปลายพระยา
จังหวัดกระบี่

จัดตั้งเมื่อ

๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

สมาชิกปัจจุบัน

๒๓๘ ราย

ประธานกลุ่ม

นายสมชาย อุ่นแก้ว

ที่ทำการกลุ่ม

ศาลาทรงงานโยนกล้าข้าว
หมู่ที่ ๑ ตำบลปลายพระยา
อำเภอปลายพระยา
จังหวัดกระบี่

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

กลุ่มบริหารการใช้น้ำอ่างเก็บน้ำคลองหย้า จังหวัดกระบี่ มีแนวคิดในการสร้างพื้นที่ให้เป็นพื้นที่เกษตรครบวงจรที่มีความมั่นคงทางด้านอาหาร โดยมุ่งมั่นให้ดินดี น้ำดี สิ่งแวดล้อมดี ใสใจดี และอิมอร่อยสุขภาพดี แบ่งพื้นที่การเกษตรของกลุ่มไปตามลักษณะภูมิประเทศ และสอดคล้องกับระบบการส่งน้ำของชลประทานในพื้นที่ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการใช้น้ำอย่างประหยัด ได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยแบ่งโซนการเพาะปลูกออกเป็น ๓ โซน คือ พื้นที่สูงปลูกไม้ผลอยู่ต้นน้ำ

พื้นที่ราบกลางน้ำปลูกข้าวและพืชผัก โดยการใช้น้ำอย่างประหยัด และพื้นที่ราบปลายน้ำเป็นการใช้น้ำหมุนเวียน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และทำแปลงเกษตรต้นแบบเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน นอกจากนี้ยังตระหนักถึงความสำคัญของน้ำชลประทาน สถาบันได้คำนวณผลิตภาพน้ำ (Water Productivity) หรือมูลค่าผลผลิตทางเศรษฐกิจในพื้นที่ของสถาบันต่อปริมาณน้ำ ๑ ลูกบาศก์เมตร มีมูลค่าเท่ากับ ๑๒๓ บาท จึงเห็นได้ว่าเป็นสถาบันที่ให้ความสำคัญและตระหนักถึงคุณค่าของน้ำชลประทานอย่างแท้จริง

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

สถาบันมีโครงสร้างและการบริหารสถาบันที่ชัดเจนและมีระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินงานมาเป็นระยะเวลานาน จึงมีแนวทางร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการน้ำที่ทำให้สมาชิกยอมรับและมั่นใจว่าจะได้รับน้ำตามที่ตกลงกันได้ โดยการสร้างบ่อจี้สำหรับกักเก็บน้ำในแปลงผลไม้ม และเพื่อนำไปผลิตประปาเพื่อใช้อุปโภคบริโภคในชุมชน และเก็บค่าประปาหมู่บ้านดังกล่าว รวบรวมเป็นกองทุนในการดำเนินการพัฒนาและซ่อมแซมปรับปรุงระบบน้ำในพื้นที่ โดยไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากทางภาครัฐ ทั้งนี้ ยังส่งต่อองค์ความรู้ในทุกด้าน เช่น การเกษตร การตลาด ไปยังเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เข้ามาร่วมพัฒนาสถาบันเพื่อสานต่อไปยังลูกหลานสืบไป

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเข้าร่วมประชุมและกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับอย่างเต็มที่ตามที่ได้ตกลงกันไว้โดยดี โดยในพื้นที่มีอาสาสมัครชลประทานจำนวน ๑ ราย ซึ่งเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานของสถาบัน และประสานงานกับหน่วยงานรัฐ หน่วยงานท้องถิ่น และภาคเอกชน ทั้งนี้สมาชิกยังร่วมมือกันในการดูแล ตรวจสอบ ประชุม วางแผน และซ่อมแซมระบบส่งน้ำให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

สถาบันมีที่ทำกาารเพื่อศูนย์การในการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์แก่สมาชิกของสถาบัน พร้อมทั้ง จัดตั้งกองทุนกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีระเบียบการจัดเก็บและบริหารการใช้จ่ายกองทุน อย่างชัดเจน รัตกุมและโปรงใส นอกจากนี้ยังหารายได้ สมทบกองทุนจากผู้ใช้น้ำประปาจากบ่อจี้ว และมีการ รับจ้างงานบำรุงรักษาของกรมชลประทาน เพื่อนำไปใช้ ในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบชลประทาน ให้มีประสิทธิภาพ สถาบันส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจ พอเพียง เช่น การใช้น้ำหมักชีวภาพ การไถกลบตอซัง และการเลือกใช้แทนแดงสายพันธุ์อะซอลล่าไมโครฟิลล่า

ซึ่งให้ผลผลิตสูง มีโปรตีนสูง เมื่อนำไปเป็นอาหารสัตว์ ส่งผลดีต่อคุณภาพสัตว์ อีกทั้งยังช่วยควบคุมวัชพืช ในแปลงนา พร้อมทั้งพัฒนาการเพาะเลี้ยงปลานิล ปลาตุ๊ก ปลาตะเพียน ได้ตามมาตรฐาน GAP เพื่อรับประกัน ความปลอดภัยและคุณภาพ สถาบันส่งเสริมการทำ แปลงใหญ่เรียนหมอนทองบ้านทะเลหอย ซึ่งได้รับ มาตรฐาน GI เพื่อรักษาเอกลักษณ์และคุณภาพของผลผลิต นอกจากนี้ยังมีจุดรับซื้อผลผลิตและโรงสีชุมชน เพื่อให้ ชาวบ้านสามารถบริโภคข้าวที่ปลอดภัย และเพิ่มช่องทาง จำหน่ายผ่านเพจเฟซบุ๊ก “ลุงวีข้าวนา” เพื่อขยายตลาด และสร้างโอกาสทางการค้ากับผู้บริโภคให้กว้างขึ้น

การทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มบริหารการใช้น้ำอ่างเก็บน้ำคลองหยาให้ความสำคัญในการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมในการเชื่อมความสัมพันธ์และก่อให้เกิดความผูกพันทางจิตใจ โดยมีกิจกรรมขอแรง ซึ่งเป็นการร่วมมือลงแรงช่วยกันเตรียมพื้นที่สำหรับการเกษตรตลอดจนเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยไม่หวังผลตอบแทน นอกจากนี้ สมาชิกยังร่วมกันผลิตน้ำหมักชีวภาพ เพื่อลดการใช้สารเคมีลดปัญหาการปนเปื้อนในดินและแหล่งน้ำ อีกทั้งยังร่วมกันซ่อมแซมระบบส่งน้ำที่ชำรุด รวมถึงรักษาพื้นที่

ชลประทานและสาธารณสมบัติในชุมชนเสมือนเป็น
เจ้าของร่วมกัน ความร่วมแรงร่วมใจเหล่านี้ สะท้อนถึง
จิตสำนึกของการเป็นเจ้าของร่วมกัน และเป็นรากฐาน
สำคัญของกลุ่มที่เข้มแข็ง ซึ่งจะดำรงอยู่อย่างยั่งยืน

ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวหอมมะลิ

ศูนย์ข้าวชุมชนนาแปลงใหญ่
ตำบลเกาะแก้ว

อำเภอสำโรงทาบ
จังหวัดสุรินทร์

จัดตั้งเมื่อ	พ.ศ. ๒๕๖๒
สมาชิกแรกตั้ง	๓๓ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๓๘ ราย
ประธานศูนย์	นายเกียรติ อากักดี
ที่ทำการศูนย์	หมู่ที่ ๑ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์
โทรศัพท์	๐๘๑ ๙๖๗ ๙๑๕๖

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

การจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร
ทำให้องค์กรมีความเข้มแข็ง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาการผลิตจากเกษตรกรรมแบบใช้สารเคมีสู่การผลิตข้าวอินทรีย์ทั้งชุมชน และพัฒนาสู่การตรวจรับรองมาตรฐานต่างประเทศ เพื่อยกระดับราคาข้าวของกลุ่ม

- กลุ่มมีแนวคิดในการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพสังคมในปัจจุบัน กล่าวคือ กล่าวทำในสิ่งใหม่ ๆ เปิดใจรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการตามบริบทของสังคมที่มี

การเปลี่ยนแปลง โดยเน้นเรื่องความปลอดภัยในสุขภาพของสมาชิกในชุมชนเป็นสำคัญจึงทำให้มีมติเป็นเอกฉันท์ในการปรับเปลี่ยนจากการทำนาเคมีมาเป็นการทำนาอินทรีย์อย่างเต็มรูปแบบ ใช้นวัตกรรมการผลิตแบบเกษตรสมัยใหม่ ผสมผสานเกษตรกรรมธรรมชาติได้อย่างสมบูรณ์ ภายใต้ทรัพยากรที่มีในพื้นที่เดิม เช่น ไม้ไผ่อัจฉริยะเพื่อวัดระดับน้ำในสระน้ำพระราชทาน การพยากรณ์น้ำเพื่อใช้วางแผนการทำนา การปรับระดับดินด้วยแสงเลเซอร์ (Laser land leveling) ใช้ GPS จับพิกัดวาดแปลงนาและคำนวณพื้นที่ปลูกให้สอดคล้องกับ Agri map มีการทำนาหยอดข้าวแห้งแบบดีดรถแทรกเตอร์ในพื้นที่น้ำน้อย และการสูมตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารร่วมกับกรมพัฒนาที่ดิน

- นำระบบการทำเกษตรผสมผสานมาใช้ในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ การเลี้ยงปลา ปลูกผัก ไม้ผล และพืชหลังนา ชุมชนพึ่งพาตนเองได้แม้สถานการณ์ไม่ปกติ เช่น การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การยอมรับของสมาชิกและชุมชนทั้งในเรื่องการบริหารองค์กร การพัฒนาองค์กร การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก การผลิต การตลาด การสร้างเครือข่าย การประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมในชุมชน กิจกรรมที่เกิดประโยชน์กับองค์กรและชุมชน

- พัฒนาชุมชนเป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร และมีความยั่งยืนทั้งความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรมที่หลากหลาย (เชื้อสายลาว เขมร กูย) และมีชื่อเสียงในการเป็นชุมชนที่ยกระดับผลผลิต

และคุณภาพผลผลิตข้าวด้วยองค์ความรู้ภาคราชการ เอกชน และสถานศึกษา

- สร้างรายได้จากพืชหมุนเวียน พืชหลังนา ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวชมทุ่งปอเทือง และการจำหน่ายผลผลิตจากพืชหลังนา เป็นต้น

- ผลิตสารชีวภัณฑ์ และปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ภายในกลุ่ม มีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นที่ยอมรับของชุมชน

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

การเตรียมการ เช่น ศูนย์มีที่ตั้งชัดเจน มีการจัดตั้ง และดำเนินกิจกรรมโดยต่อเนื่อง

- ศูนย์มีที่ตั้งอย่างชัดเจนและมีกิจกรรมด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

- มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยกำหนด กิจกรรมที่ต้องทำร่วมกันอย่างชัดเจนตามช่วงระยะเวลา

- มีการกำหนดเป้าหมายการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว และการผลิตข้าวคุณภาพดี

การแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์

- สมาชิกสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง ได้ทุกครัวเรือน

- กลุ่มมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็น ๒ ส่วน เพื่อการผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าว ในพื้นที่ ๒๗๗ ไร่ เกษตรกร ๓๓ ราย โดยมีข้อตกลงของกลุ่มอย่างน้อยรายละ ๕ ไร่ และการผลิต ข้าวคุณภาพดี

- มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานภายในกลุ่ม โดยแบ่งเป็นคณะกรรมการด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการผลิต การบริหารจัดการน้ำ การควบคุมคุณภาพ การตลาด การบริหารกองทุน และการประชาสัมพันธ์และถ่ายทอด เทคโนโลยีให้แก่สมาชิกภายในกลุ่มและสู่ชุมชนภายนอก

- กลุ่มมีความมุ่งมั่นในการผลิตแบบอินทรีย์ และพร้อมเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานการผลิต ข้าวอินทรีย์ และมาตรฐานสินค้าเกษตรจากหน่วยงานต่าง ๆ

- ผลการดำเนินงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ปัจจุบันมีสมาชิก ๓๓ ราย พื้นที่ ๒๗๗ ไร่ แสดงผล การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ ๓ ปี ย้อนหลัง มีปริมาณ รวมทั้งสิ้น ๔๓๕.๙๘ ตัน

การกระจายพันธุ์

- มีการกระจายเมล็ดพันธุ์ที่ชัดเจนและมีความก้าวหน้าในการกระจายเมล็ดพันธุ์
- กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์กลุ่มผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook และ Youtube
- กลุ่มมีการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการตลาดเมล็ดพันธุ์ดีและข้าวคุณภาพ กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่แน่นอนทุกปี เช่น มูลนิธิชัยพัฒนา ๗๐% เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์ (OASIS) ๒๕% และกลุ่มเกษตรกรและเกษตรกรทั่วไป ๕%

การถ่ายทอดเทคโนโลยี

- โดยผู้นำกลุ่มมีการถ่ายทอดประสบการณ์จากการเข้าอบรมกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้แก่สมาชิก เช่น การรับรองการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตามระบบ GAP การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา การวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน การพัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์ การผลิตข้าวคุณภาพ และมาตรฐานสินค้าข้าว
- กลุ่มมีการสร้างวิทยากรประจำกลุ่มเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกกลุ่ม ชุมชน ทายาทเกษตรกร และหน่วยงานอื่นที่มาศึกษาดูงาน
- กลุ่มมีการพัฒนาพื้นที่ของสมาชิกกลุ่มให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เช่น การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และแปลงสาธิตการผลิตข้าวอินทรีย์ เป็นต้น

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน

- ตามเกณฑ์กำหนดมาตรฐานศูนย์ข้าวชุมชน คือ มีคณะกรรมการศูนย์ มีการกำหนดภารกิจและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ มีระเบียบกฎเกณฑ์บริหารกลุ่ม
- กลุ่มมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานกลุ่ม เช่น ประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรณญิก ปฎิคม และกรรมการอื่น พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ กำหนดกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อตกลงร่วมกันตลอดจนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่ชัดเจน

- กลุ่มมีการจัดตั้งคณะกรรมการด้านต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างราบรื่น เช่น

๑) ด้านการผลิต เพื่อบริหารจัดการยืม - คืน เมล็ดพันธุ์ ดูแลในเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์และการผลิตข้าวคุณภาพ ตลอดกระบวนการผลิตตั้งแต่การวางแผนการผลิต การเตรียมเมล็ดพันธุ์ การเตรียมพื้นที่วิธีการปลูก การดูแลรักษา การตรวจตัดพันธุ์ปน การเก็บเกี่ยว การคัดรวม และกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว

๒) ด้านการบริหารจัดการน้ำ ดูแลการบริหารจัดการน้ำ บันทึกข้อมูลการวัดระดับน้ำในสระน้ำพระราชทาน และควบคุมการส่งน้ำไปยังแปลงนาสมาชิกเกษตรกรในกลุ่มและในชุมชน

- ด้านการควบคุมคุณภาพ ดูแลระบบควบคุมคุณภาพของกลุ่ม การตรวจสอบคุณภาพในแปลง

รวมถึงการสุ่มเมล็ดพันธุ์ เพื่อส่งตรวจสอบคุณภาพในห้องปฏิบัติการ

- ด้านการตลาด ดูแลการรับซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวของสมาชิกที่ผ่านมาตรฐานเมล็ดพันธุ์ และการกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว และข้าวคุณภาพสู่เกษตรกรผู้ใช้เมล็ดพันธุ์และตลาดทั่วไป

- ด้านการบริหารกองทุน ดูแลบริหารจัดการการเงินของกลุ่ม จัดทำบัญชีรับ - จ่าย ให้เป็นปัจจุบัน และสามารถตรวจสอบได้

- การมีบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ของสมาชิก ในการให้การต้อนรับผู้มาเยี่ยมชมศูนย์ข้าวชุมชน

มีการประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง

- กลุ่มมีการประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง และมีการจดบันทึกรายงาน

- สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่มีความตั้งใจ ให้ความร่วมมือในการร่วมกันพัฒนากลุ่มให้เข้มแข็ง เติบโต จนเป็นที่ยอมรับของสมาชิกชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้กลุ่มสามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างมั่นคง

- สมาชิกกลุ่มนำเครื่องจักรกลทางการเกษตรมาบริหารจัดการในการใช้งานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกกลุ่ม เพื่อให้ได้ผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพ

- มีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ชัดเจนตามข้อตกลงร่วมกันของกลุ่ม เช่น การส่งกำไรจากการจำหน่ายข้าวของสมาชิกแต่ละรายให้เป็นรายได้กลุ่ม

- มีการวางแผนการผลิต การจัดการแปลง
ร่วมกันภายในกลุ่มตั้งแต่การเลือกพื้นที่ การเตรียมเมล็ดพันธุ์
การเตรียมพื้นที่ การปลูกการดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว
การจัดการพื้นที่หลังการเก็บเกี่ยวตลอดกระบวนการ
ผลิต จัดสรรพื้นที่สำหรับผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว และการ
ผลิตข้าวคุณภาพอย่างชัดเจน

การมีส่วนร่วมของสมาชิก องค์กรท้องถิ่นและ ชุมชน

- มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนอย่างต่อเนื่อง
ร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อพัฒนากลุ่มและชุมชน เช่น
การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่ตนเองมีและแรงงานในการ
สร้างศาลาที่ประทับ การปลูกและดูแลไม้ผลริมถนน
ที่สมาชิกในชุมชนสามารถเก็บกินได้

- สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์
กลุ่มผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การเป็นวิทยากร การนำข้าว
เข้าร่วมประกวดข้าวหอมมะลิ การร่วมกันจัดทำป้าย
ประชาสัมพันธ์หน้าหมู่บ้าน ผ่านทางช่องทาง online
เช่น Facebook และ Youtube เป็นต้น

- การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ของสมาชิก
ภายในกลุ่มและนอกกลุ่มที่มีองค์ความรู้แตกต่างกัน
ซึ่งสมาชิกมีความรู้ที่หลากหลาย บริเวณบ้านพักอาศัย
พื้นที่ทำนาของสมาชิก และพื้นที่สาธารณประโยชน์
จัดทำเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านปยุหมัก และน้ำหมักชีวภาพ

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

การมีกองทุนหมุนเวียน มีคณะกรรมการบริหาร
กองทุน

- มีกองทุนหมุนเวียน โดยมีคณะกรรมการ
ด้านการบริหารกองทุนเป็นผู้ดำเนินงาน
- มีบัญชีแสดงรายรับ - รายจ่าย ของกลุ่ม
- มีรายได้จากหลายช่องทาง เช่น
 - การสนับสนุนจากภาครัฐ
 - ค่าหุ้นของสมาชิก
 - เงินรางวัลต่าง ๆ ที่กลุ่มได้รับ
 - กำไรจากการจำหน่ายผลผลิตของสมาชิก
 - เงินคืนสังคมจากการเข้าร่วมการค้าที่เป็นธรรม

(Fair trade)

- เงินบริจาคจากสมาชิกเพื่อใช้ในโอกาสต่าง ๆ ในการช่วยเหลือชุมชน
- ค่าให้บริการเครื่องหยอดข้าวและเครื่องโรยปุ๋ย
- รายได้จากพืชหลังนาของสมาชิก

มีระเบียบบังคับ

- กลุ่มมีข้อตกลงในการบริหารจัดการกองทุนที่ชัดเจน
- กลุ่มมีการจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม
- กลุ่มมีการระบุแหล่งที่มาของกองทุนหมุนเวียนที่ชัดเจน ดังนี้
- หุ้น (อย่างน้อยคนละ ๕ หุ้น หุ้นละ ๑๐๐ บาท)
- รายได้การจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวของสมาชิก
- เงินรางวัลจากการประกวด

- รายได้ค่าให้บริการเครื่องหยอดข้าวและเครื่องโรยปุ๋ย
- รายได้จากอาชีพหลังนา เช่น เมล็ดพันธุ์ ถั่วเขียว ถั่วพุ่ม ปอเทือง กระเจี๊ยบ การเลี้ยงโค กระบือ และเลี้ยงปลา เป็นต้น

จำนวนเงินกองทุน แหล่งที่มาของเงินกองทุน และการใช้ประโยชน์

- กลุ่มมีทรัพย์สิน คือ เครื่องโรยปุ๋ย เครื่องวัดความชื้นเมล็ดพันธุ์ข้าว และอุปกรณ์ต่อพ่วงเครื่องโรยปุ๋ย
- กลุ่มมีการใช้ประโยชน์จากกองทุน ดังนี้
- ค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานของสมาชิก ๒๕%
- ทุนในการศึกษาดูงาน ๑๐%
- บริจาคหรือสนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์

๑๐%

- สวัสดิการสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือสมาชิก ๕%
- ทุนในการจัดตั้งสำนักงานกลุ่ม ๕%
- ทุนรักษาระดับเพื่อการขอรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ๒%

- ทุนสำรองเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ ๑๓%
- ปันผลสมาชิก ๓๐%
- กลุ่มมีการจัดเก็บข้อมูลต้นทุนการผลิตและรายได้โดยสมาชิกกลุ่มได้รับการอบรมและมีการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน รายรับ-รายจ่าย รายได้ - ค่าใช้จ่าย

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทบาทการมีส่วนร่วมพัฒนาหมู่บ้านหรืองานสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ

- กลุ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของชุมชนและประเพณีวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น วันสงกรานต์ รดน้ำดำหัว พิธีแซนโฌนตา (พิธีไหว้บรรพบุรุษของพื้นถิ่นจังหวัดสุรินทร์) ร่วมทำบุญในโอกาสต่าง ๆ
- มีพื้นที่ทำแปลงเรียนรู้ให้โรงเรียน และให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ทำนาอินทรีย์ ผลิตปุ๋ย และน้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น

- มอบทุนการศึกษาให้นักเรียนในพื้นที่

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กลุ่มมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนขยะในแปลงนา

ให้เป็นศูนย์ (Zero Waste) เพื่อให้สอดคล้องกับการปกป้องสิ่งแวดล้อมและลดปัญหาโลกร้อน โดยกลุ่มมีแนวคิดในการทำเกษตรแบบเกษตรกรรมยั่งยืน หรือเกษตรกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการฟื้นฟูธรรมชาติโดยใช้หลักการเกษตรอินทรีย์ เช่น การไถกลบตอซึ่งแทนการเผา การใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด เช่น ถั่วพรี้า ปอเทือง ปุ๋ยคอกจากโค-กระบือ การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อราบีเวอร์เรียเพื่อควบคุมศัตรูพืช

- มีการปลูกไม้ผลเพื่อประโยชน์ของสาธารณะในการเก็บผลผลิตได้

- มีความสามัคคีในการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ โดยพึ่งพาทรัพยากรในพื้นที่เป็นหลัก มีการฟื้นฟูรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมบูรณ์

ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้างอื่น ๆ

ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหันเทา

อำเภอกุฉินารายณ์
จังหวัดอุดรธานี

จัดตั้งเมื่อ	พ.ศ. ๒๕๖๔
สมาชิกแรกตั้ง	๒๒ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๖๐ ราย
ประธานกลุ่ม	นางหนูพิน คานทอง
ที่ทำการศูนย์	หมู่ที่ ๔ ตำบลปะโค อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดอุดรธานี
โทรศัพท์	๐๘๐ ๗๖๕ ๐๘๑๐

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

การจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร
ทำให้องค์กรมีความเข้มแข็ง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- ปี ๒๕๖๔ จัดทะเบียนศูนย์ข้าวชุมชน ได้รับการ
รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรการปฏิบัติทางการเกษตร
ที่ดีสำหรับเมล็ดพันธุ์ข้าว (มกษ.๔๔๐๖-๒๕๖๐)

- ดำเนินกิจกรรมด้านข้าวครบวงจร ตั้งแต่
การผลิตเมล็ดพันธุ์ ข้าวคุณภาพดี ข้าวอินทรีย์ การตลาด
การแปรรูปที่หลากหลาย การพึ่งพาตนเอง เพื่อพัฒนา
ชุมชนควบคู่กับการฟื้นฟูส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี
วิถีชีวิตชาวนา

- ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖ ร่วมดำเนินโครงการยกระดับ
รายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเหนียว
ด้วยเกษตรสมัยใหม่บนเส้นทางสายวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง
(BCG – Naga Belt Road)

- ปี ๒๕๖๗ ได้รับเลือกให้เป็นพื้นที่เรียนรู้ SDGs
รุ่นที่ ๒ โดยมูลนิธิชัยพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่าง
ประเทศ (IHPP) ร่วมกับ สสส. ชุมชนผู้ปลูกข้าวเหนียว
ด้วย BCG Model จังหวัดอุดรธานี เพื่อพัฒนาการเกษตร
ให้เกิดความยั่งยืน

การยอมรับของสมาชิกและชุมชนทั้งในเรื่อง
การบริหารองค์กร การพัฒนาองค์กร การส่งเสริม
การมีส่วนร่วมของสมาชิก การผลิต การตลาด การสร้าง
เครือข่าย การประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมในชุมชน
กิจกรรมที่เกิดประโยชน์กับองค์กรและชุมชน

- มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนงาน
การผลิตและการตลาด ร่วมกันคิด ช่วยกันพัฒนา
สร้างอาชีพ ขาวนาให้มั่นคงและยั่งยืน

- การตรวจตัดพันธุ์ปน และการจัดการแมลง
ศัตรูข้าวในแปลงนา เพื่อควบคุมคุณภาพการผลิต
เมล็ดพันธุ์ข้าว

- การตลาด และการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว
โดยมีการจัดสรรหน้าที่ในด้านการประชาสัมพันธ์

การสร้าง เครือข่าย และจัดการระบบคงคลังเมล็ดพันธุ์ข้าว
First In First Out

- มีการแปรรูปข้าว เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าข้าว เช่น
ข้าวสาร ข้าวกล้อง ข้าวฮาง เครื่องดื่มพร้อมชงสำเร็จรูป
ขนมท้องถิ่น และปลาสาม

- การสร้างเครือข่าย การประชาสัมพันธ์
ผ่านการประชุมระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล ตลอดจน
ในเวทีการประชุม การอบรม และงานเสวนาต่าง ๆ

- มีการปลูกฝัง สืบสานอาชีพการทำนาให้กับ
เยาวชนตรภายในชุมชน

- จัดกิจกรรมสืบสาน อนุรักษ์อาชีพทำนา
ลงแขกดำนา และเกี่ยวข้าว ร่วมกับชุมชน หน่วยงาน
คณาจารย์ และนักศึกษาในพื้นที่

- ร่วมผลิตปุ๋ยเพื่อใช้ในการบำรุงดิน ร่วมกับชุมชน
- ให้ความรู้ด้านการแปรรูปข้าวกับยุวเกษตรกรของโรงเรียน
- ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโพธิ์ ในการตรวจคัดกรองความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างต่อเนื่องทุกปี
- จัดทำข้อตกลงจัดส่งข้าวคุณภาพดีมาตรฐานข้าวอินทรีย์ให้กับโรงพยาบาลประจำอำเภอเดือนละ ๑ ตัน ต่อเนื่องทุกปี

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

การเตรียมการ เช่น ศูนย์มีที่ตั้งชัดเจน มีการจัดตั้งและดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

มีที่ตั้งศูนย์ชัดเจนและมีการจัดสรรพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย อาคารสำนักงาน บริเวณสำหรับปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ บริเวณจัดเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าว บริเวณแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าว และลานเอนกประสงค์เพื่อใช้เป็นลานตากเมล็ดพันธุ์ข้าวของกลุ่ม

การแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์

- พื้นที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๗๒๐ ไร่ สมาชิก ๖๐ ราย
- พันธุ์ข้าวที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ กข๖ และขาวดอกมะลิ ๑๐๕
- ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวได้รวม ๕๘๒.๓๒ ตัน

- กลุ่มผลิตข้าวอินทรีย์ได้รับการรับรองมาตรฐาน (มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑-๒๕๕๒ และ ๔-๒๕๕๓) รวม ๑๔ ราย พื้นที่ ๑๕๗ ไร่

- ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ ผลิตข้าวคุณภาพดีได้ ๒๓๘.๖๘ ตัน

- การวางแผนการผลิต ก่อนเริ่มต้นการจัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ได้แก่ การประชุมสมาชิกเพื่อกำหนดพื้นที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและแผนการผลิต

- แหล่งเมล็ดพันธุ์ ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว กข๖ ชั้นพันธุ์หลักหรือชั้นพันธุ์ขยายจากศูนย์วิจัยข้าวอุดรธานี ในการผลิตข้าวอินทรีย์กลุ่มได้จัดเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้

- มีการวางแผนการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรในพื้นที่

- มีการเฝ้าระวังสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการเฝ้าระวังโรคไหม้ในระยะกล้า และกลุ่มร่วมกันผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา

- มีการรวมกลุ่มตัดถอนพันธุ์ป่น โดยวิธีลงแขกเดินเรียงหน้ากระดานตัดถอนพันธุ์ป่นอย่างน้อย ๓ ครั้งต่อฤดู

- ผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ พันธุ์ข้าว กข๖ ของกลุ่มในปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น คือ ๔๒๔ ๔๔๙ และ ๔๘๙ กิโลกรัม/ไร่ ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าค่าเฉลี่ยผลผลิตข้าวเหนียวต่อไร่ของจังหวัดอุดรธานี

- สมาชิกกลุ่มจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ราคาสูงกว่าราคาข้าวในพื้นที่ ต้นละ ๕,๐๐๐ บาท

การกระจายพันธุ์

- ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ ผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ได้ ๕๘๒.๓๒ ตัน

- กลุ่มผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีการขอใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า (พ.พ.๓) และขอใบอนุญาตขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม (พ.พ.๔)

- แหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว ได้แก่ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอุดรธานี ๘๐% และองค์การบริหารส่วนตำบลสหกรณ์การเกษตรอำเภอบ้านผือ เครือข่ายศูนย์ข้าวชุมชนและเกษตรกรทั่วไปในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง ๒๐%

การถ่ายทอดเทคโนโลยี

- การตัดถอนพันธุ์ป่นให้กับสมาชิกภายในกลุ่มเป็นการรณรงค์ก่อน ถึงการตรวจตัดสินประกวดแปลงเพื่อให้สมาชิกเฝ้าระวังพันธุ์ป่นในแปลงนา

- การผลิตข้าวรักษ์โลกร่วมกับคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เพื่อสร้างความตระหนักรู้จากภาวะโลกร้อน และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอน

- เป็นวิทยากรและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการผลิตข้าวอินทรีย์

- การคัดเลือกพันธุ์ไว้ใช้เองร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับเมล็ดพันธุ์ข้าว (GAP Seed) การตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว การควบคุมป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูข้าว
- การสืบสานวัฒนธรรมและถ่ายทอดให้คงอยู่สืบไป และส่งเสริมฟื้นฟูวัฒนธรรมด้านอาชีพชาวนา เช่น เลี้ยงผีตาแฮก และพิธีสู่ขวัญข้าว

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

ตามเกณฑ์กำหนดมาตรฐานศูนย์ข้าวชุมชน คือ มีคณะกรรมการศูนย์ มีการกำหนดภารกิจและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ มีระเบียบกฎเกณฑ์บริหารศูนย์

กลุ่มมีการตั้งคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก ประชาสัมพันธ์/ปฏิคม กรรมการ และสมาชิก

มีระเบียบกฎเกณฑ์บริหารศูนย์

มีการกำหนดกฎระเบียบ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์ หน้าที่การมีส่วนร่วมของสมาชิก และกฎระเบียบการบริหารศูนย์ข้าวชุมชน

มีการประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มจัดประชุมคณะกรรมการร่วมกับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง เพื่อหารือแนวทางการทำงานด้านการผลิต การตลาด การกระจายพันธุ์ ปัญหาและอุปสรรค

การทบทวนจำนวนสมาชิกและคณะกรรมการ การทบทวนกฎระเบียบภายในกลุ่ม พร้อมทั้งติดตามผล การดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายของกลุ่ม และสรุปผล การดำเนินงาน โดยได้จัดทำเอกสารการประชุมไว้เป็นหลักฐานในแต่ละครั้ง

การมีส่วนร่วมของสมาชิก องค์กรท้องถิ่น และชุมชน

- ด้านการผลิตข้าว การแปรรูปข้าว พัฒนา พันธุ์สินค้าจากชุมชน ได้แก่ ข้าวแต่นี้น ปลอดช่อง ข้าวฮาง ข้าวกล้องงอก และผงสำเร็จรูปพร้อมดื่ม

- เข้าร่วมในการเสริมสร้างอาชีพเกษตรกรกรม ให้มีความยั่งยืนกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

- มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน โดยร่วมกิจกรรมชุมชนล้อมรั้วขับเคลื่อนบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติด ร่วมกับองค์กรบริหารส่วนตำบลปะโค

- ส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามกับชุมชน ทำบุญใส่บาตร มอบปัจจัยเพื่อสาธารณประโยชน์

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

มีกองทุนหมุนเวียน มีคณะกรรมการบริหารกองทุน

- กลุ่มมีเงินกองทุนหมุนเวียน จำนวน ๑๙,๔๐๐ บาท และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน ๓,๙๖๕,๕๙๐ บาท

- มีคณะกรรมการบริหาร และมีระเบียบบังคับกลุ่มได้กำหนดบทบาทหน้าที่ ระเบียบข้อบังคับการบริหารจัดการเงินทุน และการจัดสรรผลกำไร

- กลุ่มมีทรัพย์สินกลุ่ม ได้แก่ อาคารและเครื่องจักรโรงสีข้าว โกดังสถานที่เก็บและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว โกดังคัดบรรจุเมล็ดพันธุ์ข้าว เครื่องคิดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ข้าว เครื่องตรวจสอบคุณภาพข้าว โดรนเกษตรพ่นสารเคมี รถแทรกเตอร์ และรถหยอดข้าวแห้ง เป็นต้น

มีระเบียบบังคับ

มีระเบียบข้อบังคับการบริหารจัดการเงินทุนของกลุ่ม ให้เป็นไปตามกฎระเบียบของกลุ่ม

จำนวนเงินกองทุน/แหล่งที่มาของเงินกองทุนและการใช้ประโยชน์

- เงินสดและทรัพย์สิน ที่มาจากหุ้นของสมาชิกหุ้นละ ๑๐๐ บาท และต้องลงทุนเพิ่มทุกปี ๆ ละ ๑ หุ้น

- เงินอุดหนุนที่หน่วยงานราชการจัดสรรให้

- ดอกผลหรือรายได้จากเงินหรือทรัพย์สินของกลุ่มให้ดำเนินการ ดังนี้

- ดำเนินการกิจกรรมของกลุ่ม ๕๐%

- ปันผลเงินออมทรัพย์ ๓๐%

- ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ประชุม ประสานงานของคณะกรรมการและสาธารณประโยชน์ ๒๐%

- เงินจัดสรรข้อใดหากไม่มีการใช้จ่ายเงิน ให้นำสมทบเข้าเป็นทุนในบัญชีกลุ่มทุกปี

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

บทบาทการมีส่วนร่วมพัฒนาหมู่บ้านหรือ
งานสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ

- ร่วมจัดทำฝายกักเก็บน้ำไว้ในชุมชน
- ร่วมสาธิตเกษตร ทำความสะอาดรอบหมู่บ้าน
ทำนุบำรุงวัฒนธรรม ประเพณี ส่งเสริม ศาสนา ร่วมกับ
วัดภายในชุมชน
- ส่งเสริมให้สมาชิกและชุมชน น้อมนำ
แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง
- มอบเงินช่วยเหลือให้กับเยาวชนด้อยโอกาส
ภายในชุมชน
- ร่วมเกี่ยวข้าว บริจาคข้าว และร่วมผูกมัด
รวงข้าว สร้างปราสาทข้าว ประกอบพิธีสู่ขวัญข้าวงาน
รับเสด็จ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์
- ร่วมปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดโลกร้อน
และเติมก๊าซออกซิเจนให้กับชุมชนร่วมกับองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดอุดรธานี

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การผลิตน้ำหมักชีวภาพใช้แทนปุ๋ยเคมี เพื่อช่วย
ลดต้นทุน และลดความเสี่ยงจากสารเคมี
- การเฝ้าระวังและจัดการปลูกพืชสด เพื่อเป็น
การลดมลพิษทางอากาศและเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน

- การสำรวจชนิดและปริมาณของแมลง
ศัตรูธรรมชาติ และแมลงศัตรูข้าว เพื่อเฝ้าระวังการระบาดของ
ของศัตรูข้าว และการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา
เพื่อป้องกันโรคข้าว
- ส่งเสริมการใช้แทนแฉงในนาข้าว เพื่อช่วยเพิ่ม
ธาตุไนโตรเจน
- การใช้พลังงานทดแทน การใช้โซลาร์เซลล์สูบน้ำ
และโรงเรือนตูบพลังงานแสงอาทิตย์
- การทำแนวกันชน เพื่อป้องกันสารเคมี
และเป็นการอนุรักษ์แหล่งน้ำในพื้นที่ผลิตข้าวอินทรีย์

วิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกร
ปลูกกล้วยหอมทองและไม้ผล
ปลอดภัยอำเภอบางแก้ว

อำเภอบางแก้ว
จังหวัดพัทลุง

จัดตั้งเมื่อ	๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
สมาชิกแรกตั้ง	๓๒ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๔๘ ราย
ประธานกลุ่ม	นายสมชัย หนูนวล
ที่ทำการกลุ่ม	เลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่ามะเดื่อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
โทรศัพท์	๐๘๑ ๗๔๘ ๗๙๓๒

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกกล้วยหอมทอง และไม้ผลปลอดภัยอำเภอบางแก้ว มีการจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ในช่วงเริ่มต้นมีสมาชิกเพียง ๓๒ ราย บนพื้นที่เพาะปลูก ๓๐ ไร่ แต่ด้วยแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ควบคู่กับความร่วมมือของเกษตรกรและหน่วยงานสนับสนุน ทำให้ปัจจุบันมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น ๙๘ ราย และมีพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นเป็น ๕๐๐ ไร่ วิสาหกิจชุมชนแห่งนี้เกิดจาก

ความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ที่ต้องการ ลดความเสี่ยงจากการทำเกษตรเชิงเดี่ยว เช่น ยางพาราและปาล์มน้ำมัน ซึ่งเผชิญปัญหาราคาผันผวนและได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางสภาพอากาศที่ไม่แน่นอน ด้วยเหตุนี้ สมาชิกกลุ่มจึงได้ร่วมกันพัฒนาระบบการปลูกกล้วยหอมทองแบบผสมผสาน

แนวคิดหลักของวิสาหกิจชุมชนฯ คือ “ตลาดนำการผลิต” โดยมีการทำสัญญากับบริษัทเอกชนในการรับซื้อผลผลิต ช่วยให้สมาชิกมีรายได้มั่นคง เช่น รายได้จากการปลูกกล้วยหอมทองเพิ่มขึ้นจาก ๔,๐๐๐ ถึง ๕,๐๐๐ บาท/เดือน เป็น ๕๐,๐๐๐ - ๖๐,๐๐๐ บาท/เดือน

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

วิสาหกิจชุมชนฯ มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยมีคณะกรรมการบริหาร จำนวน ๙ คน ทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการประชุมสม่ำเสมอเพื่อวางแผน พิจารณาแนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดำเนินงานภายใต้นโยบาย “ร่วมกันคิด แยกกันทำ” ซึ่งเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน จุดเด่นของการบริหารจัดการ มีดังนี้

๑. การวางแผนการตลาดล่วงหน้า โดยมีการทำ MOU กับบริษัทเอกชน เพื่อให้มีการรับซื้อผลผลิต

อย่างต่อเนื่อง ลดความเสี่ยงจากความผันผวนของตลาด พร้อมทั้งมี การประกันราคาขั้นต่ำให้แก่สมาชิก เพื่อให้มั่นใจว่าผลผลิตที่ปลูกจะได้รับราคาที่ยุติธรรม

๒. มีการรับรองมาตรฐานและสร้างความน่าเชื่อถือ โดยส่งเสริมให้สมาชิกได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices) ซึ่งปัจจุบันได้รับการรับรองแล้ว ๖๐ แปลง คิดเป็นพื้นที่รวม ๔๒๕ ไร่ นอกจากนี้ ยังมีการนำระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) มาใช้ เพื่อให้สามารถติดตามแหล่งที่มาของผลผลิตได้อย่างโปร่งใส สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคและคู่ค้า

๓. การจัดการข้อมูลด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยนำระบบออนไลน์ มาใช้ในการจัดเก็บและบริหารข้อมูล

การผลิต รวมถึงข้อมูลการตลาด ทำให้สามารถติดตามสถานการณ์ทางธุรกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากร

๔. การบริหารทางการเงินที่โปร่งใสและเข้มแข็ง มีการนำระบบ BAAC Corporate Banking ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อให้การจัดการทางการเงินมีความ โปร่งใสและตรวจสอบได้

๕. มีภาระตมหุ้นจากสมาชิก จำนวน ๓๑,๑๓๓ หุ้น คิดเป็นมูลค่ารวม ๓,๑๑๓,๓๐๐ บาท โดยกำหนดสัดส่วนการจัดสรรผลกำไรอย่างชัดเจน ได้แก่ ปันผลให้สมาชิก ค่าตอบแทนคณะกรรมการ และกองทุนพัฒนาศักยภาพองค์กร เพื่อรองรับการขยายตัวและพัฒนากลุ่มในอนาคต

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกมีส่วนร่วมในการคิด กำหนดวิสัยทัศน์ และวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน โดยจะมีการประชุม คณะกรรมการทุกเดือนเพื่อเสนอแนวคิดและแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของชุมชน และในทุกปีจะมีการประชุมสามัญประจำปีเพื่อทบทวน และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการของสมาชิก ดังนี้

๑. การร่วมกันวิเคราะห์ วางแผนเพื่อแก้ปัญหา ในการจัดการการผลิตในแปลง และพยากรณ์โรค และศัตรูพืช โดยจะร่วมกันกำหนดมาตรการป้องกัน และการจัดการเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิตและลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและศัตรูพืช

๒. ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผลผลิตและข้อมูล ทางบัญชีเพื่อกำหนดแผนการตลาด เพื่อกำหนดแผนการตลาด ในปีถัดไป โดยเฉพาะในด้านการทำสัญญากับบริษัท ที่รับซื้อผลผลิต การประเมินสภาวะตลาด และการกำหนด ราคาขายที่เป็นธรรมและเหมาะสม

๓. สมาชิกได้รับการอบรมด้านการผลิต พืชปลอดภัย มาตรฐานการผลิต และการใช้เทคโนโลยีการผลิต อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการให้น้ำ

และการดูแลรักษาผลผลิตในแปลง เพื่อให้สามารถผลิต สินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีมาตรฐานอย่างครบวงจร ซึ่ง เป็นการยกระดับการผลิตให้สามารถแข่งขันในตลาดได้

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่เข้าร่วม กิจกรรมและกลายเป็น Young Smart Farmer โดยสนับสนุน ให้ลูกหลานของสมาชิกได้เข้าร่วมการอบรมและกิจกรรม ต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้คนรุ่นใหม่ มีทักษะในการเกษตรที่ทันสมัย และพัฒนาเป็น “Young Smart Farmer” และ “Smart Farmer” ซึ่งเป็น ต้นแบบในการบริหารจัดการการเกษตรอย่างยั่งยืนและ เป็นการสืบทอดกิจการในอนาคต เพื่อให้ชุมชนมีความมั่นคง ทางเศรษฐกิจในระยะยาว

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

ปัจจุบันวิสาหกิจชุมชนฯ มีหุ้นทั้งหมด ๓๑,๑๓๓ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท ทำให้มีเงินทุนจากหุ้นสมาชิก จำนวน ๓,๑๑๓,๓๐๐ บาท นอกจากนี้ ยังได้รับสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทำให้กลุ่มมีฐานะทางการเงินที่มั่นคงเพียงพอสำหรับการดำเนินธุรกิจและการขยาย

กิจการในอนาคต ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ พบว่า แนวโน้มทางธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนฯ มีดังนี้

๑. การเติบโตของรายได้วิสาหกิจชุมชนฯ มีรายได้เพิ่มขึ้นจาก ๑.๙๑ ล้านบาทในปี ๒๕๖๔ เป็น ๙.๘๓ ล้านบาทในปี ๒๕๖๕ และ ๑๑.๖๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๖ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิสาหกิจชุมชนฯ มีศักยภาพในการขยายตลาดและเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่อง

๒. การเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ แม้ว่าต้นทุนจะเพิ่มขึ้นตามรายได้ แต่กำไรสุทธิก็ยังคงเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี ๒๕๖๖ กำไรสุทธิสูงถึง ๓๙๘,๕๐๗.๐๙ บาท ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต้นทุนและการทำตลาดของวิสาหกิจชุมชนฯ

๓. ฐานะทางการเงินที่เข้มแข็งขึ้น วิสาหกิจชุมชนฯ มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากเดิม จำนวน ๓๔๓,๙๕๒.๓๔ บาท ในปี ๒๕๖๔ เป็น ๔,๔๔๕,๗๕๔ บาท ในปี ๒๕๖๖ ซึ่งบ่งชี้ว่าวิสาหกิจชุมชนฯ มีการลงทุนเพื่อขยายกิจการ และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างต่อเนื่อง

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑. กิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่อชุมชน

- เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของชุมชน เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ที่สนใจในการผลิตไม้ผลปลอดภัยแบบครบวงจร สามารถขยายตลาดไปสู่ Modern Trade
- ส่งเสริมการปลูกกล้วยแซมในสวนยางพารา เพื่อเพิ่มรายได้และลดปัญหาผลกระทบจากราคายางที่ผันผวน

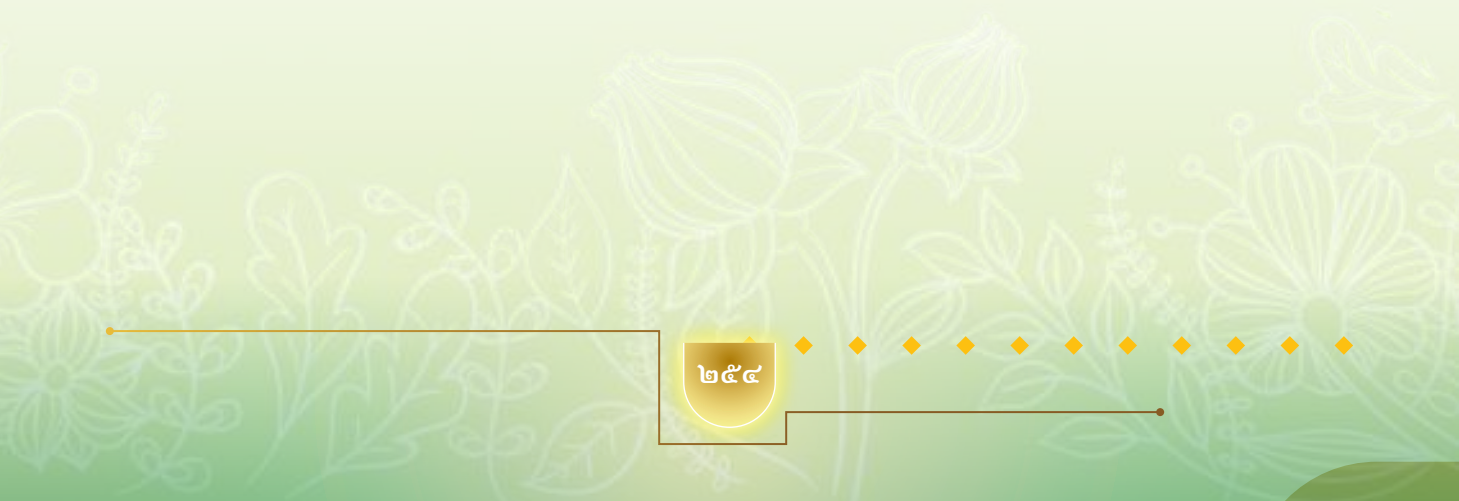
- บริจาคกล้าไม้และผลผลิตให้โรงเรียนในพื้นที่
- จัดอบรมเกษตรกรในชุมชน เกี่ยวกับกระบวนการ

และเทคโนโลยีการผลิต

๒. กิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

- ลดการใช้สารเคมีโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ และน้ำหมัก ซึ่งช่วยลดต้นทุนได้มากถึง ๑๖,๐๐๐ บาทต่อไร่ต่อรอบการผลิต
- นำเปลือกกล้วยและของเหลือใช้จากการผลิตมาใช้ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

สหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์การเกษตรปง จำกัด

อำเภอปง จังหวัดพะเยา

จัดตั้งเมื่อ	๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๙
สมาชิกแรกตั้ง	๑๖๔ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๒,๓๘๕ ราย
ประธานกรรมการ	นายทัศน หมีนจันทร์
ที่ทำการสหกรณ์	เลขที่ ๒๒๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลนาปรัง อำเภอปง จังหวัดพะเยา
โทรศัพท์	๐๕๔ ๔๙๗ ๑๒๐, ๐๖๑ ๒๗๒ ๕๒๒๒

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

สหกรณ์การเกษตรประจักษ์ จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกด้วยวิธีการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โครงการและกิจกรรมที่สหกรณ์ดำเนินการมุ่งหวังผลในระยะยาวทั้งต่อสมาชิกและชุมชนได้รับประโยชน์ผ่านดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. โครงการเสริมสร้างเครือข่ายผู้นำสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง เป็นการสร้างเครือข่ายผู้นำสหกรณ์ที่เป็นตัวกลางระหว่างคณะกรรมการดำเนินการและสมาชิก โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มคัดเลือกผู้นำกลุ่มด้วยความสมัครใจ ในปี ๒๕๖๗ มีสมาชิก จำนวน ๒,๓๘๕ ราย

สังกัดกลุ่มสมาชิก ๘๒ กลุ่ม มีผู้นำเครือข่าย ๕๘๓ ราย ซึ่งผู้นำสหกรณ์ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานและนโยบายของคณะกรรมการดำเนินการสู่สมาชิกสหกรณ์และการสะท้อนปัญหาความต้องการจากสมาชิกต่อคณะกรรมการเพื่อจะได้แก้ไขได้ทันทั่วทั้ง รวมทั้งให้ผู้นำสหกรณ์กระตุ้นสมาชิกให้มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ สมาชิกมีวินัยทางการเงินโดยมีอัตราการชำระหนี้ของสมาชิกเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ ร้อยละ ๘๖.๘๖ เป็นร้อยละ ๘๗.๙๙ ในปี ๒๕๖๗

๒. โครงการจัดชั้นคุณภาพสมาชิกเพื่อพัฒนาศักยภาพสมาชิก เป็นโครงการที่มีแนวคิดเพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับกลุ่มสมาชิกที่มีการบริหารจัดการกลุ่มเข้มแข็ง สามารถนำนโยบายการบริหารจัดการของสหกรณ์

บรรลุปเป้าหมาย เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการขับเคลื่อนธุรกิจของสหกรณ์ให้ประสบผลสำเร็จ เช่น กลุ่มสมาชิกที่สามารถชำระหนี้ได้มากที่สุด สมาชิกให้ความร่วมมือในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ อย่างสม่ำเสมอ การเข้าร่วมประชุมอย่างพร้อมเพรียง สามารถแก้ไขปัญหาของกลุ่มตนเองได้ดี ซึ่งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับสมาชิกที่มีการชำระหนี้ได้ดี ทำให้สหกรณ์มีหนี้ค้างลดลง สร้างความสามัคคี สมาชิกได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามชั้นคุณภาพ และสหกรณ์ได้นำผลการจัดชั้นสมาชิกไปใช้ในการจัดสรรสวัสดิการด้วย รวมทั้งมีการจัดประกวดสมาชิกดีเด่น สำหรับสมาชิก ที่ให้ความร่วมมือกับสหกรณ์โดยตลอด

นอกจากนี้สหกรณ์ยังได้ดำเนินโครงการอื่น ๆ อาทิ โครงการทายาทสหกรณ์รุ่นใหม่ หัวใจรักษ์สหกรณ์ เป็นการรับทายาทสมาชิกมาทดแทนสมาชิกผู้สูงอายุ เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของสหกรณ์ให้มีสมาชิกที่เป็นคนรุ่นใหม่เพิ่มมากขึ้น การเพิ่มปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ โดยสมาชิกสหกรณ์รุ่นใหม่ และเป็นการให้ทายาท เห็นความสำคัญของการเป็นสมาชิกสหกรณ์ โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสหกรณ์ โดยนำโปรแกรมที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และโปรแกรมที่พัฒนาโดยบริษัทเอกชนมาใช้ในการบริหารงาน โครงการส่งเสริมอาชีพให้สมาชิก เพื่อสร้างรายได้ เช่น การปลูกมะเขือพวง ซึ่งเป็นพืชที่มีอายุการเก็บเกี่ยวที่สั้น สมาชิกสามารถเก็บผลผลิตขายได้เร็ว สามารถสร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิก

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน ๙ ราย มีเจ้าหน้าที่ จำนวน ๑๒ ราย ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๒ ราย และที่ปรึกษาสหกรณ์จำนวน ๑ รายมีการบริหารงาน โดยคณะกรรมการ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานและทบทวนแผนทุกปี โดยสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้อย่างทั่วถึง สหกรณ์ให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสหกรณ์แก่สมาชิกเดิม และสมาชิกใหม่ให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับการบริหารงาน

ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อน มีการจ่ายเงินปันผลให้กับสมาชิก ร้อยละ ๔ รวมเป็นเงิน ๒,๙๙๖,๐๓๑.๐๐ บาท และจ่ายเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกซื้อสินค้าจากสหกรณ์ ร้อยละ ๒ ตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกชำระดอกเบี้ย ร้อยละ ๕ รวมเป็นเงิน ๑,๒๐๔,๐๘๗.๐๐ บาท มีการจัดสวัสดิการเพื่อเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงให้กับสมาชิกครอบคลุมทั้ง ๔ ด้าน ซึ่งมีระเบียบที่รองรับการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกอย่างชัดเจน ได้แก่ ด้านการศึกษา สหกรณ์มอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ด้านการสงเคราะห์ ด้านการรักษาพยาบาล และด้านอื่น ๆ และสหกรณ์มีผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับดี ในปี ๒๕๖๕ และปี ๒๕๖๖ ส่วนในปี ๒๕๖๗ อยู่ในระดับดีมาก

ของสหกรณ์ แก่คณะกรรมการและฝ่ายจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้มาใช้ในการบริหารจัดการงานสหกรณ์ อีกทั้งมีการส่งเสริมให้สมาชิกได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ มีช่องทางการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร และข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้กับสมาชิกและบุคคลภายนอกได้รับรู้ เช่น ประชาสัมพันธ์ทางผู้นำเครือข่าย ทางเสียงตามสาย Line Facebook มีการร่วมมือหรือเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจกับสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ภาคเอกชน จำนวน ๑๕ หน่วยงาน

โดยในปีบัญชี ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗ มีปริมาณธุรกิจ ๓๑๓,๙๖๘,๒๑๘.๘๕ บาท มีกำไรสุทธิ ๗,๘๘๓,๓๑๒.๐๓ บาท

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกของสหกรณ์มีความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ ในรอบ ๓ ปีบัญชีย้อนหลัง โดยสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ร่วมเสนอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการบริหารงาน ร่วมออกเสียงเลือกตั้งกรรมการ และอื่น ๆ ตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิก ร้อยละ ๙๘.๓๓ พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ โดยมีจำนวนสมาชิกฝากเงินและทำธุรกิจร่วมกับสหกรณ์ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ มีมูลค่าธุรกิจที่สหกรณ์ทำกับสมาชิกไม่รวมเงินรับฝาก มากกว่าร้อยละ ๙๘.๔๘ เมื่อเทียบกับสมาชิกทั้งหมด คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีบทบาท

และส่วนร่วมในการบริหารงานของสหกรณ์ผ่านการประชุม คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานต่าง ๆ เพื่อพิจารณาอนุมัติแผนงาน งบประมาณ และติดตาม ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ สหกรณ์มี เสถียรภาพทางการเงินซึ่งประเมินตามเกณฑ์ของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์อยู่ในระดับดี ในปี ๒๕๖๕ และปี ๒๕๖๖ และระดับมั่นคงตามมาตรฐานในปี ๒๕๖๗ ในรอบ ๓ ปีบัญชีย้อนหลัง มีอัตราการจัดสรรกำไรสุทธิ

เป็นทุนสำรองเฉลี่ยร้อยละ ๑๒.๖๑ อัตราการจัดสรรกำไรสุทธิ เป็นทุนสะสมอื่นเฉลี่ยร้อยละ ๒๓.๑๒ และอัตราทุนภายใน ต่อสินทรัพย์เฉลี่ยร้อยละ ๙๖.๕๒ ในปีบัญชีสิ้นสุด ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗ สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ๒๙๓,๑๑๔,๘๘๔.๒๗ บาท ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ๗๙,๖๘๘,๖๑๐.๐๐ บาท ทุนสำรอง ๑๙,๙๖๒,๖๓๕.๒๔ บาท และทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ๑๓,๑๓๓,๕๐๒.๘๖ บาท แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ มีความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับที่ดี

การทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สหกรณ์เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งทางด้านสาธารณสุขประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่อง โดยเข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนงบประมาณ ด้านการจัดสรรเงินสวัสดิการของสหกรณ์ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย กิจกรรมด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม การแสดงความจงรักภักดี เช่น ตักบาตรในวันสำคัญต่าง ๆ จัดพิธีสงฆ์ น้ำพระพุทธรูป เนื่องในเทศกาลสงกรานต์ ร่วมถวายผ้ากฐิน ร่วมกิจกรรมถวายความจงรักภักดี ด้านการศึกษา กีฬา เช่น สนับสนุนเงินรางวัลและน้ำดื่มในกิจกรรม

กีฬาสัมพันธ์ในชุมชน และกีฬาวันสหกรณ์ สนับสนุน
อุปกรณ์กีฬาและอุปกรณ์การเรียนรู้ให้แก่โรงเรียน
ในชุมชน ด้านสาธารณสุข การช่วยเหลือ ป้องกัน
บรรเทาภัยธรรมชาติ เช่น บริจาคสิ่งของอุปโภคบริโภค
และน้ำดื่มให้กับประชาชนในชุมชนพื้นที่ ด้านการรักษา
สภาพแวดล้อมแหล่งน้ำและชุมชน เช่น ร่วมกิจกรรม
เก็บขยะ ร่วมทำความสะอาดพื้นที่ในชุมชนโดยรอบสหกรณ์
ร่วมกิจกรรมขุดลอกคูคลอง ด้านการบำบัดและฟื้นฟู
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ร่วมกิจกรรม
ปลูกป่าเพื่อทำแนวกันไฟ และปลูกป่าเพื่อเพิ่มต้นไม้
กับชุมชน ด้านการประหยัด นำกลับมาใช้ซ้ำ การลดใช้
สารเคมี และอื่น ๆ เช่น กิจกรรมรณรงค์ประหยัดไฟฟ้า
กิจกรรม REUSE กระดาษกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น

สหกรณ์โคนมเทพสถิต จำกัด

สหกรณ์โคนม

สหกรณ์โคนม
เทพสถิต จำกัด

อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

จัดตั้งเมื่อ	๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕
สมาชิกแรกตั้ง	๕๕ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๑๕๐ ราย
ประธานกรรมการ ที่ทำการสหกรณ์	นายสมพร พลดีลา เลขที่ ๑๑๐๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลละตะแบก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ
โทรศัพท์	๐๔๔ ๘๕๕ ๑๔๗
โทรสาร	๐๔๔ ๑๐๑ ๗๑๑

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

สหกรณ์โคนมเทพสถิต จำกัด จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก ด้วยวิธีการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปัจจุบันสหกรณ์มีโคนม ๙๔ ฟาร์ม ๖,๑๑๗ ตัว โครงการและกิจกรรมที่สหกรณ์ดำเนินการเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยมุ่งเน้นการลดต้นทุน เสริมประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โครงการที่สหกรณ์ดำเนินการ ดังนี้

๑. โครงการ Cost Savings ลดต้นทุนศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อบริหาร

ต้นทุนของศูนย์นํ้านมดิบและสร้างรายได้เปรียบในธุรกิจรวบรวมนํ้านมดิบ ในด้านการลดต้นทุนค่าไฟฟ้า โดยการตรวจเช็คและปรับปรุงระบบไฟฟ้า การนำกราฟค่าไฟฟ้าจากระบบ TOU เพื่อปรับเปลี่ยนการกำหนดเวลาเครื่องจักรเพื่อให้ใช้ในช่วงอัตราค่าไฟที่ถูกกว่า สามารถลดค่าไฟฟ้าได้เฉลี่ยกว่า ๕,๘๒๑ บาท/เดือน การลดต้นทุน ค่าสารเคมีโดยการเปลี่ยนแปลงการใช้สารเคมีที่มีต้นทุนราคาที่ถูกลง ช่วยลดค่าสารเคมีได้เฉลี่ย ๕,๘๓๗ บาท/เดือน การลดเชื้อ TCP ในนํ้านมดิบด้วยการปรับปรุงคุณภาพน้ำที่ใช้ในการทำความสะดวกอัดอุปกรณ์ เพื่อลดการปลอมปนเชื้อ ในวัสดุ อุปกรณ์ การรวบรวมนมสามารถลดเชื้อ TCP ในนํ้านมดิบเฉลี่ยกว่า ๔๙๐,๑๔๗ ctu/ml ส่งผลให้ขายนํ้านมดิบได้ราคาสูงขึ้น ๐.๑๐ บาท/กิโลกรัม ปี ๒๕๖๗ สหกรณ์รวบรวมปริมาณนํ้านมดิบ ๑๒,๐๔๕.๑๐ ตัน หรือเฉลี่ย ๓๒.๙๑ ตัน/วัน

๒. โครงการพัฒนาการผลิตนํ้านมโคที่มีคุณภาพ
ลดต้นทุนการผลิต วัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกกุ่มเพื่อจัดหาแม่โคนมทดแทน โดยสนับสนุนเงินทุนให้กับสมาชิกให้มีศักยภาพในการเพิ่มปริมาณการผลิตนํ้านมดิบในแต่ละฟาร์ม ส่งผลให้สหกรณ์มีปริมาณนํ้านมดิบที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยกว่า ๒ ตัน/วัน โดยดำเนินการผ่านโครงการย่อยประกอบด้วย ๑) โครงการโคทดแทนสมาชิกเข้าร่วม ๒๔ ราย จำนวนแม่โคที่ได้รับ ๖๔ ตัว มูลค่า ๒,๕๒๐,๐๐๐ บาท ๒) โครงการฟาร์มพร้อม สมาชิกเข้าร่วม ๑๘ ราย จำนวนแม่โคที่ได้รับ ๑๒๑ ตัว มูลค่า ๔,๙๘๘,๐๐๐ บาท

และ ๓) โครงการเปลี่ยนโคเสียเป็นโคสวย เปลี่ยนตัวกิน เป็นแม่รีด สมาชิกเข้าร่วม ๑๐ ราย จำนวนแม่โคที่ได้รับ ๒๗ ตัว มูลค่า ๖๑๐,๐๐๐ บาท

๓. โครงการกระสอบอาหารสัตว์สหกรณ์ นำกลับมาใช้ใหม่ได้ส่วนลด ๕ บาท เป็นการเพิ่มศักยภาพ การดำเนินธุรกิจแปรรูปอาหารสัตว์ของสหกรณ์ ส่งเสริม ให้สมาชิกลดต้นทุนการผลิตค่าอาหารสัตว์ โดยที่ สมาชิกสามารถนำกระสอบบรรจุอาหารผงของสหกรณ์ ที่ใช้แล้ว มาใช้เป็นส่วนลดในการซื้ออาหารสัตว์กระสอบละ ๕ บาท ซึ่งในปี ๒๕๖๗ (มกราคม - มีนาคม ๒๕๖๗) สหกรณ์ได้รับกระสอบอาหารสัตว์ จำนวน ๑๘,๕๐๐ ใบ ทำให้สมาชิก ลดต้นทุนกว่า ๙๒,๕๐๐ บาท

๔. โครงการพัฒนาฟาร์มโคนมคุณภาพ โดยการ ใช้งานเทคโนโลยี สหกรณ์นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อลดความผิดพลาดและความล่าช้า ในการบันทึกข้อมูล โดยใช้ระบบ ZYAN DAIRY ช่วยประมวลผลข้อมูลให้กับสหกรณ์และสมาชิก ทำให้ สามารถติดตาม ตรวจสอบ วางแผน และแก้ไขปัญหา ได้ทันทั่วทั้งฟาร์ม และช่วยลดเวลาในการตรวจสอบย้อนกลับ ข้อมูล สร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก หากมีการแก้ไข ข้อมูลแบบออนไลน์ มีแจ้งสรุปให้แก่สมาชิกวันละ ๓ ครั้ง ได้แก่ แจ้งหลังรับน้ำนมดิบมือเช้าแล้วเสร็จ แจ้งหลังรับ น้ำนมดิบมือเย็นแล้วเสร็จ และแจ้งสรุปน้ำนมดิบประจำวัน เวลา ๒๑.๐๐ น. รวมทั้งผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ ประกอบ การตัดสินใจและพิจารณาเรื่องต่าง ๆ

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน ๙ ราย
เจ้าหน้าที่ จำนวน ๒๘ ราย ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน
๑ ราย และที่ปรึกษาสหกรณ์ จำนวน ๑ ราย สหกรณ์มี
การจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน
การบริหารและการจัดการสหกรณ์ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม
ของสมาชิกผ่านกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อกำหนด
เป้าหมาย ตามวิสัยทัศน์องค์กร “มุ่งเน้นผลิตนมคุณภาพ
ส่งเสริมสมาชิก เชื่อมโยงธุรกิจ เป็นมิตรต่อชุมชน”
มีการขับเคลื่อนแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติผ่านแผนงาน
ประจำปี กิจกรรม โครงการต่าง ๆ รวมถึงการทบทวน
หรือปรับปรุงแผนกลยุทธ์ให้เหมาะสมในการดำเนินงาน
ของสหกรณ์ในแต่ละรอบปี มีการดำเนินธุรกิจเพื่อให้

บริการสมาชิก ๖ ธุรกิจ ประกอบด้วย ธุรกิจรวบรวม (น้ำนมดิบ)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจแปรรูป
อาหารสัตว์ ธุรกิจเงินรับฝาก และธุรกิจบริการและส่งเสริม
การเกษตร โดยสามารถตอบสนองความต้องการ
ของสมาชิกได้อย่างทั่วถึง สหกรณ์ให้ความสำคัญกับ
การถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสหกรณ์
แก่สมาชิก ให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับการบริหารงาน
ของสหกรณ์ แก่คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ เพื่อนำ
ความรู้มาใช้ในการบริหารจัดการงานสหกรณ์ มีช่องทาง
การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและข้อมูลอื่น ๆ
ที่เป็นประโยชน์ให้กับสมาชิกและบุคคลภายนอกได้รับรู้
มีการร่วมมือหรือเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ

กับสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ภาคเอกชน จำนวน ๑๐
หน่วยงาน

ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชี ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖
สหกรณ์มีปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น ๓๕๘,๕๐๗,๕๐๖.๕๙
บาท มีกำไรสุทธิ ๘,๐๙๒,๕๘๑.๗๔ บาท เพิ่มขึ้น
จากปีก่อนร้อยละ ๕๐.๗๑ มีการจ่ายเงินปันผล
ให้กับสมาชิก ๑,๒๗๑,๖๔๗.๓๙ บาท และจ่ายเงิน
เฉลี่ยคืน ๒,๘๕๙,๑๙๙.๑๓ บาท มีการจัดสวัสดิการ
ให้สมาชิก เพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิกครอบคลุมทั้ง
๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการสงเคราะห์
ด้านรักษาพยาบาล และด้านอื่น ๆ และสหกรณ์
มีผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับดี
ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกของสหกรณ์มีความเข้าใจในสิทธิ หน้าที่
และบทบาทการเป็นสมาชิกของสหกรณ์เป็นอย่างดี
ในรอบ ๓ ปีบัญชีย้อนหลัง สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม
ในการเข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน
ร่วมเสนอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการบริหารงาน
ร่วมออกเสียงเลือกตั้งกรรมการ และอื่น ๆ ตามบทบาท
หน้าที่ของสมาชิกมากกว่าร้อยละ ๘๐ พร้อมทั้งมีส่วนร่วม
ในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ โดยมีจำนวนสมาชิก
ฝากเงินและทำธุรกิจร่วมกับสหกรณ์ ร้อยละ ๑๐๐
คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์มีบทบาท
และส่วนร่วมในการบริหารงานของสหกรณ์ ผ่านการประชุม

คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานต่าง ๆ เพื่อพิจารณาอนุมัติแผนงาน งบประมาณ และติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ร้อยละ ๑๐๐

นอกจากนี้ สหกรณ์ยังส่งเสริมให้สมาชิกใช้ช่องทาง social media ติดต่อสื่อสารกับสหกรณ์ เช่น Facebook Line เป็นต้น เพื่อให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นและซักถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ได้อย่างทันท่วงทีอีกด้วย

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบ ๓ ปีบัญชีที่ผ่านมา (ปีบัญชี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖) มีเสถียรภาพทางการเงิน ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

อยู่ในระดับมั่นคงดีมากทั้ง ๓ ปีบัญชี มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์เฉลี่ย ๐.๒๖ อัตราการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสำรองเฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๓๐ อัตราการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสะสมอื่น เฉลี่ยร้อยละ ๒๑.๘๓ และอัตราทุนภายในต่อสินทรัพย์เฉลี่ยร้อยละ ๖๔.๐๓

ในปีบัญชีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน ๑๑๑.๗๖ ล้านบาท เป็นทุนภายใน ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้นจำนวน ๑๗.๑๑ ล้านบาท ทุนสำรอง จำนวน ๒๔.๒๘ ล้านบาท และทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ จำนวน ๖.๗๖ ล้านบาท การจัดสรรกำไรสุทธิ เป็นเงินปันผลให้แก่สมาชิก ร้อยละ ๘ ของมูลค่าหุ้น และเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิก

ในธุรกิจต่าง ๆ ดังนี้ ธุรกิจรวบรวมน้ำมัน ร้อยละ ๐.๗
 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ ๑ ธุรกิจสินเชื่อ
 ร้อยละ ๑๐ ธุรกิจส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ ๙ และธุรกิจ
 แปรรูปอาหารสัตว์ ร้อยละ ๑

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สหกรณ์เข้าร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่อชุมชน
 สังคม และกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
 โดยการสนับสนุนงบประมาณ การจัดสรรเงินสวัสดิการ
 ในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี
 กิจกรรมด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม

และการแสดงความจงรักภักดี ได้แก่ การทำบุญตักบาตร การร่วมกิจกรรมจิตอาสาทำความดี การปลูกต้นไม้ เจริญพระเกียรติฯ เนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ การบริจาค สนับสนุนกิจกรรมงานสำคัญทางพุทธศาสนา ได้แก่ การร่วมเป็นเจ้าภาพทอดกฐิน การถวายเทียนพรรษา การสนับสนุนงานกิจกรรมเพื่อสังคม ได้แก่ การสนับสนุน นมสดในกิจกรรมการแข่งขันมินิมาราธอน งานกีฬา สหกรณ์สัมพันธ์ งานวันสหกรณ์แห่งชาติ การสนับสนุน อาหารแก่โรงเรียน กิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การกำจัดน้ำเสีย ธนาคารน้ำใต้ดิน การปลูกต้นไม้ ผลตามแนวรั้วของสหกรณ์ เป็นต้น

สภกรณ์ประมวงแม่กลอง จำกัถ

สภกรณ์ประมวง

สภกรณ์ประมวง
แม่กลอง จำกัถ

อำเภอเมืองสมุทรวงสงคราม
จังหวัถสมุทรวงสงคราม

จัถตั้งเมือ
สมาชัถแรกตั้ง
สมาชัถปัจจุบัน
ประธานกรรมการ
ที่กำการสภกรณ์

๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๔
๑๕๔ ราย
๒๔๓ ราย
นายสมพร สมุทรวงโสการกุล
เลงที่ ๒๐๐-๒๐๑ หมู่ที่ ๕
ตำบลแหลมใหญ่
อำเภอเมืองสมุทรวงสงคราม
จังหวัถสมุทรวงสงคราม

โทรศัพพ์
๐๓๔ ๗๗๑ ๔๐๑,
๐๓๔ ๗๗๑ ๔๘๐ - ๑

โทรสาร
๐๓๔ ๗๗๑ ๔๘๑ ต่อ ๑๐๑

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

สหกรณ์ประมงแม่กลอง จำกัด ดำเนินการมาเป็นระยะเวลา ๔๔ ปี มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ กำหนดแนวทางนโยบายในการดำเนินงานของสหกรณ์ และประเมินผล เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหกรณ์ ที่อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยเหลือตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าแห่งจริยธรรม ความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และเอื้ออาทรต่อคนอื่น โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เป็นองค์กรนำที่ทำหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอาชีพประมงอย่างยั่งยืน ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมุ่งหวังให้สมาชิกมีการประกอบอาชีพประมงที่ดีขึ้นในทุกมิติ มีการยกระดับ

มาตรฐานตลาดปลาพัฒนาสู่ศูนย์กลางสินค้าอาหารทะเลสด และแปรรูป โดยสหกรณ์ได้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑. โครงการยกระดับมาตรฐานสุขอนามัยตลาดปลา เป็นกลยุทธ์เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับธุรกิจของสหกรณ์ โดยการรักษาสุขอนามัยตลาดปลาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด พร้อมพัฒนาการให้บริการด้านการค้าสินค้าประมงในรูปแบบที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับธุรกิจของสหกรณ์ให้สามารถแข่งขันได้ในระยะยาว จากการดำเนินการตามมาตรฐานด้านสุขอนามัยของท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา กิจการแพปลา หรือตลาดกลางซื้อขายสัตว์น้ำ และหลักเกณฑ์ในการออกหนังสือรับรอง พ.ศ. ๒๕๕๙ ภายใต้การดำเนินงานของสหกรณ์ประมงแม่กลอง จำกัด ส่งผลให้ตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลองได้รับหนังสือรับรองมาตรฐานด้านสุขอนามัยของท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา กิจการแพปลา หรือตลาดกลางซื้อขายสัตว์น้ำประเภทตลาดกลางซื้อขายสัตว์น้ำจากกรมประมงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จนถึงปัจจุบัน โครงการนี้ไม่เพียงแต่สร้างความปลอดภัยด้านอาหาร แต่ยังเพิ่มขีดความสามารถของตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลองในฐานะศูนย์กลางการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำในภูมิภาคอีกด้วย โดยสหกรณ์ได้สร้างมาตรฐานการให้บริการในด้านความยุติธรรม ความเที่ยงตรงของเครื่องชั่ง ส่งผลให้ผู้ประกอบการจำหน่ายในตลาดปลาได้รับบริการที่มีคุณภาพ สร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภคด้านความปลอดภัย

และคุณภาพของสินค้า โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖ สหกรณ์มีปริมาณธุรกิจรวม ๕๙.๖๐ ล้านบาท หรือเฉลี่ย ๑๙.๘๗ ล้านบาท

๒. โครงการสินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพดอกเบี๋ยต่ำ
สหกรณ์สนับสนุนการให้สินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อให้สามารถผ่านพ้นวิกฤตและปรับตัวต่อสถานการณ์การประกอบอาชีพประมงในประเทศไทยที่อยู่ในช่วงของการปรับตัว เพื่อตอบสนองต่อปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ทั้งจากมาตรการของรัฐ การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ และต้นทุนที่เพิ่มขึ้น เช่น ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่สูง ทำให้ค่าใช้จ่ายในการออกทะเลจับปลาสูงขึ้นมาก รวมถึงต้นทุนในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์และเรือประมง ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อรายได้ของชาวประมง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยที่มีเงินทุนจำกัด สหกรณ์จึงจัดทำโครงการสินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพดอกเบี๋ยต่ำ

ทั้งเงินกู้ระยะสั้น ระยะปานกลาง ระยะยาว และเงินกู้โครงการพิเศษเพื่อซื้อสินค้า ส่งผลให้สมาชิกสามารถผ่านพ้นวิกฤตและปรับตัวต่อสถานการณ์ มีการกำหนดเกณฑ์ในการอนุมัติสินเชื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลการใช้เงินกู้ ในปี ๒๕๖๔ มีสมาชิกใช้บริการสินเชื่อจำนวน ๘๑ สัญญา จำนวนเงิน ๓,๕๗๗,๕๔๘.๓๔ บาท ปี ๒๕๖๕ สมาชิกใช้บริการสินเชื่อ จำนวน ๗๔ สัญญา จำนวนเงิน ๓๐,๖๖๐,๙๓๕.๓๐ บาท และในปี ๒๕๖๖ สมาชิกใช้บริการสินเชื่อจำนวน ๖๐ สัญญา จำนวนเงิน ๑๗,๕๗๗,๖๓๙ บาท

๓. โครงการพัฒนาธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ต้นทุนต่ำให้แก่สมาชิก สืบเนื่องจากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการแก้ไขปัญหา IUU ตลอดหลายปีที่ผ่านมา ส่งผลให้การประกอบอาชีพของสมาชิกชาวประมงต้องมีต้นทุนที่เพิ่มมากขึ้น สวนทางกับราคาสัตว์น้ำที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง สหกรณ์ตระหนักถึงความเดือดร้อนของสมาชิกชาวประมงที่ต้องแบกรับภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งน้ำมันเครื่อง และสลิกลาก ก็นับเป็นต้นทุนสำคัญในการทำประมง ในภาวะที่ราคาสัตว์น้ำตกต่ำในขณะนี้ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิกของสหกรณ์ ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง ซึ่งช่วยให้สมาชิกสามารถซื้อสินค้าคุณภาพดีในราคาต้นทุนต่ำ เป็นการเพิ่มรายได้และกำไร มีโอกาสในการขยายธุรกิจเพิ่มคุณภาพชีวิต สมาชิกมีรายได้ที่มั่นคงมากขึ้น

ช่วยลดความกังวลทางการเงิน ซึ่งในปี ๒๕๖๔ มีสมาชิกเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๓๐ ราย มีปริมาณการซื้อสินค้าต้นทุนต่ำ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๖,๕๖๒,๑๐๐ บาท ปี ๒๕๖๕ มีสมาชิกเข้าร่วมโครงการ ๑๓๒ ราย มีปริมาณการซื้อสินค้าต้นทุนต่ำ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๗,๕๗๖,๒๐๐ บาท และในปี ๒๕๖๖ มีสมาชิกเข้าร่วมโครงการ ๑๓๑ ราย มีปริมาณการซื้อสินค้าต้นทุนต่ำ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๔,๓๔๓,๔๐๐ บาท

๔. โครงการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์
สหกรณ์ประมงแม่กลอง จำกัด เพื่อประชาสัมพันธ์สหกรณ์ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากการประชาสัมพันธ์เป็นหนึ่งในส่วนประสมของการสื่อสารทางการตลาดที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งของสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์จะไม่สามารถอยู่ในสังคมได้หรืออยู่ได้ยากหากปราศจากการยอมรับและความเข้าใจ

จากสมาชิกและสาธารณชนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในสังคม ดังนั้น สหกรณ์จึงให้ความสนใจต่อการทำความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกและสาธารณชน โดยผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้สมาชิก และสาธารณชนมีทัศนคติความเชื่อหรือมุมมองที่ดีต่อสหกรณ์ ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานอย่างราบรื่นในระยะยาวของสหกรณ์ โดยจัดทำเว็บไซต์ <http://www.maeklong-fish-coop.net> เพื่อให้สมาชิก นักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่สนใจในระบบสหกรณ์ฯ ได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร และเพื่อให้การดำเนินเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และธุรกิจของสหกรณ์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สม่าเสมอ และต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน ๑๕ ราย มีเจ้าหน้าที่ จำนวน ๕๑ ราย คณะผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๓ คน และที่ปรึกษาสหกรณ์ จำนวน ๕ คน สหกรณ์มีการจัดทำแผนกลยุทธ์และได้นำเสนอและรับอนุมัติ

จากที่ประชุมใหญ่ มีการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด พร้อมทั้งทบทวนแผนกลยุทธ์เป็นประจำทุกปีในปี ๒๕๖๖ สหกรณ์ มีปริมาณธุรกิจ ๑๑๒,๔๖๐,๔๓๔.๑๖ บาท ผลกำไรสุทธิประจำปี ๔,๘๘๖,๓๕๕.๔๔ บาท การจัดสรรเงินปันผล (๕%) ๗๒๕,๐๖๙.๗๖ บาท เงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก (รทปลา ๑๐ ล้อ ๒๒๐ บาท/เที่ยว รทปลา ๖ ล้อ ๑๕๐ บาท/เที่ยว และรทปลา ๔ ล้อ ๑๐๐ บาท/เที่ยว) ซื้อสินค้า ๑,๐๐๐ บาท เฉลี่ยคืน ๑๒ บาท สิ้นเชื่ออัตรา ดอกเบี้ยร้อยละ ๑๔ เป็นจำนวน ๒,๓๕๙,๕๐๑.๐๐ บาท การควบคุมภายในอยู่ในระดับ “ดีมาก” สหกรณ์มีการอบรม/ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสหกรณ์ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ และด้านอื่น ๆ ให้สมาชิก และบุคคลภายนอกได้รับรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้สหกรณ์ยังมีการจัดสวัสดิการให้สมาชิก **ด้านการศึกษา** ประกอบด้วย เงินทุน การศึกษาบุตร ทุนในการศึกษาอบรมแก่สมาชิก ครอบครัวสมาชิก และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ทุนส่งเสริมกิจกรรมกลุ่ม จัดให้มีการศึกษาอบรม สัมมนา การวิจัย

การทัศนศึกษาและดูงาน การค้นคว้า และการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสหกรณ์ **ด้านการสงเคราะห์** ประกอบด้วยเงินช่วยงานของสมาชิก เงินสงเคราะห์ ทายาทสมาชิกผู้เสียชีวิต เงินช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัยพิบัติในอาชีพ แก้ปัญหาให้กับสมาชิกสหกรณ์ที่ได้รับผลกระทบต่างๆ **ด้านการรักษาพยาบาล** ประกอบด้วยเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล เงินช่วยเหลือการคลอดบุตร เงินสวัสดิการช่วยเหลือสมาชิก กรณีประสบอุบัติเหตุ สวัสดิการช่วยเหลือสมาชิกดอกเบี้ยย ๐% และสวัสดิการอุปกรณ์ช่วยเหลือกรณีเรืออัปปาง

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจในสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของสมาชิกและคณะกรรมการดำเนินการ มีสมาชิกสหกรณ์เข้าร่วมประชุมใหญ่เฉลี่ยร้อยละ ๘๘ มีผู้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ เฉลี่ยร้อยละ ๙๕

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

สหกรณ์มีเสถียรภาพทางการเงินอยู่ในระดับมั่นคงดีมาก อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ ๐.๖๓ เท่า ซึ่งอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง ๓ ปี สหกรณ์มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนสำรอง เฉลี่ยร้อยละ ๑๐ ต่อปี มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนสะสมอื่นเฉลี่ยร้อยละ ๑๔ อัตราทุนภายในต่อทรัพย์สินเฉลี่ยร้อยละ ๘๐

มีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เข้าประชุม คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานเฉลี่ยร้อยละ ๙๒ มีสมาชิกสหกรณ์ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกเฉลี่ยร้อยละ ๘๙ โดยสมาชิกมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจกับสหกรณ์เฉลี่ยร้อยละ ๙๓ มีมูลค่าธุรกิจ (ไม่รวมเงินรับฝาก) เฉลี่ยกว่าร้อยละ ๙๙ เมื่อเทียบกับมูลค่าธุรกิจทั้งหมด

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สหกรณ์ประมงแม่กลอง จำกัด ได้ดำเนินกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ด้านศาสนาและวัฒนธรรม สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อการสืบสานกิจกรรมที่มีการปฏิบัติสืบเนื่องกันมาเป็นเอกลักษณ์และมีความสำคัญต่อสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม โดยการบริจาคทุนทรัพย์เพื่อจัดงานประจำปี ปิดทองหลวงพ่อดำ วัดปากสมุทร ร่วมบริจาคงานประเพณีทิ้งกระจาด (ชีโกว) ร่วมถวายผ้ากฐินพระราชทาน ร่วมทอดผ้าป่าสามัคคี สนับสนุนเงินเพื่อใช้ในการปรับปรุงพื้นที่โรงเจอะซุ่นตัว สนับสนุนงานสืบสานประเพณีวัฒนธรรมลุ่มน้ำแม่กลองของดีเมืองสามน้ำ และเจ้าภาพงานอุปสมบทหมู่ ครั้งที่ ๔๓ ณ วัดป้อมแก้ว

ด้านการถวายความจงรักภักดี สหกรณ์ร่วมกับสมาคมประมงเรือลากคู่สมุทรสงคราม สมาคมประมง

สมุทรสงคราม และกองทัพเรือภาคที่ ๑ ดำเนินโครงการ น้อมเกล้าฯ ถวายปลาเกตุและปลาทุแ่ง ให้กับโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล โครงการตามพระราชดำริต่อต้านโรคขาดสารไอโอดีน โดยในปี ๒๕๖๗ นับเป็นปีที่ ๑๑ อีกทั้งยังมีการทูลเกล้าฯ ถวายเงินสมทบมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ ร.๒ เงินทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อสมทบโครงการ TO BE NUMBER ONE ทอดผ้าป่าสมทบทุนพัฒนาเด็กชนบทในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพฯ และโครงการปลูกสำนึกรักทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและเอื้ออาทรต่อชุมชน เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลภายใต้กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างสมดุลในการทำประมง รักษาสิ่งแวดล้อมและสังคม

ด้านการศึกษา ให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างอนาคตเด็กไทย ให้กับเด็กนักเรียนและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนด้อยโอกาส โดยการ

มอบทุนการศึกษาให้กับเด็กนักเรียนลูกหลานชาวประมง
จังหวัดสมุทรสงคราม นอกจากนี้ยังมอบเงินสนับสนุน
กิจกรรมวันเด็ก มอบเงินบริจาคโครงการมอบไออุ่น
ให้น้องน้อยบนดอยสูง

ด้านการสาธารณสุข สหกรณ์ได้สมทบทุน
ปรับปรุงพัฒนาหน่วยบริการคลินิกอาชีพเวชศาสตร์
และจัดหาเครื่องมือแพทย์ ให้แก่โรงพยาบาลสมเด็จพระ
พุทธเลิศหล้า อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัด
สมุทรสงคราม ทั้งยังให้ความสำคัญกับการบริจาคโลหิต
ต่อชีวิตเพื่อนมนุษย์ สหกรณ์จึงจัดกิจกรรมรับบริจาคโลหิต
โดยโรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้าและกาชาด
จังหวัดมาออกหน่วยให้บริการ จำนวน ๓ ครั้ง/ปี
สมทบทุนเงินเยียวยา (โควิด-19) จัดทำประกันโควิด
ให้สมาชิกและเจ้าหน้าที่ ฉีดวัคซีนซิโนฟาร์มให้สมาชิก
และเจ้าหน้าที่ มอบเงินสนับสนุนต่อสู้โควิดให้ผู้ว่าราชการ
จังหวัดสมุทรสงคราม และมอบเครื่องอุปโภคบริโภค
ให้ครอบครัวที่ถูกกักตัวจากโควิดผ่าน อบต.

สำหรับการทำกิจกรรมด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม **ด้านการรักษาสภาพแวดล้อม**
แหล่งน้ำและชุมชน ปัจจุบัน สหกรณ์ประมงแม่กลอง จำกัด
ประกอบธุรกิจตลาดปลาสหกรณ์ประมงแม่กลอง จำกัด
ซึ่งมีความพร้อมในการรองรับปริมาณปลาของชาวประมง
ทั่วประเทศวันละกว่า ๘๐ ตัน เป็นปริมาณปลาวันละกว่า
๖๐๐ ตัน ซึ่งแต่ละวันได้มีการบำบัดน้ำเสียที่เกิดจาก
การล้างทำความสะอาดพื้นและภาชนะก่อนปล่อยลง
ลำน้ำสาธารณะ **ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ**
และสิ่งแวดล้อม แต่ละปีสหกรณ์ดำเนินโครงการปลูกป่า
ชายเลน เพื่อช่วยลดความรุนแรงของคลื่นลมและป้องกัน
การกัดเซาะของชายฝั่งทะเล ทั้งยังเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์
น้ำวัยอ่อน เป็นแหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัย หลบภัย สืบพันธุ์
และเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ นอกจากนี้ยังมีระบบ ๓ R
คือ Reduce Reuse และ Recycle มาใช้

สหกรณ์ผู้ผลิตยางพารา

สหกรณ์ชาวสวนยางพารา
ภูผามอก จำกัด

อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

จัดตั้งเมื่อ	๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
สมาชิกแรกตั้ง	๘๒ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๔๖๒ ราย
ประธานกรรมการ ที่ทำการสหกรณ์	นายเสถียร ปิตาละคะ เลขที่ ๒๓๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลภูผามอก อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ
โทรศัพท์	๐๙๖ ๓๙๕ ๙๙๙๕, ๐๖๔ ๔๖๑ ๗๕๙๔

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

สหกรณ์ชาวสวนยางพาราภูผาหมอก จำกัด ถือเป็นแหล่งรวบรวมยางพาราก่อนถ้วยจากเกษตรกรในตำบลภูผาหมอก และในช่วงปี ๒๕๖๒ สมาชิกและสหกรณ์ประสบปัญหาผลผลิตยางพาราก่อนถ้วยไม่ตรงตามความต้องการของตลาด ต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลให้สมาชิกมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ สหกรณ์ได้ส่งเสริมให้สมาชิกผลิตยางก่อนถ้วย GAP รวมทั้งมีแนวคิดริเริ่มจัดทำโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. โครงการก่อสร้างลานตากมาตรฐาน GMP
ตามที่การยางแห่งประเทศไทยกำหนด เพื่อรวบรวม

ผลผลิตยางก่อนถ้วยของสมาชิกที่มีปริมาณมากกว่า ๑๐๐ - ๑๒๐ ตันต่อสัปดาห์ เพื่อนำไปแปรรูปเป็นยางแท่ง STR ๒๐ คุณภาพ GAP และผลผลิตอีกส่วนหนึ่งที่เกินจากการผลิตสหกรณ์จะประมวลผ่านตลาดกลางยางพาราจังหวัดบุรีรัมย์ โดยระบบ TRT (Thai Rubber Trade) ทำให้สหกรณ์สามารถรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรในราคาสูงกว่าตลาดทั่วไปประมาณ ๓-๕ บาท/กิโลกรัม สมาชิกสหกรณ์ได้รับประโยชน์ทั้งหมด รวม ๔๒๘ ราย คิดเป็นพื้นที่ จำนวน ๔,๒๙๘ ไร่ รายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไร่ละ ๒๐๐ - ๓๐๐ บาท ปัจจุบันสหกรณ์ได้รับการรับรองลานตากยางพารามาตรฐาน GMP จากศูนย์บริการรับรองภาคใต้ การยางแห่งประเทศไทยแล้ว

สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ เลี้ยงไก่ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ บาท/วัน และลดต้นทุนค่าใช้จ่าย ในครัวเรือน สำหรับสมาชิกที่เลี้ยงวัวมีรายได้เพิ่มเติมเฉลี่ย ตัวละ ๕๐,๐๐๐ บาท

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

สหกรณ์ชาวสวนยางพาราภูผาหมอก จำกัด มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน ๑๑ ราย มีเจ้าหน้าที่ จำนวน ๓ ราย และผู้ตรวจสอบกิจการจำนวน ๒ ราย สหกรณ์ชาวสวนยางพาราภูผาหมอก จำกัด เป็นสหกรณ์ ที่มีขนาดใหญ่ มีการควบคุมภายในอยู่ในระดับดีใน ๓ ปี บัญชีย้อนหลัง ทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจาก แหล่งเงินทุนภายใน มีการดำเนินธุรกิจ ๕ ด้าน มูลค่ารวม

๒. โครงการขุดลอกบ่อรองรับน้ำเสีย เพื่อแก้ไข ปัญหาผืนภะวะ น้ำเสียและกลิ่นที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน โดยรอบ มีการพัฒนาระบบของน้ำเซิร์มของยางพารา ที่ตกค้างบนลานตากให้สะอาดตลอดโดยให้ระบายลงบ่อดัก น้ำยาง ซึ่งเป็นบ่อดักจำนวน ๓ บ่อ เพื่อเป็นบ่อดัก เศษยางหรือน้ำเซิร์มจากบ่อหนึ่งถึงบ่อ ๓ เมื่อถึงบ่อ ๓ จะเป็นน้ำที่ไม่มีเศษยางแล้วก็จะไหลลงบ่อน้ำเสียใหญ่ ที่มีการใช้ EM ในการบำบัดน้ำเสียและเพิ่มออกซิเจน ในน้ำจนไม่มีกลิ่นน้ำยางเลย

๓. โครงการประกอบอาชีพเสริมการเลี้ยงไก่บ้าน และเลี้ยงวัวในสวนยาง โดยส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงไก่บ้าน และการเลี้ยงวัวในสวนยาง เพื่อให้สมาชิก มีอาชีพเสริมนอกเหนือจากการปลูกยางพาราเพียงอย่างเดียว

ในปีบัญชี๒๕๖๖ ทั้งสิ้น ๘๑,๖๐๙,๘๔๓.๖๒ บาท ประกอบด้วย
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต จำนวน ๕๙,๔๘๓,๕๕๔.๑๑ บาท
ธุรกิจแปรรูป (แปรรูปยางแท่ง STR ๒๐, แปรรูป
ยางแผ่น) จำนวน ๑๑,๘๖๗,๕๙๒.๓๐ บาท ธุรกิจเงิน
รับฝาก จำนวน ๔,๙๐๖,๘๘๗.๒๑ บาท ธุรกิจสินเชื่อ
จำนวน ๔,๗๓๒,๐๐๐.๐๐ บาท และธุรกิจจัดหาสินค้า
มาจำหน่าย จำนวน ๖๑๙,๘๑๐.๐๐ บาท สหกรณ์มี
การกำหนดแผนการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนา
ด้านบุคลากรได้แก่ คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิก
ได้ศึกษาดูงานที่มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
รวมทั้งให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของ
สหกรณ์ มีการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ
ทั้งกับสหกรณ์ ชุมชนสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิชากิจ

ชุมชน ภาคเอกชนในพื้นที่อีกมากกว่า ๑๕ แห่ง สหกรณ์
คำนึงถึงผลประโยชน์ต่อสมาชิกเป็นหลักโดยมีการจ่ายเงิน
เฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกทุกรายจำนวน ๔๒๘ ราย
ตามส่วนธุรกิจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ นอกจากนี้สหกรณ์
ยังจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกและครอบครัวสมาชิก
ทั้งในด้านการศึกษา ด้านการสงเคราะห์ และด้านอื่น ๆ
อีกกว่า ๑๐ สวัสดิการ

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สหกรณ์ชาวสวนยางพาราภูผาหมอก จำกัด
เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการบริหารจัดการธุรกิจให้มี
ประสิทธิภาพโดยคณะกรรมการดำเนินการมีความเข้มแข็ง

มีการประชุมคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ สมาชิกสหกรณ์มีความรู้ความเข้าใจ ในสิทธิหน้าที่และมีส่วนร่วมกับสหกรณ์โดยการแสดง ความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ และรับทราบผลการดำเนินงาน ผ่านการประชุมกลุ่มสมาชิก และที่ประชุมใหญ่ ซึ่งสมาชิกให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมกลุ่มร้อยละ ๑๐๐.๐๐ และสามารถเข้าร่วมประชุมใหญ่ได้มากกว่า ร้อยละ ๕๐.๐๐ พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ กับสหกรณ์ โดยมีจำนวนสมาชิกร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๙๑.๐๐ เมื่อเทียบกับสมาชิกทั้งหมด

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

สหกรณ์ชาวสวนยางพาราภูผาหมอก จำกัด เป็นสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็ง มีเสถียรภาพในระดับมั่นคงดีตลอดทั้ง ๓ ปีบัญชีที่ประเมินในปี ๒๕๖๔-๒๕๖๖ อัตราการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสำรอง เฉลี่ยร้อยละ ๒๖.๗๗ อัตราการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสะสมอื่น เฉลี่ยร้อยละ ๒๕.๑๑ และอัตราทุนภายในต่อสินทรัพย์ เฉลี่ยร้อยละ ๖๐.๔๕ แสดงถึงความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีของสหกรณ์

การกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

สหกรณ์เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งทางด้านสาธารณประโยชน์ และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ครบถ้วนทุกด้านและต่อเนื่องทั้ง ๓ ปี โดยเข้าร่วมกิจกรรม และสนับสนุนงบประมาณด้วยการจัดสรรเงิน สวัสดิการของสหกรณ์ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย กิจกรรมด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม การแสดงความจงรักภักดี ได้แก่ ร่วมถวายผ้าป่าสามัคคี กิจกรรมถวายเทียนพรรษาพร้อมถวายปัจจัย ร่วมกิจกรรม ทอดกฐิน บริจาคและช่วยเหลือในการสร้างฐาน พระพุทธชินราช ด้านการศึกษา กีฬา ได้แก่ การเข้าร่วม กิจกรรม CSR กยท.เพื่อน้อง มอบทุนการศึกษา เป็นเจ้าภาพ

ในการจัดหาทุนพร้อมทั้งบริจาคทุนการศึกษา และอุปกรณ์กีฬาให้แก่โรงเรียนในตำบลภูผามอก เข้าร่วม กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในและสนับสนุนเงินรางวัล ณ โรงเรียนบ้านโคกขามป้อม ด้านการสาธารณสุข การช่วยเหลือ การป้องกัน บรรเทาภัยธรรมชาติ ได้แก่ การบริจาคข้าวสาร อาหารแห้ง ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ภาคใต้ ช่วยเหลือสมาชิก และหน่วยงานอื่นๆ ที่ประสบภัย จัดสถานที่ของสหกรณ์ให้ปลอดภัยจากการแพร่กระจาย ของเชื้อโควิด และช่วยเหลือโดยการบริจาคผู้ประสบ อุทกภัย รวมน้ำใจสู้ภัยน้ำท่วม ด้านการบำบัดและฟื้นฟู สภาพแวดล้อมแหล่งน้ำชุมชน ได้แก่ การขุดลอกคลอง

เพื่อชุมชน จัดทำโครงการคลองสวยน้ำใส อาสาร่วมใจ พัฒนาแหล่งน้ำในชุมชน ด้านการรักษาสภาพแวดล้อม ได้แก่ การใช้จุลินทรีย์ไปปรับค่าของน้ำเสียที่เกิดจากการรวบรวมผลผลิตจากยางพารา และร่วมโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ปลูกป่าทดแทน ด้านการประหยัดและนำกลับมาใช้ใหม่และลดสารเคมี สหกรณ์มีการใช้จุลินทรีย์ในน้ำเสียเพื่อให้สมาชิก และเกษตรกรสามารถนำน้ำดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ แก่สวนหรือไร่ได้ ร่วมกิจกรรมแผนรณรงค์ ๖๐ วัน จัดทำโครงการแยกขยะก่อนทิ้ง

สหกรณ์ออมทรัพย์ ตำรวจพังงา จำกัด

อำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

จัดตั้งเมื่อ	๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๙
สมาชิกแรกตั้ง	๑๐๘ ราย
สมาชิกสามัญ	๑,๑๒๓ ราย
สมาชิกสมทบ	๓๐๗ ราย
ประธานกรรมการ ที่ทำการสหกรณ์	ร.ต.ท.ไวยรัตน์ ยิ้มเอียด เลขที่ ๙/๒๑ ถนนเทศบาลบำรุง ตำบลท้ายช้าง อำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา
โทรศัพท์	๐๗๖ ๔๑๑ ๖๔๕, ๐๘๓ ๕๒๘ ๙๖๕๙

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด ก่อตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๑๙ ปัจจุบันในปีพ.ศ. ๒๕๖๖ การบริหารงานอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ ๔๗ ซึ่งยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพองค์กรควบคู่ไปกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกอย่างยั่งยืน การบริการและสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิก เพราะสหกรณ์เกิดขึ้นได้จากสมาชิกที่เป็นข้าราชการตำรวจในจังหวัดพังงาด้วยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกผู้เป็นเจ้าของสหกรณ์โดยสมาชิกถือหุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐ บาท และสนับสนุนการรับฝากเงินจากสมาชิก ส่งผลให้สหกรณ์มีความมั่นคงทางการเงิน และสร้างผลตอบแทนที่ดีกว่าการนำเงิน

ไปฝากสถาบันการเงินอื่น คณะกรรมการดำเนินการได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนารูปแบบการให้บริการและการจัดสวัสดิการแก่สมาชิกให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกในทุกด้าน นอกจากนี้สหกรณ์ยังมุ่งมั่นพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นสหกรณ์สมัยใหม่ โดยนำเสนอผ่านโครงการต่าง ๆ ที่ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล และสร้างประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิกและสังคมโดยรวม โดยนำเสนอออกมาในรูปแบบโครงการต่าง ๆ ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนาระบบสื่อสารข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์โดยต่อยอดจากระบบตรวจสอบข้อมูลสมาชิกผ่านเว็บไซต์พัฒนาเป็นระบบแอปพลิเคชัน CoopNetwork เพื่อบริการสมาชิก สามารถตรวจสอบข้อมูลของตนเองได้ทุกที่ (Real Time) ตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง บนมือถือ

มีการเปลี่ยนมาใช้ไบโเสรจิอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิก ทำให้สมาชิกสหกรณ์ทุกคนรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ซึ่งเป็นการสร้างความสะดวกสบายให้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น รวมทั้งลดขั้นตอนในการดำเนินงานของสหกรณ์ ๒) โครงการระดมเงินฝากและทุนเรือนหุ้นส่งเสริมการออม เพื่อเสริมสร้างสมาชิกให้รักการออมและใช้ชีวิตแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ทำให้สหกรณ์มีเงินรับฝากจากสมาชิกและทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นทุกปี ๓) โครงการปันน้ำดื่ม ปันน้ำใจ สหกรณ์ได้ดำเนินโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างต่อเนื่องทุกปี และดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน โดยสหกรณ์ได้สนับสนุนน้ำดื่มภายใต้แบรนด์ “สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด” ให้แก่สมาชิกที่อยู่ในสังกัดสถานีตำรวจทุกหน่วยในจังหวัดพังงา จำนวน ๑๔ แห่ง

และจุดตรวจ ๑๘ แห่ง รวม ๓๒๐ แพคเกจเดือน นอกจากนี้ยังจัดขนมและกาแฟ ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำจุดตรวจต่าง ๆ ทำให้สมาชิกที่ปฏิบัติงานทุกหน่วยได้ดื่มน้ำที่สะอาด มีคุณภาพ สร้างสุขภาพที่ดีให้แก่สมาชิก และเป็นขวัญกำลังใจให้แก่สมาชิกตำรวจผู้ปฏิบัติงานเพื่อประชาชน ๔) โครงการกีฬาเชื่อมความสามัคคี “สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด คัพ” สหกรณ์ได้ดำเนินโครงการตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างต่อเนื่องทุกปี และดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน โดยสหกรณ์จัดการแข่งขันฟุตบอลให้สมาชิกจากสถานีตำรวจทุกหน่วยเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากอาชีพตำรวจที่จะต้องคอยดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนจะต้องมีสุขภาพที่ดีแข็งแรง โดยสหกรณ์ได้สนับสนุนชุดกีฬาแก่นักกีฬาทุกทีม พร้อมทั้งสนับสนุนน้ำดื่มและอาหารให้แก่สมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่สมาชิกและส่งเสริมการเล่นกีฬา เป็นตัวอย่างที่ดีให้ประชาชน

๕) โครงการให้สวัสดิการแก่สมาชิกและครอบครัว
เด็กพิเศษ (Autistic) สหกรณ์ให้การช่วยเหลือครอบครัว
สมาชิกที่มีบุตรเป็นเด็กพิเศษ โดยจ่ายเงินให้ครอบครัว
สมาชิกปีละ ๑๒,๐๐๐ บาท/ปี/ครอบครัว จนเด็กอายุ
ครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์ เพื่อช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่าย
และให้สมาชิกได้เห็นถึงความใส่ใจที่สหกรณ์มีต่อสมาชิก
๖) โครงการแก้ไขปัญหานี้สินของสมาชิก” โดยได้กำหนด
มาตรการในการช่วยเหลือสมาชิก ขยายวงวดชำระหนี้
ให้แก่สมาชิกจนถึงอายุ ๗๕ ปี ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย
ของสมาชิก ทำให้สมาชิกมีรายได้คงเหลือเพียงพอ
ต่อการดำรงชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่งผลต่อ
การปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจบริการประชาชนอย่างเต็มที่
๗) โครงการพบปะผู้เกษียณอายุราชการ เพื่อสร้าง
ความสัมพันธ์อันดีให้แก่สมาชิกผู้เกษียณอายุราชการ
ให้ผู้เกษียณอายุราชการได้มาพบปะสังสรรค์ และแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์การดำเนินชีวิตหลังเกษียณและด้านสหกรณ์
ให้แก่นักัน รวมทั้งให้บริการตรวจสอบสุขภาพประจำปี
เพื่อส่งเสริมการดูแลสุขภาพแก่ผู้สูงวัย

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการจำนวน ๑๕ ราย
มีเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง จำนวน ๗ ราย และผู้ตรวจสอบ
กิจการ จำนวน ๒ ราย ที่ปรึกษาสหกรณ์ จำนวน ๓ ราย
การบริหารงานโดยคณะกรรมการดำเนินการได้มีการ
จัดทำแผนกลยุทธ์ของสหกรณ์เป็นแผนระยะเวลา

๓ ปี เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาสหกรณ์ ได้นำ
แผนกลยุทธ์ให้ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีอนุมัติ
และได้นำโครงการตามแผนกลยุทธ์มาดำเนินการทุกโครงการ
บรรลุตามเป้าหมายและมีการทบทวนแผนกลยุทธ์
เป็นประจำทุกปี เพื่อปรับปรุงให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน

นอกจากนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด
ยังเล็งเห็นถึงความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิก
และครอบครัว จึงได้จัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกและครอบครัว
ครอบคลุมทุกด้านอย่างครบวงจรตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย
ได้แก่ สวัสดิการรับขวัญทายาทคนแรก, สวัสดิการ
เกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล, สวัสดิการมงคลสมรส,
สวัสดิการทุนการศึกษาบุตรสมาชิก, สวัสดิการสมาชิก
สำเร็จการศึกษา จบระดับปริญญาตรี ปริญญาโท
และระดับปริญญาเอก, สวัสดิการเมื่อสมาชิกสอบเลื่อน
ขั้นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน เป็นยศชั้นสัญญาบัตร
สวัสดิการเมื่อสมาชิกเข้าฝึกอบรมหลักสูตรข้าราชการ

ชั้นประถมยศดาบตำรวจอายุ ๕๓ ปีขึ้นไปแบบเลื่อนไหล เป็นชั้นสัญญาบัตร, สวัสดิการสมาชิกเกษียณอายุราชการ, สวัสดิการช่วยเหลือสมาชิกประสบสาธารณภัย บ้านพักอาศัยได้รับความเสียหาย สวัสดิการจ่ายเงินช่วยเหลือเมื่อบุคคลในครอบครัวเสียชีวิต (บิดา มารดา คู่สมรส และบุตร), สวัสดิการสงเคราะห์ศพสมาชิก เป็นต้น

สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด ดำเนินงานด้วยความมั่นคง โปร่งใส และยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลมาอย่างต่อเนื่อง โดยผลการดำเนินงานประจำปี ๒๕๖๖ แสดงให้เห็นถึงเสถียรภาพทางการเงินและความสามารถในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด มีสินทรัพย์รวม ๒,๑๐๖,๕๑๐,๖๕๖.๔๙ บาท ทุนเรือนหุ้น ๘๙๒,๓๔๗,๓๙๐.๐๐ บาท เงินรับฝากจากสมาชิก ๒๒๓,๘๒๗,๔๕๘.๑๒ บาท และมีกำไรสุทธิประจำปี ๒๕๖๖ จำนวน ๗๔,๙๖๓,๐๘๗.๔๔ บาท สหกรณ์

ได้จัดสรรผลตอบแทนให้กับสมาชิกอย่างเหมาะสม โดยสหกรณ์จ่ายเงินปันผลอัตราร้อยละ ๔.๘๐ ต่อปี จำนวน ๔๐,๘๘๗,๐๗๗.๐๐ บาท และเงินเฉลี่ยคืนอัตราร้อยละ ๑๔.๗๐ ต่อปีจำนวน ๑๖,๔๙๐,๘๗๖.๐๐ บาท ในด้านการควบคุมภายใน สหกรณ์ได้รับผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ใน “ระดับดีมาก” ซึ่งสะท้อนถึงการบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน ความรอบคอบและความรับผิดชอบในทุกมิติ การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงกฎกระทรวง ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ และคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ ตลอดจนข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงขององค์กรและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่สมาชิกอย่างยั่งยืนตลอดไป

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด มีความรู้ความเข้าใจในสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของตนอย่างชัดเจน โดยให้ความร่วมมือกับสหกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจและตระหนักถึงบทบาทของตนในฐานะเจ้าของร่วมขององค์กร ในวันประชุมใหญ่ประจำปี สหกรณ์มีอัตราการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญของสมาชิกในแต่ละปีมากกว่าร้อยละ ๘๐ ซึ่งสะท้อนถึงความสนใจในการติดตามผล

การดำเนินงาน และความใส่ใจต่อทิศทางของสหกรณ์
อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้สมาชิกมากกว่าร้อยละ ๙๐
มีส่วนร่วมในธุรกรรมทางการเงินกับสหกรณ์ ทั้งใน
ด้านการฝากเงินและการใช้บริการเงินกู้ อันเป็นปัจจัย
สำคัญที่ส่งเสริมความมั่นคงและการเติบโตทางเศรษฐกิจ
ของสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง ในส่วนของคณะกรรมการ
ดำเนินการ มีอัตราการเข้าร่วมประชุมประจำเดือนอย่าง

สม่ำเสมอมากกว่าร้อยละ ๙๐ แสดงถึงความรับผิดชอบ
ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น และยึดหลัก
ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กร ด้วยความร่วมมือ
ร่วมใจจากทั้งสมาชิกและคณะกรรมการ สหกรณ์ออมทรัพย์
ตำรวจพังงา จำกัด จึงได้รับการยกย่องให้เป็นแบบอย่างที่ดี
และเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้สำหรับสหกรณ์อื่น ๆ ที่ประสงค์
จะยกระดับการบริหารจัดการภายในองค์กรของตน
อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด มีความมั่นคง
ทางการเงินอย่างต่อเนื่อง โดย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
มีทุนดำเนินงานรวมทั้งสิ้น ๒,๑๐๖,๕๑๐,๖๕๖.๔๙ บาท
สะท้อนถึงการเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ อันเป็นผลจาก
การบริหารจัดการที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และยึดมั่น
ในหลักธรรมาภิบาล มีเสถียรภาพทางการเงินอยู่ในระดับ

“มั่นคง” โดยมีการจัดสรรกำไรสุทธิเพิ่มเป็นทุนสำรอง ในอัตราส่วนร้อยละ ๑๐ อัตราการจัดสรรกำไรสุทธิเป็น ทุนสะสมอื่น ร้อยละ ๑๑.๔๐ สหกรณ์มุ่งมั่นให้บริการ สมาชิกอย่างครอบคลุม เท่าเทียม และมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของวินัยทางการเงินและความร่วมมือ ในการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านสาธารณประโยชน์และ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ครบถ้วนทุกด้าน และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ด้านสาธารณสุขและการช่วยเหลือสังคม เช่น สหกรณ์ สนับสนุนงบประมาณและมอบน้ำดื่มโลโก้ของสหกรณ์ ให้หน่วยงานต่าง ๆ บริจาคเงินสนับสนุนโรงพยาบาล และ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ด้านศาสนาและ วัฒนธรรม เช่น สหกรณ์จัดโครงการส่งเสริมกิจกรรมทาง ศาสนา เช่น ทอดกฐินสามัคคี ทำบุญสหกรณ์ และร่วม กิจกรรมวันสำคัญของชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์ และสนับสนุนกิจกรรมบริจาคโลหิตในวันพ่อแห่งชาติ

ด้านการศึกษาและกีฬา เช่น สหกรณ์มอบทุนการศึกษา
บริจาคชุดนักเรียน สนับสนุนกิจกรรมวันสหกรณ์นักเรียน
และโครงการทัศนศึกษา รวมทั้งกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม
และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น จัดกิจกรรม
จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ ปรับภูมิทัศน์ เก็บขยะ และ
อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล ขุดลอกแหล่งน้ำ กำจัดวัชพืช
และปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว สหกรณ์สนับสนุน

การประหยัดพลังงาน เช่น ติดป้ายเตือนเปิด-ปิดไฟ
ใช้กระดาษสองหน้า และลดการใช้สารเคมีโดยใช้ไบโอดี
แทนน้ำหอมสเปรย์ ฯลฯ

อาคารสวัสดิการโรงพยาบาลพัทลุง ร้านสหกรณ์โรงพยาบาลพัทลุง จำกัด

สหกรณ์ร้านค้า

ร้านสหกรณ์โรงพยาบาล
พัทลุง จำกัด

อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

จัดตั้งเมื่อ	๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗
สมาชิกแรกตั้ง	๒๘๒ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๒,๐๕๔ ราย
สมาชิกสมทบ	๒๕ ราย
ประธานกรรมการ ที่ทำการสหกรณ์	นายอินทร์ จันแดง เลขที่ ๔๒๑ ถนนรามศวร ตำบลคูหาสวรรค์อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
โทรศัพท์	๐๘๑ ๘๙๘ ๑๑๗๔

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

ร้านสหกรณ์โรงพยาบาลพัทลุง จำกัด เริ่มดำเนินกิจกรรมสืบเนื่องมาจากคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลพัทลุง เห็นความเดือดร้อนของบุคลากรในโรงพยาบาล รวมทั้งผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยไม่สามารถหาซื้อสินค้าที่จำเป็นในการดูแลผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยได้ จึงได้เปิดเป็นร้านสวัสดิการเล็ก ๆ ขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ต่อมาได้พัฒนาเป็นร้านสหกรณ์โดยเริ่มแรกได้ขายสินค้าอุปโภคและรับสินค้าฝากขายจากสมาชิก เพื่อให้บริการแก่สมาชิกโดยไม่ต้องไปหาซื้อในตลาด และสหกรณ์ได้มีความคิดริเริ่มในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการให้บริการสมาชิก มีการดำเนินงานผ่านโครงการที่สำคัญในการให้บริการ

อำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิก ลดระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง สหกรณ์มีโครงการบริการประทับใจไร้เงื่อนไขเวลา โดยการเปิดให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อสินค้าของสมาชิกที่มาปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลพัทลุง ในลักษณะเวรเช้า - ดึก ให้สามารถซื้อสินค้าได้ตลอดเวลา รวมทั้งผู้ป่วยและญาติที่มาด้วยเหตุฉุกเฉินตลอด ๒๔ ชั่วโมง สามารถซื้อสินค้าที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นจากเวลาขายเดิม ในปี ๒๕๖๖ เป็นจำนวน ๕,๒๓๑,๒๙๖.๐๐ บาท สหกรณ์มีบริการถึงบ้านถึงที่ เพื่อให้บริการสมาชิกสามารถเข้าถึงสินค้าและบริการได้ง่ายและสะดวก ปรับวิธีการขายสินค้าเป็นโอกาสทางธุรกิจได้นำเสนอสินค้าสู่ชุมชนได้อีกช่องทางหนึ่ง สร้างความประทับใจแก่สมาชิกและผู้ใช้บริการ ด้วยการ

บริการส่งสินค้าถึงหน้าประตูบ้านหรือที่ทำงาน โดย
ยอดขายสินค้าที่เพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๖ จำนวน
๒,๔๘๗,๗๕๘.๑๘ บาท และสหกรณ์ยังได้จัดทำ
โครงการยกสวนผลไม้มาไว้ที่สหกรณ์ ซึ่งผลไม้
เป็นที่นิยมของผู้บริโภคที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ และผู้มา
เยี่ยมไข้ผู้ป่วยในโรงพยาบาล สหกรณ์นำผลไม้ตามฤดูกาล
ของท้องถิ่น และสั่งซื้อมาจากตลาดผลไม้โดยตรงเพื่อลด
ต้นทุน และยังได้ผลไม้ที่สดใหม่อยู่เสมอ สมาชิกสามารถ
เลือกซื้อได้ด้วยตนเอง และสร้างความหลากหลาย
ในการจำหน่ายโดยการจัดกระเช้า จัดเบรค และผลไม้
แพ็คเกจพร้อมทาน ซึ่งยอดจำนวนผลไม้ในปี ๒๕๖๖
เป็นจำนวน ๘,๙๖๐,๒๕๖.๑๑ บาท สหกรณ์ยังม
ีการส่งเสริมการสร้างรายได้แก่สมาชิกด้วยการรับฝาก
ขายสินค้าจากสมาชิก มีการสุ่มตรวจ รสชาติอาหาร

ปริมาณ และคุณภาพโดยฝ่ายโภชนาการและเจ้าหน้าที่
จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุงเป็นประจำ ในปี
๒๕๖๖ จำนวนสมาชิกที่นำมาสินค้ามาฝากขาย ๔๒ ราย
ยอดจำหน่ายสินค้า เป็นจำนวน ๒๒,๐๓๒,๙๙๔.๗๕ บาท
และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ
ภายในร้านสหกรณ์ นอกจากนี้สหกรณ์ยังเป็นแหล่ง
ศึกษาดูงานจากสหกรณ์อื่น และสถานศึกษาต่าง ๆ
ประกอบกับได้มีการพัฒนารูปแบบการให้บริการอย่าง
ต่อเนื่องตามยุคไร้พรมแดน

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน
๑๑ ราย มีเจ้าหน้าที่ จำนวน ๓๔ ราย และผู้ตรวจสอบ
กิจการจำนวน ๒ ราย ที่ปรึกษาสหกรณ์ จำนวน ๕ ราย
การบริหารงานโดยคณะกรรมการได้มีการจัดทำแผน

ยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการที่ครอบคลุมทุกด้าน มีการนำแผนไปปฏิบัติ ตลอดจนมีการติดตามและทบทวนเป็นประจำทุกปี มีการประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำมาปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่อง มีการรับสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นทุกปี มีการอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ ให้แก่สมาชิกใหม่ และสมาชิกเดิมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สหกรณ์มีการให้การศึกษาอบรมด้านการบริหารจัดการ สหกรณ์ให้แก่คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ โดยการประชุมอบรม สัมมนา กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการของสหกรณ์ เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรในการดำเนินงานของสหกรณ์ รวมทั้ง การศึกษาดูงาน การต้อนรับคณะศึกษาดูงาน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างสหกรณ์ด้วยกัน ฝ่ายจัดการ มีการจัดทำงบการเงินและนำเสนอคณะกรรมการ

เป็นประจำทุกเดือน สหกรณ์มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสหกรณ์ และหรือด้านอื่น ๆ ให้กับสมาชิกและบุคคลภายนอกได้รับรู้ผ่านช่องทาง Line Facebook และ Tiktok เป็นต้น มีการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจกับสหกรณ์ และภาคเอกชน ผลการดำเนินงานมีกำไรทุกธุรกิจ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความสามารถในการบริหารจัดการ โดยปีบัญชี ๒๕๖๖ มีปริมาณธุรกิจ จำนวน ๑๐๖,๘๗๓,๔๘๘.๗๔ บาท และมีกำไรสุทธิ จำนวน ๗,๐๒๗,๒๘๕.๘๑ บาท สหกรณ์จ่ายเงินปันผล ร้อยละ ๔.๐๐ เป็นจำนวน ๑๑๙,๕๑๙.๐๐ บาท และเงินเฉลี่ยคืน ร้อยละ ๑๑.๐๐ เป็นจำนวน ๓,๑๒๐,๖๖๒.๐๐ บาท สหกรณ์ได้จัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสวัสดิการให้แก่สมาชิกและครอบครัว และได้จ่ายให้แก่สมาชิกและครอบครัว ทั้งในด้านการศึกษาด้านการสงเคราะห์ และด้านอื่น ๆ ครอบคลุมทุกด้านอย่างต่อเนื่อง และมีผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับดี

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกและคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีความรู้ ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบ สมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่มากกว่าร้อยละ ๘๐ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ของสหกรณ์ ร่วมออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งกรรมการ ดำเนินการ และผู้ตรวจสอบกิจการ ตามบทบาทหน้าที่ ของสมาชิก และร่วมเสนอความคิดเห็นในการดำเนินงาน สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ มากกว่าร้อยละ ๘๐ สำหรับสมาชิกที่มีบทบาทด้านการ บริหารงานโดยคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ เข้ามามีบทบาทในการ เข้าประชุมคณะกรรมการดำเนินการ เป็นประจำทุกเดือน เพื่อพิจารณาอนุมัติแผนงาน

งบประมาณ และติดตามผล การดำเนินงานที่สำคัญ และเข้าประชุมคณะกรรมการ คณะทำงานต่าง ๆ มากกว่าร้อยละ ๘๐ ต่อเนื่องทุกปี

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

ผลการดำเนินงานในปีบัญชี ๒๕๖๖ สหกรณ์
มีเสถียรภาพทางการเงิน อยู่ในระดับมั่นคงดีมาก
อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ ๐.๕๐ เท่า อัตรา
การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เป็นทุนสำรอง ร้อยละ ๑๑
อัตราการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนสะสมอื่น
ร้อยละ ๓๒.๔๗ อัตราทุนภายในต่อสินทรัพย์ ร้อยละ
๗๙.๙๖ ในปีบัญชี ๒๕๖๖ สหกรณ์มีทุนดำเนินงาน
จำนวน ๔๑,๗๖๙,๑๔๗.๖๕ บาทเป็นทุนภายในของสหกรณ์
ได้แก่ ทุนเรือนหุ้น จำนวน ๓,๐๔๖,๙๐๐.๐๐ บาท
ทุนสำรอง จำนวน ๒๐,๘๔๗,๔๖๒.๘๓ บาท
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ จำนวน
๒,๔๗๖,๒๘๗.๙๖ บาท

การกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สหกรณ์เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน
สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านสาธารณประโยชน์
และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ครบถ้วนทุกด้าน มีการสนับสนุนและจ่ายเงินในกิจกรรม
ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี กิจกรรมด้านศาสนา
คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม การแสดงความจงรักภักดี
ได้แก่ โครงการแจกข้าวต้มให้ผู้ป่วยที่มารับการตรวจ
ในช่วงเช้า สนับสนุนเงินทอดกฐินทอดผ้าป่าสามัคคี
สนับสนุนกิจกรรมการกุศล ๕๐ ปี ไฟฟ้ามินิมารathon

ร่วมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ กิจกรรมด้านการศึกษา และกีฬา ได้แก่ สนับสนุนเงินสำหรับจัดกิจกรรมรวมพล กีฬาคนทำใจ สนับสนุนอุปกรณ์กีฬาให้โรงเรียน ร่วมกิจกรรม งานวันสหกรณ์แห่งชาติ บริจาคน้ำดื่มให้ โรงเรียน สนับสนุนการจัดกิจกรรมรวมพลคนออกกำลังกาย โรงพยาบาลพัทลุง จัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติร่วมกับ จังหวัดพัทลุง และมีการแจกของขวัญแก่เด็ก ๆ ที่มา นอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล มอบทุนการศึกษา ให้แก่นักเรียนพยาบาล กิจกรรมด้านการสาธารณสุข การช่วยเหลือ ป้องกัน บรรเทา ภัยธรรมชาติ ได้แก่ บริจาคเงินสนับสนุนบำรุงกิจการของโรงพยาบาลพัทลุง บริจาคเงินวันเอตส์โลก สนับสนุนเก้าอี้ให้โรงพยาบาลพัทลุง

บริจาคหน้ากากอนามัยให้ศูนย์อำนวยการด้านการแพทย์
โรงพยาบาลพัทลุง

กิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ด้านการรักษาสภาพแวดล้อม แหล่งน้ำและชุมชน
ได้แก่ ร่วมลอกท่อระบายน้ำของโรงพยาบาลพัทลุง
กิจกรรม Big Cleaning Day รอบ ๆ โรงพยาบาลพัทลุง
กิจกรรมด้านการบำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ร่วมกิจกรรมปลูกป่า
เนื่องในโอกาสวันสิ่งแวดล้อมโลก ณ พื้นที่ป่าชุมชน
สามัคคีบ้านเกาะเต่า อำเภอบางขัน จังหวัดพัทลุง
ร่วมใส่ปุ๋ยหมักบำรุงดิน ณ พื้นที่ป่าชุมชนสามัคคี
บ้านเกาะเต่า อำเภอบางขัน จังหวัดพัทลุง ร่วมปลูก
ต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ กิจกรรมด้านการประหยัด

น้ำกลับมาใช้ซ้ำ ลดใช้สารเคมี และอื่น ๆ ได้แก่ แยก
ขยะหรือสิ่งของเหลือใช้ก่อนทิ้ง การใช้กระดาษสองหน้า
ซองเอกสารที่ใช้แล้วมาเก็บไว้ใช้อีก แจกกระเป๋ผ้า
ให้กับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพัทลุง เจ้าหน้าที่สหกรณ์
ออมทรัพย์ และเจ้าหน้าที่ร้านสหกรณ์เพื่อลดการใช้ถุง
พลาสติก แนะนำ และรณรงค์ให้สมาชิกใช้ปุ๋ยชีวภาพ
หรือปุ๋ยอินทรีย์ ในพื้นที่เกษตรของตนเอง

สหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์เครดิตยูเนียน
เขื่อนเพชรโค้งข้อย จำกัด

อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

จัดตั้งเมื่อ	๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘
สมาชิกแรกตั้ง	๖๓ ราย
สมาชิกปัจจุบัน	๕,๙๔๓ ราย
ประธานกรรมการ	นางสาวนิยนา เพ็งอุดม
ที่ทำการสหกรณ์	เลขที่ ๓๕๙/๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
โทรศัพท์	๐๓๒ ๔๑๖ ๔๙๗
โทรสาร	๐๓๒ ๔๑๖ ๔๙๗ ต่อ ๑๔

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่ม

เริ่มต้นจากเป็นกลุ่มเครดิตยูเนียนเขื่อนเพชรโค้งข่อย ให้บริการสินเชื่อแก่สมาชิกที่ขาดเงินทุน มีการจัดสวัสดิการและส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิก มีประชาชนให้ความสนใจเข้าร่วมกลุ่มมากขึ้น นำไปสู่การจดทะเบียนเป็น “สหกรณ์เครดิตยูเนียนเขื่อนเพชรโค้งข่อย จำกัด” ดำเนินงานอย่างเข้าใจถึงปัญหาและความต้องการของสมาชิก มีการจัดโครงการช่วยเหลือสมาชิกอย่างยั่งยืน พัฒนาความรู้สมาชิกในด้านต่าง ๆ ปัจจุบันสหกรณ์เครดิตยูเนียนเขื่อนเพชรโค้งข่อย จำกัด มีเขตแดนดำเนินงานครอบคลุมอำเภอท่ายาง จำนวน ๗ ตำบล ได้แก่ ตำบลท่ายาง ตำบลท่าคอย ตำบลท่าไม้รวก

ตำบลท่าแลง ตำบลวังไคร้ ตำบลกลัดหลวง และตำบลเขากระปุก ในสถานการณ์ปัจจุบันสมาชิกสหกรณ์มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตตลอดเวลา การบริหารงานสหกรณ์จะต้องมีฐานข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เพื่อลดความเสี่ยงและสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้เป็นอย่างดี สหกรณ์ ฯ มีการจัดทำโครงการต่าง ๆ ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนาฐานข้อมูลสมาชิกสหกรณ์ เพื่อตอบโจทย์การบริการให้ตรงใจสมาชิก มีการสำรวจและทำฐานข้อมูลสมาชิกสหกรณ์เป็นปัจจุบัน (๑๐๐%) รวมถึงมีแบบประเมินความต้องการและความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ ทำให้สหกรณ์มีฐานข้อมูลประกอบการพิจารณาสินเชื่อ การออกบริการต่าง ๆ รวมถึงให้การช่วยเหลือแก่สมาชิกที่มีความเดือดร้อน ๒) โครงการพัฒนา

ส่งเสริมอาชีพและตลาดออนไลน์แก่สมาชิก ให้ความรู้ด้านการประกอบอาชีพตามความต้องการของสมาชิก ในหลักสูตรต่าง ๆ ได้แก่ ถักกระเป๋าด้วยเส้นพลาสติก แปรรูปอาหารเพื่อเพิ่มมูลค่า ทำขนมเค้กกล้วยหอม ทำขนมกล้วย และสมาชิกสามารถนำสินค้ามาจำหน่ายผ่านทางเพจเฟซบุ๊ก ชื่อว่า “เชื่อนเพชร market” ในปี ๒๕๖๖ มีสมาชิกนำสินค้ามาขาย ๖๘๖ ราย และมีสมาชิกให้ความสนใจเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ๓) โครงการส่งเสริมจัดทำบัญชีครัวเรือนและการแก้ไขปัญหาหนี้สินของสมาชิก สหกรณ์มีครูบัญชีสอนการทำบัญชีครัวเรือนแก่สมาชิก สมาชิกมาใช้ในการวางแผนทางการเงิน ลดดอกเบี้ย ร้อยละ ๒ เมื่อสมาชิกปฏิบัติตามที่สหกรณ์กำหนด ที่สำคัญสหกรณ์ให้การช่วยเหลือสมาชิกที่หนี้สินไม่ให้สูญเสียที่ดินในการประกอบอาชีพ มีรายได้

สามารถชำระหนี้สินแก่สหกรณ์ได้ และสหกรณ์นำมาเป็นทุนในการดำเนินงานและช่วยเหลือสมาชิกรายอื่นต่อไป ๔) โครงการปรับปรุงรถโมบายเคลื่อนที่ให้บริการสมาชิกที่อาศัยอยู่ห่างไกลจากที่ทำการสหกรณ์ สามารถทำธุรกรรมได้สะดวก ลดค่าใช้จ่ายการเดินทาง รวมถึงเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกที่สนใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ นอกจากนี้สหกรณ์มีบริการกระจายสินค้าให้กับสมาชิกโดยไม่มีค่าใช้จ่ายอีกด้วย ในปี ๒๕๖๖ มีสมาชิกมาใช้บริการ ๒,๓๖๐ ราย

ความสามารถในการบริหาร และการจัดการสถาบัน

สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน ๑๕ ราย มีเจ้าหน้าที่ จำนวน ๑๔ ราย ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๓ ราย และที่ปรึกษาสหกรณ์ จำนวน ๓ ราย

สหกรณ์เห็นความสำคัญในเรื่องการบริหารจัดการ สหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการให้บริการ จัดสวัสดิการ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรของ สหกรณ์ทุกภาคส่วน เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีการ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสหกรณ์ โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๙ จนถึงปัจจุบัน รวม ๖ ฉบับ เพื่อพัฒนา คณะกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ ฝ่ายจัดการ ที่ปรึกษา และสมาชิกสหกรณ์ สหกรณ์ฯ ได้ดำเนินกิจการ ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของสหกรณ์ ฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘ มีวิสัยทัศน์ (Vision) เป็นสหกรณ์ ที่มั่นคง รักษามาตรฐาน มีธรรมาภิบาล ให้บริการ ที่ประทับใจ และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สหกรณ์มี คำขวัญว่า “สหกรณ์ไม่ใหญ่ กำไรพอมิ จัดสวัสดิการที่ดี

เน้นที่สมาชิกมีคุณภาพ” โดยมี ๔ พันธกิจ เพื่อการพัฒนา สมาชิกสหกรณ์ คณะกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ ฝ่ายจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้การส่งเสริม สนับสนุน และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่นายทะเบียนสหกรณ์ กำหนดอย่างเข้มงวด ผลการดำเนินงานมีกำไร ทุกธุรกิจ ณ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ มีปริมาณ ธุรกิจ ๒๘๓,๐๘๓,๗๒๐.๐๐ บาท และกำไรสุทธิ ๑๖,๑๖๐,๒๗๔.๓๒ บาท สหกรณ์จ่ายเงินปันผล ร้อยละ ๔.๐๐ รวมเป็นเงิน ๗,๓๗๑,๙๖๗.๐๐ บาท และเงินเฉลี่ยคืน ร้อยละ ๑๐.๐๐ รวมเป็นเงิน ๑,๓๗๒,๕๐๒ บาท และสหกรณ์มีการจัดและจ่ายสวัสดิการให้แก่สมาชิก และครอบครัวครอบคลุมทุกด้านอย่างต่อเนื่อง และสหกรณ์ มีผลการควบคุมภายในระดับดีมาก

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต่อสถาบัน

สมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนเขื่อนเพชรโค้งข่อย จำกัด มีความรู้ความเข้าใจในสิทธิ หน้าที่ และ ความรับผิดชอบของตนอย่างชัดเจน โดยให้ความร่วมมือ กับสหกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ และตระหนักถึงบทบาทของตนในฐานะเจ้าของร่วม ขององค์กร สหกรณ์มีอัตราการเข้าร่วมการประชุมใหญ่ สามัญของผู้แทนสมาชิก ร้อยละ ๑๐๐ สะท้อนถึง ความสนใจในการติดตามผลการดำเนินงาน และความใส่ใจ ต่อทิศทางของสหกรณ์อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ สมาชิกมากกว่าร้อยละ ๗๐ มีส่วนร่วมในธุรกิจของ สหกรณ์ ทั้งการฝากเงินและใช้บริการสินเชื่อ อันเป็น ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความมั่นคงและการเติบโต

ทางเศรษฐกิจของสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง ในส่วนของ คณะกรรมการดำเนินการ มีอัตราการเข้าร่วมประชุม ประจำเดือนอย่างสม่ำเสมอแสดงถึงความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น และยึดหลัก

ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กร สหกรณ์
เครดิตยูเนียนเขื่อนเพชรโค้งข่อย จำกัด ให้ความสำคัญ
ในการให้สมาชิกถือหุ้นแรกเข้าเป็นสมาชิกและ
เป็นรายเดือนอย่างสม่ำเสมอตามความสมัครใจ และกำหนด
ไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสหกรณ์ที่จะให้สมาชิก
สหกรณ์มีบทบาทและมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาสหกรณ์
อย่างต่อเนื่อง ดังนี้ ๑) จัดประชุมผู้นำกลุ่มสหกรณ์
ซึ่งมี ๗๑ กลุ่ม ทุกไตรมาส เพื่อให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น
ปัญหา อุปสรรค และสิ่งที่ต้องการจะให้สหกรณ์ดำเนินการ
ตอบสนองความความต้องการของสมาชิก ๒) จัดการ
อบรม/สัมมนา ให้ความรู้ในด้านการเกษตรการบริหาร
จัดการ การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การพัฒนา
สมาชิกให้เป็น Smart Farmer / Smart Group
เรื่องข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หลักการ วิธีการ
และอุดมการณ์สหกรณ์ การสร้างจิตสำนึกแห่งความ
รับผิดชอบและการเป็นเจ้าของสหกรณ์ การทำการตลาด
ออนไลน์ ๓) จัดโครงการทัศนศึกษาดูงานสหกรณ์
ที่เข้มแข็ง

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ของสถาบัน

สหกรณ์เครดิตยูเนียนเขื่อนเพชรโค้งข่อย จำกัด
มีความมั่นคงทางการเงินอย่างต่อเนื่อง โดย ณ
๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ มีทุนดำเนินงานรวมทั้งสิ้น
๔๗๓,๔๐๕,๒๓๘.๔๘ บาท สะท้อนถึงการเติบโตอย่าง
มีเสถียรภาพ อันเป็นผลมาจากการปฏิบัติตาม
กฎหมายสหกรณ์ ประกาศ คำสั่ง คำแนะนำ
แนวปฏิบัติของนายทะเบียนสหกรณ์ และประมาณการ
รายได้ และรายจ่าย ซึ่งที่ประชุมใหญ่อันดับ ๖ เป็น
เป้าหมายในการปฏิบัติงานประจำปี มีการแบ่งแยก
หน้าที่บุคลากร เจ้าหน้าที่ด้านการเงิน การบัญชี

นอกจากนี้ ซึ่งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงาน มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งในหน้าที่ สหกรณ์มีการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินโดยถูกต้องเป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วย การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเสถียรภาพทางการเงินอยู่ในระดับ “มั่นคงดี” โดยมีการจัดสรรกำไรสุทธิเพิ่มเป็นทุนสำรองในอัตราส่วน ร้อยละ ๑๑.๐๕ อัตราการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสะสมอื่น ร้อยละ ๒๙.๐๘ และอัตราทุนภายในต่อสินทรัพย์ ร้อยละ ๙๖.๓๐ รวมเป็นเงิน ๔๔๑,๓๕๔,๔๑๓.๘๓ บาท

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สหกรณ์เครดิตยูเนียนเขื่อนเพชรโค้งข่อย จำกัด ได้เล็งเห็นความสำคัญของกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหลักการสหกรณ์ข้อที่ ๗ “การเอื้ออาทรต่อชุมชน” โดยร่วมมือกับองค์กร ชุมชน หมู่บ้าน โรงพยาบาล มีการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งของต่าง ๆ และจ่ายในกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ และกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ครบทุกด้าน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี กิจกรรมด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม การแสดงความจงรักภักดี เช่น สนับสนุนงบประมาณการจัดงานประเพณีไทยทรงดำในท้องที่อำเภอท่ายาง ช่วยจำหน่าย รูป เทียน ทอง

ดอกไม้ งานปิดทองประจำปีของวัดต่าง ๆ กิจกรรมด้านการศึกษาและกีฬา เช่น มอบของขวัญสนับสนุนกิจกรรมการแสดงของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กิจกรรมวันเด็กของโรงเรียนและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ การแข่งขันกีฬา กิจกรรมด้านสาธารณสุข การช่วยเหลือป้องกัน บรรเทาภัยธรรมชาติ เช่น จัดซื้อเตียงพยาบาลและเก้าอี้วีลแชร์ให้กับโรงพยาบาลท่ายางและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าไม้รวก จัดซื้อเก้าอี้และพัดลมให้กับหมู่บ้านที่ขาดแคลน มอบเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติในแต่ละภาค และจัดกิจกรรมบริจาคโลหิตให้กับสภาอากาศไทย รวมทั้งกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ร่วมปลูกป่า สร้างฝายกั้นน้ำกับองค์กรต่าง ๆ ร่วมกิจกรรมทำความสะอาดและพัฒนาชุมชน ฯลฯ

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

.....

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์กลางของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ สำหรับให้กรมต่าง ๆ ยึดถือเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการดำเนินการคัดเลือก ดังประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากคณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ได้มีมติ ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เห็นชอบให้แก้ไขประกาศกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เรื่อง การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ โดยพิจารณาปรับปรุงแก้ไข สาขา/ประเภทการคัดเลือก เพื่อให้ครอบคลุมกับสาขา/ประเภทการคัดเลือก และให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ ปัจจุบัน สำหรับให้ทุกหน่วยงานใช้ในการดำเนินการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ต่อไป จึงขอยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง การคัดเลือก เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และจัดทำประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขึ้นใหม่ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ดังนี้

ก. วัตถุประสงค์

๑. เกษตรกร/บุคคลทางการเกษตรดีเด่น

๑.๑ เพื่อค้นหาบุคคลที่มีผลงานทางการเกษตรดีเด่น ที่ปฏิบัติงานด้านความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ บำเพ็ญประโยชน์เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของส่วนรวม

๑.๒ เพื่อส่งเสริมให้บุคคลที่มีผลงานดีเด่น ได้ทำงานด้วยความอดุสาหะ มานะพยายาม และพร้อมที่จะแข่งขันกันสร้างผลงาน ให้ปรากฏแก่สาธารณชน

๑.๓ เพื่อยกย่องเกียรติคุณให้ปรากฏและยึดถือเป็นตัวอย่างในแนวทางการปฏิบัติงานของบุคคลอื่นต่อไป

๒. สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น

๒.๑ เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณ และผลงานของสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นให้ปรากฏต่อสาธารณชนและเป็นตัวอย่างแก่สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์อื่น ๆ

๒.๒ เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๒.๓ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข. สาขา/ประเภทการคัดเลือก

การดำเนินการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น มีหน่วยงานรับผิดชอบการคัดเลือก แต่ละประเภท/สาขา ดังนี้

๑. เกษตรกรดีเด่น/บุคคลทางการเกษตรดีเด่น

ประเภท

๑) อาชีพทำนา

๒) อาชีพทำสวน

๓) อาชีพทำไร่

๔) อาชีพไร่นาสวนผสม

๕) อาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

๖) อาชีพเลี้ยงสัตว์

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมการข้าว

กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมหม่อนไหม

กรมปศุสัตว์

ประเภท

- ๗) อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด
- ๘) อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย
- ๙) อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ
- ๑๐) อาชีพปลูกสวนป่า
- ๑๑) สาขาบัญชีฟาร์ม
- ๑๒) สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- ๑๓) สาขาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช
- ๑๔) ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร
- ๑๕) สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร
- ๑๖) สาขาเกษตรอินทรีย์

หน่วยงานรับผิดชอบ

- กรมประมง
- กรมประมง
- กรมประมง
- กรมป่าไม้
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- กรมพัฒนาที่ดิน
- กรมวิชาการเกษตร
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรมวิชาการเกษตร

๒. สถาบันเกษตรกรดีเด่น

ประเภท

- ๑) กลุ่มเกษตรกรทำนา
- ๒) กลุ่มเกษตรกรทำสวน
- ๓) กลุ่มเกษตรกรทำไร่
- ๔) กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์
- ๕) กลุ่มเกษตรกรทำประมง
หรือกลุ่มเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- ๖) กลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ
- ๗) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
- ๘) กลุ่มยุวเกษตรกร
- ๙) กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
- ๑๐) สถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน
- ๑๑) ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน
ประเภทข้าวหอมมะลิ

หน่วยงานรับผิดชอบ

- กรมส่งเสริมสหกรณ์
- กรมส่งเสริมสหกรณ์
- กรมส่งเสริมสหกรณ์
- กรมปศุสัตว์
- กรมประมง
- กรมประมง
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรมการข้าว
- กรมชลประทาน
- กรมการข้าว

ประเภท

๑๒) ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน
ประเภทข้าวอื่น ๆ

๑๓) วิสาหกิจชุมชน

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมการข้าว

กรมส่งเสริมการเกษตร

๓. สหกรณ์ดีเด่น

ประเภท

๑) สหกรณ์การเกษตร

๒) สหกรณ์โคนม

๓) สหกรณ์นิคม

๔) สหกรณ์ประมง

๕) สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ

๖) สหกรณ์ผู้ผลิตยางพารา

๗) สหกรณ์ออมทรัพย์

๘) สหกรณ์ร้านค้า

๙) สหกรณ์บริการ

๑๐) สหกรณ์เครดิตยูเนียน

๑๑) สหกรณ์ในโครงการพระราชดำริ

หรือสหกรณ์ในพื้นที่โครงการหลวง

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

ค. คุณสมบัติของเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น ที่มีสิทธิ
เข้ารับการคัดเลือก

๑. เกษตรกร/บุคคลทางการเกษตรดีเด่น

๑.๑ มีสัญชาติไทย มีความประพฤติดี ไม่เคยมีประวัติเสื่อมเสียมาก่อน

๑.๒ เป็นผู้ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยอมเสียสละเพื่อส่วนรวม

๑.๓ เป็นผู้ที่มีผลงานทางการเกษตรดีเด่นเป็นพิเศษ และได้เผยแพร่ให้แก่ส่วนรวมนำไปใช้

ประโยชน์สมควรแก่การยกย่องให้เป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่น

๑.๔ เป็นผู้ที่ไม่เคยได้รับพระราชทานโล่รางวัลเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตรดีเด่นแห่งชาติในสาขาเดียวกันมาก่อน

๑.๕ พื้นที่ดำเนินการเกษตรของเกษตรกรต้องเป็นพื้นที่ถือครองที่ถูกต้องตามกฎหมาย

๒. สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น

๒.๑ เป็นสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายหรือเป็นกลุ่มที่รวมตัวกันอย่างเข้มแข็ง และขึ้นทะเบียนเพื่อรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากส่วนราชการมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๒.๒ ต้องมีข้อมูลย้อนหลังให้คณะกรรมการตรวจสอบ ตรวจสอบได้อย่างน้อย ๓ ปี

๒.๓ ถ้าเป็นสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ ที่เคยได้รับพระราชทานโล่รางวัลดีเด่นแห่งชาติมาแล้ว จะต้องไม่น้อยกว่า ๕ ปี ยกเว้นกลุ่มยุวเกษตรกร ไม่น้อยกว่า ๓ ปี จึงมีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกได้

ง. การดำเนินการคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น

การดำเนินการคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

๑. ให้แต่ละกรมจัดให้มีคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกและตัดสินในสาขาที่รับผิดชอบก่อนนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น ระดับกระทรวง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานอย่างน้อย ๒ ระดับ ดังนี้

๑.๑ ระดับจังหวัด หรือระดับโครงการ

๑.๒ ระดับเขต และ/หรือระดับภาค

๑.๓ ระดับกรม

๒. ให้แต่ละกรมพิจารณาคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์แต่ละสาขาอาชีพ/ประเภท ที่รับผิดชอบ เสนอคณะกรรมการระดับกระทรวง ไม่น้อยกว่า ๒ และไม่เกิน ๓ คน/สถาบัน/สหกรณ์

๓. ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการระดับกระทรวงเพื่อดำเนินการตามประกาศนี้

๔. คณะกรรมการระดับกระทรวงพิจารณาตัดสินเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์แต่ละสาขาอาชีพ/ประเภท ให้เข้ารับพระราชทานโล่รางวัลดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพ/ประเภท ละ ๑ รางวัล ยกเว้นสหกรณ์ให้เข้ารับพระราชทานโล่รางวัลดีเด่นแห่งชาติ จำนวน ๗ ประเภท ๆ ละ ๑ รางวัล

๕. คณะกรรมการระดับกระทรวง เสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศผล การคัดเลือก เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

จ. ระยะเวลาการเสนอผลการคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น

ให้แต่ละกรมส่งผลการพิจารณาคัดเลือกเกษตรกร/บุคคลทางการเกษตร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแต่ละสาขาอาชีพ/ประเภท ที่รับผิดชอบ ถึงคณะกรรมการระดับกระทรวง ภายในระยะเวลา ที่คณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ มีมติเห็นชอบ ไว้ในแต่ละปีปฏิทิน

ฉ. หลักเกณฑ์การตัดสิน

๑. เกษตรกร/บุคคลทางการเกษตรดีเด่น

๑.๑ ความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนาอุปสรรคในการสร้างผลงาน (๒๕ คะแนน)

๑.๒ ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลา ที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ (๓๕ คะแนน)

๑.๓ ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ (๒๐ คะแนน)

๑.๔ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒๐ คะแนน)

๒. สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น

๒.๑ ความคิดริเริ่ม (๑๐ คะแนน)

๒.๒ ความสามารถในการบริหารและการจัดการสถาบัน (๓๕ คะแนน)

๒.๓ บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน (๒๕ คะแนน)

๒.๔ ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน (๑๕ คะแนน)

๒.๕ การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑๕ คะแนน)

ข. รางวัล

ผู้ที่ได้รับการประกาศรายชื่อเป็นเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพ/ประเภทต่าง ๆ จะได้รับพระราชทานโล่รางวัลจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานพระราชพิธี พืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญประจำปี ณ พลับพลาที่ประทับ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

ข. การเสนอรางวัลและการมอบรางวัลให้กับภาคเอกชนที่ทำคุณประโยชน์

ภาคเอกชนที่ทำคุณประโยชน์ให้กับทางราชการและเกษตรกร ด้านอุตสาหกรรมเกษตรและธุรกิจ เกษตร มีสิทธิ์ที่จะได้รับการคัดเลือกโดยกรมต่าง ๆ แล้วนำเสนอคณะกรรมการระดับกระทรวง เพื่อพิจารณา ตัดสิน โดยหลักเกณฑ์การตัดสินคณะกรรมการฯ จะกำหนดขึ้นแต่ละครั้งที่กรมเสนอมาตามความเหมาะสม ซึ่งอาจไม่มีการตัดสินทุกปีหากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เข้าหลักเกณฑ์ ซึ่งภาคเอกชนที่ผ่านการคัดเลือกแล้วจะได้รับ รางวัลโล่เชิดชูเกียรติของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจะมีพิธีมอบในโอกาสสำคัญของกระทรวงฯ ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายประยูร อินสกุล)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๖๓๘ /๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ เป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่เกษตรกรสถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่นให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชน ตลอดจนเป็นการให้ความสำคัญและสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและสหกรณ์ ให้มีพลังใจสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่ออาชีพการเกษตรและการพัฒนาสหกรณ์ให้เกิดผลดีต่อประเทศต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรมและระบบสหกรณ์)	ประธานกรรมการ
๒. อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร หรือผู้แทน	รองประธานกรรมการ
๓. อธิบดีกรมการข้าว หรือผู้แทน	กรรมการ
๔. อธิบดีกรมชลประทาน หรือผู้แทน	กรรมการ
๕. อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๖. อธิบดีกรมประมง หรือผู้แทน	กรรมการ
๗. อธิบดีกรมปศุสัตว์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๘. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน หรือผู้แทน	กรรมการ
๙. อธิบดีกรมวิชาการเกษตร หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๐. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๑. อธิบดีกรมหม่อนไหม หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๒. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๓. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๔. อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
กรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการกองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการกองพัฒนาเกษตรกรรม
กรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการและเลขานุการ
๑๘. หัวหน้ากลุ่มพิธีการและกิจกรรมพิเศษ
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

๑๙. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร
กองพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาวุฒเกษตรกร
กองพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาแม่บ้านเกษตรกรและเคหกิจเกษตรกร
กองพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. พิจารณาตัดสินเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือสหกรณ์ ได้รับการคัดเลือกเป็นเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ เพื่อเข้ารับพระราชทานโล่รางวัลดีเด่นแห่งชาติ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่น แห่งชาติ

๒. พิจารณากำหนดรางวัล และวิธีการดำเนินการเสนอขอพระราชทานรางวัลสำหรับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ

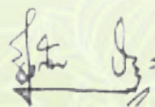
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นในแต่ละสาขา/ประเภท ตามแนวทางในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณา

๔. ให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณาคัดเลือกต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมรายละเอียดเพื่อพิจารณาดำเนินการ

๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน เรื่อง แต่งตั้งปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรให้การยกย่องและเชิดชูเกียรติแก่ผู้ทรงภูมิปัญญาด้านการเกษตรในสาขาต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณความดี มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ สมควรเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ให้ได้รับการดูแลด้านสวัสดิการและสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถสู่สังคม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๙ (๑) แห่งระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการส่งเสริมและการจัดสวัสดิการสำหรับปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมติคณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ จึงแต่งตั้งบุคคลเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๘ จำนวน ๓ สาขา ดังนี้

๑. ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ร้อยตรี สุรชัย บุญคง บ้านเลขที่ ๑๓๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลย่านรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี

๒. ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น ได้แก่ นายสวง คุ่มวิเชียร บ้านเลขที่ ๒๓/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลนราภิรมย์ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

๓. ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย ได้แก่ นายวันนา บุญกลม บ้านเลขที่ ๑๐๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลห้วยไร่ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายประยูร อินสกุล)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ผลการคัดเลือกเกษตรกร สถาบัน เกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่น สาขาอาชีพ/ประเภทที่กำหนดเป็นเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ เพื่อยกย่องประกาศเกียรติคุณและเผยแพร่ผลงานให้สาธารณชนทั่วไปได้รู้จัก และยึดถือเป็นแบบอย่างแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศโดยรวมในอนาคต ทั้งนี้ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติที่ได้รับการคัดเลือก จะเข้ารับพระราชทานโล่รางวัลในงานพระราชพิธี พืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ พลับพลาที่ประทับมณฑลพิธีท้องสนามหลวง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาคัดเลือกเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังรายนามต่อไปนี้

เกษตรกรและบุคคลทางการเกษตรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. อาชีพทำนา ได้แก่ นางสาวกริยา สุไชยแสง บ้านเลขที่ ๑๕๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

๒. อาชีพทำสวน ได้แก่ นายวสันต์ รื่นรมย์ บ้านเลขที่ ๓๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังห้ว อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง

๓. อาชีพทำไร่ ได้แก่ นายเพทย์ แดงโสภา บ้านเลขที่ ๘๙ หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

๔. อาชีพไร่นาสวนผสม ได้แก่ นางรุ่งลาวัลย์ เป้าคำ บ้านเลขที่ ๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลคลองทับจันทร์ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

๕. อาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ได้แก่ นางสาวนงนุช วงคง บ้านเลขที่ ๑๓๓/๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลท่าตะเกียบ อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา

๖. อาชีพเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ นายอนุพงษ์ พิพัฒน์วัชรภรณ์ บ้านเลขที่ ๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองนกกระทุง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

๗. อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ได้แก่ นายสมประสงค์ เนตรทิพย์ บ้านเลขที่ ๘๒/๙๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลคลองประเวศ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

๘. อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ได้แก่ นายณรงค์ แก้วมณี บ้านเลขที่ ๔๓/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล

๙. อาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ ได้แก่ นายศักดิ์ชัย ตันอริยะมีศิริกุล บ้านเลขที่ ๓/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าผา อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

๑๐. อาชีพปลูกสวนป่า ได้แก่ นายสุนทร มีจ้านงค์ บ้านเลขที่ ๙๒ หมู่ที่ ๒๔ ตำบลเมืองเดช อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

๑๑. สาขาบัญชีฟาร์ม ได้แก่ นางณัฐกานต์ ศรียาน บ้านเลขที่ ๑๐๘ หมู่ที่ ๒ ตำบลแปะระ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

๑๒. สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้แก่ นางราตรี บัวพนัส บ้านเลขที่ ๒๓๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลจันเสน อำเภอดาคลี จังหวัดนครสวรรค์

๑๓. สาขาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช ได้แก่ นายจักรินทร์ โพธิ์พรม บ้านเลขที่ ๑๕๙ หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านโคก อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี

๑๔. สาขาเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ นางสาวณัฐริณี สกุลจงเกษมสุข บ้านเลขที่ ๓๖๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลกุกบุรี อำเภอกุกบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑๕. ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ นายสุวิทย์ เกิดศรี บ้านเลขที่ ๑๑๑/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลป่าแกบ่อหิน อำเภอทุ่งหัว จังหวัดสตูล

๑๖. สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ นายวัชรินทร์ มะณีนิล บ้านเลขที่ ๑๗/๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีโนนงาม อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ

สถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. กลุ่มเกษตรกรทำนา ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำนาบัวงาม ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๑๘๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลบัวงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

๒. กลุ่มเกษตรกรทำสวน ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำสวนตลิ่งชัน ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๔๖/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลตลิ่งชัน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓. กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำไร่นองกราด ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๑๑๗ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลหนองกราด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

๔. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่โคนมโคกก่อ ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๑๗๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

๕. กลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารทะเลบ้านแพรกเมือง ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๓๔๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลหน้าستن อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

๖. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาเวียง ที่ทำการกลุ่ม หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกู่จาน อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๗. กลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหัววัง ที่ทำการกลุ่ม หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

๘. กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๑๓/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย

๙. สถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน ได้แก่ กลุ่มบริหารการใช้น้ำอ่างเก็บน้ำคลองหย้า ที่ทำการกลุ่ม ศาลาทรงงานโยนกล้าข้าว หมู่ที่ ๑ ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่

๑๐. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวหอมมะลิ ได้แก่ ศูนย์ข้าวชุมชนนาแปลงใหญ่ ตำบลเกาะแก้ว ที่ทำการศูนย์ หมู่ที่ ๑ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

๑๑. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวอื่น ๆ ได้แก่ ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหันเทา ที่ทำการศูนย์ หมู่ที่ ๔ ตำบลปะโค อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี

๑๒. วิสาหกิจชุมชน ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกกล้วยหอมทองและไม้ผลปลอดภัย อำเภอบางแก้ว ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่ามะเดื่อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. สหกรณ์การเกษตร ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรปรง จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๒๒๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลนาปริง อำเภอปง จังหวัดพะเยา

๒. สหกรณ์โคนม ได้แก่ สหกรณ์โคนมเทพสถิต จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๑๑๐๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลละตะแบก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

๓. สหกรณ์ประมง ได้แก่ สหกรณ์ประมงแม่กลอง จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๒๐๐ - ๒๐๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลแหลมใหญ่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

๔. สหกรณ์ผู้ผลิตยางพารา ได้แก่ สหกรณ์ชาวสวนยางพาราภูผาหมอก จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๒๓๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลภูผาหมอก อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

๕. สหกรณ์ออมทรัพย์ ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๙/๒๑ ถนนเทศบาลบำรุง ตำบลท้ายช้าง อำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา

๖. สหกรณ์ร้านค้า ได้แก่ ร้านสหกรณ์โรงพยาบาลพัทลุง จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๔๒๑ ถนนรามศวร์ ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๗. สหกรณ์เครดิตยูเนียน ได้แก่ สหกรณ์เครดิตยูเนียนเขื่อนเพชรโค้งข่อย จำกัด ที่ทำการสหกรณ์ เลขที่ ๓๕๙/๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายประยูร อินสกุล)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ปรึกษา

ศ.ดร.นฤมล	ภิญโญสินวัฒน์	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายอิทธิ	ศิริลักษณ์ยากร	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายอัศรา	พรหมเผ่า	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายประยูร	อินสกุล	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นางสาวภัทราภรณ์	โสเจยยะ	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายอภัย	สุทธิสังข์	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายถาวร	ทันใจ	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นางอัญชลี	สุวจิตตานนท์	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ดร.พรเทพ	ศรัทธาธร	ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายพีรพันธ์	คอตทอง	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นายสุริยะ	คำปวง	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นายรพีทัศน์	อุจน์จิตตพันธ์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นายครองศักดิ์	สงรักษา	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นายนายวิรัชศักดิ์	บุญเชิญ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นางปยุตนา	วงศ์วรกุล	ผู้อำนวยการกองพัฒนาเกษตรกร

ข้อมูล

นางอมราพร	ชีพสมุทร	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นางพรศิริ	เมืองปิง	กรมส่งเสริมสหกรณ์
นายคณพศ	โกสินทร์วิกรม	กรมวิชาการเกษตร
นายศุภนัท	สุวรรณสุขสำราญ	กรมหม่อนไหม
นางสาวประเทืองทิพย์	เสื่อเอก	กรมปศุสัตว์
นางสาวอรอนงค์	โคกสูงเนิน	กรมการข้าว
นางนฤนารถ	ภักพวงศ์โยธิน	กรมประมง
นางสาวพัชราภรณ์	ชาวโต	กรมชลประทาน
นางสาวฉวีวรรณ	พัฒน์พงษ์	กรมพัฒนาที่ดิน

นางสาวจรัสศรี	แก้วเกาะสะบ้า	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
นายวิฑูรย์	เขียวบาง	กรมป่าไม้
นางวชิรา	ไผ่เจริญมงคล	กรมส่งเสริมการเกษตร
นายพยุห์	แก้วคุณ	กรมส่งเสริมการเกษตร
นายจิรวิทย์	เฮงหิรัญญวงษ์	กรมส่งเสริมการเกษตร
นางสาวสุตาภา	ทองสมจิต	กรมส่งเสริมการเกษตร
นางสาวภิญญามาศ	เจ็ดรัมย์	กรมส่งเสริมการเกษตร
นางสาวอรุณ	แก้วขาว	กรมส่งเสริมการเกษตร

เรียบเรียงข้อมูล

นางสุวิสาข์	คนเจน	กรมส่งเสริมการเกษตร
นางพิมพ์ลิรี	หอสุวรรณานนท์	กรมส่งเสริมการเกษตร
นางสาวพันธ์ทิพย์	ดำศรีสุข	กรมส่งเสริมการเกษตร
นางสาวอัญรัตน์	ทองคงหาญ	กรมส่งเสริมการเกษตร
นางสาวขวัญชนก	สีทองแจ้ง	กรมส่งเสริมการเกษตร
นางสาววัชรรา	ทองพันธุ์	กรมส่งเสริมการเกษตร
นายไชโย	รักษาสัตย์	กรมส่งเสริมการเกษตร
และคณะเจ้าหน้าที่กองพัฒนาเกษตรกร		กรมส่งเสริมการเกษตร

จัดทำโดย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ชื่อหนังสือ	: ประวัติและผลงานเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ และปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๘
ปีที่พิมพ์	: ๒๕๖๘
พิมพ์ครั้งที่ ๑	: พฤษภาคม ๒๕๖๘
ISBN	: 978-616-358-704-6

พิมพ์ที่ : บริษัท นิเวศน์มดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ISBN : 978-616-358-704-6